

A. NAUKI PODSTAWOWE ANATOMIA

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	Podstawowy (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/1
ECTS	3

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien prezentować wiedzę podstawową z zakresu treści realizowanych w ramach przedmiotu Biologia na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej. Student powinien przychodzić na ćwiczenia z białym fartuchem.
Cele przedmiotu:	Ogólnym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z makroskopową budową ciała ludzkiego, poszczególnych narządów i układów, a także z mianownictwem anatomicznym w języku polskim, łacińskim i angielskim. Przedmiot ma charakter podstawowy, niezbędny do kontynuowania nauki na semestrach wyższych i prawidłowego wykonywania zawodu.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny z pokazem multimedialnym, wykład problemowy, opis z objaśnieniami, dyskusja dydaktyczna
Ćwiczenia	ćwiczenia audytoryjne z użyciem modeli anatomicznych ogólnych oraz monotematycznych
Samokształcenie	Studia literaturowe, przygotowywanie się do zaliczenia przedmiotu

3. Efekty uczenia się

Numer efektu uczenia się	Opis przedmiotowych efektów uczenia się Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

P_W01	posługuje się mianownictwem anatomicznym w języku polskim i angielskim	A.W1
P_W02	omawia budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym, opisowym oraz czynnościowym	A.W1
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	posługuje się w praktyce mianownictwem anatomicznym w języku polskim i angielskim oraz rozumie i wykorzystuje znajomość topografii narządów ciała człowieka dorosłego, noworodka i dziecka przy realizacji przedmiotów klinicznych, w tym jest przygotowany do jej stosowania w praktyce klinicznej.	A.U1

P_U2	wykorzystuje podstawy wiedzy anatomicznej w badaniu przedmiotowym oraz jest przygotowany do wykorzystywania znajomości topografii struktur oraz narządów przy wykonywaniu zabiegów pielęgnarskich.	A.U2
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Wprowadzenie do anatomii i nauk pokrewnych	P_W01
W2	Elementy cytologii i histologii ogólnej	P_W02
W3	Organizm, jako całość. Anatomia topograficzna. Główne płaszczyzny i osie ciała. Stosunki przestrzenne w anatomii	P_W01 P_K01
W4	Układ narządu ruchu	P_W02
W5	Układ pokarmowy. Wątroba i trzustka	P_W02
W6	Układ oddechowy	P_W02
W7	Układ moczowo - płciowy	P_W02

W8	Serce. Krążenie małe i duże. Krążenie płodowe. Układ chłonny	P_W02
W9	Układ wewnętrznydzielniczy	P_W02
W10	Układ nerwowy ośrodkowy, obwodowy, autonomiczny	P_W02
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Kości i ich połączenia. Szczegółowa budowa kośćca	P_U01, P_K01
Ćw2	Podział budowa ogólna i szczegółowa mięśni	P_U01, P_U02, P_K01
Ćw3	Budowa układ trawiennego oraz dużych gruczołów trawiennych	P_U01, P_U02
Ćw4	Budowa układu oddechowego	P_U01, P_U02, P_K01
Ćw5	Budowa układu moczowego żeńskiego i męskiego	P_U01, P_U02
Ćw6	Budowa układu płciowego męskiego i żeńskiego	P_U01, P_U02, P_K01
Ćw7	Serce i naczynia krwionośne	P_U01, P_U02
Ćw8	Szczegółowa budowa układu nerwowego ośrodkowego: kresomózgowia, międzymózgowia, śródmózgowia, tyłomózgowia wtórnego, rdzeniomózgowia, rdzenia kręgowego. Opony.	P_U01, P_U02 P_K01
Ćw9	Układ nerwowy obwodowy: nerwy czaszkowe, nerwy rdzeniowe, sploty rdzeniowe.	P_U01
Ćw10	Układ nerwowy autonomiczny: część współczulna i przywspółczulna, sploty układu nerwowego	P_U01, P_U02
Ćw11	Powłoka wspólna, oraz receptory i narządy zmysłów	P_U01, P_U02

L.p.	Samokształcenie	Odniesienie do przedmiotowych efektów
-------------	------------------------	--

		uczenia się
Sk1	Anatomia układowa i narządowa.	P_W01, P_K01
Sk2	Okolice głowy, szyi, twarzy w praktyce klinicznej	P_U01, P_U02, P_K01
Sk3	Okolice klatki piersiowej w praktyce klinicznej	P_U01, P_U02, P_K01
Sk4	Okolice kończyny górnej i dolnej w praktyce klinicznej	P_U01, P_U02, P_K01
Sk5	Okolice brzucha w praktyce klinicznej	P_U01, P_U02, P_K01
Sk6	Ośrodki i drogi nerwowe	P_U01, P_U02, P_K01
Sk7	Autonomiczne unerwienie narządów	P_U01, P_U02, P_K01
Sk8	Anatomia kliniczna	P_U01, P_U02, P_K01

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Egzamin (E) Forma i zasady przeprowadzania egzaminu są omawiane na pierwszych zajęciach. Egzamin ma charakter niestandardyzowany i przeprowadzany jest metodą opisową. Składa się z 20 pytań otwartych. Wykłady są zaliczane na podstawie: frekwencji na zajęciach potwierdzonych listą obecności, opanowania materiału przewidzianego programem. Podstawą dopuszczenia do egzaminu z przedmiotu jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń na co najmniej ocenę dostateczną. Zaliczenie wykładów jest możliwe po uzyskaniu pozytywnej oceny z egzaminu.

Skala procentowa oceniania:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO) Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest 100% frekwencja na ćwiczeniach oraz uzyskanie pozytywnych ocen z 4-6 zaliczeń częściowych w formie testowej lub ustnej w formie opisu (zgodnie z przedmiotowymi kryteriami oceniania). W razie usprawiedliwionej nieobecności student zalicza temat w formie ustnej. Ocena końcowa z ćwiczeń jest średnią arytmetyczną uzyskanych ocen ze wszystkich zaliczeń.

Na każde ćwiczenia studenci powinni być przygotowani z tematu zajęć.

Samokształcenie:

Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach. Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie prezentacji w formie multimedialnej na jeden z wybranych tematów.

Kryteria oceny prezentacji:

- zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt)
- zgodność prezentacji z tematem (0 – 2 pkt)
- oryginalność (0 – 2 pkt)
- wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt)
- staranność (0 – 2 pkt)
- terminowość wykonania (0 – 2 pkt)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt)
- estetyka (0 – 2 pkt)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – **3,0** (60% na 100%); 12 pkt. – **3,5**; 13 – 14 pkt. – **4,0**; 15 – 16 pkt. – **4,5**; 17 – 18 pkt. – **5**.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
--------------------	--------------------	--

WIEDZA		
P_W01 P_W02	niestandardyzowany egzamin pisemny, kolokwium pisemne, prezentacja multimedialna	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 P_U02	sprawdzian ustny i pisemny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna	Ćwiczenia, odpowiedź ustna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	obserwacja studenta przez prowadzącego ćwiczenia, prezentacja multimedialna, odpowiedź ustna	ćwiczenia, samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0- 3,5	Zakres ocen 4,0- 4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie potrafi posługiwać się mianownictwem anatomicznym	posługuje się podstawowym nazewnictwem anatomicznym w języku polskim i łacińskim, popołniając liczne błędy	posługuje się nazewnictwem anatomicznym w języku polskim, łacińskim i angielskim, popołniając nieliczne błędy	Bez błędnie i swobodnie posługuje się nazewnictwem anatomicznym w języku polskim, łacińskim i angielskim,
P_W02	nie potrafi omówić budowy ciała ludzkiego w podejściu topograficznym, opisowym oraz czynnościowym.	omawia budowę ciała ludzkiego podając część informacji wymaganych popołniając błędy, ale z pomocą egzaminatora koryguje prawidłowo swoje wypowiedzi	swobodnie porusza się w problematyce budowy ciała ludzkiego w różnych podejściach popołniając nieistotne merytoryczne błędy	udziela wyczerpujących odpowiedzi, omawia budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym oraz czynnościowym. wykazuje się znaczną łatwością i swobodą przy realizacji zadań sprawdzających, w tym oryginalnością własnych przemyśleń i refleksji

Umiejętności				
P_U01	nie potrafi posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystać znajomości topografii narządów ciała ludzkiego	popołniając drobne błędy posługuje się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystuje znajomość topografii narządów ciała ludzkiego	popołniając nieistotne merytoryczne błędy posługuje się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystuje znajomość topografii narządów ciała ludzkiego	bezbłędnie posługuje się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystuje znajomość topografii narządów ciała ludzkiego
P_U02	nie spełnia efektu w stopniu wymaganym na ocenę dostateczną	popołniając drobne błędy korygowane przez egzaminatora potrafi wykorzystać wiedzę przedmiotową w badaniu przedmiotowym pacjenta	potrafi wykorzystać wiedzę przedmiotową w badaniu przedmiotowym i jest przygotowany do jej prawidłowego wykorzystania przy zabiegach pielęgnarskich	swobodnie posługuje się wiedzą anatomiczną w badaniu przedmiotowym. Rozwiązuje zadania weryfikacyjne z dużym stopniem profesjonalizmu
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie ma elementarnej świadomości w zakresie doniosłości znaczenia systematycznego pogłębienia wiedzy przedmiotowej oraz własnych umiejętności w dążeniu do profesjonalizmu	ma elementarną świadomość w zakresie doniosłości znaczenia systematycznego pogłębienia wiedzy przedmiotowej oraz własnych umiejętności w dążeniu do profesjonalizmu	wyказuje znaczną świadomość znaczenia systematycznego wzbogacania własnej wiedzy, a także kształtowania własnych umiejętności przedmiotowych i poznawczych dążąc do profesjonalizmu	wyказuje pełną świadomość znaczenia systematycznego wzbogacania własnej wiedzy, a także gotowość do kształtowania własnych umiejętności przedmiotowych i poznawczych dążąc do profesjonalizmu

Literatura przedmiotu

Literatura podstawowa:

Gielecki J, Żurada A , Clinical Anatomy Bones Joints and Ligaments with 3D phantogram atlas, wyd. Medycyna Radiologia Edukacja , 2018r ;

Gielecki J, Żurada A, Axial Skeleton. Clinical anatomy of skull and spine. Szkielet osiowy. Anatomia kliniczna czaszki i kręgosłupa, wyd. Medycyna Radiologia Edukacja , 2016

Beverly M.: Wielki atlas anatomii człowieka, Buchmann, 2009.

Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka, t. I-V, PZWL, Warszawa 2010.

Maciejewski R., Torres K.(red.): Anatomia czynnościowa – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, fizjoterapii, ratownictwa medycznego, analityki medycznej i dietetyki. Wyd. Czelej, Lublin 2008.

Parker S.: Atlas anatomii człowieka, Wyd. Bellona, 2009.

Literatura uzupełniająca:

Putz R., Pabst R.: Atlas anatomii człowieka Sobotta – cz. I, II. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2006. Urbanowicz Z.: Podręczny słownik mianownictwa anatomicznego. Wyd. Czelej, Lublin 2004. Woźniak W. Aleksandrowicz R. (red.): Anatomia człowieka. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2002.

FIZJOLOGIA

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELEGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	Podstawowy (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/1
ECTS	3

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać się wiedzą z przedmiotów: Anatomia, Biochemia i Biofizyka z semestru pierwszego a także ogólną wiedzą z biologii, chemii i fizyki na poziomie programowym szkoły ponadpodstawowej (poziom 4 PRK)
Cele przedmiotu:	Ogólnym celem przedmiotu jest: - opanowanie przez studentów wiedzy i zrozumienie zasad prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka – tkanek i narządów - wykształcenie u studentów umiejętności logicznej interpretacji faktów i wyników wykonywanych doświadczeń z zakresu fizjologii człowieka, w szczególności w kontekście interpretacji procesów fizjologicznych w odniesieniu do stanu zdrowia. Przedmiot ma charakter prymarny względem przedmiotu Patologia i parazytologia, oraz umożliwia prawidłową realizację procesu kształcenia na semestrach wyższych
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwersatoryjny połączony z wykładem analitycznym i problemowym z zastosowaniem środków multimedialnych
Ćwiczenia	ćwiczenia audytoryjne i grupowe, ćwiczenia laboratoryjne, dyskusja dydaktyczna, pokaz z instruktorem

Samokształcenie	studia literaturowe, przygotowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie do ćwiczeń, egzaminu i zaliczenia
------------------------	--

3.Efekty uczenia się

Numer efektu uczenia się	Opis przedmiotowych efektów uczenia się Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	wykazuje powiązania pomiędzy budową anatomiczną narządu a jego funkcją fizjologiczną	A.W2
P_W02	rozumie nerwową i hormonalną regulację procesów fizjologicznych, w szczególności pobudzenia i przewodzenie w układzie nerwowym, wyjaśnia wyższe czynności nerwowe, fizjologię mięśni, mechanizmy działania hormonów	A.W4
P_W03	rozumie mechanizmy funkcjonowania narządów i układów organizmu człowieka i zna parametry ich wydolności	A.W3
P_W04	charakteryzuje specyfikę i znaczenie gospodarki wodno elektrolitowej i kwasowo – zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju; opisuje procesy trawienne; zna podstawowe funkcje krwi	A.W5
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	wykazuje różnice w budowie i charakteryzuje funkcje życiowe człowieka dorosłego i dziecka; wykorzystuje proste testy diagnostyczne i czynnościowe	A.U2
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01

4. Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Fizjologia tkanki nerwowej. Połączenia neuronalne. Synapsy. Mechanizmy przekazywania informacji w ośrodkowym i obwodowym układzie nerwowym. Regulacja procesów fizjologicznych za pośrednictwem autonomicznego układu nerwowego.	P_W01 P_W02
W2	Fizjologia mięśni poprzecznie prążkowanych i gładkich	P_W01 P_W02
W3	Czucie i odruchy	P_W01

		P_W02
W4	Krążenia krwi i płynów ustrojowych. Regulacja krążenia. Mechanizmy regulujące czynność skurczową mięśni sercowego.	P_W01 P_W03
W5	Układ oddechowy. Regulacja rytmu oddechowego. Mechanika wdechu i wydechu	P_W01 P_W03
W6	Fizjologia krwi	P_W02, P_W04
W7	Fizjologia układu hormonalnego - znaczenie podwzgórza, przysadki mózgowej oraz obwodowych gruczołów dokrewnych w regulacji procesów ogólnoustrojowych.	P_W02, P_W04
W8	Fizjologia układu pokarmowego. Trawienie i wchłanianie pokarmu.	P_W01, P_W04
W9	Mechanizmy regulujące czynność układu wydalniczego (skład i powstawanie moczu).	P_W01, P_W03
W10	Mechanizmy utrzymujące równowagę wodno-elektrolitową.	P_W04
W11	Mechanizmy regulujące hemostazę ogólnoustrojową.	P_W04
W12	Reakcja organizmu na wysiłek fizyczny. Wysiłek dynamiczny i statyczny	P_W03
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Komórka nerwowa – podłoże morfologiczne i czynnościowe przewodnictwa nerwowego. Przekazywanie informacji wzdłuż układu nerwowego	P_U01
Ćw2	Podstawowa jednostka czynnościowa i funkcjonalna mięśni szkieletowych. Skurcze wykonywane przez mięśnie	P_U01
Ćw3	Odbiór bodźców przez receptory. Odruch rdzeniowe.	P_U01
Ćw4	Autonomiczny układ nerwowy	P_U01
Ćw5	Budowa układu krążenia. Cykl pracy serca – czynność bioelektryczna i skurczowa	P_U01
Ćw6	Budowa krwi i jej funkcje. Przystosowanie erytrocytów do pełnionych funkcji	P_U01
Ćw7	Odporność organizmu. Krzepnięcie krwi	P_U01
Ćw8	Mechanika oddychania . Badania objętości i pojemności płuc	P_U01
Ćw9	Kompleks Oddechowy Pnia Mózgu i jego rola w regulacji oddychania	P_U01
Ćw10	Trawienie i wchłanianie pokarmu w poszczególnych odcinkach przewodu pokarmowego	P_U01

Ćw11	Fizjologia układu hormonalnego	P_U01
Ćw12	Fizjologia układu hormonalnego – hormony obwodowych gruczołów dokrewnych	P_U01
Ćw13	Nefron – budowa i funkcje oraz mechanizm działania	P_U01
Ćw14	Równowaga kwasowo-zasadowa i wodno-elektrolitowa ustroju	P_U01
L.p.	Samokształcenie	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Fizjologia narządu słuchu, wzroku, węchu oraz równowagi.	P_W01, P_W02, P_W03
Sk2	Regulacja czynności motorycznych.	P_W02, P_W03, P_W04, P_U01
Sk3	Fizjologia układu rozrodczego męskiego i żeńskiego.	P_W02, P_W03, P_W04
Sk4	Proces fizjologicznego starzenia się organizmu.	P_W02, P_W03, P_W04, P_U01
Sk5	Komponenty ciała a wydolność fizyczna	P_W02, P_W03, P_W04, P_U01

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Egzamin (E) Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja na zajęciach i pozytywny wynik testu pisemnego.

Skala procentowa oceny:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO) Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja na zajęciach oraz uzyskanie min. 60% punktów z kolokwium pisemnego.

Samokształcenie:

Samokształcenie weryfikowane jest w trakcie ćwiczeń. Warunkiem zaliczenia jest terminowe oddanie prezentacji multimedialnej na wybrany temat z zakresu treści wskazanych dla samokształcenia

Kryteria oceny projektu, prezentacji:

-zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt)

-zgodność projektu z tematem (0 – 2 pkt)

-oryginalność (0 – 2 pkt) -wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt) -staranność (0 – 2 pkt) -terminowość wykonania (0 – 2 pkt) -poprawność językowa (0 – 2 pkt) -słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt) -estetyka (0 – 2 pkt) Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.		
Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01- P_W04	test pisemny	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	kolokwium pisemne, praca w grupach oraz przeprowadzenie testów, odpowiedź ustna	ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	prezentacja multimedialna, obserwacja w trakcie ćwiczeń laboratoryjnych	ćwiczenia, samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie spełnia efektu w stopniu wymaganym na ocenę dostateczną	student zna większość powiązań między budową anatomiczną narządu a jego funkcją fizjologiczną; posługuje się wiedzą fizjologiczną	student zna wszystkie powiązania między budową anatomiczną narządu a jego funkcją fizjologiczną; W odpowiedzi posługuje się wiedzą fizjologiczną i anatomiczną	student swobodnie i kompleksowo omawia wszystkie powiązania między budową anatomiczną narządu a jego funkcją fizjologiczną posługując się wiedzą z różnych dziedzin; wykazuje się refleksją z własnych przemyśleń
P_W02	nie rozumie problematyki regulacji procesów fizjologicznych	rozumie w stopniu podstawowym nerwową i hormonalną regulację procesów fizjologicznych; popełnia drobne błędy	poprawnie rozumie i analizuje nerwową i hormonalną regulację procesów fizjologicznych, w szczególności pobudzenia i	rozumie i kompleksowo analizuje nerwową i hormonalną regulację procesów fizjologicznych, w szczególności

		przy omawianiu czynności nerwowych oraz fizjologii mięśni i mechanizmów hormonalnych	przewodzenie w układzie nerwowym; wyjaśnia wyższe czynności nerwowe, fizjologię mięśni, mechanizmy działania hormonów	pobudzenia i przewodzenie w układzie nerwowym; wyjaśnia wyższe czynności nerwowe, fizjologię mięśni, mechanizmy działania hormonów
P_W03	nie potrafi scharakteryzować mechanizmów funkcjonowania narządów i układów organizmów człowieka	rozumie mechanizmy funkcjonowania narządów i układów organizmu człowieka i zna podstawowe parametry ich wydolności	charakteryzuje prawidłowo mechanizmy funkcjonowania narządów i układów organizmu człowieka i zna większość parametrów ich wydolności	charakteryzuje bardzo dobrze mechanizmy funkcjonowania narządów i układów organizmu człowieka i zna wszystkie parametry ich wydolności
P_W04	nie spełnia efektu w stopniu wymaganym na ocenę dostateczną.	charakteryzuje podstawowe parametry gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju; opisuje procesy trawienne z nielicznymi błędami	charakteryzuje prawidłowo w podstawowym zakresie specyfikę i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo – zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju; opisuje procesy trawienne; zna podstawowe funkcje krwi	charakteryzuje prawidłowo w pełnym zakresie specyfikę i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo – zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju; opisuje procesy trawienne; zna podstawowe funkcje krwi
Umiejętności				
P_U01	nie potrafi wskazać różnic w budowie i charakteryzować funkcji życiowych człowieka dorosłego i dziecka; nie potrafi wykonać prostych testów	wykazuje niektóre różnice w budowie i charakteryzuje funkcje życiowe człowieka dorosłego i dziecka; popełnia nieliczne błędy przy wykonywaniu testów	wykazuje najważniejsze różnice w budowie i charakteryzuje funkcje życiowe człowieka dorosłego i dziecka; prawidłowo wykonuje większość testów	charakteryzuje specyfikację i trafnie uzasadnia znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju; prawidłowo wykonuje wszystkie testy
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie spełnia efektu w stopniu wymaganym na ocenę dostateczną	wybiórczo kształtuje umiejętności w zakresie wykorzystywania wiedzy fizjologicznej	wykazuje poprawną postawę kształtującą umiejętności w zakresie wykorzystywania wiedzy fizjologicznej.	wykazuje w pełni uświadomioną postawę doskonalenia permanentnego umiejętności w zakresie wykorzystywania wiedzy fizjologicznej

Literatura podstawowa:

Górski J. Fizjologia człowieka PZWL, Warszawa 2010.

Borodulin – Nadzieja L.: Fizjologia człowieka – podręcznik dla studentów licencjatów medycznych. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2005.

Borodulin – Nadzieja L. (red.): Fizjologia praktyczna : Podręcznik dla studentów medycyny. Wyd. Górnicki, Wrocław 2008.

Traczyk W. Z.: Fizjologia człowieka w zarysie. Wyd. 8. Wyd. PZWL, Warszawa 2007.

Literatura uzupełniająca:

Eberhardt A (red.): Fizjologiczne podstawy rekreacji ruchowej z elementami fizjologii ogólnej człowieka. Wyd. AlmaMer Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa 2008.

Konturek S. J. (red.): Fizjologia człowieka : Podręcznik dla studentów medycyny. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2010.

PATOLOGIA

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	Podstawowy (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/2
ECTS	3

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać się wiedzą z przedmiotów: Anatomia, Biochemia i biofizyka z semestru pierwszego a także ogólną wiedzą z biologii, chemii i fizyki na poziomie programowym szkoły ponadgimnazjalnej (poziom 4 PRK)
Cele przedmiotu:	Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności z zakresu procesów patologicznych przebiegających w organizmie człowieka, etiologii i patomechanizmu chorób.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy z wykorzystaniem technik multimedialnych
Ćwiczenia	dyskusja dydaktyczna , metoda sytuacyjna, metoda przypadków
Samokształcenie	studia literaturowe, przygotowanie do ćwiczeń i zaliczeń, praca w grupach

3.Efekty uczenia się

Numer efektu uczenia się	Opis przedmiotowych efektów uczenia się Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

P_W01	definiuje podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej, w tym zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych, zapaleń i nowotworów.	A.W6
P_W02	przedstawia wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, trawiennego, moczowo – płciowego i nerwowego.	A.W7
P_W03	wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne	A.W8
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy	A.U2
P_U02	szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych.	A.U7
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego	D.W24
W2	Badania diagnostyczne w Chirurgii	D.W5
W3	Rany – leczenie p/ bólowe	D.W24
W4	Żywienie chorych w Chirurgii	D.W22
W5	Przygotowanie chorego na cukrzycę do zabiegu operacyjnego	D.W5
W6	Opieka nad chorym po urazach	D.W2
	Opieka pielęgniarska w okresie pooperacyjnym	D.W24
W8	Opieka pielęgniarska i leczenie w ostrym zapaleniu wyrostka robaczkowego	D.W2
W9	Choroby żołądka i dwunastnicy	D.W2
W10	Kamica żółciowa, zapalenie dróg żółciowych, choroby wątroby	D.W2
W11	Wybrane schorzenia jelit, odbytu i odbytnicy	D.W2
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Profilaktyka powikłań w przebiegu wybranych jednostek chorobowych	D.U10 D.U22 D.U29
Ćw2	Pielęgnowanie chorych po operacjach na naczyniach obwodowych	D.U3 D.U22 D.U29
Ćw3	Pielęgnowanie pacjentów z drenażem jamy opłucnowej	D.U3 D.U22 D.U29

Ćw4	Postępowanie leczniczo pielęgnacyjne z pacjentem leczonym w chirurgii jednego dnia	D.U3 D.U22 D.U29
Ćw5	Pielęgnowanie pacjenta z założoną stomią jelitową	D.U3 D.U2 D.U22 D.U29
Ćw6	Pielęgnacja pacjenta i edukacja po amputacji kończyny dolnej w przebiegu miażdżycy	D.U3 D.U2 D.U6
Ćw7	Opieka pielęgniarstwa nad chorym po urazie mózgowo - czaszkowym	D.U3 D.U22 D.U29
Ćw8	Opieka pielęgniarstwa nad chorym z urazem klatki piersiowej	D.U3 D.U22 D.U29
Ćw9	Opieka nad chorym z krwawieniem z górnego odcinka przewodu pokarmowego	D.U3 D.U22 D.U29
Ćw10	Opieka nad chorym z wybranymi chorobami pęcherzyka żółciowego, dróg żółciowych i wątroby	D.U3 D.U2 D.U22 D.U29
L.p.	Samokształcenie	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Konsensus - Antyseptyka	
Sk2	Polskie wytyczne do leczenia bariatrycznego	
Sk3	Powikłana choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy	
Sk4	Postępowanie fizjoterapeutyczne u pacjenta z zespołem stopy cukrzycowej po amputacji kończyny dolnej na poziomie podudzia	
Sk5	Konsensus - Antyseptyka	

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Egzamin (E) test 20 pytań jednokrotnego wyboru na koniec II semestru. Warunkiem zaliczenia testu jest uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi

Skala procentowa oceny:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO) Przygotowanie prezentacji multimedialnej – praca w grupach na koniec II semestru

Kryteria oceny projektu, prezentacji:

-zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt)

-zgodność projektu z tematem (0 – 2 pkt)

-oryginalność (0 – 2 pkt)

-wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt)
 -staranność (0 – 2 pkt)
 -terminowość wykonania (0 – 2 pkt)
 -poprawność językowa (0 – 2 pkt)
 -słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt)
 -estetyka (0 – 2 pkt)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – **3,0** (60% na 100%); 12 pkt. – **3,5**; 13 – 14 pkt. – **4,0**; 15 – 16 pkt. – **4,5**; 17 – 18 pkt. – **5**.

Samokształcenie:
 Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach. Warunkiem zaliczenia jest terminowe przygotowanie pracy pisemnej na wybrany temat z zakresu tematyki samokształcenia.
 Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5).
 Praca jest oceniana wg kryteriów:
 - wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt,
 - zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt,
 - poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt,
 - prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt,
 - właściwy dobór literatury - 0-2 pkt.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01- P_W03	test wielokrotnego wyboru	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01-P_U02	test jednokrotnego wyboru, aktywność na ćwiczeniach, odpowiedź ustna	ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	obserwacja studenta w trakcie zajęć, samoocena studenta	Wykłady, ćwiczenia

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie operuje definicjami podstawowych pojęć z zakresu patologii ogólnej, w tym zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych, zapaleń i nowotworów.	definiuje niektóre pojęcia z zakresu patologii ogólnej, w tym zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych, zapaleń i nowotworów, popełniając przy tym błędy terminologiczne.	definiuje podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej, w tym zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych, zapaleń i nowotworów, popełniając nieliczne błędy terminologiczne	definiuje bezbłędnie podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej, w tym zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych, zapaleń i nowotworów.

P_W02	nie przedstawia informacji na temat wybranych zagadnień z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, trawiennego, moczowo-płciowego i nerwowego.	prezentuje podstawowe i niepełne informacje z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, trawiennego, moczowo-płciowego i nerwowego, popełniając błędy.	omawia wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, trawiennego, moczowo-płciowego i nerwowego, popełniając nieliczne błędy.	omawia w sposób bezbłędny i rozbudowany wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, trawiennego, moczowo-płciowego i nerwowego
P_W03	nie wskazuje czynników chorobotwórczych zewnętrznych ani wewnętrznych, modyfikowalnych, ani niemodyfikowalnych.	wymienia niektóre czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne, popełniając przy tym błędy.	wymienia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne, popełniając nie-liczne błędy.	wymienia bezbłędnie i obszernie charakteryzuje czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne.
Umiejętności				
P_U01	nie potrafi opisać zmian w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy.	sposób ogólny i niepełny opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy, popełniając błędy.	opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy, popełniając nie-liczne błędy.	obszernie i bezbłędnie opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy
P_U02	nie potrafi oszacować niebezpieczeństwa toksykologicznego w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych	w ograniczonym zakresie szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, popełniając błędy.	szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, dopuszczając się nielicznych błędów	trafnie szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

Chirurgia (podręcznik dla studentów wydziału nauk o zdrowiu) redakcja naukowa: Stanisław Głuszek, recenzent: prof. Jadwiga Snarska, prof. Marian Brocki - 2019
 Repetytorium z pielęgniarstwa redakcja naukowa: prof. Kornelia Kędziora – Kornatowska, dr Marta Muszalik, prof. Elżbieta Krajewska – Kułak, prof. Irena Wrońska - 2015

Pielęgniarstwo w Chirurgii – Wojciech Kapała recenzent: prof. Antoni Czupryna -2006
 Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego pod redakcją Elżbiety Walewskiej - 2010

Literatura uzupełniająca:

Wprowadzenie do chirurgii – E. Cipora - 2014

GENETYKA

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELEGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	Podstawowy (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/1
ECTS	1

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać się ogólną wiedzą z biologii na poziomie programowym szkoły ponadgimnazjalnej (poziom 4 PRK)
Cele przedmiotu:	Ogólnym celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w podstawową wiedzę z zakresu: -podstaw genetyki i mechanizmów dziedziczenia oraz molekularnymi aspektami dziedziczenia; -podstaw embriologii oraz rozumienia patogenezy najczęstszych chorób genetycznych i wad wrodzonych, w tym rozumienia podłoża molekularnego ich powstawania.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy z użyciem środków multimedialnych celem wdrożenia do formułowania i rozwiązywania problemów z zakresu podstaw genetyki, dyskusja dydaktyczna
Ćwiczenia	ćwiczenia audytoryjne – rozwiązywanie zadań i problemów genetycznych
Samokształcenie	studia literaturowe, przygotowanie do zaliczenia, rozwiązywanie zadań na zadany temat

3.Efekty uczenia się

Numer efektu uczenia się	Opis przedmiotowych efektów uczenia się Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	Zna problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;	A.W10
P_W02	opisuje budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenyzy i wyjaśnia przyczyny powstawania aberracji chromosomów: zna profile metaboliczne podstawowych narządów.	A.W11
P_W03	objaśnia funkcjonowanie informacji genetycznej człowieka - wymienia zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia poza jądrowej informacji genetycznej.	A.W10
UMIEJETNOŚCI		

P_U01	szacuje ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych, potrafi w tym celu klasyfikować choroby genetyczne w przyrządzie trybu ich dziedziczenia	A.U3
P_U02	wykorzystuje wiedzę na temat chorób uwarunkowanych genetycznie w profilaktyce nowotworowej oraz diagnostyce prenatalnej	A.U4
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K_K01

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Podstawowe wiadomości z genetyki, embriologii, cytofizjologii i immunologii	P_W01

W2	Podstawy genetyki klasycznej – prawa Mendla	P_W01
W3	Kariotyp człowieka.	P_W01, P_W03
W4	Zasady dziedziczenia cech człowieka (m.in. grup krwi, cech sprzężonych z płcią) i mechanizmy rozwoju anomalii (aberracje chromosomowe, mutacje genowe).	P_W02, P_U01
W5	Środowisko, a zmienność organizmu.	P_W01, P_W03
W6	Podstawy diagnostyki genetycznej	P_W03, P_U02
W7	Zasady poradnictwa genetycznego	P_W01, P_W03, P_U02
W8	Zagadnienia transplantologii	P_W03, P_U02
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Regulacja ekspresji genów	P_W01, P_U01
Ćw2	Genetyczne determinanty grupy krwi człowieka	P_W03, P_U01
Ćw3	Zasady opisu kariotypów człowieka	P_W03
Ćw4	Genetyka populacyjna	P_W03, P_U02
Ćw5	Sposoby dziedziczenia cech związanych z płcią	P_W03, P_U01
L.p.	Samokształcenie	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Choroby genetyczne przekazywane drogą dziedziczenia	P_W02, P_U01
Sk2	Genetyczne badania przesiewowe.	P_W03
Sk3	Zastosowanie terapii genowych.	P_W01, P_U02
Sk4	Onkogeny. Nowotwory dziedziczne	P_W02, P_W03, P_U01
Sk5	Wady wrodzone - analiza kliniczna w pediatrii	P_W02, P_U01

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Zaliczenie z oceną (ZO) Forma i zasady przeprowadzania zaliczenia są omawiane na pierwszych zajęciach. Zaliczenie końcowe przeprowadzane jest metodą opisową. Sprawdzian pisemny składa się z 20 pytań otwartych. Warunkiem przystąpienia do zaliczenia, jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń.

Ćwiczenia:

Skala procentowa oceniania:

60-69%- dostateczny

70-79%- dostateczny plus

80-87%- dobry

88-91% - dobry plus

92-100%- bardzo dobry

Na każde ćwiczenia studenci powinni być przygotowani z tematu zajęć.

Kolokwium, test niestandaryzowany z pytaniami otwartymi 20 pytań

Samokształcenie:

Dyskusja na wybrany temat – zaliczenie ustne.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01- P_W03	Test pisemny, kolokwium pisemne, odpowiedź ustna, obserwacja pracy studenta, ćwiczenia	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01-P_U02	Kolokwium pisemne – test niestandaryzowany, odpowiedź ustna, obserwacja pracy studenta, ćwiczenia	Ćwiczenia, wykłady
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	Dyskusja i sposób wyjaśnienia rozwiązywania zadań	Wykłady, ćwiczenia

6. Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
---------------------------	-----------------------------	----------------------------	----------------------------	---------------------------

Wiedza				
P_W01	student nie spełnia efektu w stopniu wymaganym na ocenę dostateczną	przedstawia podstawowe informacje na temat funkcji genomu, transkryptomu i proteomu człowieka oraz podstawowych koncepcji regulacji ekspresji genów, w tym regulacji epigenetycznej, popełniając błędy.	Omawia ogólnie, ale właściwie funkcje genomu, transkryptomu i proteomu człowieka oraz wyjaśnia podstawowe koncepcje regulacji ekspresji genów, w tym regulacji epigenetycznej.	omawia w rozbudowany i szczegółowy sposób funkcje genomu, transkryptomu i proteomu człowieka oraz wyjaśnia bezbłędnie podstawowe koncepcje regulacji ekspresji genów, w tym regulacji epigenetycznej
P_W02	nie potrafi przedstawić budowy chromosomów oraz molekularnego podłoża mutagenyzy, jak również profilów metabolicznych podstawowych narządów.	prezentuje podstawową znajomość budowy chromosomów oraz molekularnego podłoża mutagenyzy; w sposób ogólny charakteryzuje profile metaboliczne podstawowych narządów, popełniając nieliczne błędy merytoryczne.	Opisuje prawidłowo budowę chromosomów oraz molekularne podłoża mutagenyzy i charakteryzuje profile metaboliczne podstawowych narządów	opisuje szczegółowo budowę chromosomów oraz molekularne podłoża mutagenyzy w sposób rozbudowany; szczegółowo charakteryzuje profile metaboliczne podstawowych narządów.
P_W03	nie spełnia efektu w stopniu wymaganym na ocenę dostateczną	wymienia wybiórczo zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej i omawia je w sposób szczegółowy	ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz częściowo dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej,	wymienia i omawia w sposób obszerny zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej.
Umiejętności				

P_U01	nie potrafi szacować ryzyka ujawnienia się niektórych chorób w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych	szacuje ryzyko ujawnienia się niektórych chorób w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych, popełniając przy tym drobne błędy.	szacuje ryzyko ujawnienia się większości chorób w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych z zastosowaniem poprawnym terminologii przedmiotowej	trafnie szacuje ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych z zastosowaniem terminologii przedmiotowej i różnych teorii.
P_U02	realizuje efekt poniżej progu zaliczeniowego, tj. nie osiąga stopnia umiejętności na ocenę dostateczną	w ograniczonym zakresie jest zdolny do wykorzystywania wiedzy na temat chorób uwarunkowanych genetycznie w profilaktyce nowotworowej oraz diagnostyce prenatalnej.	wykorzystuje właściwie w niepełnym zakresie wiedzę na temat chorób uwarunkowanych genetycznie w profilaktyce nowotworowej oraz diagnostyce prenatalnej.	wykorzystuje w pełnym zakresie wiedzę na temat chorób uwarunkowanych genetycznie w profilaktyce nowotworowej oraz diagnostyce prenatalnej
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wykazuje potrzeby wzbogacania wiedzy z obszaru genetyki	jest w niewielkim stopniu przygotowany do systematycznego wzbogacania wiedzy z zakresu genetyki w zakresie niezbędnym do profesjonalnego realizowania zadań i funkcji zawodowych pielęgniarki (pielęgniarza).	jest gotowy w znacznym stopniu do systematycznego wzbogacania wiedzy z zakresu genetyki w zakresie niezbędnym do profesjonalnego realizowania zadań i funkcji zawodowych pielęgniarki (pielęgniarza).	w sposób świadomy i metodyczny jest przygotowany do systematycznego wzbogacania wiedzy z zakresu genetyki w zakresie niezbędnym do profesjonalnego realizowania zadań i funkcji zawodowych pielęgniarki (pielęgniarza).

Literatura podstawowa:

Drewa G.: Genetyka medyczna: podręcznik dla studentów. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2018.

Keith L. Moore, T.V. Persaud, Mark G. Torchia; Red. I wyd. pol. Zabel M., Bartel H.: Embriologia i wady wrodzone: od zapłodnienia do urodzenia. Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2013.

Sadakierska-Chudy A.: Genetyka ogólna: instrukcje do ćwiczeń dla studentów biologii .Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2004.

Fletcher H.L., Hickey G.I., Winter P.C.: Genetyka. PWN, Warszawa 2018

Winter P.C., Hickey G.I., Fletcher H.L.: Genetyka. Krótkie wykłady, PWN, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca:

Bal J. (red.): Biologia Molekularna w medycynie. Elementy genetyki klinicznej, PWN, Warszawa 2008. Ciechaniewicz A., Kokot F. (red.): Genetyka molekularna w chorobach wewnętrznych, PZWL, Warszawa 2008. Clark A.G., Hartl D.L.: Podstawy genetyki populacyjnej, Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2010. Epstein R. J.: Biologia molekularna człowieka. Czelej, Lublin 2006.

Kapelańska - Pręgowska J.: Prawne i bioetyczne aspekty testów genetycznych. Wolters Kluwer, Warszawa 2011.

BIOCHEMIA I BIOFIZYKA

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	Podstawowy (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/2
ECTS	2

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać się ogólną wiedzą z biologii, fizyki i chemii na poziomie programowym szkoły ponadgimnazjalnej (poziom 4 PRK)
Cele przedmiotu:	Ogólnym celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu zjawisk zachodzących w żywym organizmie. Celami szczegółowymi są: - zapoznanie studentów z funkcjami związków biochemicznych występujących w organizmie ludzkim - wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu podstawowych praw fizyki i procesów biofizycznych w przyznaciu funkcji i budowy organizmów żywych; - przedstawienie naturalnych zjawisk fizjologicznych, patologicznych i procesów naprawczych zachodzących na poziomie komórki, tkanki, narządu, układu; - wykształcenie u studentów umiejętności prognozowania kierunku procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład problemów połączony z wykładem analitycznym z zastosowaniem środków audiowizualnych

Ćwiczenia	ćwiczenia indywidualne i grupowe
Samokształcenie	studiowanie literatury przedmiotowej, przygotowanie do ćwiczeń i zaliczeń

3.Efekty uczenia się

Numer efektu uczenia się	Opis przedmiotowych efektów uczenia się Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	różnicuje budowę i określa relacje poszczególnych związków biochemicznych wchodzących w skład organizmu człowieka	A.W2
P_W02	wyjaśnia i prawidłowo interpretuje podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne).	A.W13
P_W03	wylicza enzymy biorące udział w trawieniu, objaśnia podstawowe defekty enzymów trawiennych oraz określa skutki tych zaburzeń.	A.W14
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	prognozuje kierunek procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych.	A.U5

P_U02	wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych w szczególności do wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące.	A.U3
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
------	---------------------	---

W1	Wpływ czynników fizycznych i chemicznych na żywy organizm	P_W01, P_U01
W2	Biofizyka tkanek i narządów. Właściwości biomechaniczne tkanek – ich rola w biomechanice.	P_W01, P_K01
W3	Podstawowe reakcje związków nieorganicznych i organicznych w roztworach wodnych.	P_W01
W4	Prawa fizyczne wpływające na przepływ cieczy	P_W02
W5	Czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi.	P_W02, P_K01
W6	Fale dźwiękowe i elektromagnetyczne - fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji	P_W02
W7	Skład chemiczny organizmu człowieka - właściwości i funkcje białek, węglowodanów, lipidów, składników mineralnych, witamin, wody.	P_W01
W8	Regulacja funkcjonowania komórki: wewnątrzkomórkowa (enzymy) i zewnątrz komórkowa (hormony).	P_W03, P_K01
W9	Budowa i właściwości błony komórkowej, mechanizmy transportu przez błony.	P_W03
W10	Przemiany metaboliczne - katabolizm białek (przemiany aminokwasów), cukrów (glikoliza) i tłuszczów (β – oksydacja kwasów tłuszczowych).	P_W03, P_U01
W11	Wytwarzanie i magazynowanie energii w komórce, funkcje cyklu Krebsa i łańcucha oddechowego).	P_W01
W12	Biosynteza elementów budulcowych (cukrów, białek, tłuszczów, kwasów nukleinowych).	P_W03, P_K01
W13	Przekazywanie informacji genetycznej.	P_W02
W14	Fizyczne podstawy procesów fizjologicznych: krążenia, przewodnictwa nerwowego, wymiany gazowej, ruchu.	P_W02, P_K01
W15	Termoregulacja w organizmie człowieka	P_W02
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Zajęcia organizacyjne. Zapoznanie z zasadami bezpiecznej pracy w laboratorium oraz z podstawowym szkłem i sprzętem stosowanym w Pracowni Biochemii. Zasady sporządzania roztworów.	P_K01
Ćw2	Budowa i właściwości białek. Identyfikacja białek i aminokwasów, ilościowe oznaczenie białek.	P_W01, P_U01, P_K01

Ćw3	Właściwości enzymów, czynniki wpływające na aktywność enzymów (pH, temperatura, obecność efektorów).	P_W01, P_U01, P_K01
Ćw4	Defekty enzymów trawiennych oraz skutki zaburzeń w zakresie funkcjonowania organizmu.	P_W03, P_U01,
Ćw5	Denaturacja białka, czynniki denaturujące. Badanie aktywności enzymów proteolitycznych	P_W03, P_U01, P_K01
Ćw6	Budowa i właściwości redukujące cukrów. Rozkład skrobi pod wpływem amylazy.	P_W03, P_U01
Ćw7	Właściwości tłuszczów. Enzymatyczne trawienie tłuszczów.	P_W03,P_K01
Ćw8	Identyfikacja składników otrzymanych w wyniku hydrolizy nukleoproteidów.	P_W01, P_W03
Ćw9	Wykrywanie niektórych składników krwi, śliny i moczu. Mocz patologiczny	P_W01, P_U01, P_K01
Ćw10	Integracja metabolizmu, zaburzenia przemian i związane z nimi choroby metaboliczne.	P_W03,P_K01
Ćw11	Znaczenie procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych	P_W01, P_U01, P_K01
Ćw12	Wpływ czynników zewnętrznych na organizm (temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne, promieniowanie jonizujące).	P_W02, P_U02, P_K01
Ćw13	Cechy fizyczne dźwięków i ich oddziaływanie na organizm	P_W02, P_U02
L.p.	Samokształcenie	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Rola i znaczenie witamin w organizmie człowieka.	P_W01, P_W03, P_U01
Sk2	Znaczenie substancji przeciwmiażdżycowych w profilaktyce chorób.	P_W01, P_W03, P_U01, P_K01
Sk3	Udział wątroby i nerek w procesach detoksykacji komórkowej	P_W01, P_W03, P_K01
Sk4	Wpływ promieniowania jonizującego i niejonizującego na żywy organizm.	P_W02, P_U02

Sk5	Wpływ czynników mechanicznych, temperatury i wilgotności oraz fal mechanicznych na żywy organizm.	P_W02, P_U02, P_K01
-----	---	---------------------------

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Zaliczenie (Z) Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z pisemnego kolokwium przeprowadzanego na zakończenie zajęć zgodnym z podaną tematyką.

Skala procentowa oceny:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO) Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja na ćwiczeniach, aktywność na zajęciach podczas wykonywania ćwiczeń oraz uzyskanie min. 60% punktów z dwóch zaliczeń częściowych w formie testu (zgodnie z przedmiotowymi kryteriami ocen).

Skala procentowa oceny:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Na każde ćwiczenia studenci powinni być przygotowani z tematu zajęć.

Samokształcenie:

Uzyskanie pozytywnej oceny z referatu przygotowanego samodzielnie przez studenta na proponowany temat. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt, - zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt, - poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt, - prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt, - właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.		
Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01- P_W03	Kolokwium pisemne, obserwacja pracy studenta, test pisemny odpowiedź ustna	Wykłady, ćwiczenia
UMIEJETNOŚCI		
P_U01-P_U02	Obecność i aktywność na zajęciach, zaliczenie poszczególnych ćwiczeń, test z pytaniami zamkniętymi	Wykłady, ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

P_K01	obserwacja studenta przez prowadzącego zajęcia oraz samoocenę przez Studenta, prezentacja pracy zaliczeniowej	Ćwiczenia, samokształcenie
-------	---	----------------------------

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie potrafi różnicować budowy i nie potrafi określać relacji poszczególnych związków biochemicznych wchodzących w skład organizmu	w podstawowym stopniu różnicuje budowę i określa relacje poszczególnych związków biochemicznych wchodzących w skład organizmu człowieka	w znacznym stopniu różnicuje budowę i określa relacje poszczególnych związków biochemicznych wchodzących w skład organizmu człowieka	w pełnym zakresie różnicuje budowę i określa relacje poszczególnych związków biochemicznych wchodzących w skład organizmu

	człowieka			człowieka
P_W02	nie posiada wiedzy w zakresie fizykochemicznego działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne).	dysponuje nieuporządkowaną wiedzą na temat fizykochemicznego działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne), popełniając przy tym błędy.	dysponuje dobrze uporządkowaną wiedzą odnoszącą się do fizykochemicznego działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne), dopuszczając się drobnych błędów.	dysponuje pełną i analityczną wiedzą w zakresie fizykochemicznego działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne)
P_W03	nie potrafi wskazać enzymów biorących udział w trawieniu, nie objaśnia podstawowych defektów enzymów trawiennych oraz nie określa skutków tych zaburzeń.	wylicza niektóre enzymy biorące udział w trawieniu, objaśnia ogólnie podstawowe defekty enzymów trawiennych oraz w podstawowym zakresie określa skutki tych zaburzeń, popełniając błędy.	wylicza enzymy biorące udział w trawieniu, objaśnia w zadowalającym stopniu podstawowe defekty enzymów trawiennych oraz określa skutki tych zaburzeń	wylicza enzymy biorące udział w trawieniu, objaśnia obszernie podstawowe defekty enzymów trawiennych oraz trafnie określa skutki tych zaburzeń.
Umiejętności				
P_U01	nie potrafi prognozować kierunku procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych.	prognozuje podstawowy kierunek procesów biochemicznych w niektórych stanach klinicznych	prognozuje kierunek procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych w stopniu zadowalającym.	ma w pełnym zakresie wykształconą umiejętność kierunku procesów biochemicznych w poszczególnych stanach klinicznych.
P_U02	nie potrafi wykorzystać znajomości praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia wpływu na	w ograniczonym stopniu wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia	w znacznym stopniu wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia	w pełnym zakresie wykorzystuje znajomość praw fizyki do bezbłędnego i szczegółowego opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do

	organizm ludzki czynników zewnętrznych takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące.	wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, popełniając błędy	wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, popełniając nieliczne błędy.	wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie spełnia efektu w stopniu wymaganym na ocenę dostateczną	w ograniczonym zakresie rozumie potrzebę ciągłego poszerzania i pogłębiania zdobytej wiedzy przedmiotowej dla osiągnięcia profesjonalizmu zawodowego oraz jest zdolny do krytycznej oceny swej wiedzy i nabytych umiejętności.	w zadowalającym stopniu rozumie potrzebę ciągłego poszerzania i pogłębiania zdobytej wiedzy przedmiotowej dla osiągnięcia profesjonalizmu zawodowego oraz jest zdolny do krytycznej oceny swej wiedzy i nabytych umiejętności.	w stopniu pogłębionym rozumie potrzebę ciągłego poszerzania i pogłębiania zdobytej wiedzy przedmiotowej dla osiągnięcia profesjonalizmu zawodowego oraz jest zdolny do krytycznej oceny swej wiedzy i nabytych umiejętności.

Literatura podstawowa:

Bańkowski E: Biochemia. Podręcznik dla studentów medycznych studiów licencjackich i magisterskich. MedPharm 2013.

Czarnecka B., Gawda H., Gonet B.: Biofizyka, PZWL, Warszawa 2014.

Daryl K. Granner , Franciszek Kokot , Robert K. Murray , Victor W. Rodwell: Biochemia Harpera Ilustrowana. PZWL, Warszawa 2012.

Jaroszyk F: Biofizyka. PZWL, Warszawa 2013.

Kłyszewko-Stefanowicz L: Ćwiczenia z biochemii, PWN, Warszawa 2012.

Pasternak K.: Biochemia. Dla studentów medycznych studiów licencjackich. PZWL, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca:

Bartosz G., Jóźwiak Z.: Biofizyka wybrane zagadnienia wraz z ćwiczeniami. PWN, Warszawa 2020

John L. Tymoczko , Lubert Stryer: Biochemia krótki kurs. PWN, Warszawa 2012.

Mikrobiologia i parazytologia

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELEGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	Podstawowy (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/2
ECTS	3

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać się ogólną wiedzą z biologii, na poziomie programowym szkoły ponadgimnazjalnej (poziom 4 PRK).
Cele przedmiotu:	Ogólnym celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu podstawowych pojęć oraz zagadnień z zakresu mikrobiologii i parazytologii. Cele szczegółowe: - opanowanie przez studentów wiadomości z zakresu ogólnej charakterystyki bakterii, wirusów, grzybów i pasożytów szkodliwych dla człowieka; - zapoznanie studentów z drogami szerzenia się pasożytów, - wykształcenie u studentów umiejętności diagnostyki mikrobiologicznej i parazytologicznej, w tym umiejętności pobierania materiału do badań, - wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności w zakresie zasad postępowania wobec pacjenta z zakażeniem bakteryjnym, wirusowym, grzybiczym i zarażeniem pasożytniczym, - wykształcenie umiejętności postępowania w zakresie planowania działań przeciwepidemicznych oraz edukacyjnych w wybranych zakażeniach i zarażeniach.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwencjonalny i wykład konwersatoryjny połączony z wykładem analitycznym z wykorzystaniem technik multimedialnych
Ćwiczenia	ćwiczenia audytoryjne z elementami metody heurystycznej, ćwiczenia laboratoryjne
Samokształcenie	studia literaturowe, przygotowanie referatu, przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń i wykładu

3. Efekty uczenia się

Numer efektu uczenia się	Opis przedmiotowych efektów uczenia się Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii.	A.W18
P_W02	różnicuje epidemiologię zakażeń wirusami, bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania.	A.W17
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	rozpoznaje najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz objawów chorobowych	A.U6

P_U02	klasyfikuje drobnoustroje z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych we florze fizjologicznej.	A.U6
P_U03	wykorzystuje wiedzę na temat funkcjonowania układu pasożyt – żywiciel dla prawidłowej terapii chorób wywołanych przez pasożyty.	A.U7
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Wprowadzenie do mikrobiologii, wirusologii, bakteriologii i parazytologii. Systematyka drobnoustrojów chorobotwórczych.	P_W01
W2	Elementy immunologii. Odporność. Uodpornienie czynne i bierne człowieka. Mechanizm alergii i autoagresji.	P_W02
W3	Morfologia, anatomia, fizjologia drobnoustrojów chorobotwórczych dla człowieka: bakterie, wirusy, chlamydie, riketsje, mikoplazmy, grzyby, pasożyty. Mikroflora ciała ludzkiego i otoczenia.	P_W02
W4	Zakażenia bakteryjne i wirusowe dróg oddechowych, przewodu pokarmowego, układu moczowo-płciowego, skóry i układu nerwowego.	P_W01
W5	Grzyby chorobotwórcze dla człowieka. Diagnostyka mikrobiologiczna zakażeń grzybiczych.	P_W01
W6	Drobnoustroje wywołujące choroby odzwierzęce.	P_W01, P_U02
W7	Funkcjonowanie układu pasożyt – żywiciel a terapia chorób wywołanych przez pasożyty.	P_W01, P_U03
W8	Zakażenia szpitalne	P_W02, P_U03
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Podstawy morfologii drobnoustrojów patogennych i obecnych we florze fizjologicznej.	P_U02
Ćw2	Chorobotwórczość, drogi szerzenia się zakażeń. Elementy epidemiologii chorób zakaźnych. Zagrożenia chorobami zakaźnymi w Polsce i na świecie.	P_U02
Ćw3	Profilaktyka nieswoista. Dezynfekcja, sterylizacja. Metody kontroli zanieczyszczeń: powietrza, powierzchni rąk, środków dezynfekcyjnych.	P_U03
Ćw4	Profilaktyka swoista. Surowice i szczepionki. Kalendarz szczepień.	P_U02
Ćw5	Morfologia i fizjologia komórki bakteryjnej. Charakterystyka wybranych bakterii wywołujących zakażenia układu oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego, nerwowego i skóry.	P_U02
Ćw6	Charakterystyka wybranych wirusów wywołujących choroby u człowieka. Zakażenia HIV, AIDS, wirusowe zapalenia wątroby, grypa.	P_U02
Ćw7	Charakterystyka wybranych grzybów patogennych wywołujących choroby u człowieka.	P_W02
Ćw8	Najczęściej spotykane pasożyty człowieka. Rola pielęgniarki w zapobieganiu rozprzestrzeniania się chorób pasożytniczych	P_U01, P_U02
Ćw9	Mikrobiologiczna diagnostyka zakażeń. Metody bezpośredniego i pośredniego wykrywania drobnoustrojów w materiale klinicznym. Zasady hodowli drobnoustrojów chorobotwórczych. Określenie wrażliwości na chemioterapeutyki.	P_U02

Ćw10	Pobieranie, dokumentowanie i transport materiałów klinicznych do badań mikrobiologicznych. Kolejność postępowania w badaniach mikrobiologicznych, ich znaczenie i zastosowanie.	P_U01
L.p.	Samokształcenie	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Współczesna diagnostyka i leczenie zakażeń wirusowych.	P_W01, P_W02
Sk2	Współczesna diagnostyka i leczenie zakażeń bakteryjnych	P_W01, P_W02
Sk3	Zasady postępowania przeciwepidemicznego wobec pacjenta z gruźlicą płuc.	P_W01, P_W02
Sk4	Drobnoustroje patogenne wywołujące choroby zakaźne wieku dziecięcego	P_W01, P_W02
Sk5	Ospa wietrzna – patogen, drogi szerzenia się zakażenia, okres zakaźności i wylegania, objawy kliniczne, profilaktyka.	P_W01, P_W02
Sk6	Patogeny przenoszone przez wektory.	P_W01, P_W02
Sk7	Borelioza – patogen, droga szerzenia się zakażenia, okres wylegania, objawy kliniczne, profilaktyka.	P_W01, P_W02
Sk8	Drobnoustroje patogenne przenoszone drogą płciową.	P_W01, P_U02
Sk9	Rola pielęgniarki w rozpoznawaniu, farmakoterapii i profilaktyce grzybic.	P_W02
Sk10	Rola pielęgniarki w edukacji zdrowotnej w zakresie profilaktyki zakażeń grzybiczych skóry, paznokci i owłosionej skóry głowy	P_W02

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady: Zaliczenie (Z)

- obecność na wykładach,
- uzyskanie pozytywnej oceny z testu jednokrotnego wyboru.

Ćwiczenia: Zaliczenie z oceną (ZO)

- obecność na ćwiczeniach,

1. Praca zaliczeniowa – przygotowanie projektu na temat wybranego drobnoustroju oraz opisanie najczęstszych zakażeń z jego udziałem

2. Kryteria oceny:

- zawartość merytoryczna, treść,
- zgodność projektu z tematem,
- oryginalność,
- wykorzystanie materiałów źródłowych,
- staranność,
- terminowość wykonania
- poprawność językowa,
- słownictwo specjalistyczne,
- estetyka.

3. Kryteria oceny:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

4. Rozwiązywanie bieżących zadań w trakcie ćwiczeń na podstawie załączonych materiałów, kart pracy oraz testów.

Samokształcenie:

Uzyskanie pozytywnej oceny z referatu przygotowanego samodzielnie przez studenta na proponowany temat. Z zakresu parazytologii wraz z dokładnym opisem cyklu rozwojowego pasożyta.

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt,
- zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt,
- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt,
- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt,
- właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01- P_W04	test zamknięty jednokrotnego wyboru	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01- P_U03	Praca zaliczeniowa, karty pracy	ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	referat obserwacja studenta w trakcie ćwiczeń i wykładu konwersatoryjnego	Ćwiczenia, samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie operuje definicjami podstawowych pojęć z zakresu mikrobiologii i parazytologii.	definiuje tylko niektóre pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii, koryguje błędy w	efektywnie definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii, dopełniając nieliczne	w sposób pełny i szczegółowy definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii.

		definiowaniu z pomocą nauczyciela	błędy terminologiczne.	
P_W02	nie potrafi różnicować epidemiologii zakażeń wirusami, bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania.	w niewielkim zakresie różnicuje epidemiologię zakażeń wirusami, bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania.	efektywnie różnicuje epidemiologię zakażeń wirusami, bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania.	w sposób szczegółowy i efektywny różnicuje bezbłędnie epidemiologię zakażeń wirusami, bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania.
Umiejętności				
P_U01	nie rozpoznaje najczęściej spotykanych pasożytów człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz objawów chorobowych	rozpoznaje niektóre najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz objawów chorobowych, popełniając błędy.	rozpoznaje większość najczęściej spotykanych pasożytów człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz objawów chorobowych, popełniając nie-liczne błędy.	bezbłędnie i trafnie rozpoznaje najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz objawów chorobowych
P_U02	nie potrafi sklasyfikować drobnoustrojów.	w wąskim zakresie klasyfikuje drobnoustroje z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych we florze fizjologicznej	zadowalająco klasyfikuje drobnoustroje, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych we florze fizjologicznej, dopuszczając się nielicznych błędów	kompleksowo klasyfikuje drobnoustroje, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych we florze fizjologicznej.
P_U03	nie potrafi wykorzystać wiedzy na temat funkcjonowania układu pasożyt - żywiciel dla prawidłowej terapii chorób wywołanych przez pasożyty.	w podstawowym zakresie wykorzystuje wiedzę na temat funkcjonowania układu pasożyt - żywiciel dla prawidłowej terapii chorób wywołanych przez pasożyty, popełniając błędy.	w znacznym zakresie wykorzystuje wiedzę na temat funkcjonowania układu pasożyt - żywiciel dla prawidłowej terapii chorób wywołanych przez pasożyty, popełniając nieliczne błędy.	efektywnie wykorzystuje obszerną wiedzę na temat funkcjonowania układu pasożyt - żywiciel dla prawidłowej terapii chorób wywołanych przez pasożyty.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie jest przygotowany do systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	w niewielkim stopniu jest przygotowany do wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	wykazuje postawę gotową do systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	przejawia postawę do efektywnego systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu

Literatura podstawowa:

Baumann-Popczyk A., Małgorzata Sadkowska-Todys M., Zieliński A.: Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka. Wyd. α- medica Press, Bielsko - Biała 2014.

Heczko P. B.: Mikrobiologia. Podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych. PZWL, Warszawa 2007.

Murray P.R.: Mikrobiologia. Elsevier, Urban & Partner, Wrocław, 2011.

Mrozek-Budzyń D.: Wakcynologia praktyczna. Wyd. α-media Press, Warszawa 2014.

Morozińska-Gogol J.: Parazytologia medyczna kompendium. PZWL, Warszawa 2023

Literatura uzupełniająca:

Aktualna Ustawa o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Krajewska-Kuś E.: Zarys mikologii dla pielęgniarek. Wyd. Czelej, Lublin 2005.

Lrving W., Boswell T.: Krótkie wykłady Mikrobiologia medyczna. PWN, Warszawa 2012.

Magdzik W., Naruszewicz-Lesiuk D., Zieliński A.: Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka. Wyd. α-media Press, Warszawa 2007

Farmakologia

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	Podstawowy (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/3
ECTS	3

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać się ogólną wiedzą z biologii i chemii na poziomie programowym szkoły ponadgimnazjalnej (poziom 4 PRK).
Cele przedmiotu:	Ogólnym celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu mechanizmów działania różnych grup leków, zasad i możliwości ich stosowania, efektów nie-pożądanych , skutków ubocznych oraz wykształcenie umiejętności do wystawiania recept na leki oraz środki spożywcze niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji oraz wystawiania skierowań na badania diagnostyczne

Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwencjonalny z użyciem środków multimedialnych, case study
Ćwiczenia	ćwiczenia audytoryjne połączone z dyskusją dydaktyczną i prezentacją multimedialną
Samokształcenie	studia literaturowe, prezentacja ustna, case study

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy działania, przemiany w ustroju i działania uboczne.	A.W19
P_W02	omawia podstawowe zasady farmakoterapii.	A.W20
P_W03	charakteryzuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi.	A.W21
P_W04	zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	A.W22
P_W05	zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji.	A.W23
P_W06	zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich	A.W24
P_W07	zna grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, postaci i drogi podania leków.	A.W21
UMIĘTNOŚCI		
P_U01	ocenia wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach.	A.U5
P_U02	różnicuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze	A.U9
P_U03	zna problematykę leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi	A.U9

P_U04	posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych.	A.U8
P_U05	posiada umiejętności umożliwiające wystawianie recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich.	A.U9
P_U06	posiada umiejętność przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zaleconych przez lekarza.	A.U10
P_U07	posiada umiejętność doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich, oraz potrafi udzielać informacji o ich stosowaniu.	A.U10
P_U08	potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne.	A.U5
P_U09	potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie.	A.U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Wprowadzenie do farmakologii. Podstawowe pojęcia, definicja leku, farmakokinetyka i biodostępność, koncepcja receptora. Pojęcia: agonisty, antagonisty, częściowego agonisty, dawki i drogi podania leku.	P_W01, P_W02 P_W04, P_W05, P_W07, P_K01, P_K02
W2	Leki wpływające na autonomiczny układ nerwowy	P_W01, P_W05, P_W07
W3	Ośrodkowy układ nerwowy- leki psychotropowe, przeciwpadaczkowe, nasenne i uspokajające.	P_W01, P_W03, P_W05 , P_W07
W4	Środki znieczulające ogólnie i miejscowo	P_W01, P_W05

W5	Leki przeciwbólowe. Niesteroidowe leki przeciwzapalne i opioidy. Leki przeciwgorączkowe.	P_W01, P_W03, P_W05, P_W07
W6	Układ sercowo-naczyniowy. Leki stosowane w niewydolności krążenia. Leki przeciwarytmiczne.	P_W01, P_W05, P_W07
W7	Leczenie nadciśnienia tętniczego.	P_W01, P_W03, P_W07
W8	Leczenie choroby niedokrwiennej serca i zawału mięśnia sercowego, leczenie hiperlipidemii.	P_W01, P_W05, P_W07
W9	Leki przeciwalergiczne, glikokortykosteroidy. Wstrząs – stosowanie leków.	P_W01, P_W03 P_W05, P_W07
W10	Farmakoterapia chorób krwi i układu krwiotwórczego.	P_W01 P_U03, P_K01
W11	Leczenie stosowane w chorobach układu pokarmowego	P_W01, P_W03, P_W08P_W04, P_W05, P_W07
W12	Leki stosowane w cukrzycy: insulinoterapia i doustne leki przeciwcukrzycowe	P_W01, P_W03, P_W05, P_W07, P_K01
W13	Leki stosowane w chorobach układu oddechowego.	P_W01, P_W03, P_W05, P_W07
W14	Hormony, witaminy, zastosowanie. Leczenie chorób układu dokrewnego.	P_W01, P_W03 P_W05, P_W07
W15	Leki stosowane w zakażeniach bakteryjnych, wirusowych, grzybiczych i pasożytniczych.	P_W01, P_W03, P_W07, P_K01
W16	Zasady wypisywania recept oraz skierowań na badania diagnostyczne	P_W06, P_W07, P_U05
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Ocena wpływu leków na organizm	P_W04 P_U01 P_K01
Ćw2	Zastosowania poszczególnych grup leków	P_W07, P_U02, P_K01 P_K02
Ćw3	Dobór środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	P_U07, P_K01

Ćw4	Przygotowywanie form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zaleceń lekarskich	P_U06 P_U09, P_K01 P_K02
Ćw5	Wystawianie recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich	P_W06 P_U05 P_K02
Ćw6	Wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne	P_W06 P_U08
L.p.	Samokształcenie	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Leki stosowane w eradykacji helicobacter pylori.	P_W01
Sk2	Zastosowanie NLPZ w terapii.	W5
Sk3	Preparaty stosowane w żywieniu enteralnym i parenteralnym.	P_W08
Sk4	Rola witamin i mikroelementów dla prawidłowego rozwoju organizmu człowieka.	P_W01, P_W10
Sk5	Wpływ leków oraz środków psychoaktywnych na rozwój zarodka i płodu	P_W03 P_U01, P_K01
Sk6	Leczenie hormonalne w różnych fazach życia kobiety.	P_W01, P_U01
Sk7	Posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych.	P_U04

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady

Egzamin (E):

- obecność na 85% wykładów (13 na 16 wykładów),
- test jednokrotnego wyboru – udzielenie poprawnych odpowiedzi na 60% pytań testowych.

Skala procentowa oceniania:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Ćwiczenia:

Zaliczenie poszczególnych zadań praktycznych – ustna prezentacja zadanego tematu w ramach samokształcenia i analiza przypadku uwzględniając wskazania, przeciwwskazania oraz interakcje lekowe.

Skala procentowa oceniania:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Na każde ćwiczenia studenci powinni być przygotowani z tematu zajęć.

Samokształcenie:

Studia literaturowe, przygotowanie do ćwiczeń (weryfikacja podczas ćwiczeń)

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01-P_W09	test zamknięty jednokrotnego wyboru, obserwacja pracy studenta, test pisemny, odpowiedź ustna	wykłady
P_W7	Kolokwium ustne	Ćwiczenia, wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01-P_U03	kolokwium praktyczne i test zamknięty	wykłady
P_U04	prezentacja ustna i analiza przypadku	Ćwiczenia, samokształcenie
P_U05-P_U09	kolokwium, prezentacja ustna, analiza przypadku	wykłady
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

P_K01-P_K02	test jednokrotnego wyboru, prezentacja ustna, analiza przypadku , odpowiedź ustna,	samokształcenie
-------------	--	-----------------

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie prezentuje informacji na temat poszczególnych grup środków leczniczych, nie umie wyjaśnić mechanizmów działania, przemian w ustroju i działań ubocznych.	charakteryzuje w ogólny sposób poszczególne grupy środków leczniczych, wyjaśnia niektóre mechanizmy działania, przemiany w ustroju i działania uboczne, popełniając błędy.	charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, wyjaśnia główne mechanizmy działania, przemiany w ustroju i działania uboczne, dopuszczając się nielicznych błędów.	charakteryzuje w rozbudowany sposób poszczególne grupy środków leczniczych, wyjaśnia szczegółowo główne mechanizmy działania, przemiany w ustroju i działania uboczne
P_W02	nie prezentuje informacji na temat podstawowych zasad farmakoterapii.	przedstawia podstawowe informacje dotyczące zasad farmakoterapii, popełniając błędy.	omawia podstawowe zasady farmakoterapii, popełniając nieliczne błędy.	omawia w sposób szczegółowy i bezbłędny podstawowe zasady farmakoterapii
P_W03	nie potrafi scharakteryzować poszczególnych grup leków i wskazać ich zastosowania leczniczego, ani wyjaśnić zasad leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi.	charakteryzuje ogólnie poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz przytacza niektóre zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi, dopuszczając się błędów.	charakteryzuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz wyjaśnia zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi, dopuszczając się nielicznych błędów.	charakteryzuje w sposób bezbłędny i rozbudowany poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz wyjaśnia obszernie zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi.
P_W04	nie zna wpływu procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków.	w stopniu podstawowym zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków.	zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków.	zna i szczegółowo omawia wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków

P_W05	nie zna ważniejszych niepożądanych działań leków, w tym wynikających z ich interakcji oraz nie zna procedury zgłaszania działań niepożądanych leków.	zna niektóre ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków.	zna wszystkie ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków.	prawidłowo i szczegółowo omawia wszystkie ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków.
P_W06	nie zna zasad wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.	zna większość zasad wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.	zna wszystkie zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.	zna i szczegółowo omawia wystawianie recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.
P_W07	nie zna grupy leków, substancji czynnych zawartych w lekach oraz postaci i dróg podania leków.	zna niektóre grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach oraz postaci i drogi podania leków.	zna większość grup leków, substancje czynne zawarte w lekach oraz postaci i drogi podania leków.	zna szczegółowo grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach oraz postaci i drogi podania leków.
P_W08	nie zna środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	zna niektóre środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	zna większość środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	prawidłowo i szczegółowo omawia środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego
P_W09	nie zna rodzajów badań diagnostycznych i nie posiada wiedzy w zakresie ich zlecenia.	omawia tylko niektóre z badań diagnostycznych i posiada elementarną wiedzę w zakresie ich zlecenia	popołniając nieliczne błędy omawia rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia.	w sposób rozbudowany i bezbłędny omawia rodzaje badań diagnostycznych i posiada wiedzę w zakresie ich zlecenia.
Umiejętności				
P_U01	nie potrafi ocenić wpływu leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach.	w sposób ogólny i niepełny ocenia wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach, popołniając przy tym błędy.	ocenia wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach, popołniając nieliczne błędy.	trafnie i skutecznie ocenia wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach

P_U02	nie różnicuje poszczególnych grup leków i nie określa ich zastosowania leczniczego.	różnicuje niektóre grupy leków i w sposób podstawowy określa ich zastosowanie lecznicze, popełniając błędy.	różnicuje poszczególne grupy leków i określa ich zastosowanie lecznicze, popełniając nieliczne błędy	prawidłowo różnicuje poszczególne grupy leków i bezbłędnie określa ich zastosowanie lecznicze
P_U03	nie wykazuje znajomości problematyki leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje problematykę leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi, popełniając błędy.	charakteryzuje problematykę leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie i obszernie charakteryzuje problematykę leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi.
P_U04	nie potrafi posługiwać się informatorami farmaceutycznym i i bazami danych o produktach leczniczych.	posługuje się informatorami farmaceutycznym i i bazami danych o produktach leczniczych popełniając liczne błędy.	posługuje się informatorami farmaceutycznym i i bazami danych o produktach leczniczych popełniając nieliczne błędy.	skutecznie posługuje się informatorami farmaceutycznym i i bazami danych o produktach leczniczych
P_U05	nie posiada umiejętności umożliwiających wystawiania recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich.	posiada elementarne umiejętność przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	posiada umiejętność przy-gotowania, w większości przypadków, poprawnego zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza.	posiada szerokie umiejętność przygotowania wyczerpującego zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza
P_U06	nie posiada umiejętność przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza.	posiada elementarne umiejętność przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza.	posiada umiejętność w większości przypadków, poprawnego przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	posiada szerokie umiejętność przygotowania wyczerpującego zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza

			zleconych przez lekarza.	
P_U07	nie posiada umiejętność doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich, oraz potrafi udzielać informacji o ich stosowaniu.	posiada elementarne umiejętność doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich, oraz potrafi udzielać informacji o ich stosowaniu	posiada umiejętność, w większości przypadków dokonania poprawnego doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich, oraz potrafi udzielać informacji o ich stosowaniu	posiada szerokie umiejętność dokonania wyczerpującego doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i umiejętności umożliwiające wystawianie recept na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich, oraz potrafi udzielać informacji o ich stosowaniu.
P_U08	nie potrafi rozpoznawać wskazań do wykonania określonych badań diagnostycznych i nie posiada umiejętności umożliwiających wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne.	przy wsparciu nauczyciela potrafi rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada podstawowe umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne.	potrafi rozpoznawać większość wskazań do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne.	potrafi prawidłowo rozpoznawać wskazania do wykonania określonych badań diagnostycznych i posiada umiejętności umożliwiające wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne.

P_U09	nie potrafi przygotowywać zapisów form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie.	potrafi przygotowywać podstawowe zapisy form recepturowych substancji leczniczych popełniając przy tym drobne błędy w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie.	potrafi w większości poprawnie przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie	potrafi prawidłowo, w sposób wyczerpujący przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem lub na jego zlecenie.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

Rajtar – Cynke G.: Farmakologia. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu Akademii Medycznych. Wydawnictwo PZWL 2015

Schmid B, Strub P, Studer A. red. wydania polskiego Prandota J. Farmakologia dla zawodów pielęgniarzkich. MedPharm, Wrocław 2013.

Juzwenko K. Orzechowska.: Farmakologia kliniczna: Znaczenie w praktyce medycznej. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2006.

Literatura uzupełniająca:

Kostowski W, Herman Z. Farmakologia – podstawy farmakoterapii (tom I i II). Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.

Podlewska J, Chwalibogowska – Podlewska A. Leki Współczesnej Terapii. Split Trading. Wydawnictwa

Radiologia

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	Podstawowy (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/2
ECTS	2

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać podstawową wiedzę z przedmiotu Anatomia
Cele przedmiotu:	Głównym celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w podstawowe wiadomości z zakresu współczesnych metod radiologii i techniki obrazowej oraz przedstawienie roli pielęgniarki w badaniach z zakresu diagnostyki obrazowej.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych
Ćwiczenia	ćwiczenia grupowe
Samokształcenie	studia literaturowe, praca kontrolna, przygotowanie do ćwiczeń, przygotowanie do zaliczenia

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

P_W01	określa fizyczne podstawy nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania.	A.W26
P_W02	posiada wiedzę z zakresu diagnostyki radiologicznej oraz z zakresu zlecania badań diagnostycznych.	A.W26
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych.	A.U02
P_U02	ocenia szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i stosuje się do zasad ochrony radiologicznej	A.U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
P_K02	ponosi odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Nowoczesne techniki obrazowania – rodzaje, wskazania, przydatność w diagnostyce chorego	P_W01, P_U01
W2	Skutki promieniowania jonizującego na żywy organizm.	P_W02, P_U02
W3	Zasady ochrony przed promieniowaniem jonizującym	P_W02, P_U02
W4	Radioterapia – rodzaje, wskazania	P_W01
W5	Środki cieniujące, postępowanie w wypadkach ich nietolerancji.	P_W02
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Zadania pielęgniarki w diagnostycznych badaniach obrazowych.	P_U01
Ćw2	Rola pielęgniarki w badaniach kontrastowych	P_W02

Ćw3	Opieka nad chorym leczonym radioterapią	P_W02, P_K01
L.p.	Samokształcenie	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Diagnostyka obrazowa sutka	P_W02, P_K01
Sk2	Angiografia obwodowa z objęciem procedur zabiegowych	P_W02, P_K01
Sk3	Ultrasonografia z zastosowaniem środków kontrastowych.	P_W02, P_K01
Sk4	Rezonans magnetyczny wysokoteslowy (co najmniej 3T).	P_W02, P_K01

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Zaliczenie (Z) Pozytywny wynik z odpowiedzi ustnej z tematów obowiązujących na wykładach.

Kryteria oceny odpowiedzi ustnej:

- treść (0 – 10 pkt)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 8 pkt./14 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 9 pkt. – 3,5; 10 pkt. – 4,0; 11 – 12 pkt. – 4,5; 13 – 14 pkt. – 5.

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO) Frekwencja 100% potwierdzona listą obecności. Zaliczenie na podstawie odpowiedzi ustnej z tematyki ćwiczeń.

Kryteria oceny odpowiedzi ustnej:

- treść (0 – 10 pkt)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 8 pkt./14 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 9 pkt. – 3,5; 10 pkt. – 4,0; 11 – 12 pkt. – 4,5; 13 – 14 pkt. – 5.

Samokształcenie:

Praca pisemna na zaproponowane przez prowadzącego lub inne tematy związane z diagnostyką obrazową. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt,
- zgodność sformułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt,
- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt,
- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt,
- właściwy dobór literatury - 0-2 pkt.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się,
---------------------------	---------------------------	--

		ćwiczenia
WIEDZA		
P_W01- P_W02	sprawdzian ustny, obserwacja pracy studenta,	Wykłady, ćwiczenia
UMIEJETNOŚCI		
P_U01-P_U03	sprawdzian ustny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna,	Wykłady, ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01-P_K02	praca pisemna, obserwacja przez prowadzącego pracy studenta, odpowiedź ustna,	ćwiczenia, samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
---------------------------	-----------------------------	----------------------------	----------------------------	---------------------------

Wiedza				
P_W01	nie prezentuje podstawowych informacji na temat fizycznych podstaw nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania.	prezentuje podstawowe informacje na temat fizycznych podstaw nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania, popełniając przy tym błędy.	określa fizyczne podstawy nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania, popełniając nieliczne błędy.	wyjaśnia bezbłędnie fizyczne podstawy nieinwazyjnych i inwazyjnych metod obrazowania.
P_W02	nie wykazuje znajomości podstawowych zagadnień z zakresu diagnostyki radiologicznej.	prezentuje podstawowe informacje z zakresu diagnostyki radiologicznej, popełniając przy tym błędy.	wykazuje znajomość najważniejszych zagadnień z zakresu diagnostyki radiologicznej, popełniając nieliczne błędy.	prezentuje w sposób bezbłędny rozbudowane informacje z zakresu diagnostyki radiologicznej.
Umiejętności				

P_U01	nie spełnia efektu w stopniu wymaganym na ocenę dostateczną	wybiórczo powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych, dopuszczając się błędów.	powiązuje w znacznym stopniu obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych	w pełni powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych
P_U02	nie potrafi ocenić szkodliwości dawki promieniowania jonizującego; nie stosuje się do zasad ochrony radiologicznej.	w podstawowym zakresie ocenia szkodliwość dawki promieniowania jonizującego, popełniając błędy; w większości przypadków stosuje się do zasad ochrony radiologicznej.	ocenia szkodliwość dawki promieniowania jonizującego popełniając liczne błędy nieistotne merytorycznie; w większości przypadków stosuje się do zasad ochrony radiologicznej.	w pełni ocenia szkodliwość dawki promieniowania jonizującego i zawsze stosuje się do zasad ochrony radiologicznej
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.
P_K02	nie spełnia efektu w stopniu wymaganym na ocenę dostateczną	wykazuje elementarną świadomość konieczności przestrzegania tajemnicy zawodowej w zakresie diagnostyki radiologicznej pacjenta	jest w znacznym stopniu uwrażliwiony na konieczność przestrzegania tajemnicy zawodowej w zakresie diagnostyki radiologicznej pacjenta	jest świadomy i uwrażliwiony na konieczność przestrzegania tajemnicy zawodowej w zakresie diagnostyki radiologicznej pacjenta

Literatura podstawowa:

Anatomia radiologiczna RTG-TK-MR-USG-S.C; B. Daniel, B. Pruszyński, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011

Radiologia - diagnostyka obrazowa, Rtg, TK, USG, MR i medycyna nuklearna; B. Pruszyński, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011

Literatura uzupełniająca:

Jakubowski W.: Błędy i pomyłki w diagnostyce ultrasonograficznej, Wydanie I, Roztoczańska Szkoła Ultrasonografii, Warszawa 2005.

Jakubowski W.: Diagnostyka obrazowa w chorobach sutka, Wydanie I, Roztoczańska Szkoła Ultrasono-grafii, Warszawa 2005.

Kawęcki P.: Badanie ultrasonograficzne żył kończyn dolnych, Wydanie I, Medipage, Warszawa 2005

B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE

Język angielski

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie nauk społecznych i humanistycznych (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/1, 2
ECTS	6

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	znajomość języka angielskiego na poziomie A2(N)/B1(S) wg ESKOJ.
Cele przedmiotu:	- przyswojenie języka specjalistycznego z zakresu pielęgniarstwa dla porozumiewania się z obcokrajowcami na tematy zawodowe oraz samodzielnego czytania tekstów specjalistycznych; - rozwinięcie umiejętności językowych czytania, słuchania, mówienia i pisania w zakresie języka specjalistycznego; - osiągnięcie poziomu znajomości języka ogólnego B1/B2 wg ESKOJ, umożliwiającego swobodną komunikację w języku angielskim w codziennych kontaktach z obcokrajowcami.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Ćwiczenia	praca z tekstem, dyskusja, symulacja, metoda przypadku, kwestionariusz, metoda sytuacyjna, projekt; praca indywidualna, w parach i w grupach, w zależności od rodzaju zadań

Samokształcenie	przyswajanie słownictwa specjalistycznego z wykorzystaniem różnych technik zapamiętywania
------------------------	---

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	analizuje piśmiennictwo w języku angielskim.	B.U16
P_U02	porozumiewa się w języku angielskim w sposób odpowiadającym poziomowi biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	B.U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07
-------	---	-------

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Pielęgniarstwo w Wielkiej Brytanii i w Polsce: historia i teraźniejszość	P_K01, P_U01, P_U02
Ćw2	Człowiek: charakterystyka zewnętrzna i wewnętrzna, części ciała, organy wewnętrzne.	P_U01, P_U02, P_K01
Ćw3	Zdrowie i samopoczucie	
Ćw4	Najczęstsze problemy zdrowotne	
Ćw5	Personel medyczny i zadania poszczególnych członków personelu	
Ćw6	W szpitalu: nazwy oddziałów, ich specyfika; wyposażenie, sprzęt.	

Ćw7	Procedura przyjęcia pacjenta do szpitala: wypełnianie dokumentów, wywiad z pacjentem.	
Ćw8	Postępowanie w nagłych przypadkach, pierwsza pomoc.	
Ćw9	Objawy różnych chorób i problemów zdrowotnych	
Ćw10	Opieka nad pacjentami w podeszłym wieku	
Ćw11	Zdrowie i odżywianie	
Ćw12	Układ krwionośny	
Ćw13	Opieka nad umierającymi	
Ćw14	Zasady higieny.	
Ćw15	Opieka nad pacjentami z chorobami umysłowymi	
Ćw16	Monitorowanie pacjenta	
Ćw17	Środki farmakologiczne	
Ćw18	Alternatywne metody terapii.	

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO) Frekwencja 100% potwierdzona listą obecności. Zaliczenie na podstawie odpowiedzi ustnej z tematyki ćwiczeń.

Kryteria oceny odpowiedzi ustnej z j. angielskiego

- komunikacja (0 – 4 pkt.)
- wymowa i płynność (0 – 2 pkt.)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)
- zasób struktur językowych (0 – 2 pkt.)
- zasób słownictwa ogólnego (0 – 2 pkt.)
- zasób słownictwa specjalistycznego (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 8 pkt./14 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 9 pkt. – 3,5; 10 pkt. – 4,0; 11 – 12 pkt. – 4,5; 13 – 14 pkt. – 5.

Samokształcenie:

Praca pisemna na zaproponowane przez prowadzącego tematy związane z pielęgniarstwem.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
--------------------	--------------------	--

UMIEJETNOŚCI		
P_U01-P_U02	aktywne uczestnictwo w zajęciach, pisemne prace kontrolne, test pisemny, odpowiedź ustna,	ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

P_K01	obserwacja studenta w trakcie zajęć, praca pisemna, odpowiedź	ćwiczenia, samokształcenie
P_K01	Odpowiedź ustna, obserwacja pracy studenta, test pisemny	ćwiczenia,

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
Umiejętności				
P_U01	nie potrafi dokonać analizy piśmiennictwa w języku angielskim.	dokonuje analizy piśmiennictwa w języku angielskim w sposób pobieżny.	dokonuje analizy piśmiennictwa w języku angielskim w sposób dobry.	samodzielnie dokonuje analizy piśmiennictwa w języku angielskim
P_U02	nie potrafi porozumieć się w języku angielskim w sposób odpowiadający poziomowi biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	porozumiewa się w języku angielskim w sposób odpowiadający poziomowi biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego – popełniając liczne błędy.	porozumiewa się w języku angielskim w sposób odpowiadający poziomowi biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego – popełniając nieliczne błędy.	porozumiewa się w języku angielskim zarówno w mowie i w piśmie w sposób odpowiadający poziomowi biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	w sposób powierzchowny podejmuje próby systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności,	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc

		dążąc do profesjonalizmu.		do profesjonalizmu.
--	--	---------------------------	--	---------------------

Literatura podstawowa

Christopher Govender-Kubiec, Ewelina Małko Język angielski dla pielęgniarek PZWL
Wydawnictwo Lekarskie 2019

Literatura uzupełniająca

Joanna Ciecierska, Barbara Jenike English for Medicine PZWL Wydawnictwo Lekarskie
2019

Joy Parkinson, Chris Brooker Angielski dla pielęgniarek Elsevier Urban & Partner
Wrocław

Psychologia

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie nauk społecznych i humanistycznych (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/1
ECTS	2

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Brak
Cele przedmiotu:	Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z pojęciami psychologicznymi, podstawowymi mechanizmami zachowań człowieka i uwarunkowaniami jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania. Cele szczegółowe: - przygotowanie studentów do dostrzegania zależności człowieka od otoczenia, prze mian zachodzących w procesie jego rozwoju oraz wpływu różnych sytuacji na jego zachowanie, - doskonalenie umiejętności interpersonalnego komunikowania się oraz wdrażanie do podejmowania współpracy z psychologami

Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny (konwencjonalny), wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem środków multimedialnych
Ćwiczenia	ćwiczenia grupowe
Samokształcenie	studia literaturowe, praca kontrolna, przygotowanie do ćwiczeń, przygotowanie do zaliczenia

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	zna podstawy psychologii w zakresie zachowania i rozwoju człowieka uwarunkowań jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania	B.W1
P_W02	omawia mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	B.W2
P_W03	wymienia etapy i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka	B.W3

P_W04	różnicuje pojęcie emocji i motywacji oraz zna pojęcie osobowości i jej zaburzeń.	B.W4
P_W05	charakteryzuje istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji	B.W5
P_W06	definiuje modele i style komunikacji interpersonalnej	B.W5
P_W07	zna techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.	B.W6
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	ocenia wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka.	B.U2
P_U02	projektuje i realizuje w warunkach symulowanych elementarne formy pomocy psychologicznej.	B.U7

P_U03	prognozuje wpływ choroby i hospitalizacji na stan psychiczny człowieka oraz zależności somatopsychiczne.	B.U2
P_U04	ocenia funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja).	B.U3
P_U05	zna psychologiczne aspekty funkcjonowania człowieka w różnych okresach rozwojowych.	B.U3
P_U06	kontroluje błędy i bariery w procesie komunikowania się.	B.U4
P_U07	wykazuje umiejętność aktywnego słuchania	B.U6
P_U08	wykorzystuje techniki komunikacji werbalnej, niewerbalnej i para werbalnej w opiece zdrowotnej	B.U5
P_U09	tworzy warunki do prawidłowej komunikacji pielęgniarka – pacjent oraz pielęgniarka – personel medyczny.	B.U6
P_U10	dokonuje wyboru właściwych technik redukcji lęku i metod relaksacyjnych.	B.U7
P_U11	stosuje techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego	B.U8
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Osobowość – struktura, mechanizmy, rozwój. Zachowanie człowieka w sytuacjach społecznych.	P_W01 P_W03 P_W04 P_U05
W2	Bio -psycho - społeczny model zdrowia i choroby.	P_W01 P_W05
W3	Choroba jako sytuacja trudna	P_W02, P_W05
W4	Stres a zdrowie. Lęk	P_W02 P_W04, P_W07
W5	Specyficzne problemy związane z chorobą oraz niepełnosprawnością.	P_W05 P_U01

L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych
		efektów uczenia się
Ćw1	Rola psychologii w pracy pielęgniarskiej	P_W05 P_W07 P_U01 P_U07 P_K01
Ćw2	Psychologiczne uwarunkowania kontaktu z pacjentem. Komunikacja w obrębie personelu medycznego	P_W05 P_U07 P_U08 , P_U09, P_K01
Ćw3	Psychologia kliniczna- działy i obszar zainteresowań. Udzielanie pomocy psychologicznej	P_W07 P_U02
Ćw4	Psychologiczne aspekty stanu zdrowia człowieka.	P_U01 P_U02 P_U10
Ćw5	Zbieranie danych o stanie psychicznym pacjenta. Współpraca z psychologiem.	P_U02 P_K01
Ćw6	Rozwój człowieka a stan jego zdrowia. Lęk	P_W03 P_U01 P_U10
Ćw7	Problemy psychologiczne w pracy pielęgniarskiej	P_U02 P_U10 P_U11
L.p.	Samokształcenie	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Sytuacje jatrogenne w relacjach pielęgniarka - analiza przypadku.	P_W05 P_U04
Sk2	Reakcje pacjenta na fakt choroby i hospitalizacji - analiza przypadku.	P_W06 P_U03 P_U06
Sk3	Zastosowanie wybranych narzędzi diagnostycznych w psychologii.	P_U03 P_U04 P_K01
Sk4	Rola komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w psychoterapii.	P_W05 P_W06 P_U08 P_K01

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Egzamin (E) Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń z tego samego przedmiotu. Egzamin przeprowadzany jest w formie odpowiedzi ustnej na podstawie podanych zagadnień. Warunkiem zaliczenia wykładów jest otrzymanie z egzaminu końcowego co najmniej oceny dostatecznej.

Kryteria oceny odpowiedzi ustnej:

- treść (0 – 10 pkt.)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 8 pkt./14 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 9 pkt. – 3,5; 10 pkt. – 4,0; 11 – 12 pkt. – 4,5; 13 – 14 pkt. – 5.

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO) Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja na zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z prezentacji multimedialnej.

Kryteria oceny prezentacji:

- zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.)
- zgodność prezentacji z tematem (0 – 2 pkt.)
- oryginalność (0 – 2 pkt.)
- wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.)
- staranność (0 – 2 pkt.)
- terminowość wykonania (0 – 2 pkt.)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)
- estetyka (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.

Samokształcenie:

Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach. Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie pracy pisemnej na podany temat. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt,
- zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt,
- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt,
- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt,
- właściwy dobór literatury - 0-2 pkt.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W07	egzamin ustny, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna,	wykład
UMIEJETNOŚCI		

P_U01 - P_U11	prezentacja multimedialna, odpowiedź ustna,	ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	praca pisemna, obserwacja studenta w ramach ćwiczeń, prezentacja multimedialna	samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie zna podstaw psychologii w zakresie zachowania i rozwoju człowieka, uwarunkowań jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania.	zna podstawy psychologii w zakresie zachowania i rozwoju człowieka, uwarunkowań jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania.	zna i potrafi stosować w praktyce podstawy psychologii w zakresie zachowania i rozwoju człowieka, uwarunkowań jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania.	biegle posługuje się podstawami psychologii w zakresie opisu zachowania i rozwoju człowieka, uwarunkowań jego prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania.
P_W02	nie potrafi omówić mechanizmów funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych.	wylicza mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych.	wymienia i omawia mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych, popełniając nieliczne błędy.	wymienia i szczegółowo omawia mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych.
P_W03	nie potrafi wymienić etapów i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka.	prezentuje podstawowe i niepełne informacje na temat etapów i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka.	wymienia etapy i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka.	wymienia i szczegółowo omawia etapy i prawidłowości rozwoju psychicznego człowieka.
P_W04	nie potrafi różnicować pojęcia emocji i motywacji, nie zna pojęcia osobowości i jej zaburzeń.	różnicuje pojęcie emocji i motywacji oraz zna pojęcie osobowości i jej zaburzeń w stopniu niepełnym.	poprawnie, ale niewyczerpująco różnicuje pojęcie emocji i motywacji oraz zna w stopniu znaczącym pojęcie osobowości i jej zaburzeń.	w sposób wyczerpujący różnicuje pojęcie emocji i motywacji oraz zna doskonale pojęcie osobowości i jej zaburzeń.

P_W05	nie umie scharakteryzować istoty i struktury zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji.	pobieżnie charakteryzuje istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji.	prawidłowo, ale niewyczerpująco charakteryzuje istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji.	w sposób kompleksowy charakteryzuje istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji.
P_W06	nie potrafi zdefiniować modeli i stylów komunikacji interpersonalnej.	definiuje modele i style komunikacji interpersonalnej popełniając przy tym nieliczne błędy.	poprawnie, ale niewyczerpująco definiuje modele i style komunikacji interpersonalnej.	w sposób obszerny i bezbłędny definiuje modele i style komunikacji interpersonalnej.
P_W07	nie zna technik redukcji lęku i sposobów relaksacji oraz mechanizmów powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.	prezentuje nieuporządkowane i niepełne informacje na temat technik redukcji lęku i sposobów relaksacji oraz mechanizmów powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.	zna techniki redukcji lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego w sytuacjach typowych.	zna i szczegółowo omawia techniki redukcji lęku i sposoby relaksacji oraz mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.

Umiejętności

P_U01	nie potrafi ocenić wpływu choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka.	ocenia pobieżnie wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka.	ocenia prawidłowo, ale niewyczerpująco, wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka.	dokonuje trafnej i wyczerpującej analizy wpływu choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka.
P_U02	nie potrafi zaprojektować i zrealizować w warunkach symulowanych elementarnych form pomocy psychologicznej.	projektuje i realizuje pobieżnie w warunkach symulowanych elementarne formy pomocy psychologicznej.	projektuje i realizuje prawidłowo, ale niewyczerpująco, w warunkach symulowanych elementarne formy pomocy psychologicznej.	projektuje i realizuje wyczerpująco w warunkach symulowanych elementarne formy pomocy psychologicznej.

P_U03	nie potrafi prognozować wpływu choroby i hospitalizacji na stan psychiczny człowieka oraz zależności somatopsychiczne.	prognozuje wpływ choroby i hospitalizacji na stan psychiczny człowieka.	prognozuje wpływ choroby i hospitalizacji na stan psychiczny człowieka oraz w niepełnym zakresie zależności somatopsychiczne.	trafnie prognozuje wpływ choroby i hospitalizacji na stan psychiczny człowieka oraz zależności somatopsychiczne.
P_U04	nie potrafi ocenić funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja).	w okrojonym zakresie ocenia funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja), popełniając przy tym błędy.	ocenia w podstawowym zakresie funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja).	w sposób kompletny i ocenia funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja).
P_U05	nie zna psychologicznych aspektów funkcjonowania człowieka w różnych okresach rozwojowych.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje psychologiczne aspekty funkcjonowania człowieka w różnych okresach rozwojowych, popełniając błędy.	charakteryzuje psychologiczne aspekty funkcjonowania człowieka w różnych okresach rozwojowych, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie i obszernie charakteryzuje psychologiczne aspekty funkcjonowania człowieka w różnych okresach rozwojowych.
P_U06	nie kontroluje błędów i barier w procesie komunikowania się.	kontroluje wybiórczo błędy i bariery w procesie komunikowania się w stopniu niepełnym.	wychwytuje większość błędów i barier w procesie komunikowania się w sposób prawidłowy, ale niewystarczający	kontroluje na bieżąco błędy i bariery w procesie komunikowania się w pełni i wyczerpująco.
P_U07	nie wykazuje umiejętności aktywnego słuchania.	krótkotrwale wykazuje umiejętność aktywnego słuchania w stopniu	wykazuje umiejętność aktywnego słuchania w stopniu pozwalającym na	wykazuje umiejętność aktywnego słuchania, w stopniu pozwalającym na
		pozwalającym na zrozumienie sensu wypowiedzi rozmówcy.	analizę sensu wypowiedzi rozmówcy.	zrozumienie sensu wypowiedzi rozmówcy, dokonanie analizy i podsumowywanie.

P_U08	nie potrafi stosować technik komunikacji werbalnej, niewerbalnej i parawerbalnej w opiece zdrowotnej.	wykorzystuje podstawowe techniki komunikacji werbalnej, niewerbalnej i parawerbalnej w opiece zdrowotnej.	wykorzystuje większość technik komunikacji werbalnej, niewerbalnej i parawerbalnej w opiece zdrowotnej.	umiejętnie z elementami oryginalności wykorzystuje różne techniki komunikacji werbalnej, niewerbalnej i parawerbalnej w opiece zdrowotnej.
P_U09	nie umie stworzyć warunków do prawidłowej komunikacji pielęgniarka - pacjent oraz pielęgniarka - personel medyczny.	tworzy podstawowe warunki do prawidłowej komunikacji pielęgniarka - pacjent oraz pielęgniarka - personel medyczny.	tworzy odpowiednie, zadowalające warunki do prawidłowej komunikacji pielęgniarka - pacjent oraz pielęgniarka - personel medyczny.	tworzy profesjonalne warunki do prawidłowej komunikacji pielęgniarka - pacjent oraz pielęgniarka - personel medyczny
P_U10	nie potrafi dokonać wyboru właściwych technik redukcji lęku i metod relaksacyjnych.	dokonywa wyboru jedynie podstawowych technik redukcji lęku i metod relaksacyjnych.	dokonywa wyboru adekwatnych do sytuacji technik redukcji lęku i niektórych metod relaksacyjnych, popełniając przy tym nie-liczne błędy.	prawidłowo dokonywa wyboru adekwatnych do sytuacji technik redukcji lęku i różnych metod relaksacyjnych. Potrafi modyfikować swój wybór w zależności od zmiennych sytuacyjnych
P_U11	nie umie zastosować technik zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.	stosuje wybrane techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.	stosuje techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego.	trafnie dobiera i stosuje techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowe-go.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu

Literatura podstawowa:

Brzezińska A. I., Psychologiczne portrety człowieka. Gdańsk: GWP, 2013.

Franken R., Psychologia motywacji. Gdańsk: GWP, 2013.

Kowalik S., Psychologia rehabilitacji. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne 2007. Łosiak W., Psychologia stresu. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne 2008.

Paluchowski W. J., Diagnoza psychologiczna. Proces – narzędzia – standardy. Warszawa: Oficyna Wydawnicza ŁOŚGRAF 2007.

Literatura uzupełniająca:

Kozielecki J., Nowe idee psychologii. Gdańsk: GWP, 2009.

Sęk H., Cieślak R., Wsparcie społeczne stres i zdrowie. Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN 2013.

Studzińska M., Palus G., Psychologia w położnictwie i ginekologii. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2008.

Suchańska A., Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej, Warszawa: Wydawnictwa akademickie i profesjonalne 2007.

Trempała J., Psychologia rozwoju człowieka. Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN 2011. Trzebińska E., Psychologia pozytywna. Warszawa: Wydawnictwa akademickie i profesjonalne 2008.

Socjologia

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie nauk społecznych i humanistycznych (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/1
ECTS	2

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien dysponować ogólną wiedzą z zakresu zagadnień socjologicznych realizowanych w zakresie przedmiotu Wiedza o społeczeństwie na poziomie programowym szkoły ponadgimnazjalnej.
---------------------------	---

Cele przedmiotu:	Głównym celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wybrane zagadnienia z socjologii. Cele szczegółowe: -wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą postrzegania i właściwej identyfikacji społeczno-kulturowych uwarunkowań życia człowieka; - uwrażliwienie studentów na sytuację społeczną człowieka w jej uwarunkowaniach związanych ze zdrowiem i chorobą.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwencjonalny połączony z pokazem multimedialnym, wykład syntetyczny
Ćwiczenia	ćwiczenia warsztatowe – praca z tekstem, dyskusja dydaktyczna
Samokształcenie	studia literaturowe, przygotowanie do warsztatów, przygotowanie do zaliczeń

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	zna problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne.	B.W2.
P_W02	omawia mające zastosowanie w pielęgniarstwie wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii.	B.W5.
P_W03	omawia wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych.	B.W8
P_W04	charakteryzuje zakres interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu.	B.W9
P_W05	definiuje pojęcia grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności oraz zna zasady ich funkcjonowania.	B.W7.
P_W06	definiuje i interpretuje zjawisko nierówności klasowej, etnicznej i płci oraz dyskryminacji.	B.W8.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	analizuje postawy ludzkie, proces ich kształtowania i zmiany	B.U1
P_U02	analizuje i krytycznie ocenia zjawisko dyskryminacji i rasizmu.	B.U9

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Pojęcie, przedmiot badań oraz status socjologii jako nauki. Socjologia ogólna, a socjologie szczegółowe oraz charakterystyka wybranych subdyscyplin socjologicznych.	P_W01, P_K01
W2	Podstawowe uwarunkowania życia społecznego (przyrodnicze, ekonomiczne i kulturowe).	P_W01, P_W06
W3	Osobowość i postawy.	P_W02, P_U01, W_K01
W4	Pojęcie i komponenty więzi społecznej (stosunki i zależności społeczne, kontrola społeczna, instytucje społeczne, organizacje społeczne).	P_W02 P_K01
W5	Zbiorowości społeczne (pojęcie kategorii i zbiorowości społecznej, pojęcie i struktura grupy społecznej, podział i klasyfikacja grup społecznych, społeczność lokalna, naród).	P_W03 P_W05
W6	Założenia i dyrektywy metodologiczne badań socjologicznych oraz metody i techniki badań socjologicznych.	P_W02, P_K01
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Powstanie i rozwój socjologii (na przykładzie wybranych klasyków dyscypliny). Badania społeczne i kierunki socjologiczne przełomu IX i XX w.	P_W01
Ćw2	Współczesne perspektywy socjologiczne	P_W02, P_K01
Ćw3	Struktura społeczna. Teoria struktury społecznej, pojęcie i typologia procesów społecznych, klasy i warstwy społeczne, zróżnicowanie społeczno-zawodowe, mobilność społeczna.	P_W02, P_U02
Ćw4	Socjalizacja. Pojęcie socjalizacji, rola społeczna, rodzaje socjalizacji, resocjalizacja.	P_W04, P_U01, P_K01

Ćw5	Kultura. Kultura jako wyróżnik człowieka, wielość kultur i relatywizm kulturowy	P_W03 P_W06
Ćw6	Dziedziny kultury i kultura symboliczna, kultura jako przedmiot zainteresowania socjologii.	P_W02 P_K01
Ćw7	Interakcje społeczne.	P_W05 P_K01
Ćw8	Rodzina jako podstawowa mikrostruktura społeczna.	
L.p.	Samokształcenie	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	System wsparcia instytucjonalnego rodziny z problemami zdrowotnymi.	P_W02 P_K01
Sk2	Rola społeczna pielęgniarki/pielęgniarza i jej uwarunkowania.	P_W04 P_K01 P_U06
Sk3	Znaczenie społeczne rodziny w kontekście zdrowia i choroby	P_W01, P_W05
Sk4	Role społeczne w sytuacji choroby i/lub niepełnosprawności	

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Egzamin (E) Egzamin przeprowadzany jest metodą opisową na podstawie podanych wcześniej zagadnień. Praca pisemna składa się z 5 pytań opisowych. Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest udzielenie co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi.

Skala procentowa oceniania:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO) Ocena końcowa z ćwiczeń: 50% oceny stanowić będzie ocena z kolokwium, 30% oceny stanowić będzie aktywność, 20% oceny - obecność na zajęciach. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń.

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Na każde ćwiczenia studenci powinni być przygotowani z tematu zajęć.

Samokształcenie:

Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach poprzez odpowiedzi ustne.

Kryteria oceny odpowiedzi ustnej:

- treść (0 – 10 pkt.)

- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)

- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 8 pkt./14 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 9 pkt. – 3,5; 10 pkt. – 4,0; 11 – 12 pkt. – 4,5; 13 – 14 pkt. – 5.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się, ćwiczenia
WIEDZA		
P_W01 - P_W06	Sprawdzian pisemny, kolokwium pisemne, obserwacja pracy studenta, praca pisemna	wykład
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 - P_U8	Praca pisemna, obserwacja pracy studenta, kolokwium pisemne	Wykład, ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	praca pisemna, obserwacja studenta w ramach ćwiczeń	Ćwiczenie, samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				

P_W01	nie zna i nie potrafi scharakteryzować problematyki relacji człowiek – środowisko społeczne.	charakteryzuje w sposób ogólny i niepełny problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne.	charakteryzuje problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne.	szczegółowo charakteryzuje problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne.
P_W02	nie potrafi omówić mających zastosowanie w pielęgniarstwie wybranych teorii i metod modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii.	pobieżnie omawia mające zastosowanie w pielęgniarstwie wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii.	poprawnie, ale z nie licznymi błędami omawia mające zastosowanie w pielęgniarstwie wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii.	prawidłowo i w sposób wyczerpujący omawia mające zastosowanie w pielęgniarstwie wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii.
P_W03	nie potrafi omówić wybranych obszarów odrębności kulturowych i religijnych.	pobieżnie omawia wskazane obszary odrębności kulturowych i religijnych, popełniając błędy.	omawia wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych, popełniając nieliczne błędy.	szczegółowo omawia wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych.
P_W04	nie potrafi scharakteryzować zakresu interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działania lokalnych społeczności i ekosystemu.	pobieżnie charakteryzuje zakres interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działania lokalnych społeczności i ekosystemu	charakteryzuje w sposób poprawny zakres interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu	wyказuje szczegółową wiedzę w zakresie interakcji społecznej i procesu socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu.
P_W05	nie potrafi definiować pojęć socjologicznych.	w sposób ogólny i niepełny definiuje pojęcia grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz zna zasady ich funkcjonowania.	definiuje pojęcia grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz zna zasady ich funkcjonowania.	szczegółowo definiuje pojęcia grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu oraz zna zasady ich funkcjonowania
P_W06	nie potrafi zdefiniować i zinterpretować zjawiska nierówności klasowej, etnicznej i płci oraz	w sposób pobieżny definiuje i interpretuje zjawisko nierówności klasowej, etnicznej i płci oraz	definiuje i interpretuje zjawisko nierówności klasowej, etnicznej i płci oraz dyskryminacji.	w sposób obszerny i szczegółowy definiuje i interpretuje zjawisko nierówności klasowej, etnicznej

	dyskryminacji.	dyskryminacji.		i płci oraz dyskryminacji.
Umiejętności				
P_U01	nie potrafi dokonać analizy postaw ludzkich, procesu ich kształtowania i zmiany.	wybiórczo analizuje postawy ludzkie, proces ich kształtowania i zmiany.	w stopniu dobrym analizuje postawy ludzkie, proces ich kształtowania i zmiany.	krytycznie analizuje postawy ludzkie, proces ich kształtowania i zmiany.
P_U02	nie potrafi dokonać analizy i krytycznie ocenić zjawiska dyskryminacji i rasizmu.	analizuje i krytycznie ocenia zjawisko dyskryminacji i rasizmu przy wsparciu nauczyciela.	w większości wypadków prawidłowo analizuje i krytycznie ocenia zjawisko dyskryminacji i rasizmu.	w każdym przypadku prawidłowo analizuje i krytycznie ocenia zjawisko dyskryminacji i rasizmu.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	ma przeciętną świadomość konieczności systematycznego wzbogacania wiedzy socjologicznej.	dobrze rozumie potrzebę systematycznego wzbogacania wiedzy socjologicznej w zakresie niezbędnym do analizy zagadnień w obrębie pielęgniarstwa, dążąc do profesjonalizmu.	w pełni rozumie potrzebę systematycznego wzbogacania i pogłębiania wiedzy socjologicznej w zakresie niezbędnym do analizy zagadnień w obrębie pielęgniarstwa, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Naukowa, Warszawa 2008.

Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Wyd. Znak, Kraków 2002.

Stępień J.: Wstęp do socjologii, psychologii i organizacji pracy.eMPi2, Poznań 2000.

Literatura uzupełniająca:

Goodman N., Wstęp do socjologii, Zysk i S-ka, Poznań 2001.

Pedagogika

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie nauk społecznych i humanistycznych (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/1
ECTS	2

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Brak
Cele przedmiotu:	Celami przedmiotu jest: -zapoznanie studentów z koncepcjami pedagogicznymi, stosowanymi w wychowaniu, -ukazanie genezy współczesnej szkoły i instytucji wychowawczych, -zapoznanie z teoretycznymi podstawami pedagogiki: przedmiotem, celami, zadaniami, -kształtowanie właściwych wychowawczo postaw, wobec dzieci i młodzieży, -zapoznanie z mechanizmami socjalizacyjnymi, funkcjonującymi w społeczeństwie, -rozwijanie zainteresowania pracą z dziećmi i młodzieżą.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwencjonalny połączony z pokazem multimedialnym, wykład syntetyczny
Ćwiczenia	ćwiczenia warsztatowe – praca z tekstem, dyskusja dydaktyczna
Samokształcenie	studia literaturowe, przygotowanie do warsztatów, przygotowanie do zaliczeń

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
--------------------------	---	------------------------------------

WIEDZA		
P_W01	różnicuje pojęcia dewiacji i zaburzenia ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej.	B.W10
P_W02	rozumie procesy poznawcze i różnicuje zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.	B.W1
P_W03	objaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania).	B.W12
P_W04	wykazuje znajomość procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej.	B.W13
P_W05	zna problematykę metodyki edukacji zdrowotnej w odniesieniu do dzieci, młodzieży i dorosłych	B.W14

UMIĘTNOŚCI		
P_U01	zna psychospołeczne aspekty wychowania seksualnego i prorodzinnego.	B.U10
P_U02	kontroluje i koordynuje działania zapobiegające dewiacjom i patologiom społecznym wśród dzieci i młodzieży.	B.U9
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Wprowadzenie do pedagogiki jako nauki o wychowaniu. Pedagogika w relacjach z innymi naukami.	P_W03, P_K01
W2	Podstawowe pojęcia pedagogiki: wychowanie, kształcenie, nauczanie, uczenie się, norma, patologia, i inne.	P_W01, P_W02
W3	Interpretacja podstawowych pojęć: socjalizacja i wychowanie w wąskim i szerokim ujęciu.	P_W02, P_U02
W4	Cechy wychowania oraz psychospołeczne warunki jego skuteczności	P_W02 P_W05

W5	Dziedziny wychowania: wychowanie fizyczne i zdrowotne, moralne, społeczne, umysłowe, politechniczne, estetyczne.	P_W03 P_K01
W6	Wpływ rodziny, szkoły, grup rówieśniczych i mediów na kształtowanie się po staw jednostki. Kondycja rodzicielstwa w XX wieku.	P_U01, P_K01
W7	Problem przemocy w wychowaniu. Przemoc w rodzinie i szkole – przyczyny, formy i skutki.	P_W02, P_U01
W8	Sytuacja dziecka w rodzinie dotkniętej problemem alkoholowym	P_W02, P_U01, P_U02
W9	Współczesny dyskurs o nauczycielu.	P_W05
W10	Edukacja wobec wyzwań nowego stulecia.	P_W01, P_W05
W11	Problemy zdrowotne i społeczne współczesnego człowieka – przykłady.	P_U02
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Podstawowe działy, funkcje, pedagogiki jako nauki.	P_W03, P_K01
Ćw2	Metody wychowania – metoda modelowania, zadaniowa, perswazyjna, karania i nagradzania, metody oddziaływań grupowych (stosowanie metod w odniesieniu do zachowań, normalnych, zaburzonych, patologicznych).	P_W03
Ćw3	FAS – Alkoholowy Zespół Płodowy, przyczyny, zapobieganie, przejawy, projekcja filmu.	P_U02, P_K01
Ćw4	Możliwości zapobiegania przemocy w rodzinie i szkole.	P_U01, P_K01
Ćw5	Postępowanie wychowawcze z dzieckiem przewlekle chorym (praca z dzieckiem chorym na cukrzycę, gruźlicę, dychawicę oskrzelową, chorobę sierocą, z dzieckiem z wadą serca, z niepełnosprawnością motoryczną).	P_W03 P_W05
Ćw6	Zasady i formy współpracy nauczycieli i wychowawców z pracownikami służb medycznych	P_W03, P_U02, P_K01
L.p.	Samokształcenie	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się

Sk1	Metody kształcenia i wychowania w pracy zawodowej pielęgniarek/pielęgniarzy	P_W04, P_W05
Sk2	Metody nauczania i wychowania istotne w pracy edukacyjnej stosowane w pielęgniarstwie.	P_W04, P_W05
Sk3	Nauczanie problemowe, uczenie się przez doświadczenie, studium przypadku, symulacji, inscenizacji	P_W04, P_W05
Sk4	Edukacja zdrowotna formą pedagogizacji w zdrowiu i chorobie	P_W04, P_W05, P_K01

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady: Zaliczenie (Z) – Obecność na zajęciach, zaliczenie pisemne.

Skala procentowa oceniania:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO) Obecność na zajęciach, aktywność podczas zajęć, praca w grupach, ocenianie ciągle, pisemne kolokwium.

Skala procentowa oceniania:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Na każde ćwiczenia studenci powinni być przygotowani z tematu zajęć.

Samokształcenie:

Samokształcenie zaliczane jest na ćwiczeniach. Metodą zaliczenia jest pisemne kolokwium.

Skala procentowa oceny z kolokwium:

100% - 93% - bardzo dobry 92% - 85%- dobry plus 84% - 77%- dobry 76% - 69%- dostateczny plus 69-60%- dostateczny poniżej 59% - niedostateczny		
Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się, ćwiczenia
WIEDZA		
P_W01 - P_W05	zaliczenie pisemne, obecność na zajęciach, aktywność podczas zajęć, obserwacja pracy studenta, odpowiedź ustna, kolokwium pisemne	Wykład, ćwiczenia
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 - P_U2	kolokwium pisemne, aktywność podczas zajęć, obserwacja pracy studenta, test pisemny, odpowiedź ustna	Wykład, ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	kolokwium pisemne, obserwacja w trakcie ćwiczeń , ocena grupy, samoocena	Ćwiczenie, samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie różnicuje pojęć dewiacji i zaburzenia ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej.	w sposób ogólny różnicuje pojęcia dewiacji i zaburzenia z uwzględnieniem patologii dziecięcej.	różnicuje pojęcia dewiacji i zaburzenia ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej.	w sposób bezbłędny różnicuje pojęcia dewiacji i zaburzenia ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej.

P_W02	nie rozumie procesów poznawczych i nie różnicuje zachowań prawidłowych, zaburzonych i patologicznych.	przedstawia podstawowe informacje na temat procesów poznawczych oraz różnicuje zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne, popełniając przy tym błędy.	w rozbudowany sposób opisuje procesy poznawcze i różnicuje zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne, dopuszczając się drobnych błędów.	rozumie i szczegółowo opisuje procesy poznawcze i różnicuje zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne.
P_W03	nie umie wyjaśnić podstawowych pojęć i zagadnień z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska	przedstawia w sposób pobieżny pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska	wyjaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska	szczegółowo wyjaśnia podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska

	społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania).	społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania).	społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania).	społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania).
P_W04	nie wykazuje znajomości procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej.	posiada podstawową wiedzę na temat procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej.	wykazuje znajomość procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej.	wykazuje i szczegółowo omawia proces kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej.
P_W05	nie zna problematyki metodyki edukacji zdrowotnej w odniesieniu do dzieci, młodzieży i dorosłych.	pobieżnie charakteryzuje problematykę metodyki edukacji zdrowotnej w odniesieniu do dzieci, młodzieży i dorosłych, popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje problematykę metodyki edukacji zdrowotnej w odniesieniu do dzieci, młodzieży i dorosłych, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie i obszernie charakteryzuje problematykę metodyki edukacji zdrowotnej w odniesieniu do dzieci, młodzieży i dorosłych.
Umiejętności				
P_U01	nie zna psychospołecznych aspektów wychowania seksualnego i prorodzinnego.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje psychospołeczne aspekty wychowania seksualnego i	charakteryzuje wystarczająco psychospołeczne aspekty wychowania seksualnego i prorodzinnego.	bezbłędnie i obszernie charakteryzuje psychospołeczne aspekty wychowania seksualnego i

		prorodzinnego.		prorodzinnego.
P_U02	nie potrafi dokonać kontroli i koordynować działań zapobiegających dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży.	w podstawowym zakresie kontroluje i koordynuje działania zapobiegające dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży.	kontroluje i koordynuje w sposób właściwy, ale niewystarczający, działania zapobiegające dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży.	w sposób odpowiedzialny i fachowy kontroluje i koordynuje działania zapobiegające dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby systematyczne-go wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

Ciechaniewicz W, Pedagogika, PZWL, Warszawa 2000.

Łobocki M- Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2008.

Śliwerski B.(red.) – Pedagogika, T. I, II, Gdańsk 2006.

Literatura uzupełniająca:

Kwieciński Z. - Śliwerski B.– Pedagogika, T. I i II., Warszawa 2004.

Prawo medyczne

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie nauk społecznych i humanistycznych (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/2
ECTS	2

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien dysponować elementarną wiedzą z zakresu tematyki państwa i prawa realizowanych w zakresie przedmiotu Wiedza o społeczeństwie na poziomie programowym szkoły ponadgimnazjalnej (poziom 4 PRK)
Cele przedmiotu:	Cele szczegółowe: C1. Zaznajomienie studenta ze zasadami wykonywania zawodu pielęgniarki. Praktyczne aspekty interpretacji i stosowania przepisów w szczególnych sytuacjach zawodowych. C2. Zaznajomienie studenta z regulacjami prawnymi dotyczącymi udzielania świadczeń zdrowotnych, praw pacjenta, podstaw wykonywania zawodu pielęgniarki. C3. Zaznajomienie studenta z zasadami tajemnicy lekarskiej, prowadzenia dokumentacji medycznej, odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej pielęgniarki. C4. Zaznajomienie studenta z pojęciem błędu medycznego, najczęstszymi przyczynami błędów medycznych i zasadami opiniowania w takich przypadkach.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwencjonalny i konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych, dyskusja dydaktyczna w zakresie egzegezy tekstu prawnego
Ćwiczenia	
Samokształcenie	studia literaturowe i aktów prawnych z zakresu regulacji prawnych w obrębie pielęgniarstwa.

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa i jego miejsce w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy.	B.W15
P_W02	zna na poziomie podstawowym problematykę ubezpieczeń zdrowotnych i ich systemu w Polsce i w Unii Europejskiej, charakteryzuje ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne oraz wybrane kierunki	B.W16

	polityki ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej.	
P_W03	zna podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych: prawa i obowiązki pielęgniarki, strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych, zadania samorządu w zakresie przyznawania prawa wykonywania zawodu i wydawania pozwoleń na wykonywanie indywidualnej lub grupowej praktyki pielęgniarskiej.	B.W17
P_W04	różnicuje odpowiedzialność karną, cywilną i pracowniczą związaną z wykonywaniem zawodu pielęgniarki.	B.W18
P_W05	zna Kartę Praw Pacjenta, Kartę Praw Człowieka i Kartę Praw Dziecka.	B.W19
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01	zna przepisy prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych.	B.U12
P_U02	zna możliwości stosowania odpowiedzialności zawodowej, karnej i cywilnej w zakresie funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i udzielania świadczeń zdrowotnej.	B.U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Prawo w organizacji życia społecznego	P_W03, P_K01, K_K03
W2	Podstawowe elementy prawa cywilnego i ochrony własności intelektualnej	P_W01, P_W04, P_U02, P_K01
W3	Podstawowe pojęcia z zakresu administracji publicznej	P_W01, P_W04, P_U02, P_K01,
W4	Podstawy prawne wykonywania zawodów medycznych	P_W03, P_K01,
W5	Formy organizacyjno-prawne udzielania świadczeń zdrowotnych.	P_W03 P_K01
W6	Prawne formy wykonywania zawodu pielęgniarstwa.	P_W03, P_U01, P_K01
W7	Prawo do świadczeń zdrowotnych na podstawie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym	P_W02, P_K01
W8	Prawa pacjenta w pryzmacie praw jednostki	P_W05

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Zaliczenie (ZO) Ocenianie metodą testu. Testy składają się z 20 pytań otwartych. Sporządzono dwie wersje testów (A i B). Ocena w skali 0 – 4. Czas trwania egzaminu – 45 min. Ocena pozytywna, jeżeli student uzyskał co najmniej 60 % punktów.

Przewiduje się 2 testy cząstkowe do zaliczenia materiału z wykładów oraz jeden test do zaliczenia treści objętych samokształceniem.

Skala procentowa oceniania:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W05	Test pisemny, sprawdzian teoretyczny	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 - P_U2	Test uzupełnień, wiedza teoretyczna	wykłady
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	Test pisemny	wykłady, samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie zna podstawowych pojęć z zakresu prawa i jego miejsca w życiu społeczeństwa.	definiuje w formie spłyconej podstawowe pojęcia z zakresu prawa i jego miejsce w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy.	posługuje się podstawową aparaturą pojęciową z zakresu prawa oraz rozumie jego miejscem w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy.	swobodnie posługuje się podstawową aparaturą pojęciową z zakresu prawa oraz rozumie dogłębnie jego miejscem w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy.

P_W02	nie spełnia efektu w stopniu wymaganym na ocenę dostateczna	ma nieuporządkowaną i wybiórczą wiedzę w zakresie podstaw ubezpieczeń zdrowotnych i ich systemu w Polsce i w Unii Europejskiej, ogólnie charakteryzuje ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne oraz wybrane kierunki polityki ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej, popełniając przy tym błędy.	zna na poziomie podstawowym problematykę ubezpieczeń zdrowotnych i ich systemu w Polsce i w Unii Europejskiej, charakteryzuje ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne oraz wybrane kierunki polityki ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej.	analitycznie i w pełnym zakresie programowym omawia problematykę ubezpieczeń zdrowotnych i ich systemu w Polsce i w Unii Europejskiej oraz szczegółowo charakteryzuje ubezpieczenia obowiązkowe i dobrowolne oraz wybrane kierunki polityki ochrony zdrowia w Polsce i w państwach członkowskich Unii Europejskiej.
P_W03	nie wykazuje wiedzy w zakresie podstaw prawnych wykonywania zawodu pielęgniarki (pielęgniarza).	dysponuje wybiórczą nieuporządkowaną wiedzą w zakresie podstaw prawnych wykonywania zawodu pielęgniarki (pielęgniarza).	wykazuje ogólną wiedzę w zakresie podstaw prawnych wykonywania zawodu pielęgniarki (pielęgniarza).	wykazuje szczegółową wiedzę w zakresie podstaw prawnych wykonywania zawodu pielęgniarki (pielęgniarza).
P_W04	nie różnicuje podstaw prawnych odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodu.	w zakresie podstawowym i pobieżnie różnicuje niektóre podstawy prawne odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodu	różnicuje odpowiedzialność karną, cywilną i pracowniczą związaną z wykonywaniem zawodu pielęgniarki, popełniając nieliczne błędy	szczegółowo różnicuje odpowiedzialność karną, cywilną i pracowniczą związaną z wykonywaniem zawodu pielęgniarki.
P_W05	nie zna karty praw pacjenta, karty praw człowieka i karty praw dziecka.	przedstawia pobieżnie podstawowe informacje na temat karty praw pacjenta, karty praw człowieka i karty praw dziecka.	omawia kartę praw pacjenta, kartę praw człowieka i kartę praw dziecka.	szczegółowo omawia i dokonuje charakterystyki zapisów z karty praw pacjenta, karty praw człowieka i karty praw dziecka
Umiejętności				

P_U01	nie zna przepisów prawnych dotyczących wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych.	pobieżnie i niewystarczająco posługuje się przepisami prawnymi dotyczącymi wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych.	posługuje się przepisami prawnymi dotyczącymi wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowym zakresie.	umiejętnie i biegle posługuje się przepisami prawnymi dotyczącymi wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych.
P_U02	nie zna możliwości stosowania odpowiedzialności i zawodowej, karnej i cywilnej w za-kresie funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i udzielania świadczeń zdrowotnych.	w sposób ogólny i niepełny opisuje możliwości stosowania odpowiedzialności i zawodowej, karnej i cywilnej w zakresie funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i udzielania świadczeń zdrowotnych.	opisuje możliwości stosowania odpowiedzialności i zawodowej, karnej i cywilnej w zakresie funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i udzielania świadczeń zdrowotnych.	obszernie i bezbłędnie charakteryzuje możliwości stosowania odpowiedzialności i zawodowej, karnej i cywilnej w zakresie funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i udzielania świadczeń zdrowotnych.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie rozwija umiejętności aktywnego poszukiwania pracy (metody poszukiwania, curriculum vitae, list motywacyjny, rozmowa kwalifikacyjna, autoprezentacja).	przy wsparciu nauczyciela rozwija umiejętności aktywnego poszukiwania pracy (metody poszukiwania, curriculum vitae, list motywacyjny, rozmowa kwalifikacyjna, autoprezentacja).	rozwija umiejętności aktywnego poszukiwania pracy (metody poszukiwania, curriculum vitae, list motywacyjny, rozmowa kwalifikacyjna, autoprezentacja w po prawny, ale niewyczerpujący sposób.	rozwija umiejętności aktywnego poszukiwania pracy (metody poszukiwania, curriculum vitae, list motywacyjny, rozmowa kwalifikacyjna, autoprezentacja w prawidłowy i wyczerpujący sposób.

Literatura podstawowa:

Kubiak R.: Prawo medyczne. C. H. Beck, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1251 ze zm.)

Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. 2011 r. Nr 174, poz. 1038 z póź. zm.).

Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1638 z późn. zm.);

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków

publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz.1938 ze zm).

Zdrowie publiczne

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie nauk społecznych i humanistycznych (obowiązkowy)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/2
ECTS	3

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien dysponować wiedzą z przedmiotu Podstawy pielęgniarstwa
Cele przedmiotu:	Szczegółowymi celami przedmiotu są: -dostarczenie wiedzy na temat koncepcji zdrowia publicznego, -rozwijanie umiejętności różnicowania czynników warunkujących zdrowie, -przedstawienie związków między współczesnymi zagrożeniami zdrowia, polityką zdrowotną oraz organizacją systemu ochrony zdrowia w Polsce i wybranych krajach UE, -przekazywanie wiedzy nt. specyfiki pielęgniarstwanego stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności, -nauczenie aktywnego poszukiwania pracy, organizowania własnego stanowiska pracy zgodnie z zasadami ergonomii
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny i problemowy z wykorzystaniem technik audiowizualnych
Ćwiczenia	praca indywidualna, ćwiczenia grupowe
Samokształcenie	studiowanie literatury, przygotowanie pracy semestralnej i prezentacji ustnej, przygotowanie do egzaminu i zaliczeń

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	przedstawia genezę, założenia i zadania zdrowia publicznego w ramach systemowej koncepcji ochrony zdrowia	B.W20
P_W02	wskazuje kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego.	B.W21
P_W03	zna podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby.	B.W22
P_W04	klasyfikuje czynniki warunkujące zdrowie w ujęciu jednostkowym i globalnym.	B.W23

P_W05	omawia zasady racjonalnego żywienia w świetle najnowszych badań naukowych	B.W23
P_W06	charakteryzuje istotę profilaktyki i prewencji chorób.	B.W23
P_W07	omawia podstawy organizacji Narodowego Systemu Zdrowia w Polsce	B.W24
P_W08	wyjaśnia założenia modeli edukacji zdrowotnej, w tym model medycyny rodzinnej, rolę i zadania pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej.	B.W24
P_W09	wymienia zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych krajach Unii Europejskiej.	B.W24
P_W10	określa swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	B.W25
P_W11	omawia strukturę i funkcję jednostek opieki zdrowotnej.	B.W24
P_W12	omawia pojęcia: stanowisko pracy, odpowiedzialność, obowiązki i uprawnienia, czas pracy, praca zmianowa, rozkład czasu pracy, standard opieki, procedura, algorytm.	B.W24
P_W13	charakteryzuje podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarstwa i rodzaje dokumentacji obowiązującej na pielęgniarstwach stanowiskach pracy.	B.W24
UMIĘTNOŚCI		
P_U01	opracowuje zestawienia podstawowych determinantów zdrowia	B.U11
P_U02	opracowuje projekty pielęgniarstwa działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	B.U11
P_U03	ocenia globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych	B.U13
P_U04	interpretuje działania w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego.	B.U13
P_U05	dokonyje analizy i oceny funkcjonowania różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikowania źródeł ich finansowania	B.U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Koncepcja zdrowia w medycynie i w naukach społecznych.	P_W01, P_W04
W2	Zakres i zadania zdrowia publicznego oraz medycyny społecznej.	P_W01, P_W04, P_W10
W3	Założenia systemu ochrony zdrowia w Polsce.	P_W01 P_W05 P_W06 P_W10 P_U04 P_U05
W4	Polityka społeczna a polityka zdrowotna.	P_W06, P_U04
W5	Rozwój polityki zdrowotnej Wspólnoty Europejskiej (UE).	P_W06 P_W08
W6	Międzynarodowa polityka zdrowotna światowej Organizacji Zdrowia (WHO).	P_W04 P_W05 P_W08 P_U03 P_U05

W7	Promocja zdrowia i profilaktyka: jej znaczenie dla współczesnej koncepcji zdrowia.	P_W02, P_W06
W8	Współczesne strategie opieki zdrowotnej i programy zdrowotne w realizacji zdrowia.	P_W06 P_W08 P_U02
W9	Organizacja pielęgniarskiego stanowiska pracy oraz pracy własnej. Dokumentacja opieki pielęgniarskiej.	P_W10 P_W11 P_W12,
W10	Ergonomiczna analiza pracy na pielęgniarskich stanowiskach pracy.	P_W06 P_W11
W11	Obciążenia na pielęgniarskich stanowiskach pracy. Praca zmianowa.	P_W09 P_W11 P_W13
W12	Ocena jakości i standardy praktyki pielęgniarskiej.	P_W11 P_W12,
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
	I. Część ogólna	
Ćw1	Zdrowie publiczne – udział społeczeństwa w jego koncepcji. Zagadnienia wprowadzające do przedmiotu zdrowie publiczne. Koncepcja Lalonda. Wielkie równanie Wildawskiego. Czynniki determinujące korzystanie z opieki zdrowotnej.	P_W02 P_W14
Ćw2	Zachowania zdrowotne związane z odżywianiem.	P_W05
Ćw3	Definicja i podział zachowań zdrowotnych.	P_W05
Ćw4	Błędy żywieniowe społeczeństwa polskiego i ich zdrowotne następstwa.	P_W05 P_W09
Ćw5	Profilaktyczne zalecenia żywieniowe dla osób zdrowych.	P_W05 P_U02
Ćw6	Zachowania zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu. Wpływ alkoholu na organizm człowieka. Psychospołeczne następstwa nadużywania alkoholu.	P_W07 P_U01 P_U02
Ćw7	Zachowania zdrowotne związane z paleniem tytoniu. Epidemiologia palenia tytoniu. Konsekwencje zdrowotne nikotynizmu. Ustawa antynikotynowa.	P_W07 P_U01
Ćw8	Zachowania zdrowotne związane z aktywnością fizyczną. Aktywność fizyczna a zdrowie.	P_W04, P_W07 P_U01 P_U02
Ćw9	Wymagany biologicznie poziom aktywności fizycznej.	P_U01
Ćw10	Przeciwwskazania do podejmowania aktywności fizycznej.	P_U01
Ćw11	Czynniki ekologiczne a zdrowie: Zagrożenia środowiska naturalnego w Polsce. Sytuacja demograficzna w Polsce na tle demografii światowej.	P_W04 P_W09 P_U03
	II. Zaburzenia psychiczne, jako zagrożenie zdrowia populacji	
Ćw1	Pojęcie zdrowia psychicznego i zaburzeń psychicznych.	P_W03
Ćw2	Zaburzenia psychosomatyczne u dorosłych i u dzieci.	P_W09
Ćw3	Profilaktyka zaburzeń psychicznych.	P_W05 P_U01 P_U02
Ćw4	Samobójstwa jako problem medyczny i społeczny.	P_W09
Ćw5	Profilaktyka samobójstw.	P_W07
Ćw6	Stres związany z wykonywaniem pracy zawodowej.	P_W09
Ćw7	Promocja zdrowia psychicznego.	P_U02
	III. Relacje między rodziną, a zdrowiem i chorobą	
Ćw1	Rodzina jako system społeczny, tożsamość rodziny.	P_W07 P_U01

Ćw2	Cele i funkcje rodziny.	P_W07 P_U01
Ćw3	Struktura rodziny i fazy życia rodzinnego.	P_W07 P_U01
Ćw4	Rodzina wobec zdrowia i choroby.	P_U02
Ćw5	Współczesne zagrożenia zdrowia rodziny.	P_W09
Ćw6	Wpływ choroby na funkcjonowanie rodziny.	P_U02
Ćw7	Rodzina miejscem edukacji zdrowotnej i wychowania zdrowotnego.	P_W07
Ćw8	Zadania pielęgniarki w promowaniu zdrowia rodziny.	P_W11 P_W12
	IV.Patologia rodziny a zdrowie	
Ćw1	Kryzys rodzinny.	P_U06
Ćw2	Rodzaje kryzysów rodzinnych.	P_U06
Ćw3	Zdolności regeneracyjne rodziny.	P_U02
Ćw4	Patologia życia w rodzinie.	P_W09
Ćw5	Zespół dziecka maltretowanego.	P_W09
Ćw6	Zakres i formy pomocy rodzinie z problemami zdrowotnymi.	P_W05 P_U02 P_U06
	V. Narkomania jako problem medyczny społeczny	
Ćw1	Substancje uzależniające i typy uzależnień.	P_U06
Ćw2	Metody rozpoznawania objawów uzależnień i pomoc osobom uzależnionym.	P_U06
Ćw3	Programy profilaktyki uzależnień.	P_W05 P_U02
Ćw4	Poziomy profilaktyki uzależnień.	P_U02 P_U06
Ćw5	Udział pielęgniarki szkolnej w zapobieganiu narkomanii.	P_U02 P_U06
	VI.Opieka medyczna w szkole w ramach zdrowia publicznego	
Ćw1	Koncepcja modelu opieki medycznej nad uczniami.	P_U06
Ćw2	Uraz jako problem zdrowia publicznego.	P_W09 P_U06
Ćw3	Przyczyny urazów.	P_U06
Ćw4	Czynniki zwiększające ryzyko urazów. Wypadki w szkołach i instytucjach oświatowych.	P_U02
Ćw5	Promocja zdrowia w zwalczaniu wypadków i urazów.	P_U02
Ćw6	Zapobieganie urazom w szkołach i instytucjach oświatowych.	P_U02
Ćw7	Profilaktyka zakażeń wirusem HIV.	P_W05 P_U02
Ćw8	Drogi i mechanizm zakażenia HIV.	P_U06
Ćw9	Zakażenia HIV u dzieci.	P_W09 P_U06
Ćw10	Zapobieganie zakażeniom HIV.	P_U02 P_U06
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowy

		ch efektów uczenia się
Sk1	Ilościowe i jakościowe błędy żywieniowe popełniane przez studenta/rodzinę/grupę rówieśniczą.	P_U02
Sk2	Przyczyny i skutki uzależnień. Grupa rówieśnicza a nałogi.	P_U02 P_U06
Sk3	Zachowania ryzykowne a zakażenia HIV. Przeciwdziałanie.	P_U02 P_U06

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Egzamin pisemny. Test pisemny, 20 pytań jednokrotnego wyboru, 20 minut.

Skala procentowa oceny:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Ćwiczenia: przygotowanie prezentacji na wyznaczony temat z obszaru zdrowia publicznego, prezentacja zagadnienia w czasie ćwiczeń, poprowadzenie dyskusji, zaliczenie z oceną według następujących kryteriów:

Kryteria oceny prezentacji:

- zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.)
- zgodność prezentacji z tematem (0 – 2 pkt.)
- oryginalność (0 – 2 pkt.)
- wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.)
- staranność (0 – 2 pkt.)
- terminowość wykonania (0 – 2 pkt.)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)
- estetyka (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.

Samokształcenie:

Ocena na podstawie pracy semestralnej studenta. Zadanie w formie prezentacji i konspektu. Ocena w skali 0 – 1 pkt. Ocena 360°.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W017	test	wykłady

UMIEJETNOŚCI		
P_U01 - P_U08	Prezentacja	ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	prezentacja, konspekt, ocena 360°	samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie potrafi przedstawić genezy, założeń i zadań zdrowia publicznego w ramach systemowej koncepcji ochrony zdrowia.	prezentuje podstawową znajomość genezy, założeń i zadań zdrowia publicznego w ramach systemowej koncepcji ochrony zdrowia, popełniając błędy.	przedstawia genezę, założenia i zadania zdrowia publicznego w ramach systemowej koncepcji ochrony zdrowia, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie i obszernie przedstawia genezę, założenia i zadania zdrowia publicznego w ramach systemowej koncepcji ochrony zdrowia.
P_W02	nie potrafi wskazać kulturowych, społecznych i ekonomicznych uwarunkowań zdrowia publicznego.	wskazuje, popełniając błędy, kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego.	poprawnie, ale niewyczerpująco wskazuje kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego.	w pełni i wyczerpująco wskazuje kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego.
P_W03	nie zna podstawowych pojęć dotyczących zdrowia i choroby.	wymienia podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby, popełniając przy tym błędy.	wymienia podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby.	szczegółowo charakteryzuje podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby.
P_W04	nie klasyfikuje czynników warunkujących zdrowie w ujęciu jednostkowym i globalnym.	pobieżnie klasyfikuje czynniki warunkujące zdrowie w ujęciu jednostkowym i globalnym, popełniając przy tym błędy.	klasyfikuje czynniki warunkujące zdrowie w ujęciu jednostkowym i globalnym, popełniając przy tym nieliczne błędy.	prawidłowo klasyfikuje czynniki warunkujące zdrowie w ujęciu jednostkowym i globalnym.
P_W05	nie potrafi omówić zasad racjonalnego żywienia w świetle najnowszych badań naukowych.	omawia pobieżnie zasady racjonalnego żywienia w świetle najnowszych badań naukowych.	poprawnie, ale niewyczerpująco omawia zasady racjonalnego żywienia w świetle najnowszych badań naukowych.	szczegółowo i wyczerpująco omawia zasady racjonalnego żywienia w świetle najnowszych badań naukowych.
P_W06	nie potrafi scharakteryzować istoty profilaktyki i prewencji chorób.	charakteryzuje pobieżnie istotę profilaktyki i prewencji chorób.	poprawnie, ale niewyczerpująco charakteryzuje istotę profilaktyki i prewencji chorób.	trafnie charakteryzuje istotę profilaktyki i prewencji chorób.
P_W07	nie potrafi omówić podstaw organizacji narodowego systemu zdrowia w Polsce.	omawia pobieżnie podstawy organizacji narodowego systemu zdrowia w Polsce, popełniając błędy.	omawia podstawy organizacji narodowego systemu zdrowia w Polsce, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie i obszernie omawia podstawy organizacji narodowego systemu zdrowia w Polsce.

P_W08	nie potrafi wyjaśnić założeń modeli edukacji zdrowotnej, w tym modelu medycyny rodzinnej, roli i zadań pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej.	pobieżnie wyjaśnia założenia modeli edukacji zdrowotnej, w tym model medycyny rodzinnej, rolę i zadania pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, popełniając błędy.	wyjaśnia założenia modeli edukacji zdrowotnej, w tym model medycyny rodzinnej, rolę i zadania pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, popełniając nieznaczne błędy.	szczegółowo wyjaśnia założenia modeli edukacji zdrowotnej, w tym model medycyny rodzinnej, rolę i zadania pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej.
P_W09	nie wymienia zasad funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych krajach unii europejskiej.	wymienia niektóre zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych krajach unii europejskiej, popełniając błędy.	wymienia zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych krajach unii europejskiej, popełniając nieznaczne błędy.	wymienia i charakteryzuje zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Polsce oraz w wybranych krajach unii europejskiej.
P_W10	nie określa swoistych zagrożeń zdrowotnych występujących w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	wymienia niektóre ze swoistych zagrożeń zdrowotnych występujących w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	określa przykładowe swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	trafnie określa i charakteryzuje swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.
P_W11	nie potrafi omówić struktury i funkcji jednostek opieki zdrowotnej.	pobieżnie omawia strukturę i funkcje jednostek opieki zdrowotnej.	omawia poprawnie, ale niewyczerpująco, strukturę i funkcje jednostek opieki zdrowotnej.	omawia szczegółowo strukturę i funkcje jednostek opieki zdrowotnej.
P_W12	nie omawia pojęć: stanowisko pracy, odpowiedzialność, obowiązki i uprawnienia, czas pracy, praca zmianowa, rozkład czasu pracy, standard opieki, procedura, algorytm.	pobieżnie omawia pojęcia: stanowisko pracy, odpowiedzialność, obowiązki i uprawnienia, czas pracy, praca zmianowa, rozkład czasu pracy, standard opieki, procedura, algorytm.	omawia poprawnie, ale niewyczerpująco, pojęcia: stanowisko pracy, odpowiedzialność, obowiązki i uprawnienia, czas pracy, praca zmianowa, rozkład czasu pracy, standard opieki, procedura, algorytm.	szczegółowo, w sposób rozbudowany omawia pojęcia: stanowisko pracy, odpowiedzialność, obowiązki i uprawnienia, czas pracy, praca zmianowa, rozkład czasu pracy, standard opieki, procedura, algorytm.
P_W13	nie potrafi scharakteryzować podstawowych metod organizacji opieki pielęgniarskiej i rodzajów dokumentacji obowiązującej na pielęgniarskich stanowiskach pracy.	pobieżnie omawia podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i rodzaje dokumentacji obowiązującej na pielęgniarskich stanowiskach pracy.	charakteryzuje, ale niewystarczająco podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i rodzaje dokumentacji obowiązującej na pielęgniarskich stanowiskach pracy.	charakteryzuje i szczegółowo omawia podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i rodzaje dokumentacji obowiązującej na pielęgniarskich stanowiskach pracy.
Umiejętności				
P_U01	nie opracowuje zestawień podstawowych determinantów zdrowia.	opracowuje, z błędami, zestawienia podstawowych determinantów	opracowuje, z drobnymi błędami, zestawienia podstawowych determinantów	profesjonalnie i wyczerpująco opracowuje zestawienia podstawowych

		zdrowia, z nielicznymi błędami.	zdrowia, z nielicznymi błędami.	determinantów zdrowia.
P_U02	nie potrafi dokonać opracowania projektów pielęgniarских działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	w podstawowym zakresie opracowuje projekty pielęgniarских działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.	opracowuje projekty pielęgniarских działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy w sposób wystarczający.	profesjonalnie opracowuje projekty pielęgniarских działań prozdrowotnych w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy.
P_U03	nie potrafi dokonać oceny globalnych trendów dotyczących ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych.	w sposób ogólny i nie-pełny ocenia globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych.	ocenia globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych, popełniając nieliczne błędy.	trafnie i skutecznie ocenia globalne trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych.
P_U04	nie potrafi zinterpretować działań w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego.	interpretuje działania w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego popełniając liczne błędy.	interpretuje działania w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego w sposób właściwy, ale niewyczerpujący.	prawidłowo i samodzielnie interpretuje działania w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej prowadzonej przez państwo na rzecz zdrowia publicznego.
P_U05	nie potrafi dokonać analizy i ocenić funkcjonowania różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikowania źródeł ich finansowania.	dokonuje analizy i oceny funkcjonowania różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikowania źródeł ich finansowania, w stopniu podstawowym.	dokonuje analizy i oceny funkcjonowania różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikowania źródeł ich finansowania w stopniu wystarczającym.	dokonuje samodzielnej i rzetelnej analizy i oceny funkcjonowania różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikowania źródeł ich finansowania.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby systematyczne-go wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

1. Kulik T.B., Pacian A. Zdrowie publiczne, PZWL, Warszawa 2022.
2. Sygit M.; Zdrowie publiczne, PZWL, Warszawa, 2023.
3. Leowski J.: Polityka Zdrowotna a Zdrowie Publiczne. CeDeWu, Warszawa 2023

Literatura uzupełniająca:

1. Wojtczak A.: Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2022.

C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ

Podstawy pielęgniarstwa

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/1,2
ECTS	14

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać ogólną wiedzę o biologii człowieka z zakresu programowego szkoły ponadgimnazjalnej (poziom 4 PRK).
Cele przedmiotu:	Ogólnym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami pielęgniarstwa oraz wykształcenie umiejętności i sprawności wykonywania czynności pielęgniarstwa zgodnie z obowiązującymi i (lub) uznawanymi w środowisku medycznym procedurami. Cele szczegółowe: -kształtowanie umiejętności praktycznych niezbędnych do podejmowania działań w zakresie umacniania i potęgowania zdrowia człowieka, jego rodziny i grup społecznych, -przygotowanie do pracy z pacjentem zdrowym lub chorym metodą procesu pielęgnowania, -kształtowanie wzoru osobowościowego pielęgniarki/pielęgniarsza.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwencjonalny połączony z pokazem multimedialnym, wykład syntetyczny, opis z objaśnieniami
Ćwiczenia	pokaz z instruktażem, ćwiczenia grupowe i indywidualne, opis z objaśnieniami
Samokształcenie	studia literaturowe, przygotowanie do zajęć w pracowni umiejętności pielęgniarstwa i do ćwiczeń klinicznych
Zajęcia praktyczne/Praktyki zawodowe	ćwiczenia kliniczne, praktyka zawodowa

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
--------------------------	---	------------------------------------

WIEDZA		
P_W01	wskazuje uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki	C.W1.
P_W02	omawia istotę współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz proces jego profesjonalizacji.	C.W1.
P_W03	definiuje pielęgnowanie oraz określa w nim miejsce wspierania, pomagania i towarzyszenia.	C.W2.
P_W04	charakteryzuje rolę i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej.	C.W3.
P_W05	opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i <i>primarynursing</i> (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarstwa.	C.W4
P_W06	zna i stosuje klasyfikację diagnoz pielęgniarstwa.	C.W5.
P_W07	określa istotę opieki pielęgniarstwa opartej o założenia teoretyczne F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy, B. Neuman, oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa.	C.W6.
P_W08	różnicuje udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.	C.W7.
P_W09	wyjaśnia zakres działań pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta w tym: długotrwale unieruchomionego, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu.	C.W8.
P_W10	różnicuje zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu.	C.W8.
P_W11	charakteryzuje warunki pracy i zakres zadań zawodowych pielęgniarki.	C.W8.
P_W12	opisuje istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa.	C.W7.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	proponuje model pielęgnowania i stosuje w praktyce wybrane teorie pielęgniarstwa.	C.U1.
P_U02	gromadzi informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy dokumentacji (w tym analizy badań diagnostycznych), badania fizykalnego w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa.	C.U2.
P_U03	wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe.	C.U6.
P_U04	oznacza glikemię za pomocą gleukometru.	C.U6.
P_U05	ustala cele i plan opieki nad człowiekiem chorym i niepełnosprawnym.	C.U3.
P_U06	planuje i realizuje opiekę pielęgniarstwa wspólnie z chorym lub niepełnosprawnym i jego rodziną.	C.U3.
P_U07	monitoruje stan zdrowia pacjenta na wszystkich etapach jego pobytu w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej, między innymi przez ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy ciała i wzrostu.	C.U4.
P_U08	dokonyuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i skuteczności działań pielęgniarstwa.	C.U5.
P_U09	przechowuje leki zgodnie z obowiązującymi standardami.	C.U11.
P_U10	podaje choremu leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza oraz oblicza dawki leków.	C.U12.
P_U11	pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą.	C.U16, C.U17, C.U20.

P_U12	pielęgnuje skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosuje kąpiele lecznicze.	C.U21.
P_U13	wykorzystuje różne techniki karmienia pacjenta.	C.U16.
P_U14	wykonuje zabiegi doodbytnicze- lewatywę, wlewkę, suchą rurkę do odbytu.	C.U23.
P_U15	zakłada cewnik do pęcherza moczowego, monitoruje diurezę, usuwa cewnik, wykonuje płukanie pęcherza moczowego.	C.U24.
P_U16	układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych i zmienia te pozycje.	C.U17.
P_U17	wykonuje gimnastykę oddechową i drenaż złożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych.	C.U18.
P_U18	wykonuje nacieranie, oklepywanie i inne techniki masażu klasycznego, ćwiczenia czynne i bierne.	C.U19.
P_U19	wykonuje płukanie oka i ucha.	C.U14.
P_U20	zakłada zgłębnik do żołądka i obarcza treści.	C.U25.
P_U21	stosuje zabiegi przeciwzapalne.	C.U10.
P_U22	zakłada i usuwa cewnik z żył obwodowych.	C.U15.
P_U23	monitoruje, ocenia i pielęgnuje miejsce wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego.	C.U15.
P_U24	asystuje lekarzowi przy badaniach diagnostycznych: nakłuciu jamy brzusznej, opłucnej, pobieraniu szpiku, punkcji lędźwiowej.	C.U9.
P_U25	pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych.	C.U9.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Pielęgniarstwo i jego istota.	P_W02, P_K02
W2	Uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa. Definiowanie zdrowia i choroby.	P_W01
W3	Filozofia pielęgniarstwa a pielęgniarstwo.	P_W02, P_W07
W4	Podstawy teorii pielęgniarstwa.	P_W02
W5	Charakterystyka modeli teoretycznych pielęgniarstwa- F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, H. Peplau, C. Roy.	P_W02, P_W07
W6	Istota pielęgnowania.	P_W03 P_W05
W7	Wzory pielęgnowania.	P_W07, P_K02
W8	Proces pielęgnowania jako metoda pielęgnowania zindywidualizowanego.	P_W05
W9	Pielęgniarka jako świadczeniodawca profesjonalnego pielęgnowania.	P_W04, P_K02
W10	Pacjent jako biorca świadczeń pielęgniarki.	P_W04

W11	Warunki pracy pielęgniarki w wybranych zakładach opieki zdrowotnej – szpital, zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, przychodnia, poradnia, ośrodek zdrowia.	P_W08, P_W11
W12	Przyjęcie pacjenta do szpitala i na oddział. Prawa pacjenta.	P_W04, P_W12,
W13	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania.	P_W08, P_K02
W14	Udział pielęgniarki w procesie leczenia.	P_W08, P_K02
W15	Udział w rehabilitacji chorego i przygotowanie do samoopieki.	P_W08, P_K02
W16	Profilaktyka zakażeń wewnątrzszpitalowych.	P_W12
W17	Podstawy prawne wykonywania zawodu.	P_W11
W18	Jakość w opiece pielęgniarskiej.	P_W07, P_W12
W19	Opieka pielęgniarska nad człowiekiem zdrowym- opieka nad dzieckiem, nad osobą dorosłą, nad kobietą w ciąży, nad człowiekiem starym.	P_W08, P_K01, P_K03, P_K04
W20	Opieka pielęgniarska nad człowiekiem zagrożonym chorobą- czynniki ryzyka chorób.	P_W09, P_K01
W21	Wybrane elementy interwencji pielęgniarskiej w zakresie odżywiania, w zakresie aktywności fizycznej, w zakresie palenia papierosów, w zakresie picia alkoholu.	P_W09, P_K01, P_K03
W22	Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami termoregulacji.	P_W09, P_U19, P_K04
W23	Pielęgnowanie pacjentów ze zmianami na skórze i błonach śluzowych.	P_W09, P_K04
W24	Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami pracy przewodu pokarmowego.	P_W09, P_U14, P_K04
W25	Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu układu moczowego.	P_W09, P_K01, P_K04
W26	Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu serca i układu krążenia.	P_W09, P_K01 P_K04, P_K04
W27	Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu układu oddechowego.	P_W09, P_U18,
W28	Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu układu nerwowego.	P_W09
W29	Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami w funkcjonowaniu narządów zmysłu.	P_W09
W30	Pielęgnowanie pacjentów w wybranych zaburzeniach sfery psychicznej.	P_W09
W31	Pielęgnowanie pacjentów w wybranych zaburzeniach psychospołecznych.	P_W09
W32	Opieka pielęgniarska nad pacjentem w ostrym stanie choroby.	P_W09
W33	Opieka nad chorym przewlekłe.	P_W09
W34	Zasady opieki nad chorym nieprzytomnym.	P_W09
W35	Opieka nad chorym o niepomyślnym rokowaniu.	P_W09
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
	I. Działania profilaktyczno-pielęgnacyjne zapewniające pacjentom wygodę, bezpieczeństwo, zmianę ułożenia i przemieszczanie się	
Ćw1	Przygotowanie łóżka dla chorego.	P_U17, P_U21
Ćw2	Ślanie łóżka z chorym leżącym.	P_U17, P_U21
Ćw3	Stosowanie pozycji ułożeniowych w zależności od stanu chorego.	P_U17

Ćw4	Stosowanie udogodnień w określonych pozycjach ciała.	P_U17
Ćw5	Przenoszenie i transport chorego.	P_U20
Ćw6	Profilaktyka powikłań u pacjentów długotrwale unieruchomionych.	P_U12, P_U19
	II. Komunikowanie się w relacji pielęgniarka - pacjent	
Ćw1	Zasady komunikacji w relacjach terapeutycznych.	P_U06
Ćw2	Błędy w komunikacji interpersonalnej w relacjach pielęgniarka - pacjent.	P_U06
Ćw3	Sposoby nawiązywania kontaktu z pacjentem w zakresie przygotowania do zabiegu, działań opiekuńczych i współpracy podczas ich wykonywania.	P_U06
	III. Działania opiekuńcze w zakresie higieny osobistej i otoczenia pacjenta	
Ćw1	Kryteria oceny stanu higienicznego pacjenta.	P_U08
Ćw2	Zmiana bielizny pościelowej i osobistej u chorego.	P_U11
Ćw3	Utrzymanie łóżka i otoczenia pacjenta w czystości.	P_U11
Ćw4	Zapewnienie czystości całego ciała pacjenta.	P_U11
Ćw5	Toaleta jamy ustnej u pacjenta ciężko chorego.	P_U11
Ćw6	Pielęgnacja przydatków skóry.	P_U12
Ćw7	Utrzymanie higieny u pacjenta z trudnościami w wydalaniu moczu i stolca.	P_U11, P_U15, P_U16
Ćw8	Toaleta pośmiertna.	P_U12
	IV. Współudział pielęgniarki w ocenie stanu zdrowia pacjenta	
Ćw1	Elementy badania podmiotowego i fizykalnego pacjenta dla potrzeb pielęgnowania.	P_U02, P_U07, P_U34
Ćw2	Pomiary antropometryczne.	P_U02, P_U07
Ćw3	Podstawowe badanie wzroku i słuchu.	P_U02, P_U07, P_U22
Ćw4	Podstawowe badanie w zakresie narządu ruchu - ocena w zakresie wad postawy.	P_U02, P_U07
Ćw5	Badanie fizjologicznych odruchów neurologicznych.	P_U02, P_U07
Ćw6	Ocena stanu psychicznego pacjenta.	P_U02, P_U07
Ćw7	Zastosowanie standaryzowanych skal w ocenie stanu bio-psycho-społecznego pacjenta.	P_U02, P_U07
	V. Działania leczniczo – rehabilitacyjne wynikające z diagnozy lekarskiej i pielęgniarskiej	
Ćw1	Klasyczne i alternatywne metody bandażowania.	P_U12, P_U13
Ćw2	Zabiegi przeciwwzapalne.	P_U25
Ćw3	Zgłębnikowanie żołądka.	P_U24
Ćw4	Podawanie leków różnymi drogami: przez przewód pokarmowy, układ oddechowy, miejscowo, dotkankowo.	P_U10
Ćw5	Wstrzyknięcia podskórne.	P_U10
Ćw6	Wstrzyknięcia domięśniowe.	P_U10
Ćw7	Wstrzyknięcia śródskórne.	P_U10

Ćw8	Wstrzyknięcia dożylnie.	P_U10
Ćw9	Kroplowy wlew dożylny.	P_U10, P_U23, P_U26
Ćw10	Pielęgnacja miejsca wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego.	P_U12, P_U13, P_U27
Ćw11	Metody wspomagające wydalanie moczu (cewnikowanie pęcherza moczowego).	P_U16
Ćw12	Metody wspomagające wydalanie kału.	P_U15
Ćw13	Metody wspomagające oddychanie: (drenaż ułożeniowy, gimnastyka oddechowa, toaleta drzewa oskrzelowego).	P_U18
Ćw14	Gimnastyka bierna i czynna.	P_U19
	VI. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych	
Ćw1	Pomiary i dokumentowanie podstawowych funkcji życiowych (temperatura, tętno, ciśnienie tętnicze, oddech).	P_U02, P_U02, P_U07
Ćw2	Pobieranie krwi żyłnej do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych.	P_U07
Ćw3	Pobieranie materiału biologicznego do badań.	P_U30
Ćw4	Wykonywanie pulsoksymetrii i kapnometrii.	P_U07,
Ćw5	Wykonywanie elektrokardiogramu (EKG).	P_U02, P_U07
Ćw6	Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych: (radiologicznych, endoskopowych, ultrasonograficznych i komputerowych).	P_U07
	Zajęcia praktyczne:	
Zp1	Udział pielęgniarki w realizacji funkcji zawodowych.	P_W08, P_U01
Zp2	Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej.	P_W06, P_U08
Zp3	Proces pielęgnowania w odniesieniu do indywidualnego pacjenta.	P_U01, P_U12, P_U14
Zp4	Komunikowanie w relacji pielęgniarka - pacjent.	P_U36
Zp5	Przyjęcie pacjenta do szpitala i oddziału - stwarzanie warunków do właściwej adaptacji chorego.	P_U20
Zp6	Przygotowanie pacjentów do badań diagnostycznych, pobieranie materiałów do podstawowych badań.	P_U04
Zp7	Podawanie leków różnymi drogami.	P_U09, P_U10
Zp8	Udział pielęgniarki w usprawnianiu pacjenta.	P_U11, P_U19
Zp9	Pielęgnowanie pacjentów z zaburzeniami funkcjonowania poszczególnych układów.	P_U05, P_U06, P_U18
Zp10	Edukacja pacjenta i jego rodziny w zakresie samoopieki i samopielęgnacji.	P_U11, P_U19
Zp11	Opieka nad chorym nieprzytomnym, cierpiącym ból, o niepomyślnym rokowaniu, przewlekle chorym, umierającym.	P_U05, P_U14
	Praktyki zawodowe:	
Pz1	Sposoby nawiązywania kontaktu z chorym w zakresie działań pielęgnacyjnych i współpracy podczas ich wykonywania.	P_U36
Pz2	Działania profilaktyczno – pielęgnacyjne zapewniające wygodę, bezpieczeństwo, zmianę ułożenia i przemieszczanie się.	P_U11, P_U17, P_U20
Pz3	Działania pielęgnacyjne w zakresie higieny osobistej, estetyki i otoczenia pacjenta.	P_U11, P_U22
Pz4	Bio – psycho – społeczna ocena stanu pacjenta.	P_U02

Pz5	Próby formułowania diagnozy pielęgniarskiej i dokumentowanie procesu pielęgnowania.	P_W06
Pz6	Udział w działaniach wynikających z diagnozy pielęgniarskiej i lekarskiej.	P_W06, P_U22
Pz7	Pielęgnowanie chorych w różnym stanie metodą procesu pielęgnowania.	P_U05,
Pz8	Działania wynikające z opieki przed i pooperacyjnej.	P_U05, P_U10
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Proces pielęgnowania pacjenta z chorobą przewlekłą w odniesieniu do wybranej teorii pielęgnowania.	P_U01, P_U14
Sk2	Plan ćwiczeń biernych wykonywanych przez pielęgniarkę w dla chorych przewlekłe, unieruchomionych w łóżku.	P_U19
Sk3	Zalecenia dotyczące profilaktyki powikłań długotrwałego unieruchomienia dla chorych i ich rodzin.	P_U12
Sk4	Nowoczesne opatrunki stosowane w profilaktyce odleżyn.	P_U12, P_U13
Sk5	Opracowanie „Kwestionariusza wywiadu do gromadzenia danych o pacjencie” hospitalizowanego na oddziale szpitalnym.	P_U02
Sk6	Zalecenia dla pacjenta z zaparciami.	P_U06
Sk7	Zalecenia dla pacjenta z biegunką.	P_U06

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Zaliczenie (Z) – I semestr

Egzamin (E) - II semestr

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu końcowego są:

- uzyskanie zaliczenia z pracy pisemnej dotyczącej realizacji efektu kształcenia C.W1., C.W2.;

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.,
- zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.,
- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.,
- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.,
- właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.

- uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń.

Ocena końcowa z wykładów obejmuje:

- test wiadomości zawierający 20 pytań zamkniętych i otwartych sprawdzający Efekty uczenia się C.W3., C.W4., C.W5., C.W6., C.W7. Za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Czas przeznaczony na napisanie testu wynosi 30 minut.

Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny

- Sprawdzian pisemny w zakresie C.W8., C.W9., C.W10., C.W11. zawierający 4 pytania opisowe. Czas przeznaczony na napisanie sprawdzianu wynosi 55 minut. Za pełną odpowiedź student otrzymuje 2 punkty, za częściową – 1 punkt

Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny

Warunkiem zdania egzaminu końcowego jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu wiadomości i sprawdzianu pisemnego.

Ćwiczenia:

Zasady obecności studenta na wykładach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Ustalenie oceny z ćwiczeń odbywa się na podstawie ocen cząstkowych otrzymanych przez studenta w czasie trwania zajęć i obecności na zajęciach. Metodą oceny jest aktywny udział w zajęciach; realizacja zleconego zadania w ramach pracy własnej; pisemny test jednokrotnego wyboru;

Zaliczenie (Z) – ćwiczenia w I semestrze.

Zaliczenie (ZO) – ćwiczenia w II semestrze.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń z podstaw pielęgniarstwa jest:

- frekwencja 100% na ćwiczeniach;
- zaliczenia pisemne po każdym z działów programowych;
- zaliczenie umiejętności zawartych w „*Karcie umiejętności pielęgniarских w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara*” na podstawie wykonania zadania praktycznego – checklista – zaliczenie wszystkich umiejętności kluczowych i pominięcie błędów krytycznych, skala oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.
- systematyczne przygotowywanie się do zajęć;
- aktywność podczas zajęć (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń),
- poprawne, ocenione pozytywnie wykonanie zadania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny umiejętności, wykonane przez studenta w czasie trwania ćwiczeń,
- pozytywnie oceniony test składający się z pytań jednokrotnego wyboru z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny wiedzy i umiejętności

Na każde ćwiczenia studenci powinni być przygotowani z tematu zajęć.

Zajęcia praktyczne:

Zaliczenie (ZO) – zajęcia praktyczne w II semestrze.

- frekwencja 100% na zajęciach praktycznych,
- zaliczenie umiejętności zawartych w „*Karcie umiejętności pielęgniarских w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara*”, na podstawie wykonania zadania praktycznego;
- udokumentowanie procesu pielęgnowania wybranych pacjentów,
- samoocena studenta w oparciu arkusz samooceny.

Praktyki zawodowe:

Zaliczenie (ZO) – w II semestrze.

- frekwencja 100%,
- zaliczenie umiejętności zawartych w „*Karcie umiejętności pielęgniarских w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara*”, na podstawie wykonania zadania praktycznego;
- udokumentowanie procesu pielęgnowania wybranych pacjentów.

Egzamin końcowy z wykorzystaniem metody OSCE

- egzamin praktyczny w warunkach symulowanych z całości umiejętności nabytych w zakresie podstaw pielęgniarstwa z użyciem fantomów, narzędzi i sprzętu.

Samokształcenie:

– zaliczenie tematów z samokształcenia w formie pisemnej:

Uzyskanie pozytywnej oceny z referatu przygotowanego samodzielnie przez studenta na proponowany temat. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5–7 pkt. –3,5; 7,5–8 pkt. – 4,0; 8,5–9 pkt. – 4,5; 9,5–10 pkt. –5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.,
- zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.,
- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.,
- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.,

- właściwy dobór literatury- 0-2 pkt. – lub prezentacji: Kryteria oceny prezentacji: -zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.) -zgodność projektu z tematem (0 – 2 pkt.) -oryginalność (0 – 2 pkt.) -wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.) -staranność (0 – 2 pkt.) -terminowość wykonania (0 – 2 pkt.) -poprawność językowa (0 – 2 pkt.) -słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.) -estetyka (0 – 2 pkt.) Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.
--

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01- P_W02	praca pisemna nt. „ <i>Dokonaj analizy procesu profesjonalizacji pielęgniarstwa</i> ”	Wykłady
P_W03- P_W05	Test, odpowiedź ustna, obserwacja studenta	Wykłady, samokształcenie
P_W06 - P_W07	Test, odpowiedź ustna, obserwacja studenta	wykłady samokształcenie
P_W08 - P_W11	egzamin pisemny	wykłady
P_W12	sprawdzian pisemny	ćwiczenia
UMIĘTNOŚCI		
P_U01	opis przypadku, dzienniczek umiejętności zawodowych, obserwacja studenta, odpowiedź ustna	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie
P_U02, P_U05, P_U06, P_U08	proces pielęgnowania, dzienniczek umiejętności zawodowych, obserwacja studenta, odpowiedź ustna	
P_U03, P_U04, P_U07, P_U09, - P_U35	sprawdzian praktyczny , dzienniczek umiejętności zawodowych, obserwacja studenta, odpowiedź ustna	ćwiczenia zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie wskazuje uwarunkowań rozwoju pielęgniarstwa z	przedstawia podstawowe informacje dotyczące uwarunkowań	opisuje w sposób ogólny uwarunkowania rozwoju	charakteryzuje obszernie i bezbłędnie uwarunkowania rozwoju

	perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki.	rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki, popełniając błędy.	pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki, popełniając nieliczne błędy.	pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki.
P_W02	nie umie wyjaśnić istoty współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz procesu jego profesjonalizacji.	przedstawia podstawowe informacje na temat istoty współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz procesu jego profesjonalizacji, popełniając błędy.	omawia istotę współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz pro-ces jego profesjonalizacji, popełniając nieliczne błędy.	omawia w sposób rozbudowany i bezbłędny istotę współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz proces jego profesjonalizacji.
P_W03	nie przytacza definicji pielęgnowania oraz nie umie określić w nim miejsca wspierania, pomagania i towarzyszenia.	w sposób ogólny i niepełny definiuje pielęgnowanie oraz określa w nim miejsce wspierania, pomagania i towarzyszenia, popełniając błędy.	poprawnie definiuje pielęgnowanie oraz określa w nim miejsce wspierania, pomagania i towarzyszenia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	trafnie i bezbłędnie definiuje pielęgnowanie oraz prawidłowo określa w nim miejsce wspierania, pomagania i towarzyszenia.
P_W04	nie umie opisać rolę i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej.	charakteryzuje w sposób ogólny i niepełny rolę i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej, popełniając błędy.	charakteryzuje rolę i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej, popełniając nieliczne błędy.	charakteryzuje obszernie i bezbłędnie rolę i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej.
P_W05	nie umie opisać procesu pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i primarynursing (istota odrębności) oraz wpływu pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej.	w sposób ogólny i niepełny opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i primarynursing (istota odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej, popełniając błędy.	opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i primarynursing (istota odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej, popełniając nieliczne błędy.	w sposób obszerny i bezbłędny opisuje proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i primarynursing (istota odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej.
P_W06	nie zna i nie potrafi zastosować klasyfikacji diagnoz pielęgniarskich.	wymienia i stosuje wybrane klasyfikacje diagnoz pielęgniarskich, popełniając przy tym błędy.	wymienia i stosuje klasyfikacje diagnoz pielęgniarskich, popełniając nieliczne błędy.	wymienia i trafnie stosuje klasyfikacje diagnoz pielęgniarskich, nie popełniając przy tym błędów.
P_W07	nie umie określić określa istoty opieki pielęgniarskiej opartej o założenia teoretyczne F. Nightingale, V.	prezentuje podstawowe i niepełne informacje na temat istoty opieki pielęgniarskiej opartej o założenia	określa istotę opieki pielęgniarskiej opartej o założenia teoretyczne F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem,	trafnie i rzeczowo określa istotę opieki pielęgniarskiej opartej o założenia teoretyczne F. Nightingale, V.

	Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa.	teoretyczne F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa.	C. Roy i B. Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa, popełniając nieliczne błędy.	Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa
P_W08	nie umie określić udziału pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.	w podstawowym zakresie różnicuje udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, popełniając błędy.	różnicuje udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie różnicuje udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji.
P_W09	nie umie wyjaśnić zakresu działań pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta, w tym: długotrwale unieruchomionego, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu.	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia zakres działań pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta, w tym: długotrwale unieruchomionego, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu, popełniając błędy.	wyjaśnia zakres działań pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta, w tym: długotrwale unieruchomionego, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu, popełniając nieliczne błędy.	obszernie i bezbłędnie wyjaśnia zakres działań pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta, w tym: długotrwale unieruchomionego, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu.
P_W10	nie umie określić zadań pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu.	w podstawowym zakresie różnicuje zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu, popełniając błędy.	różnicuje zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie i trafnie różnicuje zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu
P_W11	nie umie scharakteryzować warunków pracy i zakresu zadań zawodowych pielęgniarki.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje warunki pracy i zakres zadań zawodowych pielęgniarki, popełniając błędy.	charakteryzuje warunki pracy i zakres zadań zawodowych pielęgniarki, popełniając nieliczne błędy.	obszernie i wnikliwie charakteryzuje warunki pracy i zakres zadań zawodowych pielęgniarki
P_W12	nie umie opisać istoty, celu, wskazań, przeciw-wskazań, niebezpieczeństw, obowiązujących zasad i struktury wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa.	w sposób ogólny i niepełny opisuje istotę, cel, wskazania, przeciw-wskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa, popełniając błędy.	opisuje istotę, cel, wskazania, przeciw-wskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa, popełniając nieliczne błędy.	w sposób rozbudowany i bezbłędny opisuje istotę, cel, wskazania, przeciw-wskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarstwa.

Umiejętności				
P_U01	nie umie zaproponować poprawnego modelu pielęgnowania i zastosować w praktyce wybranych teorii pielęgniarstwa.	proponuje ogólny i nie-pełny model pielęgnowania i stosuje w praktyce niektóre teorie pielęgniarstwa, popełniając błędy.	proponuje model pielęgnowania i stosuje w praktyce wybrane teorie pielęgniarstwa, popełniając nieliczne błędy.	proponuje poprawny model pielęgnowania i biegle stosuje w praktyce wybrane teorie pielęgniarstwa.
P_U02	nie umie gromadzić informacji metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy dokumentacji (w tym analizy badań diagnostycznych), badania fizykalnego w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa.	gromadzi podstawowe informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy dokumentacji (w tym analizy badań diagnostycznych), badania fizykalnego w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa, popełniając błędy metodologiczne.	gromadzi informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy dokumentacji (w tym analizy badań diagnostycznych), badania fizykalnego w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa, popełniając nieliczne błędy metodologiczne.	w sposób biegły i poprawny metodologicznie gromadzi informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów bezpośrednich i pośrednich (skale), analizy dokumentacji (w tym analizy badań diagnostycznych), badania fizykalnego w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwa.
P_U03	nie umie wykonać testów diagnostycznych dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także innych testów paskowych.	wykonuje niektóre testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe, popełniając błędy.	wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe, popełniając nieliczne błędy.	poprawnie wykonuje testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe.
P_U04	nie umie oznaczyć glikemii za pomocą gleukometru.	posiłkując się wskazówkami i odpowiedziami oznacza glikemię za pomocą gleukometru, popełniając błędy.	samodzielnie oznacza glikemię za pomocą gleukometru, popełniając nieliczne błędy.	samodzielnie i poprawnie oznacza glikemię za pomocą gleukometru.
P_U05	nie umie ustalić celów i planu opieki nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym.	w podstawowym zakresie ustala cele i plan opieki nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym, popełniając błędy.	ustala cele i plan opieki nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym, popełniając nieliczne błędy.	w sposób odpowiedzialny i fachowy ustala cele i plan opieki nad człowiekiem chorym lub niepełnosprawnym.
P_U06	nie umie planować i realizować opieki pielęgniarstwa wspólnie z chorym lub niepełnosprawnym i jego rodziną.	w podstawowym zakresie planuje i realizuje opiekę pielęgniarstwa wspólnie z chorym lub niepełnosprawnym i jego rodziną, popełniając błędy	planuje i realizuje opiekę pielęgniarstwa wspólnie z chorym lub niepełnosprawnym i jego rodziną, popełniając nieliczne błędy.	w sposób odpowiedzialny i fachowy planuje i realizuje opiekę pielęgniarstwa wspólnie z chorym lub niepełnosprawnym i jego rodziną

P_U07	nie wykazuje umiejętności monitorowania stanu zdrowia pacjenta na wszystkich etapach jego pobytu w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej, między innymi przez ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy ciała i wzrostu.	w podstawowym zakresie monitoruje stan zdrowia pacjenta na wszystkich etapach jego pobytu w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej, między innymi przez ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy ciała i wzrostu, popełniając przy tym błędy.	systematycznie monitoruje stan zdrowia pacjenta na wszystkich etapach jego pobytu w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej, między innymi przez ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy ciała i wzrostu, popełniając przy tym nieliczne błędy.	systematycznie monitoruje stan zdrowia pacjenta na wszystkich etapach jego pobytu w szpitalu lub innych placówkach opieki zdrowotnej, między innymi przez trafną ocenę podstawowych parametrów życiowych: temperatury, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu i świadomości, masy ciała i wzrostu
P_U08	nie umie dokonać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i skuteczności działań pielęgniarских.	w podstawowym zakresie dokonuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i skuteczności działań pielęgniarских, popełniając błędy.	dokonuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i skuteczności działań pielęgniarских, popełniając nieliczne błędy.	trafnie i rzeczowo dokonuje bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i skuteczności działań pielęgniarских.
P_U09	nie umie prawidłowo przechowywać leków, nie wykazuje znajomości obowiązujących standardów.	popełnia błędy przy przechowywaniu leków, posiadając podstawowe i niepełne informacje na temat obowiązujących standardów.	prawidłowo przechowuje leki kierując się wskazówkami nauczyciela / przełożonych, posiadając ogólną wiedzę na temat obowiązujących standardów.	prawidłowo przechowuje leki, wykazując biegłą znajomość obowiązujących standardów.
P_U10	nie umie podać choremu leków różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza oraz obliczyć dawki leków.	podaje choremu leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza oraz korzystając ze wskazówek i pomocy nauczyciela; oblicza dawki leków, popełniając błędy.	podaje choremu leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza oraz samodzielnie oblicza dawki leków, popełniając nieliczne błędy.	w sposób fachowy i odpowiedzialny podaje choremu leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza oraz samodzielnie oblicza dawki leków.
P_U11	nie umie pomóc choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą.	w podstawowym zakresie pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą, popełniając przy tym błędy.	fachowo pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą, dopuszczając się nielicznych błędów.	w sposób empatyczny i profesjonalny pomaga choremu w jedzeniu, wydalaniu, poruszaniu się i dbaniu o higienę osobistą.
P_U12	nie wykazuje umiejętności pielęgnowania skóry i jej wytworów oraz błony śluzowej z zastosowaniem środków	w podstawowym zakresie pielęgnuje skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i	pielęgnuje skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów	prawidłowo pielęgnuje skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i

	farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosowania kąpiele leczniczych.	materiałów medycznych, w tym stosuje kąpiele lecznicze, dopuszczając się błędów.	medycznych, w tym stosuje kąpiele lecznicze, dopuszczając się nielicznych błędów.	materiałów medycznych, w tym stosuje kąpiele lecznicze.
P_U13	nie umie dobierać techniki i sposobu zakładania opatrunków na rany, w tym wykorzystywać bandażowania.	przy wsparciu nauczyciela dobiera technikę i sposoby zakładania opatrunków na rany, w tym wykorzystuje bandażowanie, popełniając błędy.	samodzielnie dobiera technikę i sposoby zakładania opatrunków na rany, w tym wykorzystuje bandażowanie, popełniając nieliczne błędy.	w sposób samodzielny i trafny dobiera technikę i sposoby zakładania opatrunków na rany, w tym biegle wykorzystuje bandażowanie.
P_U14	nie umie wykorzystać podstawowych technik karmienia pacjenta	wykorzystuje niektóre techniki karmienia pacjenta, popełniając błędy.	wykorzystuje różne techniki karmienia pacjenta, popełniając nieliczne błędy.	biegle wykorzystuje różne techniki karmienia pacjenta.
P_U15	nie wykonuje zabiegów doodbytniczych - lewatywy, wlewki, kroplówki, suchej rurki do odbytu.	wykonuje zabiegi doodbytnicze - lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu, korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	wykonuje zabiegi doodbytnicze - lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu, z niewielką pomocą nauczyciela.	biegle i samodzielnie wykonuje zabiegi doodbytnicze - lewatywę, wlewkę, kroplówkę, suchą rurkę do odbytu.
P_U16	nie umie zakładać cewnika do pęcherza moczowego, monitorować diurezy, usuwać cewnika, wykonywać płukania pęcherza moczowego.	zakłada cewnik do pęcherza moczowego, monitoruje diurezę, usuwa cewnik, wykonuje płukanie pęcherza moczowego, korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	zakłada cewnik do pęcherza moczowego, monitoruje diurezę, usuwa cewnik, wykonuje płukanie pęcherza moczowego, z niewielką pomocą nauczyciela.	biegle i samodzielnie zakłada cewnik do pęcherza moczowego, monitoruje diurezę, usuwa cewnik, wykonuje płukanie pęcherza moczowego.
P_U17	nie umie ułożyć chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych i prawidłowo zmienić tych pozycji.	układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych i zmienia te pozycje, korzystając z niewielkiej pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych i zmienia te pozycje, korzystając z niewielkiej pomocy nauczyciela.	w sposób sprawny i biegle układa chorego w łóżku w pozycjach terapeutycznych i prawidłowo zmienia te pozycje.
P_U18	nie umie wykonać gimnastyki oddechowej i drenażu żołądka, inhalacji i odsłuzowywania dróg oddechowych.	wykonuje gimnastykę oddechową i drenaż żołądka, inhalację i odsłuzowywanie dróg oddechowych korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	wykonuje gimnastykę oddechową i drenaż żołądka, inhalację i odsłuzowywanie dróg oddechowych, popełniając nieliczne błędy.	biegle i samodzielnie wykonuje gimnastykę oddechową i drenaż żołądka, inhalację i odsłuzowywanie dróg oddechowych.
P_U19	nie umie wykonać nacierania, oklepywania i innych technik masażu klasycznego, ćwiczeń czynnych i biernych.	wykonuje nacieranie, oklepywanie i inne techniki masażu klasycznego, ćwiczenia czynne i bierne korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	wykonuje nacieranie, oklepywanie i inne techniki masażu klasycznego, ćwiczenia czynne i bierne, popełniając nieliczne błędy.	biegle i samodzielnie wykonuje nacieranie, oklepywanie i inne techniki masażu klasycznego, ćwiczenia czynne i bierne.

P_U20	nie umie zapewnić choremu bezpiecznego otoczenia.	w podstawowym zakresie zapewnia choremu bezpieczne otoczenie, kierując się wskazówkami nauczyciela.	zapewnia choremu bezpieczne otoczenie, korzystając z nielicznych wskazówek nauczyciela.	w sposób fachowy i empatyczny zapewnia choremu bezpieczne otoczenie
P_U21	nie umie stworzyć choremu warunków do snu i wypoczynku.	w podstawowym zakresie stwarza choremu warunki do snu i wypoczynku, kierując się wskazówkami nauczyciela.	stwarza choremu warunki do snu i wypoczynku, korzystając z nielicznych wskazówek nauczyciela.	w sposób fachowy i empatyczny stwarza choremu warunki do snu i wypoczynku.
P_U22	nie umie wykonać płukania oka i ucha.	wykonuje płukanie oka i ucha, korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	wykonuje płukanie oka i ucha, korzystając z niewielkiej pomocy nauczyciela.	biegle i samodzielnie wykonuje płukanie oka i ucha.
P_U23	nie umie podłączyć i obsługiwać zestawów do kroplowych wlewów dożylnych.	podłącza i obsługuje zestawy do kroplowych wlewów dożylnych korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	podłącza i obsługuje zestawy do kroplowych wlewów dożylnych, korzystając z niewielkiej pomocy nauczyciela.	biegle i samodzielnie podłącza i obsługuje zestawy do kroplowych wlewów dożylnych.
P_U24	nie umie założyć zgłębnika do żołądka i obarczać treści.	zakłada zgłębnik do żołądka i obarcza treści, korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	zakłada zgłębnik do żołądka i obarcza treści, korzystając z niewielkiej pomocy nauczyciela.	biegle i samodzielnie zakłada zgłębnik do żołądka i obarcza treści.
P_U25	nie umie stosować podstawowych zabiegów przeciwwzpalnych i baniek lekarskich	przeciwwzpalne i bańki lekarskie korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	stosuje zabiegi przeciwwzpalne i bańki lekarskie, korzystając z niewielkiej pomocy nauczyciela.	biegle i samodzielnie stosuje zabiegi przeciwwzpalne i bańki lekarskie
P_U26	nie umie założyć i usunąć cewnika z żył obwodowych.	zakłada i usuwa cewnik z żył obwodowych, korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	zakłada i usuwa cewnik z żył obwodowych, korzystając z niewielkiej pomocy nauczyciela.	biegle i samodzielnie zakłada i usuwa cewnik z żył obwodowych.
P_U27	nie umie monitorować, ocenić i pielęgnować miejsca wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego.	w podstawowym zakresie monitoruje, ocenia i pielęgnuje miejsce wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego, popełniając błędy.	monitoruje, ocenia i pielęgnuje miejsce wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego, popełniając nieliczne błędy.	systematycznie monitoruje, trafnie ocenia i fachowo pielęgnuje miejsce wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego.
P_U28	nie umie wykonać pulsoksymetrii i kapnometrii.	wykonuje pulsoksymetrię i kapnometrię, korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	wykonuje pulsoksymetrię i kapnometrię, korzystając z niewielkiej pomocy nauczyciela.	biegle i samodzielnie wykonuje pulsoksymetrię i kapnometrię.
P_U29	nie wykazuje umiejętności asystowania lekarzowi przy	w podstawowym zakresie asystuje lekarzowi przy badaniach	asystuje lekarzowi przy badaniach diagnostycznych: nakłuciu jamy	fachowo asystuje lekarzowi przy badaniach diagnostycznych:

	badaniach diagnostycznych: nakłuciu jamy brzusznej, opłucnej, pobieraniu szpiku i punkcji lędźwiowej.	diagnostycznych: nakłuciu jamy brzusznej, opłucnej, pobieraniu szpiku i punkcji lędźwiowej, popełniając błędy.	brzuszej, opłucnej, pobieraniu szpiku i punkcji lędźwiowej, popełniając nieliczne błędy.	nakłuciu jamy brzusznej, opłucnej, pobieraniu szpiku i punkcji lędźwiowej.
P_U30	nie umie pobrać materiału do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych.	pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych, korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych, korzystając z niewielkiej pomocy nauczyciela.	biegle i samodzielnie pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakterio-logicznych.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie potrafi samodzielnie i rzetelnie wykonywać zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym nie przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	potrafi samodzielnie i rzetelnie wykonywać zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy	potrafi samodzielnie i rzetelnie wykonywać zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem korzystając z niewielkiej pomocy nauczyciela.	biegle samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;

Literatura podstawowa:

1. Danuta Zarzycka, Barbara Ślusarska, Podstawy pielęgniarstwa. Tom 1 Założenia koncepcyjnoempiryczne opieki pielęgniarstwa. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2017.
2. Anna Majda, Danuta Zarzycka, Barbara Ślusarska, Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarstwa. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2017.
3. Barbara Ślusarska, Danuta Zarzycka, Anna Majda. Umiejętności pielęgniarstwa. Katalog check-list. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2017.
4. Marzena Jaciubek. Podstawowe procedury pielęgniarstwa. Edra Urban&Partner, Wrocław 2021.
5. [Opracowanie zbiorowe](#). Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarstwa. Podstawy pielęgniarstwa. Tom 1. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. 2017
6. [Opracowanie zbiorowe](#). Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarstwa. Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. 2017

Literatura uzupełniająca:

1. Katarzyna Augustyniuk red. Check-listy czynności i zabiegów pielęgniarstwa: podstawy pielęgniarstwa: kierunek pielęgniarstwo. [t.1]. Wydawnictwo Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego Szczecin 2020
2. Chrzęszczewska A.: Bandażowanie. Wyd. PZWL, Warszawa 2000.
3. Ciechaniewicz W., Grochans E., Łoś. E. (red.): Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnie. Wyd. PZWL, Warszawa 2007.
4. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.: Diagnozy i interwencje pielęgniarstwa. Wyd. PZWL, Warszawa 2008.

Promocja zdrowia

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELEGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	III/6
ECTS	3

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien dysponować wiedzą i umiejętnościami z zakresu przedmiotu Zdrowie publiczne
Cele przedmiotu:	Podstawowym celem nauczania przedmiotu jest przygotowanie studenta do włączenia się w realizację programu promocji zdrowia skierowanego do różnych osób, grup i społeczności, a w szczególności do osób zdrowych, pacjentów i ich rodzin, członków społeczności funkcjonujących w różnych środowiskach (uczniów, osób starszych, osób aktywnych zawodowo, członków społeczności lokalnej).
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy połączony z prezentacją multimedialną
Zajęcia praktyczne	zajęcia praktyczne – ćwiczenia kliniczne, praca indywidualna i praca w grupach wykorzystanie środków dydaktycznych: filmy, rysunki, fotografie, praca z dostępną literaturą naukową, plansze edukacyjne
Samokształcenie	studiowanie literatury, przygotowanie grupowej prezentacji, przygotowanie do zajęć praktycznych i zaliczeń

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	Definiuje zdrowie, promocję zdrowia, profilaktykę, zachowania zdrowotne, styl życia oraz wskazuje ich podstawy teoretyczne.	C.W16.
P_W02	Wyjaśnia paradygmaty zdrowia i ich wpływ na promocję zdrowia i profilaktykę zdrowotną.	C.W16.
P_W03	Określa zakres i charakter zadań pielęgniarki w promocji zdrowia, zna zasady konstruowania programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.	C.W17.
P_W04	Zna strategię promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym oraz źródła finansowania programów zdrowotnych.	C.W18.
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01	Ocenia stan zdrowia jednostki i rodziny - „potencjał zdrowotny człowieka” z wykorzystaniem swoistej metodyki (skale, siatki, pomiary przyrządowe).	C.U28.
P_U02	Rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia.	C.U29.
P_U03	Uczy odbiorcę usług pielęgniarskich samokontroli stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych.	C.U31.
P_U04	Inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”.	C.U32.

P_U05	Realizuje programy promocji zdrowia oraz edukację zdrowotną dostosowaną do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych jednostek, rodzin	C.U34.
P_U06	Opracowuje i wdraża indywidualne programy promocji zdrowia skierowane do jednostek, pacjentów i rodzin.	C.U32
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych, a także samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Źródła idei promocji zdrowia. Salutogeneza - teoretyczne podstawy promocji zdrowia. Promocja zdrowia a profilaktyka chorób.	P_W01
W2	Rozwój promocji zdrowia (aspekt historyczny, definicje, główne konferencje, dokumenty).	P_W02
W3	Metody promocji zdrowia (edukacja zdrowotna, polityka, marketing społeczny)	P_W03, P_W04
W4	Role zawodowe w promocji zdrowia. Związki promocji zdrowia z pielęgniarstwem.	P_W03, P_W03
W5	Niebezpieczeństwa i niezmierzone skutki promocji.	P_W01,
W6	Rola instytucji publicznych w promocji zdrowia. Finansowanie programów promujących zdrowie.	P_W04
W7	Zadania i kompetencje pielęgniarki w promocji zdrowia i profilaktyce chorób.	P_W01, P_W03, P_K01
L.p.	W zakresie zajęć praktycznych:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Zp1	Definicje zdrowia a promocja zdrowia. Zadania pielęgniarki.	P_U04, P_U06
Zp2	Promocja zdrowia, higiena i zdrowie publiczne. Różnice między promocją zdrowia a profilaktyką.	P_W01, P_U01
Zp3	Charakterystyka odbiorcy usług promocyjnych świadczonych przez pielęgniarkę.	P_U02
Zp4	Doradztwo zdrowotne jako element promocji zdrowia.	P_U03, P_U04,
Zp5	Promocja zdrowia a proces pielęgnowania. Tworzenie programów promocji zdrowia skierowanych do wybranej grupy pacjentów.	P_U04, P_U05
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Idea promocji zdrowia.	P_W01
Sk2	Zadania i kompetencje pielęgniarki w zakresie promocji zdrowia.	P_W03
Sk3	Edukacja zdrowotna pacjentów	P_U05
Sk4	Zachowania zdrowotne a choroby wynikające ze stylu życia	P_U02

5.Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Zaliczenie (E) - Podstawą zaliczenia wykładów jest obecność oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach prowadzonych metodą dyskusyjną oraz warsztatową, test pisemny składający się z pytań jednokrotnego wyboru. **Skala procentowa oceny:** 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny

Zajęcia praktyczne:**Zaliczenie z oceną (ZO)**

- 100% frekwencja na zajęciach,
- przygotowanie programu promocji zdrowia w oparciu o studium przypadku,
- przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych,
- samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć.

Samokształcenie:

Prezentacja multimedialna z podziałem na grupy na jeden z podanych tematów.

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. – 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.,
- zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.,
- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.,
- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.,
- właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W04	test z pytaniami mieszanymi	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 - P_U02	program promocji zdrowia/edukacyjny w oparciu o studium przypadku, obserwacja studenta	zajęcia praktyczne samokształcenie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01- P_K10	obserwacja przez nauczyciela, samoocena studenta	zajęcia praktyczne samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie operuje definicją zdrowia, promocji zdrowia, profilaktyki, zachowań zdrowotnych, stylu życia oraz nie wskazuje ich podstaw teoretycznych.	w sposób ogólny i nie-pełny definiuje zdrowie, promocję zdrowia, profilaktykę, zachowania zdrowotne, styl życia oraz wskazuje ich podstawy teoretyczne, popełniając błędy.	definiuje zdrowie, pro-mocję zdrowia, profilaktykę, zachowania zdrowotne, styl życia oraz wskazuje ich podstawy teoretyczne, popełniając nieliczne błędy.	trafnie definiuje zdrowie, promocję zdrowia, profilaktykę, zachowania zdrowotne, styl życia oraz bezbłędnie wskazuje ich podstawy teoretyczne.
P_W02	nie umie wyjaśnić paradygmatów zdrowia i ich wpływu na promocję zdrowia i profilaktykę zdrowotną.	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia paradygmaty zdrowia i ich wpływ na promocję zdrowia i profilaktykę	wyjaśnia paradygmaty zdrowia i ich wpływ na promocję zdrowia i profilaktykę zdrowotną,	w sposób obszerny i bezbłędny wyjaśnia paradygmaty zdrowia i ich wpływ na promocję zdrowia i

		zdrowotną popołniając błędy.	popołniając nieliczne błędy.	profilaktykę zdrowotną.
P_W03	nie umie określić zakresu i charakteru zadań pielęgniarstwa w promocji zdrowia, nie opisuje zasad konstruowania programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.	przedstawia podstawowe informacje na temat zakresu i charakteru zadań pielęgniarstwa w promocji zdrowia, zasad konstruowania programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, popołniając błędy.	określa zakres i omawia charakter zadań pielęgniarstwa w promocji zdrowia, opisuje zasady konstruowania programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, popołniając nieliczne błędy.	bezbłędnie określa zakres i omawia charakter zadań pielęgniarstwa w promocji zdrowia, trafnie opisuje zasady konstruowania programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.
P_W04	nie umie wymienić strategii promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym.	prezentuje podstawowe informacje na temat strategii promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym, popołniając błędy.	charakteryzuje strategię promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym, popołniając nie-liczne błędy.	w sposób obszerny i bezbłędny charakteryzuje strategię promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym.
Umiejętności				
P_U01	nie wykazuje umiejętności oceny stanu zdrowia jednostki i rodziny - „potencjału zdrowotnego człowieka” z wykorzystaniem swojej metodyki (skale, siatki, pomiary przyrządowe).	w podstawowym zakresie ocenia stan zdrowia jednostki i rodziny - „potencjał zdrowotny człowieka” z wykorzystaniem swojej metodyki (skale, siatki, pomiary przyrządowe), popołniając błędy.	ocenia stan zdrowia jednostki i rodziny - „potencjał zdrowotny człowieka” z wykorzystaniem swojej metodyki (skale, siatki, pomiary przyrządowe), popołniając nieliczne błędy.	trafnie i bezbłędnie ocenia stan zdrowia jednostki i rodziny - „potencjał zdrowotny człowieka” z wykorzystaniem swojej metodyki (skale, siatki, pomiary przyrządowe).
P_U02	nie rozpoznaje uwarunkowań zachowań zdrowotnych jednostki i czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia.	w podstawowym zakresie rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia, popołniając błędy.	rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia, popołniając nieliczne błędy.	trafnie i rzeczowo rozpoznaje uwarunkowania zachowań zdrowotnych jednostki i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia.
P_U03	nie uczy odbiorcy usług pielęgniarstwa samo-kontroli stanu zdrowia i nie motywuje do zachowań prozdrowotnych.	w podstawowym zakresie uczy odbiorcę usług pielęgniarstwa samo-kontroli stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych, popołniając błędy.	uczy odbiorcę usług pielęgniarstwa samo-kontroli stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych, popołniając nieliczne błędy.	w sposób fachowy i skuteczny uczy odbiorcę usług pielęgniarstwa samokontroli stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych.
P_U04	nie inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie środowiskowej	w podstawowym zakresie inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie	inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie środowiskowej „koalicji na rzecz	samodzielnie inicjuje i fachowo wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia przez tworzenie środowiskowej

	„koalicji na rzecz zdrowia”.	środowiskowej „koalicji na rzecz zdrowia”.	zdrowia”, kierując się nielicznymi wskazówkami nauczyciela.	„koalicji na rzecz zdrowia”.
P_U05	nie realizuje programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowanych do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych.	w podstawowym zakresie realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych, popełniając błędy.	realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych, dopuszczając się nielicznych błędów.	samodzielnie i efektywnie realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych
P_U06	nie umie opracować i wdrożyć indywidualnych programów promocji zdrowia jednostek i rodzin.	opracowuje i efektywnie wdraża podstawowe założenia indywidualnych programów pro-mocji zdrowia jedno-stek i rodzin, popełniając błędy.	samodzielnie opracowuje i wdraża indywidualne programy promocji zdrowia jednostek i rodzin, dopuszczając się nielicznych błędów.	samodzielnie opracowuje i efektywnie wdraża indywidualne programy promocji zdrowia jednostek i rodzin
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

1. Promocja Zdrowia. Tom 1. Teoretyczne Podstawy Promocji Zdrowia Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2010
2. Promocja Zdrowia dla Studentów Studiów Licencjackich Kierunku Pielęgniarstwo i Położnictwo, Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2010
3. Cianciara D.: Zarys współczesnej promocji zdrowia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2010

Literatura uzupełniająca:

1. Karski J.: Praktyka i teoria promocji zdrowia. Wyd. CeDeWu. Warszawa 2008
2. Gromadzka-Ostrowska J., Włodarek D., Toeplitz Z.: Edukacja prozdrowotna. SGGW, Warszawa 2003.

Podstawowa opieka zdrowotna

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	III/5, 6 w, ćw., zp.; III/6 pz III/6
ECTS	13

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien dysponować wiedzą i umiejętnościami z zakresu przedmiotów: fizjologii, patologii, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, oraz pielęgniarstw specjalistycznych.
Cele przedmiotu:	Głównym celem przedmiotu jest przygotowanie studentów w zakresie planowania, realizowania i oceny działań podejmowanych w ramach pielęgniarskiej opieki środowiskowo-rodzinnej nad osobami zdrowymi, chorymi i niepełnosprawnymi w środowisku zamieszkania, pracy, wychowania i nauki.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwencjonalny i wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych, pogadanka, dyskusja, pokaz filmów dydaktycznych, zajęcia praktyczne
Ćwiczenia	pogadanka, praca ze źródłem drukowanym, referat, dyskusja wielokrotna
Zajęcia praktyczne/praktyki	zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w naturalnych warunkach oddziałów szpitalnych
Samokształcenie	studia literaturowe, przygotowanie pracy kontrolnej

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	charakteryzuje podstawową opiekę zdrowotną w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia.	C.W6.
P_W02	zna system zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej.	C.W39.
P_W03	wskazuje determinanty i mierniki jakości podstawowej opieki zdrowotnej.	C.W31.
P_W04	omawia modele opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgniarskiej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.	C.W21.

P_W05	formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy.	C.W21
P_W06	formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania ze względu na odbiorcę indywidualnego i jego stan, charakterystykę rodziny i społeczności lokalnej.	C.W21.
P_W07	realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym.	C.W20.
P_W08	ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci młodzieży.	C.W21.
P_W09	przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarstwa w środowisku zamieszkania pacjenta.	C.W28.
P_W10	stosuje standardy i procedury pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej.	C.W28.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznawanych potrzeb zdrowotnych	C.U32.
P_U02	realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w tym świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym.	C.U33
P_U03	ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci młodzieży.	C.U34.
P_U04	przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarstwa w środowisku zamieszkania pacjenta.	C.U32.
P_U05	stosuje standardy i procedury pielęgniarstwa w podstawowej opiece medycznej oraz potrafi nawiązać kontakt z osobą słabo słyszącą i niesłyszącą.	C.U52.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	ponosi odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K_K04
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Podstawowa opieka zdrowotna – cele, struktura i zakres świadczeń. Zadania ze-społu podstawowej opieki zdrowotnej w świetle aktualnych problemów zdrowotnych i demograficznych społeczeństwa polskiego. System zarządzania. Determinanty i mierniki jakości podstawowej opieki zdrowotnej.	P_W01, P_W02, P_W03

W2	Pielęgniarstwo środowiskowo-rodzinne. Rola i zadania pielęgniarki środowiskoworodzinnej.	P_W04, P_W06
W3	Diagnoza pielęgniarska w środowisku zamieszkania podopiecznych. Diagnoza rodzinna. Wydolność pielęgnacyjno-opiekuńcza rodziny.	P_W06, P_K01
W4	Rola pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej w promocji zdrowia i profilaktyce chorób wybranych układów.	P_W07 P_U03
W5	Edukacja zdrowotna w POZ – zadania pielęgniarki.	P_W10, P_
W6	Wybrane aspekty podstawowej opieki pediatrycznej. Rola i zadania pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania dzieci, w tym z upośledzeniem słuchu.	P_W05, P_W08
W7	Potrzeby psychiczne dzieci i młodzieży. Dzieci krzywdzone.	P_W08, P_U03
W8	Wybrane aspekty podstawowej opieki położniczej.	P_W07, P_W10
W9	Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad zdrowiem osób pracujących.	P_W05
W10	Modele opieki nad osobami chorymi, niepełnoprawnymi – specyfika opieki w POZ.	P_W04, P_W07, P_W10
W11	Pomoc społeczna - cele, zadania, rola pielęgniarki.	P_W04, P_K08, P_K09, P_K10
W12	Wsparcie społeczne w zdrowiu i chorobie.	P_W04, P_K09
L.p.	W zakresie ćwiczeń:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Planowanie pracy w POZ w oparciu o problemy zdrowotne i demograficzne środowiska lokalnego.	P_W10
Ćw2	Charakterystyka środowiska podopiecznych.	P_W06
Ćw3	Zdrowie i czynniki nań wpływające. Postrzeganie zdrowia przez pacjenta. Ogólna problematyka związków rodziny i zdrowia.	P_W06
Ćw4	Choroba jako czynnik zmian w rodzinie – analiza zmian zachodzących w rodzinie w wyniku choroby.	P_W06
Ćw5	Specyfika problemów zdrowia rodziny mieszkającej w mieście i na wsi.	P_W06
Ćw6	Opieka zdrowotna, profilaktyka i edukacja prozdrowotna w ramach POZ. Konkretyzacja i zapis danych dla celów profilaktyki i opieki pielęgniarskiej. Nawiązywanie kontaktu z osobą słabo słyszącą i niesłyszącą.	P_W10, P_U05
L.p.	W zakresie zajęć praktycznych:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Zp1	Specyfika pracy pielęgniarki w różnych formach organizacyjnych podstawowej opieki zdrowotnej.	P_W10
Zp2	Zarządzanie informacją w podstawowej opiece zdrowotnej.	P_W02
Zp3	Dokumentowanie pracy i opieki pielęgniarskiej w POZ.	P_W10
Zp4	Specyfika prowadzenia procesu pielęgnowania w pracy pielęgniarki rodzinnej.	P_U02

Zp5	Udział pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej w promocji zdrowia, profilaktyce, leczeniu i rehabilitacji pacjentów z chorobami wybranych układów.	P_U05
Zp6	Praca pielęgniarki w POZ w oparciu o wykaz świadczeń gwarantowanych oraz warunki ich realizacji.	P_W07 P_W10
Zp7	Pielęgniarska opieka długoterminowa realizowana w domu pacjenta – zasady kwalifikacji, planowanie opieki, realizowane zadania.	P_W09, P_U02
Zp8	Diagnozowanie sytuacji zdrowotnej dzieci i środowiska szkolnego.	P_W07
Zp9	Rola pielęgniarki w opiece nad chorym niepełnosprawnym w środowisku domowym.	P_W09, P_U04
Zp10	Zadania pielęgniarki rodzinnej w opiece nad seniorem w domu.	P_W09, P_U04
Zp11	Program pielęgniarskiej opieki nad wybraną grupą dzieci /młodzieży lub osób dorosłych.	P_U03
L.p.	Praktyka zawodowa:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Pz1	Komunikowanie się pielęgniarki w środowisku pacjenta. Rozpoznawanie stanu człowieka zdrowego.	P_W06
Pz2	Zasady zbierania ukierunkowanego wywiadu środowiskowego dla potrzeb procesu pielęgnowania.	P_W06
Pz3	Ocena zagrożeń zdrowia, stopnia samodzielności pacjenta i wydolności pielęgnacyjno opiekuńczej rodziny.	P_W06
Pz4	Ocena stanu higienicznego skóry i włosów, uzębienia i odżywienia, postawy, proporcji ciała, zakresu ruchów w stawach.	P_W06
Pz5	Analiza zebranych informacji pod kątem oceny stylu życia podopiecznych w środowisku.	P_W06
Pz6	Planowanie działań prozdrowotnych w oparciu o rozpoznane czynniki ryzyka, zmierzających do zachowania oraz potęgowania zdrowia.	P_W06
Pz7	Diagnozowanie sytuacji podopiecznych w zakładach podstawowej opieki zdrowotnej.	P_W06
Pz8	Planowanie, realizowanie i ocenianie działań podejmowanych na rzecz podopiecznego w zdrowiu i chorobie.	P_W06
Pz9	Realizacja programów edukacji zdrowotnej.	P_U01
Pz10	Realizacja zadań opiekuńczo-pielęgnacyjnych (współpraca z różnymi instytucjami społeczności lokalnej).	P_W06
Pz11	Realizacja zadań pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania.	P_U01 P_U03
Pz12	Współpraca pielęgniarki środowiskowej z pacjentem geriatrycznym i jego rodziną.	P_U02 P_U04
Pz13	Działania pielęgnacyjno-rehabilitacyjne w środowisku obłożnie chorego i niepełnosprawnego.	P_U02 P_U04
Pz14	Promocja zdrowia i profilaktyka w środowiskach podopiecznych.	P_U01
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Historia pielęgniarstwa środowiskowego w Polsce.	P_W02

Sk2	Organizacja domowej opieki pielęgniarstwa w wybranych krajach Unii Europejskiej.	P_W02
Sk3	Zadania pielęgniarki środowiskowo /rodzinnej nad dzieckiem niepełnosprawnym.	P_W04
Sk4	Zakres współpracy pielęgniarki środowiskowo/rodzinnej z położną środowiskową w opiece nad rodziną, kobietą i dzieckiem w różnych okresach życia i fazach zdrowia.	P_W04
Sk5	Konstruowanie planów całonocnej opieki dla rodziny na przykładzie wybranych sytuacji zdrowotnych (np. pacjent ze stomią, dziecko z cukrzycą, pacjent ze stwardnieniem rozsianym, pacjent z upośledzeniem umysłowym, pacjent z afazją) w środowisku zamieszkania.	P_W04
Sk6	Specyfika działalności edukacyjnej realizowanej przez pielęgniarkę w środowisku nauczania i wychowania.	P_W04
Sk7	Program pielęgniarstwa opieki nad pracującymi w wybranym środowisku pracy.	P_U01, P_W06

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Egzamin:

- Obecność na wykładach.

- Uzyskanie pozytywnej oceny ze sprawdzianu pisemnego. Zaliczenie w formie pisemnej składa się z 6 pytań otwartych, nie wychodzących poza obszar ocenianych efektów kształcenia z zakresy „Podstawowej Opieki Zdrowotnej” dla kierunku Pielęgniarstwo I stopnia oraz zgodnych z zagadnieniami do zaliczenia, które są podawane studentom na pierwszych zajęciach z przedmiotu. Sporządzono 4 zestawy pytań. W każdym zestawie zamieszczono 4 pytania (nr 1-4 za 2 pkt.), na które należy udzielić odpowiedzi złożone, oraz 2 pytania (nr 5 i 6 za 1 pkt.), które należą do „pytań krótkiej odpowiedzi”, czyli wymagających podanie definicji lub wymienienie elementów, czynników, cech itp. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt. (60% na 100%) (6pkt.- 3,0; 6,5-7pkt.-3,5; 7,5-8 4,0; 8,5-9 pkt.-4,5; 9,5-10 pkt.-5).

- Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie zajęć praktycznych, samokształcenia i praktyk zawodowych.

Ćwiczenia:

- Obecność na ćwiczeniach.

- Uzyskanie pozytywnego zaliczenia ćwiczeń w zakresie treści programowych objętych planem studiów w formie sprawdzianu pisemnego. W każdym zestawie zamieszczono 2 pytania (nr 1 i 2 za 2 pkt.), na które należy udzielić odpowiedzi złożonej, oraz 1 pytanie (nr 3 za 1 pkt.), które należą do „pytań krótkiej odpowiedzi”, czyli wymagających podanie definicji lub wymienienie elementów, czynników, cech itp. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 3 pkt. (60% na 100%) (3-3,25 pkt. – 3,0; 3,26- 3,75 pkt. -3,5; 3,76-4,25 pkt. – 4,0; 4,26-4,75 pkt. – 4,5; 4,76-5 pkt. - 5).

- Przygotowanie przykładowego zapisu wywiadu środowiskowego dla potrzeb profilaktyki i opieki pielęgniarstwa w ramach POZ. Kryterium uzyskania zaliczenia bez oceny - wykazanie się wiedzą i zrozumieniem tematu.

- Opracowanie programu profilaktyki wybranego przez studenta uzależnienia dla wybranej grupy odbiorców. Kryterium uzyskania zaliczenia bez oceny - wykazanie się wiedzą i zrozumieniem tematu.

Zajęcia praktyczne:

Zaliczenie (Z) - zajęcia praktyczne w V semestrze.

Zaliczenie (ZO) - zajęcia praktyczne w VI semestrze.

Kryteria oceniania:

- obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności (100% frekwencja na zajęciach),
- aktywność na zajęciach,
- proces pielęgnowania (wywiad środowiskowo-rodzinny, stawianie diagnoz pielęgniarских, planowanie i realizowanie działań w środowisku domowym pacjenta oraz ocenianie efektów pracy),
- przygotowanie sprawozdania/raportu pielęgniarского z wizyty w domu pacjenta
- wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z obowiązującymi procedurami w podstawowej opiece zdrowotnej,
- przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych,
- zaliczenie poszczególnych czynności w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarza,
- samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć

Praktyka zawodowa:

Zaliczenie (ZO): Warunki zaliczenia:

- 100% frekwencja na zajęciach,
- prowadzenie dokumentacji pielęgniarской obowiązującej w podstawowej opiece zdrowotnej,
- przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych,
- zaliczenie poszczególnych czynności w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarza;
- samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć.

Samokształcenie:

Zaliczenie samokształcenia obejmuje przygotowanie pisemnej pracy na jeden z wybranych tematów
Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.,
- zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.,
- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.,
- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.,
- właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 – P_W26	sprawdzian pisemny	wykłady
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01	proces pielęgnowania	ćwiczenia zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_U02	praca pisemna	
P_U03, P_U04	sprawdzian praktyczny dzienniczek umiejętności zawodowych odpowiedź ustna	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	obserwacja przez nauczyciela dzienniczek umiejętności zawodowych sprawdzian praktyczny odpowiedź ustna	samokształcenie zajęcia praktyczne praktyki zawodowe

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie umie scharakteryzować podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje podstawową opiekę zdrowotną w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia, popełniając błędy.	charakteryzuje podstawową opiekę zdrowotną w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia, popełniając nieliczne błędy.	w sposób trafny i rozbudowany charakteryzuje podstawową opiekę zdrowotną w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia.
P_W02	nie prezentuje podstawowych informacji na temat systemu zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej.	prezentuje podstawowe informacje na temat systemu zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej, popełniając przy tym błędy.	prezentuje kluczowe informacje na temat systemu zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej, popełniając przy tym nieliczne błędy.	prezentuje rozbudowane informacje na temat systemu zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej, nie popełniając przy tym błędów.
P_W03	nie umie wskazać determinantów i mierników jakości podstawowej opieki zdrowotnej.	wskazuje niektóre determinanty i mierniki jakości podstawowej opieki zdrowotnej, popełniając błędy.	wskazuje determinanty i mierniki jakości podstawowej opieki zdrowotnej, popełniając nieliczne błędy.	trafnie i bezbłędnie wskazuje determinanty i mierniki jakości podstawowej opieki zdrowotnej.
P_W04	nie prezentuje podstawowych informacji na temat modeli opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgniarskiej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.	przedstawia podstawowe i niepełne informacje na temat modeli opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgniarskiej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej, popełniając błędy.	omawia modele opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgniarskiej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej, popełniając nieliczne błędy.	w sposób rozbudowany i bezbłędny omawia modele opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgniarskiej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.
P_W05	nie umie sformułować podstawowych odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji,	formułuje niektóre odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania,	formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania,	trafnie i bezbłędnie formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji,

	diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy.	metod pracy i dokumentowania, ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy, popełniając błędy.	metod pracy i dokumentowania, ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy, popełniając nieliczne błędy.	diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy.
P_W06	nie umie sformułować podstawowych odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na odbiorcę indywidualnego i jego stan, charakterystykę rodziny i społeczności lokalnej.	formułuje niektóre odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na odbiorcę indywidualnego i jego stan, charakterystykę rodziny i społeczności lokalnej, popełniając błędy.	formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na odbiorcę indywidualnego i jego stan, charakterystykę rodziny i społeczności lokalnej, popełniając nieliczne błędy.	trafnie i bezbłędnie formułuje odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na odbiorcę indywidualnego i jego stan, charakterystykę rodziny i społeczności lokalnej.
P_W07	nie umie realizować podstawowych świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym świadczeń gwarantowanych i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym.	realizuje niektóre świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym, popełniając błędy	realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym, popełniając nieliczne błędy	prawidłowo realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym
P_W08	nie umie ocenić środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży.	w podstawowym zakresie ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży, popełniając błędy.	ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży, popełniając nieliczne błędy.	trafnie ocenia środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży, nie popełniając przy tym błędów.
P_W09	nie umie przygotować sprzętu i środków do realizacji opieki pielęgniarstwa w środowisku zamieszkania pacjenta.	w podstawowym zakresie przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarstwa w środowisku zamieszkania pacjenta, popełniając błędy.	przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarstwa w środowisku zamieszkania pacjenta, popełniając nieliczne błędy.	prawidłowo przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarstwa w środowisku zamieszkania pacjenta.

P_W10	nie umie zastosować standardów i procedur pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej	w podstawowym zakresie stosuje standardy i procedury pielęgniarskie w podstawowej opiece zdrowotnej, popełniając błędy	stosuje standardy i procedury pielęgniarskie w podstawowej opiece zdrowotnej, popełniając nieliczne błędy	stosuje wysokie standardy i procedury pielęgniarskie w podstawowej opiece zdrowotnej, w każdej sytuacji zawodowej
P_W11	nie umie scharakteryzować podstawowej opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje podstawową opiekę zdrowotną w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia, popełniając błędy.	charakteryzuje podstawową opiekę zdrowotną w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia, popełniając nieliczne błędy.	w sposób trafny i rozbudowany charakteryzuje podstawową opiekę zdrowotną w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia.
P_W12	nie prezentuje podstawowych informacji na temat systemu zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej.	prezentuje podstawowe informacje na temat systemu zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej, popełniając przy tym błędy.	prezentuje kluczowe informacje na temat systemu zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej, popełniając przy tym nieliczne błędy.	prezentuje rozbudowane informacje na temat systemu zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej, nie popełniając przy tym błędów
Umiejętności				
P_U01	nie jest przygotowany do realizacji programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznawanych potrzeb zdrowotnych	w ograniczonym stopniu potrafi realizować programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznawanych potrzeb zdrowotnych	realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznawanych potrzeb zdrowotnych w stopniu dobrym	realizuje programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dostosowane do rozpoznawanych potrzeb zdrowotnych w stopniu bardzo dobrym
P_U02	nie umie przygotować siebie i sprzętu do instrumentowania i zmiany opatrunku na ranie.	w podstawowym zakresie przygotowuje siebie i sprzęt do instrumentowania i zmiany opatrunku na ranie, popełniając błędy.	przygotowuje siebie i sprzęt do instrumentowania i zmiany opatrunku na ranie, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie i sprawnie przygotowuje siebie i sprzęt do instrumentowania i zmiany opatrunku na ranie.
P_U03	nie umie prowadzić dokumentacji opieki pielęgniarskiej, w tym historii pielęgnowania, karty obserwacji, karty gorączkowej, książki raportów, karty	w podstawowym zakresie prowadzi dokumentację opieki pielęgniarskiej, w tym historię pielęgnowania, kartę obserwacji, kartę gorączkową, książkę raportów, kartę	prowadzi dokumentację opieki pielęgniarskiej, w tym historię pielęgnowania, kartę obserwacji, kartę gorączkową, książkę raportów, kartę profilaktyki i leczenia	samodzielnie i bezbłędnie prowadzi dokumentację opieki pielęgniarskiej, w tym historię pielęgnowania, kartę obserwacji, kartę gorączkową, książkę raportów, kartę

	profilaktyki i leczenia odleżyn.	profilaktyki i leczenia odleżyn, popełniając błędy.	odleżyn, popełniając nieliczne błędy.	profilaktyki i leczenia odleżyn.
P_U04	nie odnotowuje wykonania zleceń w karcie zleceń lekarskich	sporadycznie odnotowuje wykonanie zleceń w karcie zleceń lekarskich, popełniając błędy	odnotowuje wykonanie zleceń w karcie zleceń lekarskich, popełniając nieliczne błędy	prawidłowo odnotowuje wykonanie zleceń w karcie zleceń lekarskich
P_U05	nie umie pomóc pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego.	w podstawowym zakresie pomaga pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego, popełniając błędy.	pomaga pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego, dopuszczając się nielicznych błędów.	w sposób odpowiedzialny i fachowy pomaga pacjentowi w adaptacji do warunków panujących w szpitalu i w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie ponosi odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	podejmuje próby ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe popełniając liczne błędy	ponosi odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe popełniając nieliczne błędy	ponosi pełną odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe
P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura przedmiotu

Literatura podstawowa:

Górajek - Józwick J.(red.): Wprowadzenie do diagnozy pielęgniarskiej. PZWL, Warszawa 2007.

Kilarska D. (red.): Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. Tom I i II. Wyd. Makmed, Lublin 2008.

Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red): Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym. PZWL, Warszawa 2010.

Kózka M., Płaszewska-Żywko L.: Diagnozy i interwencje pielęgniarskie. PZWL, Warszawa 2010.

Sierakowska M., Wrońska I.: Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarskiej. PZWL, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca:

Kawczyńska-Butrym Z.: Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość. Wyd. Mak-med, Lublin 2008.

Kędzior-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E. (red.): Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. PZWL, Warszawa 2010.

Madrean Schroeder i Fadwa Affara: Pielęgniarka rodzinna (The Family Nurse). Międzynarodowa Rada Pielęgniarek. PTP, Warszawa 2009.

Stadnicka G.: Opieka przedkonceptyjna. PZWL, Warszawa 2009.

Talarska D., Wieczorowska-Tobis, Szwalkiewicz E. (red.): Opieka nad osobami przewlekle chorymi, w wieku podeszłym i niesamodzielnymi. PZWL, Warszawa 2009.

Dietetyka

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/1
ECTS	1

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać się wiedzą i umiejętnościami z fizjologii, biochemii.
Cele przedmiotu:	Zapoznanie studentów z jakościowym i ilościowym zapotrzebowaniem organizmu człowieka na składniki pokarmowe niezbędne dla funkcjonowania organizmu w warunkach zdrowia i choroby. Wyjaśnienie roli poszczególnych składników pokarmowych w ustroju, norm żywieniowych w zależności od wieku, stanu zdrowia i aktywności fizycznej, składu i wartości odżywczych produktów spożywczych. Zapoznanie z aktualnymi schematami żywienia i dietami zalecanymi przez WHO i inne organizacje.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny z użyciem środków multimedialnych
Samokształcenie	zapoznanie z literaturą przedmiotu, przygotowanie pisemnej pracy kontrolnej, przygotowanie do zaliczenia

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

P_W01	definiuje zapotrzebowanie (ilościowe i jakościowe) organizmu na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w warunkach zdrowia i choroby.	C.W22.
P_W02	wymienia zasady żywienia osób zdrowych w różnym wieku i charakteryzuje istotę żywienia dojelitowego i pozajelitowego.	C.W23.
P_W03	zna zasady profilaktyki i leczenia dietetycznego oraz powikłania diety terapii.	C.W24.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych, i badania podmiotowego.	C.U35.
P_U02	prowadzi poradnictwo w zakresie żywienia dorosłych oraz dzieci zdrowych.	C.U35.
P_U03	stosuje wybrane diety terapeutyczne w otyłości, niedożywieniu, cukrzycy, hiperlipidemii, nadciśnieniu tętniczym, chorobach serca i naczyń krwionośnych, trzustki i wątroby.	C.U36.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Podstawy dietetyki.	P_W01, P_K01
W2	Przemiany energetyczne w organizmie człowieka.	P_W01, P_K01
W3	Bilans energetyczny ustroju i obliczenie zapotrzebowania na składniki odżywcze.	P_W01, P_U01
W4	Wartość odżywcza produktów spożywczych – charakterystyka poszczególnych grup produktów.	P_W01, P_K01
W5	Fizjologiczne normy zapotrzebowania na składniki odżywcze dla różnych grup ludności.	P_W02, P_K01
W6	Rola węglowodanów, tłuszczów, białek, witamin i składników mineralnych w procesach metabolicznych ustroju człowieka.	P_W02
W7	Zasady racjonalnego żywienia. Układanie jadłospisów.	P_W02, P_U02
W8	Wskazania dotyczące żywienia dietetycznego – klasyfikacja diet.	P_W03, P_U03
W9	Diety stosowane w chorobach przewodu pokarmowego, wątroby i nerek.	P_W03, P_U03
W10	Wskazania dotyczące żywienia w cukrzycy, otyłości oraz chorobach układu krążenia.	P_W03, P_U03
W11	Higiena żywności.	P_W03, P_U02
W12	Wpływ procesów technologicznych na wartość odżywczą posiłków.	P_W03, P_U02
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Jakość zdrowotna żywności.	P_U02

Sk2	Błonnik i jego rola w żywieniu.	P_U03, P_K01
Sk3	Dietoterapia stosowana w leczeniu chorób.	P_U03, P_K01
Sk4	Zaburzenia odżywiania i ich wpływ na organizm.	P_U03, P_K01

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Zaliczenie z oceną (ZO) Zaliczenie wykładów obejmuje 10-15 pytań obejmujących zakres materiału programowego (test wyboru lub pytania otwarte) - odpowiedź punktowana: maksymalna ilość 2 pkt. za każdą prawidłową odpowiedź. **Skala procentowa oceny:** 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Samokształcenie:

Praca pisemna na zadany temat. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.,
- zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.,
- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.,
- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.,
- właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W03	test pisemny	wykłady
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01 - P_U03	test pisemny, odpowiedź ustna	ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	pisemna praca kontrolna	samokształcenie

6. Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie umie zdefiniować zapotrzebowania (ilościowego i jakościowego) organizmu na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w	w podstawowym zakresie definiuje zapotrzebowanie (ilościowe i jakościowe) organizmu na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w	definiuje zapotrzebowanie (ilościowe i jakościowe) organizmu na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w warunkach zdrowia i	trafnie i rzetelnie definiuje zapotrzebowanie (ilościowe i jakościowe) organizmu na składniki pokarmowe niezbędne do utrzymania życia w

	warunkach zdrowia i choroby.	warunkach zdrowia i choroby, popełniając błędy.	choroby, popełniając nieliczne błędy.	warunkach zdrowia i choroby
P_W02	nie umie wymienić zasad żywienia osób zdrowych w różnym wieku i scharakteryzować istoty żywienia dojelitowego i pozajelitowego.	wymienia niektóre zasady żywienia osób zdrowych w różnym wieku i w sposób ogólny charakteryzuje istotę żywienia dojelitowego i pozajelitowego, popełniając błędy.	wymienia zasady żywienia osób zdrowych w różnym wieku i charakteryzuje istotę żywienia dojelitowego i pozajelitowego, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie wymienia zasady żywienia osób zdrowych w różnym wieku i poprawnie charakteryzuje istotę żywienia dojelitowego i pozajelitowego.
P_W03	nie prezentuje podstawowych informacji na temat zasad profilaktyki i leczenia dietetycznego oraz powikłań diety terapii.	prezentuje podstawowe i niepełne informacje na temat zasad profilaktyki i leczenia dietetycznego oraz powikłań diety terapii, popełniając błędy.	prezentuje kluczowe informacje na temat zasad profilaktyki i leczenia dietetycznego oraz powikłań diety terapii, popełniając nie-liczne błędy.	prezentuje rozbudowane i rzeczowe informacje na temat zasad profilaktyki i leczenia dietetycznego oraz powikłań diety terapii.
Umiejętności				
P_U01	nie umie ocenić stanu odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego.	w ogólnym i niepełnym zakresie ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego, popełniając błędy.	ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego, popełniając nieliczne błędy.	trafnie ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego.
P_U02	nie umie prowadzić poradnictwa w zakresie żywienia dorosłych oraz dzieci zdrowych.	w ogólnym zakresie prowadzi poradnictwo w obszarze żywienia dorosłych oraz dzieci zdrowych, popełniając błędy.	prowadzi poradnictwo w zakresie żywienia dorosłych oraz dzieci zdrowych, popełniając nieliczne błędy.	w sposób rzeczowy i odpowiedzialny prowadzi poradnictwo w zakresie żywienia dorosłych oraz dzieci zdrowych.
P_U03	nie wykazuje umiejętności stosowania wybranych diet terapeutycznych w otyłości, niedożywieniu, cukrzycy, hiperlipidemii, nadciśnieniu tętniczym, chorobach serca i naczyń	w ogólnym i niepełnym zakresie stosuje wybrane diety terapeutyczne w otyłości, niedożywieniu, cukrzycy, hiperlipidemii, nadciśnieniu tętniczym, chorobach serca i naczyń krwionośnych,	stosuje wybrane diety terapeutyczne w otyłości, niedożywieniu, cukrzycy, hiperlipidemii, nadciśnieniu tętniczym, chorobach serca i naczyń krwionośnych, trzustki i wątroby,	w sposób trafny i efektywny stosuje wybrane diety terapeutyczne w otyłości, niedożywieniu, cukrzycy, hiperlipidemii, nadciśnieniu tętniczym, chorobach serca i naczyń krwionośnych

	krwionośnych, trzustki i wątroby.	trzustki i wątroby, dopuszczając się błędów.	dopuszczając się nielicznych błędów.	
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu

Literatura przedmiotu

Literatura podstawowa:

Bujko J.: Podstawy dietetyki. SGGW, Warszawa 2006.

Grzymisławski M., Gawęcki J.: Żywnienie człowieka zdrowego i chorego. Wyd. PWN , Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca:

Bętkowska T., Rożnowska K.: Diety w różnych chorobach. Emilia, Kraków 2005.

Hasik J., Gawęcki J.: Żywnienie człowieka zdrowego i chorego. Wyd. PWN, Warszawa 2007.

Kunachowicz H., Czarnowska – Misztal E., Turlejska H: Zasady żywienia człowieka. WSiP, Warszawa 2004.

Organizacja pracy pielęgniarskiej

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	III/5
ECTS	1

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Brak
Cele przedmiotu:	Poznanie specjalistycznej wiedzy z zakresu organizacji pracy pielęgniarskiej. Wykorzystanie wiedzy w zakresie organizowania i nadzorowania opieki pielęgniarskiej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i bezpieczeństwem pacjentów, pracowników i organizacji służby zdrowia
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwencjonalny, wykład problemowy – z zastosowaniem technik multimedialnych

Ćwiczenia	pokaz z instruktażem, ćwiczenia grupowe i indywidualne, dyskusja dydaktyczna
Samokształcenie	studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	Charakteryzuje system opieki zdrowotnej i podsystem pielęgniarstwa;	C.W19
P_W02	Zna specyfikę funkcji kierowniczych, istotę delegowania zadań i proces podejmowania decyzji;	C.W46
P_W03	Definiuje proces adaptacji społecznej i zawodowej, pojęcie kultury organizacyjnej oraz modele zarządzania jakością;	C.W45
P_W04	Przeprowadza proces oceniania pracowników;	C.W47
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01	Objaśnia ograniczenia formalno-prawne, organizacyjne i psychologiczne wprowadzania zmian w systemie opieki zdrowotnej i podsystemie pielęgniarstwa;	C.U54
P_U02	Tworzy regulaminy pracy pielęgniarzkiej kadry kierowniczej;	C.U40
P_U03	Rozwiązuje dylematy etyczne w organizacji pracy własnej i zespołu;	C.U27
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Charakterystyka systemu opieki zdrowotnej w Polsce w kontekście zasad organizacji i zarządzania.	P_W01, P_U01
W2	Podstawy definicyjne organizacji i zarządzania w pielęgniarstwie.	P_W02
W3	Motywacja i motywowanie w pracy pielęgniarzki.	P_W03
W4	Wartościowanie stanowisk pracy pielęgniarzkiej.	P_W04, P_U03
W5	Obciążenia na stanowiskach pielęgniarzskich.	P_U02
W6	Czas pracy, a planowanie obsad pielęgniarzskich.	P_W04, P_U02
W7	Metody pomiaru czasu pracy pielęgniarzki.	P_W04, P_U02

5.Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady: Test jednokrotnego wyboru. **Skala procentowa oceny:** 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Ćwiczenia: Zaliczenie z oceną (ZO) Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja oraz aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach: bieżąca informacja zwrotna, dyskusja w czasie ćwiczeń. Samokształcenie: Pisemna praca zaliczeniowa na wybrany temat. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5). Praca jest oceniana wg kryteriów: - wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt., - zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt., - poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt., - prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt., - właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.		
Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W04	odpowiedź ustna	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 - P_U03	sprawdzian praktyczny, obserwacja studenta, odpowiedź ustna	ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	w ramach ćwiczeń oraz pisemna praca kontrolna, obserwacja studenta, odpowiedź ustna	ćwiczenia i samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie umie scharakteryzować systemu opieki zdrowotnej i podsystemu pielęgniarstwa.	w sposób ogólny i niepełny omawia charakterystykę systemu opieki zdrowotnej i podsystemu pielęgniarstwa.	omawia charakterystykę systemu opieki zdrowotnej i podsystemu pielęgniarstwa.	w sposób obszerny i bezbłędny omawia charakterystykę systemu opieki zdrowotnej i podsystemu pielęgniarstwa.
P_W02	nie umie omówić specyfiki funkcji kierowniczych, istotę delegowania zadań i proces podejmowania decyzji;	w sposób ogólny i niepełny omawia specyfikę funkcji kierowniczych, istotę delegowania zadań i proces podejmowania decyzji;	omawia specyfikę funkcji kierowniczych, istotę delegowania zadań i proces podejmowania decyzji;	w sposób rozbudowany omawia specyfikę funkcji kierowniczych, istotę delegowania zadań i proces podejmowania decyzji;
P_W03	nie umie zdefiniować procesu adaptacji społecznej i zawodowej, pojęcia kultury organizacyjnej oraz	w podstawowym zakresie definiuje proces adaptacji społecznej i zawodowej, pojęcia kultury organizacyjnej oraz	definiuje proces adaptacji społecznej i zawodowej, pojęcia kultury organizacyjnej oraz model zarządzania jakością	trafnie i rzeczowo definiuje proces adaptacji społecznej i zawodowej, pojęcia kultury organizacyjnej oraz

	modelu zarządzania jakością	model zarządzania jakością		model zarządzania jakością
P_W04	nie umie przeprowadzić procesu oceniania pracowników;	w sposób ogólny i niepełny omawia proces oceniania pracowników	definiuje proces oceniania pracowników	trafnie i rzeczowo przeprowadza proces oceniania pracowników
Umiejętności				
P_U01	Nie potrafi objaśnić ograniczenia formalno-prawne, organizacyjne i psychologiczne wprowadzania zmian w systemie opieki zdrowotnej i podsystemie pielęgniarstwa;	w sposób ogólny i niepełny objaśnia ograniczenia formalno-prawne, organizacyjne i psychologiczne wprowadzania zmian w systemie opieki zdrowotnej i podsystemie pielęgniarstwa;	objaśnia ograniczenia formalno-prawne, organizacyjne i psychologiczne wprowadzania zmian w systemie opieki zdrowotnej i podsystemie pielęgniarstwa;	samodzielnie i poprawnie objaśnia ograniczenia formalno-prawne, organizacyjne i psychologiczne wprowadzania zmian w systemie opieki zdrowotnej i podsystemie pielęgniarstwa;
P_U02	nie wykazuje umiejętności tworzenia regulaminu pracy pielęgniarzkiej kadry kierowniczej;	w podstawowym zakresie wykazuje umiejętności tworzenia regulaminu pracy pielęgniarzkiej kadry kierowniczej;	wykazuje umiejętności tworzenia regulaminu pracy pielęgniarzkiej kadry kierowniczej;	samodzielnie i poprawnie tworzy regulamin pracy pielęgniarzkiej kadry kierowniczej;
P_U03	Nie potrafi rozwiązywać dylematów etycznych w organizacji pracy własnej i zespołu;	w podstawowym zakresie rozwiązuje dylematy etyczne w organizacji pracy własnej i zespołu	rozwiązuje dylematy etyczne w organizacji pracy własnej i zespołu	samodzielnie i poprawnie rozwiązuje dylematy etyczne w organizacji pracy własnej i zespołu
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura przedmiotu

Literatura podstawowa:

Król H., Ludwiczynski A.: Zarządzanie Zasobami Ludzkimi. Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji. Warszawa: Wyd. PWN; 2010.

Ksykiewicz - Dorota A.: Podstawy organizacji pracy pielęgniarzkiej. Lublin: Wydaw. Czelej; 2004.

Ksykiewicz - Dorota A.: Zarządzanie w pielęgniarstwie. Lublin: Wydaw. Czelej; 2005.

Badania fizykalne

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/1
ECTS	2

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien dysponować wiedzą z zakresu anatomii i fizjologii oraz podstaw pielęgniarstwa.
Cele przedmiotu:	Głównym celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę praktyczną i umiejętności z zakresu przeprowadzania badań fizykalnych (przedmiotowych) pacjenta w połączeniu z badaniami podmiotowymi (wywiadem), z odrębnościami wynikającymi z wieku pacjenta (podopiecznego). U studentów zostanie wykształcona postawa odpowiedzialności za przeprowadzone badania oraz zapewnienie intymności pacjentowi w trakcie badania fizykalnego.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Ćwiczenia	pokaz z instruktażem, ćwiczenia grupowe i indywidualne, dyskusja dydaktyczna
Samokształcenie	studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	omawia badanie podmiotowe ogólne i szczegółowe, zasady jego prowadzenia i dokumentowania.	C.W32.
P_W02	charakteryzuje techniki badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej.	C.W33.
P_W03	określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej.	C.W34.
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01	przeprowadza badanie podmiotowe pacjenta, analizuje i interpretuje wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej i jej dokumentowania.	C.U43.
P_U02	rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia, osoby dorosłej i w wieku geriatrycznym.	C.U44.
P_U03	wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej w tym układu sercowo – naczyniowego, układu oddechowego.	C.U45.
P_U04	dokumentuje wyniki badania fizykalnego i ich wykorzystywanie w zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta.	C.U46.

P_U05	wykonuje badanie fizykalne umożliwiające wczesne wykrywanie chorób sutka i uczy pacjentów samobadania piersi.	C.U45.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw 1	Zasady przeprowadzania badania podmiotowego pacjenta. Dokumentacja medyczna. Analiza i interpretacja wyników badań.	C.W29. C.U40. C.K2. C.K5. C.K10. C.K15.
Ćw 2	Techniki badania fizykalnego i oceny fizjologicznych funkcji skóry, zmysłów oraz głowy.	C.W32. - C.W35. C.U43. - C.U47. C.K1. - C.K15.
Ćw 3	Utrwalanie techniki badania fizykalnego klatki piersiowej, układu sercowo-naczyniowego i układu oddechowego.	C.W32. - C.W35. C.U43. - C.U47. C.K1. - C.K15.
Ćw 4	Techniki badania fizykalnego gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego.	C.W32. - C.W35. C.U43. - C.U47. C.K1. - C.K15.
Ćw 5	Dokumentowanie wyników badania fizykalnego i ich wykorzystywanie w zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta.	C.W32. - C.W35. C.U43. - C.U47. C.K1. - C.K15.
Ćw 6	Badanie fizykalne noworodka i niemowlęcia.	C.W32. - C.W35. C.U43. - C.U47. C.K1. - C.K15.
Ćw 7	Badanie fizykalne osoby dorosłej.	C.W32. - C.W35. C.U43. - C.U47. C.K1. - C.K15.
Ćw 8	Przeprowadzania badania fizykalnego z uwzględnieniem odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia, osoby dorosłej i w wieku geriatrycznym	C.W32. - C.W35. C.U43. - C.U47. C.K1. - C.K15.
Ćw 9	Przeprowadzenie i udokumentowanie badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta na podstawie studium przypadku.	C.W32. - C.W35. C.U43. - C.U47. C.K1. - C.K15.
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	ocena sprawności i wydolności pacjenta.	P_W03, P_W03
Sk2	kompleksowa ocena stanu fizykalnego pacjenta.	P_W03, P_K01
Sk3	analiza i ocena wyników badań laboratoryjnych i wynikających z pomiarów.	P_W03, P_K01
Sk4	oznaczanie markerów w diagnozowaniu różnych schorzeń.	P_W02, P_K01

5.Metody weryfikacji efektów uczenia się

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO) Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja oraz aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach. Metodą oceny jest sprawdzian praktyczny z przeprowadzenia badania fizykalnego w pracowni umiejętności pielęgniarских na fantomie, zgodnego z tematyką ćwiczeń oraz w wybranym podmiocie leczniczym z wykorzystaniem protokołu badania fizykalnego. Punktacja na ocenę z wyników protokołu:
Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Samokształcenie:

Pisemna praca zaliczeniowa na wybrany temat. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5–7 pkt. – 3,5; 7,5 – 8 pkt. – 4,0; 8,5 – 9 pkt. – 4,5; 9,5 – 10 pkt. – 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.,
- zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.,
- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.,
- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.,
- właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W03	odpowiedź ustna	ćwiczenia
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 - P_U05	sprawdzian praktyczny obserwacja studenta odpowiedź ustna	ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	w ramach ćwiczeń oraz pisemna praca kontrolna	ćwiczenia i samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie umie omówić badania podmiotowego ogólnego i szczegółowego, zasad jego prowadzenia i dokumentowania.	w sposób ogólny i niepełny omawia badanie podmiotowe ogólne i szczegółowe, zasady jego prowadzenia i dokumentowania, popełniając błędy.	omawia badanie podmiotowe ogólne i szczegółowe, zasady jego prowadzenia i dokumentowania, popełniając nieliczne błędy.	w sposób obszerny i bezbłędny omawia badanie podmiotowe ogólne i szczegółowe, zasady jego prowadzenia i dokumentowania.
P_W02	nie umie scharakteryzować technik badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarской.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje techniki badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb	charakteryzuje techniki badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarской, popełniając nieliczne błędy.	w sposób rozbudowany charakteryzuje techniki badania fizykalnego i kompleksowego badania fizykalnego pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarской,

		opieki pielęgniarstwa, popełniając błędy.		nie popełniając błędów.
P_W03	nie umie określić znaczenia wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa.	w podstawowym zakresie określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa, popełniając błędy.	określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa, popełniając nieliczne błędy.	trafnie i rzeczowo określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa.
Umiejętności				
P_U01	nie przeprowadza badania podmiotowego pacjenta, nie analizuje i nie interpretuje wyników dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa i jej dokumentowania.	przeprowadza badanie podmiotowe pacjenta, analizuje i interpretuje wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa i jej dokumentowania, korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	przeprowadza poprawnie badanie podmiotowe pacjenta, analizuje i interpretuje wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa i jej dokumentowania, przy nielicznych wskazówkach nauczyciela.	samodzielnie i poprawnie przeprowadza badanie podmiotowe pacjenta, analizuje i interpretuje wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa i jej dokumentowania.
P_U02	nie wykazuje umiejętności rozpoznania i interpretacji podstawowych odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia, osoby dorosłej i w wieku geriatrycznym.	w podstawowym zakresie rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia, osoby dorosłej i w wieku geriatrycznym.	rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia, osoby dorosłej i w wieku geriatrycznym, popełniając nieliczne błędy.	trafnie rozpoznaje i właściwie interpretuje podstawowe odrębności w badaniu noworodka, niemowlęcia, osoby dorosłej i w wieku geriatrycznym.
P_U03	nie wykorzystuje technik badania fizykalnego do oceny fizjologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, w tym układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego.	wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, w tym układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego, korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, w tym układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego, przy nielicznych wskazówkach nauczyciela.	skutecznie i samodzielnie wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, w tym układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego.
P_U04	nie umie dokumentować wyników badania	w sposób niepełny dokumentuje wyniki badania fizykalnego i	dokumentuje wyniki badania fizykalnego i wykorzystuje je w	poprawnie dokumentuje wyniki badania fizykalnego i

	fizykalnego i wykorzystywać ich w zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta.	wykorzystuje je w zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta, popełniając błędy.	zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta, popełniając nieliczne błędy.	wykorzystuje je w zakresie oceny stanu zdrowia pacjenta
P_U05	nie wykonuje badania fizykalnego umożliwiającego wczesne wykrywanie chorób sutka i nie uczy pacjentów samobadania piersi.	wykonuje badanie fizykalne umożliwiające wczesne wykrywanie chorób sutka i uczy pacjentów samobadania piersi, korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy.	poprawnie wykonuje badanie fizykalne umożliwiające wczesne wykrywanie chorób sutka i uczy pacjentów samobadania piersi, korzystając z nielicznych wskazówek nauczyciela.	samodzielnie i poprawnie wykonuje badanie fizykalne umożliwiające wczesne wykrywanie chorób sutka i uczy pacjentów samobadania piersi.
Kompetencje społeczne				
P_K01	Nie potrafi samodzielnie i rzetelnie wykonywać zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym nie przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy	samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem korzystając z nielicznych wskazówek nauczyciela.	samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;

Literatura podstawowa:

Dyk D., Badanie fizykalne w pielęgniarstwie : podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020

Douglas G, Nicol F,Robertson C., Macleod’ s Badanie kliniczne, Edra Urban & Partner, Wrocław 2021.

Obuchowicz A., Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii, PZWL, Warszawa 2022

Literatura uzupełniająca:

Japp A.G, Robertson C. Diagnoza kliniczna, Edra Urban & Partner, Wrocław 2021.

Szczapa J. Neonatologia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2015

Mazurak M., Czyżewska M., Paluszyńska D.: Neonatologia. Atlas. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012

System informacji w ochronie zdrowia

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	III/5
ECTS	1

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Brak
Cele przedmiotu:	zapoznanie studentów z: systemem organizacji ochrony zdrowia w Polsce w aspekcie jej informatyzacji, dokumentami i formatami plikowymi używanymi w strukturach medycznych, oprogramowaniem wspomagającym kadrę medyczną oraz z informatyzowanymi systemami diagnostyki i terapii medycznej.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwencjonalny, wykład problemowy – z zastosowaniem technik multimedialnych
Ćwiczenia seminaryjne	ćwiczenia seminaryjne połączone z metodą projektu
Samokształcenie	projekt, przygotowanie do zaliczenia

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	Rozumie miejsce i rolę systemu informacyjnego ochrony zdrowia w tworzeniu społeczeństwa informacyjnego w Polsce	C.W39.
P_W02	Interpretuje definicje, źródła, rodzaje i znaczenie informacji medycznej w aspekcie sprawnego funkcjonowania systemu informacji medycznej	C.W39.
P_W03	Zna standardy i normy zapisu dokumentacji elektronicznej w ochronie zdrowia oraz posiada wiedzę o zagadnieniach dotyczących bezpieczeństwa danych pacjentów na tle ogólnych zasad uregulowanych w prawie polskim i międzynarodowym	C.W39.

UMIEJETNOŚCI		
P_U01	Potrafi ocenić jakość informacji i samodzielnie poszerzać swą wiedzę oraz umiejętności korzystając z obiektywnych źródeł naukowych	C.U50.
P_U02	Posiada umiejętności wykorzystywania wiedzy teoretycznej do wdrażania w jednostkach ochrony zdrowia struktur bezpieczeństwa danych osobowych, w tym medycznych.	C.U51.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Relacyjne Bazy Danych - model baz danych wykorzystywany powszechnie we współczesnych systemach informatycznych.	P_W01
W2	Geneza systemów informacyjnych. Definicje związane z informatyką medyczną oraz magazynowaniem i obróbką danych medycznych	P_W02, P_K01
W3	System SZOI - geneza, zadania. Elementy potencjału świadczeniodawcy	P_W01, P_W03
W4	Informatyczne wspomaganie procesu kontraktowania umów z NFZ. SZOI - profil świadczeniodawcy, elektroniczna przeglądarka postępowań, SWD-KO - tworzenie oferty	P_W03
W5	Współpraca z NFZ. Informatyczne wspomaganie procesu rozliczania umów, sprawozdawczość, raport statystyczny, lista deklaracji, żądanie rozliczenia, rachunek refundacyjny, kolejka oczekujących	P_W03
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sem1	Internet w medycynie – prezentacja najważniejszych stron www (Strona Ministerstwa Zdrowia, Strony centrali NFZ oraz oddziałów regionalnych, Inne pomocne strony internetowe).	P_W01, P_W03, P_U01, P_U2
Sem2	Tworzenie i obsługa relacyjnych baz danych oraz Systemu Zarządzania Bazą Danych na przykładzie MS ACCESS	P_W01, P_W03, P_U01, P_U2
Sem3	Podstawowy Program Świadczeniodawcy KS-PPS. (konfiguracja zasobów).	P_W01, P_W03, P_U01, P_U2
Sem4	Podstawowy Program Świadczeniodawcy KS-PPS. (obsługa deklaracji i usług).	P_W01, P_W03, P_U01, P_U2

Sem5	Podstawowy Program Świadczeniodawcy KS-PPS. (rozliczanie umów z NFZ, kolejki oczekujących).	P_W01, P_W03, P_U01, P_U2
Sem6	Podstawowy Program Świadczeniodawcy KS-PPS. (harmonogramy i obsługa wizyt, wystawianie recept).	P_W01, P_W03, P_U01, P_U2

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady, ćwiczenia, samokształcenie: Opracowanie projektu badawczego (temat pracy, cel, problemy i hipotezy, zmienne, piśmiennictwo). Kryteria oceny projektu: -zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.) -zgodność projektu z tematem (0 – 2 pkt.) -oryginalność (0 – 2 pkt.) -wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.) -staranność (0 – 2 pkt.) -terminowość wykonania (0 – 2 pkt.) -poprawność językowa (0 – 2 pkt.) -słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.) -estetyka (0 – 2 pkt.) Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.		
Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W03	opracowanie projektu badawczego w formie pisemnej	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 - P_U02	opracowanie projektu badawczego w formie pisemnej	seminarium
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	prezentacja projektu, obserwacja studenta podczas zajęć	seminarium, samokształcenie

6. Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie umie zdefiniować miejsca i roli systemu informacyjnego	w sposób ogólny i niepełny definiuje miejsce i rolę systemu	definiuje miejsce i rolę systemu informacyjnego	trafnie definiuje miejsce i rolę systemu informacyjnego

	ochrony zdrowia w tworzeniu społeczeństwa informacyjnego w Polsce	informacyjnego ochrony zdrowia w tworzeniu społeczeństwa informacyjnego w Polsce popełniając błędy.	ochrony zdrowia w tworzeniu społeczeństwa informacyjnego w Polsce, popełniając nieliczne błędy.	ochrony zdrowia w tworzeniu społeczeństwa informacyjnego w Polsce
P_W02	nie umie zdefiniować, źródła, rodzaje i znaczenie informacji medycznej w aspekcie sprawnego funkcjonowania systemu informacji medycznej	w sposób ogólny i niepełny definiuje, źródła, rodzaje i znaczenie informacji medycznej w aspekcie sprawnego funkcjonowania systemu informacji medycznej, popełniając błędy.	definiuje, źródła, rodzaje i znaczenie informacji medycznej w aspekcie sprawnego funkcjonowania systemu informacji medycznej,, popełniając nieliczne błędy.	w sposób rozbudowany i bezbłędny definiuje, źródła, rodzaje i znaczenie informacji medycznej w aspekcie sprawnego funkcjonowania systemu informacji medycznej,
P_W03	nie umie opisać podstawowych metod i technik badań.	w sposób ogólny opisuje niektóre metody i techniki badań, popełniając błędy.	opisuje metody i techniki badań, popełniając nieliczne błędy.	w sposób rozbudowany i bezbłędny opisuje metody i techniki badań.
P_W04	nie umie określić podstawowych standardów i norm zapisu dokumentacji elektronicznej w ochronie zdrowia oraz nie posiada wiedzy o zagadnieniach dotyczących bezpieczeństwa danych pacjentów na tle ogólnych zasad uregulowanych w prawie polskim i międzynarodowym	określa podstawowe standardy i normy zapisu dokumentacji elektronicznej w ochronie zdrowia oraz posiada podstawową wiedzę o zagadnieniach dotyczących bezpieczeństwa danych pacjentów na tle ogólnych zasad uregulowanych w prawie polskim i międzynarodowym, popełniając błędy.	określa standardy i normy zapisu dokumentacji elektronicznej w ochronie zdrowia oraz posiada wiedzę o zagadnieniach dotyczących bezpieczeństwa danych pacjentów na tle ogólnych zasad uregulowanych w prawie polskim i międzynarodowym, popełniając nieliczne błędy.	prawidłowo określa standardy i normy zapisu dokumentacji elektronicznej w ochronie zdrowia oraz posiada wiedzę o zagadnieniach dotyczących bezpieczeństwa danych pacjentów na tle ogólnych zasad uregulowanych w prawie polskim i międzynarodowym,
Umiejętności				
P_U01	nie potrafi ocenić jakości informacji i samodzielnie poszerzać swą wiedzę oraz umiejętności korzystając z obiektywnych źródeł naukowych	potrafi ocenić jakość informacji i samodzielnie poszerzać swą wiedzę oraz umiejętności korzystając z obiektywnych źródeł naukowych zakresie i w sposób niewolny od błędów wykonując wskazane zadania.	potrafi ocenić jakość informacji i samodzielnie poszerzać swą wiedzę oraz umiejętności korzystając z obiektywnych źródeł naukowych	aktywnie i dobrowolnie ocenia jakość informacji i samodzielnie poszerza swą wiedzę oraz umiejętności korzystając z obiektywnych źródeł naukowych wykazując inicjatywę i rzetelnie wykonując wskazane zadania.
P_U02	Nie posiada umiejętności	posiada umiejętności wykorzystywania	posiada umiejętności wykorzystywania	aktywnie i dobrowolnie posiada

	wykorzystywania wiedzy teoretycznej do wdrażania w jednostkach ochrony zdrowia struktur bezpieczeństwa danych osobowych, w tym medycznych	wiedzy teoretycznej do wdrażania w jednostkach ochrony zdrowia struktur bezpieczeństwa danych osobowych, w tym medycznych, nie wyciągając wniosków i nie odnosząc ich do własnej praktyki zawodowej.	wiedzy teoretycznej do wdrażania w jednostkach ochrony zdrowia struktur bezpieczeństwa danych osobowych, w tym medycznych	umiejętności wykorzystywania wiedzy teoretycznej do wdrażania w jednostkach ochrony zdrowia struktur bezpieczeństwa danych osobowych, w tym medycznych wykazując inicjatywę i rzetelnie wykonując wskazane zadania
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura przedmiotu

Literatura podstawowa:

Damian Wąsik Ustawa o systemie informacji w ochronie zdrowia Komentarz, Wolters Kluwer, 2015
 Redakcja naukowa: Robert Rudowski Informatyka medyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2019

Literatura uzupełniająca:

Kącki E, Kulikowski J.L, Nowakowski A i wsp. Systemy komputerowe i teleinformatyczne w służbie zdrowia. Red. Nałęcz M. Biocybernetyka i inżynieria biomedyczna 2000. Akademicka Oficyna Wydawnicza Exit, Warszawa 2002
 Piętka E. Zintegrowany system informacyjny w pracy szpitala. Wyd. PWN, Warszawa 2004
 Tadeusiewicz R. Informatyka medyczna. Instytut Informatyki UMCS, Lublin 2011

Zakażenia szpitalne

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/1
ECTS	2

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien dysponować wiedzą z biologii na poziomie programowym szkoły ponadgimnazjalnej (poziom 4 KRK)
Cele przedmiotu:	Zapoznanie studentów z regulacjami prawnymi dotyczącymi zwalczania zakażeń szpitalnych oraz odpowiedzialności placówek ochrony zdrowia, nabycie umiejętności definiowania postaci najczęstszych zakażeń wewnątrzszpitalnych, podejmowania działań profilaktycznych ograniczających ryzyko występowania zakażeń w wybranych obszarach w odniesieniu do personelu i pacjentów.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych
Ćwiczenia	ćwiczenia grupowe
Samokształcenie	przygotowanie grupowe prezentacji multimedialnej

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	definiuje zakażenia szpitalne, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.	C.W36.
P_W02	wyjaśnia sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego.	C.W37.
P_W03	wyjaśnia mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym, zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu grzybiczym.	C.W38.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	wdraża standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczącego.	C.U48.
P_U02	przewodzi ocenę i izoluje chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakażenie.	C.U49.
P_U03	bezpiecznie stosuje środki dezynfekcyjne i segreguje odpady medyczne.	C.U49.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4. Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
------	---------------------	---

W1	Akty prawne regulujące profilaktykę zakażeń szpitalnych w zakładach opieki zdrowotnej.	P_W02
W2	Charakterystyka zakażeń szpitalnych oraz innych struktur epidemiologicznych działających na rzecz profilaktyki zakażeń wewnątrzszpitalnych.	P_W01, P_K01
W3	Przyczyny i profilaktyka zakażeń szpitalnych w wybranych oddziałach szpitala (oddział położniczo-noworodkowy, OAiIT, stacja dializ, oddział chirurgiczny, blok operacyjny).	P_W02, P_W03
W4	Higiena szpitalna – higiena rąk, dekontaminacja sprzętu medycznego, segregacja odpadów szpitalnych, zasady obiegu bielizny szpitalnej, monitorowanie higieny szpitalnej.	P_W02, P_U03
W5	Ekspozycje zawodowe pracowników definicja, zasady postępowania poekspozycyjnego.	P_W03, P_U01, P_K01
W6	Izolacja chorych.	P_W02, P_W03
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Mycie i dezynfekcja rąk w warunkach szpitalnych.	P_U01
Ćw2	Zasady postępowania z pacjentem zakażonym MRSA – analiza przypadku. De-kontaminacja narzędzi chirurgicznych, zasady przygotowania pakietów do sterylizacji.	P_U03, P_K01
Ćw3	Procedury postępowania po użyciu ze sprzętem i aparaturą medyczną. Ochrona personelu przed zakażeniami, środki ochrony osobistej, zasady postępowania. Opracowanie miejsca ekspozycji zawodowej. Instrukcja postępowania z odpadami szpitalnymi. Procedury izolacji chorych z uwzględnieniem dróg szerzenia się zakażeń.	P_U01, P_U02
Ćw4	Zasady opracowania ogniska epidemicznego – plan postępowania.	P_U02

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Zaliczenie (Z) - Podstawą zaliczenia wykładów jest obecność oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach prowadzonych metodą dyskusyjną oraz warsztatową.

Kryteria oceny wypowiedzi:

- treść (0 – 10 pkt.)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 8 pkt./14 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 9 pkt. – 3,5; 10 pkt. – 4,0; 11 – 12 pkt. – 4,5; 13 – 14 pkt. – 5.

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO) Test pisemny zawierający 60 pytań z możliwością jednokrotnego wyboru. Obecność na wszystkich zajęciach ćwiczeniowych, aktywność podczas zajęć, obserwacja studenta, bieżąca informacja zwrotna

Skala procentowa oceniania:

- 100% - 93% - bardzo dobry
- 92% - 85% - dobry plus

84% - 77%- dobry
 76% - 69%- dostateczny plus
 69-60%- dostateczny
 poniżej 59% - niedostateczny

Na każde ćwiczenia studenci powinni być przygotowani z tematu zajęć.

Samokształcenie:

Prezentacja multimedialna z podziałem na grupy na dwa podane tematy:

1. Ognisko epidemiczne – przykłady.
2. Izolacja – zależności od dróg szerzenia się zakażeń.

Kryteria oceny prezentacji:

-zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.), zgodność projektu z tematem (0 – 2 pkt.), oryginalność (0 – 2 pkt.), wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.), staranność (0 – 2 pkt.), terminowość wykonania (0 – 2 pkt.), poprawność językowa (0 – 2 pkt.), słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.), estetyka (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W06	aktywność na zajęciach, odpowiedź ustna	wykłady
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01 - P_U04	test jednokrotnego wyboru, prezentacja ustna	ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	metoda problemowa test pisemny prezentacja multimedialna	samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie umie zdefiniować zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.	w sposób ogólny i niepełny definiuje zakażenia szpitalne, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, popełniając błędy.	definiuje zakażenia szpitalne, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, popełniając nieliczne błędy.	trafnie i bezbłędnie definiuje zakażenia szpitalne, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.

P_W02	nie prezentuje podstawowych informacji na temat sposobów kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym mikro-flory środowiska szpitalnego.	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego, popełniając błędy.	wyjaśnia sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego, popełniając nieliczne błędy.	w rzeczowy i rozbudowany sposób wyjaśnia sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego.
P_W03	nie prezentuje podstawowych informacji na temat mechanizmu i sposobów postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu grzybiczym.	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu grzybiczym, popełniając błędy.	wyjaśnia mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu grzybiczym, popełniając nieliczne błędy.	w rzeczowy i rozbudowany sposób wyjaśnia mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu grzybiczym
P_W04	nie umie analizować zagrożeń epidemiologicznych w skupiskach ludzi takich jak szkoły, przedszkola, uczelnie, szpitale, koncerty, koszary wojskowe.	w sposób ogólny i niepełny analizuje zagrożenia epidemiologiczne w skupiskach ludzi takich jak szkoły, przedszkola, uczelnie, szpitale, koncerty, koszary wojskowe, popełniając błędy.	analizuje zagrożenia epidemiologiczne w skupiskach ludzi takich jak szkoły, przedszkola, uczelnie, szpitale, koncerty, koszary wojskowe, popełniając nieliczne błędy.	wnikliwie i trafnie analizuje zagrożenia epidemiologiczne w skupiskach ludzi takich jak szkoły, przedszkola, uczelnie, szpitale, koncerty, koszary wojskowe.
P_W05	nie umie zdefiniować zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.	w sposób ogólny i niepełny definiuje zakażenia szpitalne, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, popełniając błędy	definiuje zakażenia szpitalne, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, popełniając nieliczne błędy	trafnie i bezbłędnie definiuje zakażenia szpitalne, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych
P_W06	nie prezentuje podstawowych informacji na temat sposobów kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń	wyjaśnia sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym mikroflory	w rzeczowy i rozbudowany sposób wyjaśnia sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń

	szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego.	szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego, popełniając błędy.	środowiska szpitalnego, popełniając nieliczne błędy.	szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego.
Umiejętności				
P_U01	nie wdraża standardów postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego.	wdraża niektóre standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego, popełniając błędy.	wdraża standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego, popełniając nieliczne błędy.	w każdej sytuacji zawodowej wdraża standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego.
P_U02	nie prowadzi oceny i nie izoluje chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakażenie.	w podstawowym zakresie ocenia i izoluje chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakażenie, korzystając z pomocy nauczyciela.	proceedzi ocenę i skutecznie izoluje chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakażenie, korzystając ze wskazówek nauczyciela.	proceedzi trafną i fachową ocenę i skutecznie izoluje chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakażenie.
P_U03	sposób niebezpieczny stosuje środki dezynfekcyjne i nie segreguje odpadów medycznych.	w podstawowym zakresie stosuje środki dezynfekcyjne i segreguje odpady medyczne, popełniając przy tym błędy.	bezpiecznie stosuje środki dezynfekcyjne i segreguje odpady medyczne, popełniając nieliczne błędy.	bezpiecznie stosuje środki dezynfekcyjne i segreguje odpady medyczne
P_U04	nie wdraża standardów postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego.	wdraża niektóre standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego, popełniając błędy.	wdraża standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego, popełniając nieliczne błędy.	w każdej sytuacji zawodowej wdraża standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura przedmiotu

Literatura podstawowa:

Jabłoński L., Karwat I.: Podstawy epidemiologii ogólnej. Epidemiologia chorób zakaźnych. Wyd. Czelej, Lublin 2002.

Heczko P.B., Wójkowska-Mach J.: Zakażenia szpitalne : Podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. Wyd. PZWL, Warszawa 2009.

Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A.: Epidemiologia w zdrowiu publicznym. Wyd. PZWL, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca:

Bulanda M., Heczko P.: Kontrola zakażeń szpitalnych – vademecum, Medycyna Praktyczna, Kraków 1996.

Ciuruś M.: Pielęgniarstwo operacyjne. Makmed, Lublin 2007.

Pawańska A., Profilaktyka zakażeń szpitalnych – bezpieczeństwo środowiska szpitalnego, Alfa Medica Press, Biesko-Biała 2011.

Prokopowicz D.: Zakażenia – obraz kliniczny, rozpoznanie, leczenie. Ekonomia i środowisko, Białystok 2004.

Etyka zawodu pielęgniarstwa

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/1, II
ECTS	2

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Brak
Cele przedmiotu:	Ogólnym celem przedmiotu jest wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu: -podstaw historii myśli filozoficznej i etycznej w Polsce oraz związków filozofii i etyki z pielęgniarstwem; -kardynalnych zagadnień etyki w pielęgniarstwie, -współczesną problematyką bioetyczną w odniesieniu do pielęgniarstwa. W ramach przedmiotu studenci będą uwrażliwieni na kardynalne pierwiastki etyczne zawodu pielęgniarstwa (pielęgniarka).
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy z zastosowaniem nowoczesnych technik audiowizualnych, dyskusja dydaktyczna
Ćwiczenia	dyskusja dydaktyczna, praca w grupach, praca z tekstem
Samokształcenie	studia literaturowe, przygotowanie do seminarium, opracowanie referatu

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
--------------------------	---	------------------------------------

WIEDZA		
P_W01	różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej.	C.W12.
P_W02	Zna i rozumie istotę opieki pielęgniarstwa opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	C.W6
P_W03	charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki.	C.W13.
P_W04	zna problematykę etyki normatywnej w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki.	C.W14
P_W05	rozumie treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki.	C.W15.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki.	C.U27.
P_U02	szanuje godność osoby ludzkiej w relacji z podopiecznym i jego rodziną.	C.U27.
P_U03	wie, jak rozwiązywać dylematy moralne w praktyce zawodowej.	C.U27.
P_U04	dba o rozwój moralny i kształtowanie sumienia.	C.U27.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K_K03
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Wprowadzenie do filozofii pielęgniarstwa.	P_W02
W2	Główne kierunki filozoficzne i ich charakterystyka.	P_W02
W3	Filozofia pielęgniarstwa polskiego.	P_W02
W4	Kształtowanie wartości; konflikty wartości.	P_W04
W5	Etyka jako teoria moralności, jej przedmiot i podstawowe pojęcia.	P_W01 P_U02
W6	Zasady etyki.	P_W04 P_W05
W7	Koncepcje etyczne w praktyce pielęgniarstwa.	P_W02
W8	Standardy zachowań etycznych.	P_W04 P_U01 P_U02
W9	Kodeks etyki zawodowej pielęgniarek i położnych.	P_W04 P_W05
W10	Analiza sytuacji moralnej i procesu podejmowania decyzji moralnej, wartości, normy i oceny moralne.	P_W04 P_U01 P_U03
W11	Odpowiedzialność etyczna pielęgniarki.	P_W03 P_U01
W12	Pielęgniarki a ludzie.	P_W03
W13	Pielęgniarki a praktyka zawodowa.	P_W03 P_U01

W14	Pielęgniarki a społeczeństwo.	P_W03 P_U03 P_U04
W15	Pielęgniarki a ich współpracownicy.	P_W03 P_U01
W16	Pielęgniarki a zawód.	P_W03 P_U01 P_U04
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Wyznaczniki filozofii pielęgniarstwa.	P_U03
Ćw2	Etyczna problematyka transplantologii.	P_W03 P_U03
Ćw3	Decyzja o przerwaniu leczenia nieuleczalnie chorego.	P_W03 P_U03 P_W05
Ćw4	Eutanazja i pomoc w samobójstwie.	P_W03 P_U03
Ćw5	Eugenika w refleksji bioetycznej.	P_W03 P_U03
Ćw6	Ocena moralna aborcji.	P_W03 P_U02
Ćw7	Zjawisko niepłodności jako problem etyczno-społeczny.	P_W03 P_U02 P_U03
Ćw8	Zapłodnienie in vitro.	P_W03
Ćw9	Etyczna ocena pozyskiwania i wykorzystania embrionalnych komórek ludzkich.	P_W03
Ćw10	Dehumanizacja życia prenatalnego. Matka zastępcza i sztuczna macica w ocenie etyczno- moralnej.	P_W03
Ćw11	Choroba nowotworowa w ciąży jako dylemat etyczny zespołu terapeutycznego.	P_W03
Ćw12	Klauzula sumienia w etyce medycznej.	P_W03
Ćw13	Problem informowania i mówienia prawdy ciężko choremu. Świadoma zgoda w praktyce medycznej.	P_W03 P_U02
Ćw14	Uporczywa terapia a odżywianie i nawadnianie terminalnie chorego.	P_W03 P_U02
Ćw15	Praktyczno-teoretyczno-filozoficzny wymiar współczesnego pielęgniarstwa.	P_W02 P_U01
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Obraz pielęgniarki w społeczeństwie.	P_W04 P_U04
Sk2	Udział pielęgniarki w badaniach naukowych przeprowadzanych na ludziach.	P_W04 P_U03
Sk3	Dylematy etyczne w antykoncepcji.	P_W03 P_U03
Sk4	Szanowanie wartości, obyczajów i wierzeń religijnych.	P_W04 P_U03
Sk5	Etyczne implikacje seksuologii. Genderyzm.	P_W03 P_U03
Sk6	Etyczne dylematy operacji plastycznych.	P_W03 P_U03
Sk7	Zagadnienia filozofii w strukturze formalnej pielęgniarstwa.	P_W02 P_U04

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Zaliczenie (Z) Kolokwium zaliczeniowe na koniec semestru zawierające elementy samooceny.

Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Seminarium:

Zaliczenie z oceną (ZO) Warunkiem zaliczenia jest rozwiązywanie sytuacji problemowych na seminariach, aktywność podczas dyskusji i oraz uzyskanie pozytywnej oceny. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 4 pkt./6 pkt. (60% na 100%) (4 pkt. – 3,0; 3,5- pkt. -3,5; 4 pkt. – 4,0; 4,5 pkt. – 4,5; 5,5-6 pkt. - 5). Rozwiązanie zadania jest oceniana wg kryteriów:

1. Wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.
2. Zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.
3. Poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.

Samokształcenie:

Uzyskanie pozytywnej oceny z referatu przygotowanego samodzielnie przez studenta na proponowany temat. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

1. Wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.
2. Zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.
3. Poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.
4. Prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.
5. Właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W02	kolokwium	wykłady
P_W03 - P_W05	zadania praktyczne , odpowiedź ustna	wykłady, seminarium
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 - P_U04	zadania praktyczne	ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01 – P_K02	praca pisemna, obserwacja uczestniczenia w dyskusji dydaktycznej i wykonywaniu zadań praktycznych	ćwiczenia, samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie różnicuje przedmiotu etyki ogólnej i zawodowej.	różnicuje pobieżnie przedmiot etyki ogólnej i zawodowej.	w sposób poprawny, ale niewyczerpujący różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej.	samodzielnie i w sposób wyczerpujący różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej.

P_W02	nie posiada wiedzy z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno-personalistyczna, egzystencjalistyczna, personalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego).	prezentuje podstawowe informacje z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno-personalistyczna, egzystencjalistyczna, personalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego).	wykazuje znajomość najważniejszych zagadnień z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno-personalistyczna, egzystencjalistyczna, personalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego).	prezentuje w sposób bez-błędny rozbudowane informacje z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno-personalistyczna, egzystencjalistyczna, personalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego).
P_W03	nie potrafi scharakteryzować istoty podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki.	charakteryzuje pobieżnie istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki.	charakteryzuje poprawnie, ale niewyczerpująco, istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki.	charakteryzuje wyczerpująco istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki.
P_W04	nie zna problematyki etyki normatywnej w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki.	w sposób ogólny charakteryzuje problematykę etyki normatywnej w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki.	prawidłowo charakteryzuje problematykę etyki normatywnej w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki.	bezbłędnie i obszernie charakteryzuje problematykę etyki normatywnej w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki.
P_W05	nie rozumie treści kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki.	pobieżnie rozumie treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki.	w stopniu znaczącym rozumie treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki.	w pełni rozumie treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki.
Umiejętności				
P_U01	nie różnicuje zakresu uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki.	ukierunkowany przez nauczyciela różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki.	w sposób znaczący różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki.	w sposób wyczerpujący różnicuje zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki.
P_U02	nie szanuje godności osoby ludzkiej w	szanuje godność osoby ludzkiej w	szanuje godność osoby ludzkiej w	szanuje godność osoby ludzkiej w

	relacji z podopiecznym i jego rodziną.	relacji z podopiecznym i jego rodziną w stopniu niepełnym.	relacji z podopiecznym i jego rodziną w stopniu znaczącym.	relacji z podopiecznym i jego rodziną w stopniu pełnym
P_U03	nie wie, jak rozwiązywać dylematy moralne w praktyce zawodowej.	częściowo wie, jak rozwiązywać dylematy moralne w praktyce zawodowej.	wie, jak rozwiązywać dylematy moralne w praktyce zawodowej w sytuacjach typowych.	wie, jak rozwiązywać dylematy moralne w praktyce zawodowej w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U04	nie dba o rozwój moralny i kształtowanie sumienia.	w niewielkim stopniu dba o rozwój moralny i kształtowanie sumienia.	dba o rozwój moralny i kształtowanie sumienia w sposób znaczący.	w pełni i samodzielnie dba o rozwój moralny i kształtowanie sumienia.
Kompetencje społeczne				
P_K01	Nie potrafi samodzielnie i rzetelnie wykonywać zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym nie przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem korzystając z pomocy nauczyciela i popełniając błędy	samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem korzystając z nielicznych wskazówek nauczyciela.	samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura przedmiotu:

Literatura podstawowa:

Górajek-Jóźwik J. (red.): Filozofia i teorie pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2007.

Fry S.T. Johnstone M.J.: Etyka w praktyce pielęgniarstwa. Zasady podejmowania decyzji etycznych. Wyd. MakMed, Warszawa-Lublin 2009.

Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Konstańczak S.: Etyka pielęgniarstwa. Wyd. Difin, Warszawa 2010.

Tatarkiewicz H. Historia filozofii. Wyd. PWN, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca:

Mempham B., Bioetyka. Wprowadzenia dla studentów nauk medycznych. Warszawa 2008.

Wrońska I., Mariański J.: Etyka w pracy pielęgniarstwie: Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa studiów licencjackich. Wyd. Czelej, Lublin 2002.

Język migowy (fakultet)

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki pielęgniarstwie powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/2
ECTS	1

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Brak
Cele przedmiotu:	Głównym celem nauczania przedmiotu jest zdobycie przez studentów wiedzy teoretycznej i praktycznej obejmującej podstawową siatkę terminologiczną i pojęciową związaną z językiem migowym oraz nabycie umiejętności porozumiewania się za pomocą języka migowego w komunikacji z osobami niesłyszącymi według zasad Systemu Językowo – Migowego z elementami Polskiego Języka Migowego.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy w postaci prezentacji multimedialnej
Ćwiczenia	ćwiczenia praktyczne – praca indywidualna i praca w grupach, wykorzystanie środków dydaktycznych: filmy, rysunki, fotografie, praca z dostępną literaturą naukową, plansze edukacyjne
Samokształcenie	przygotowanie eseju, przygotowanie do zaliczenia

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	wyjaśnia przyczyny zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania się i rozumie znaczenie wczesnego ich wykrywania.	C.W42.
P_W02	rozróżnia sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu.	C.W42.

P_W03	rozpoznaje znaki daktylograficzne: statyczne, dynamiczne, liczbowe i idiograficzne w zakresie gromadzenia Informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta.	C.W41.
P_W04	zna zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym.	C.W42.
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01	nawiązuje kontakt z osobą słabo słyszącą i niesłyszącą.	C.U52.
P_U02	posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno – opiekuńczych.	C.U52.
P_U03	posługuje się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie.	C.U52.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Syntetyczny obraz przyczyn zaburzeń słuchu i mowy. Podstawowe terminy i pojęcia związane z językiem migowym oraz środowiskiem osób niesłyszących.	P_W01
W2	Konsekwencje medyczne i społeczne utraty słuchu.	P_W01, P_K01
W3	Język migowy jako sposób porozumiewania się osób niesłyszących.	P_W02, P_W03
W4	Zasady i metody totalnej komunikacji łączącej dwie odmiany języka – mówioną i miganą.	P_W04, P_K01
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Daktylografia – alfabet palcowy (znaki statyczne i dynamiczne), znaki polskich liter i digrafów.	P_W03, P_U02
Ćw2	Specjalne układy dłoni stosowane w języku migowym.	P_U02, P_K01
Ćw3	Znaki pojęć liczbowych.	P_U02
Ćw4	Podstawowe znaki określające czas (godziny, dni tygodnia, miesiące).	P_U02
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Sposoby komunikowania się osób niesłyszących.	P_U01
Sk2	Klasyfikacja i przyczyny uszkodzeń słuchu.	P_W01
Sk3	Sposoby diagnozowania i rehabilitacji uszkodzeń słuchu.	P_W01
Sk4	Różnice pomiędzy PJM a SJM.	P_W02, P_K01

Sk5	Kultura Głuchych.	P_W01
Sk6	Polski Związek Głuchych – cele i zadania.	P_W01

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Zaliczenie (Z) - Podstawą zaliczenia wykładów jest zdobycie co najmniej oceny dostatecznej z odpowiedzi ustnej.

Kryteria oceny odpowiedzi ustnej:

- treść (0 – 10 pkt.)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 8 pkt./14 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 9 pkt. – 3,5; 10 pkt. – 4,0; 11 – 12 pkt. – 4,5; 13 – 14 pkt. – 5.

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO) - Warunkiem uzyskania zaliczenia z przedmiotu jest:

- 100% obecność na zajęciach (w przypadku nieobecności – zaliczenie treści tematycznej zajęć)
- aktywny udział w zajęciach
- zaliczenie końcowe: forma zaliczenia indywidualnego, składającego się z zaprezentowania wybranych znaków ideograficznych, daktylograficznych, przetłumaczeniu na język migowy wyrazów oraz krótkich zdań, odczytaniu prezentowanych znaków i zdań w języku migowym i przetłumaczeniu na język polski oraz zdefiniowaniu pojęcia związanego z językiem migowym lub środowiskiem osób niesłyszących.

Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Samokształcenie:

Warunkiem zaliczenia jest przygotowanie referatu na jeden z wybranych tematów.

Uzyskanie pozytywnej oceny z referatu przygotowanego samodzielnie przez studenta na proponowany temat. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.,
- zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.,
- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.,
- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.,
- właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W04	sprawdzian ustny	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 - P_U06	aktywny udział na zajęciach prowadzonych metodą warsztatową	ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	esej	samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie umie wyjaśnić przyczyn zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania się i znaczenia wczesnego ich wykrywania.	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia przyczyny zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania się i znaczenie wczesnego ich wykrywania, popełniając błędy.	wyjaśnia przyczyny zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania się i znaczenie wczesnego ich wykrywania, popełniając nieliczne błędy.	w sposób rozbudowany i rzeczowy wyjaśnia przyczyny zaburzeń słuchu i mowy w kontekście porozumiewania się i znaczenie wczesnego ich wykrywania
P_W02	nie rozróżnia sposobów i środków komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu.	w podstawowym zakresie rozróżnia sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu, popełniając przy tym błędy.	rozróżnia sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu, popełniając przy tym nieliczne błędy.	trafnie rozróżnia sposoby i środki komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu, nie popełniając przy tym błędów.
P_W03	nie rozpoznaje podstawowych znaków daktylograficznych; statycznych, dynamicznych, liczbowych i idiograficznych w zakresie gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta.	rozpoznaje podstawowe znaki daktylograficzne; statyczne, dynamiczne, liczbowe i idiograficzne w zakresie gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta, popełniając błędy.	rozpoznaje znaki daktylograficzne; statyczne, dynamiczne, liczbowe i idiograficzne w zakresie gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie rozpoznaje znaki daktylograficzne; statyczne, dynamiczne, liczbowe i idiograficzne w zakresie gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta.
P_W04	nie wykazuje znajomości zasad komunikacji z pacjentem niesłyszącym.	omawia w sposób ogólny zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym, popełniając błędy.	omawia i stosuje zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym, popełniając nie-liczne błędy.	omawia i biegle stosuje zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym.
Umiejętności				
P_U01	nie nawiązuje kontaktu z osobą słabo słyszącą i niesłyszającą.	pozyskuje podstawowe i niepełne informacje od osoby słabo słyszącej i niesłyszającej.	w nawiązuje skuteczny kontakt z osobą słabo słyszącą i niesłyszającą.	w sposób efektywny i empatyczny nawiązuje kontakt z osobą słabo słyszącą i niesłyszającą.
P_U02	nie posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do	w podstawowym zakresie posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu	posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do świadomego	biegle posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do

	świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych.	przygotowania do świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych, popełniając błędy.	uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych, popełniając nieliczne błędy.	świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych
P_U03	nie posługuje się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej: udziela- nie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie.	w podstawowym stopniu posługuje się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie, popełniając błędy.	posługuje się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie, popełniając nieliczne błędy.	biegle posługuje się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej: udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie.
P_U04	nie nawiązuje kontaktu z osobą słabo słyszącą i niesłyszącą.	pozyskuje podstawowe i niepełne informacje od osoby słabo słyszącej i niesłyszącej.	w nawiązuje skuteczny kontakt z osobą słabo słyszącą i niesłyszącą.	w sposób efektywny i empatyczny nawiązuje kontakt z osobą słabo słyszącą i niesłyszącą.
P_U05	nie posługuje się zna- kami języka migowe- go w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych.	w podstawowym za- kresie posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych, popełniając błędy.	posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych, popełniając nieliczne błędy.	biegle posługuje się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem głuchoniemym w celu przygotowania do świadomego uczestnictwa w proce- durach medyczno-opiekuńczych.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie spełnia efektu w stopniu wymaganym na ocenę dostateczną	wykazuje małą świadomość pogłębiania wiedzy w zakresie języka migowego i kształtowania umiejętności w tym zakresie	jest w stopniu zadowalającym świadomy konieczności wzbogacania wiedzy i umiejętności w zakresie języka migowego dla profesjonalnego wykonywania zawodu	jest przekonany o konieczności permanentnego wzbogacania wiedzy i umiejętności w zakresie języka migowego dla profesjonalnego wykonywania zawodu

Literatura przedmiotu

Literatura podstawowa:

Kosiba O. Grenda P. Leksykon języka migowego. Wyd. Silentium. Bogatynia 2011.

Szczepankowski B. Koncewicz D. Język migowy w terapii. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi / Edukacyjna Grupa Projektowa, Łódź 2008.

Literatura uzupełniająca:

Hendzel J. K. Słownik polskiego języka miganego. Wyd. RAKIEL. Olsztyn 2006.

Szczepankowski B. Kossakowska B., Wasilewska T.M. Język migany pierwsze kroki. Wyd. INFOPRESS. Olsztyn 2001.

Szczepankowski B. ks. Sokalski G. Panas A., Cis K. Effatha! Język migowy cz. 1. Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Warszawa 2005.

Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej (fakultet)

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIEŁĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/2
ECTS	1

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Brak
Cele przedmiotu:	W trakcie fakultetu uczestnicy zdobędą wiedzę na temat wizerunku i kompetencji różnych pracowników służby zdrowia oraz obszarów współpracy pomiędzy nimi. Rozwiną także umiejętności: • dyskusowania o problemach w zakresie farmakoterapii pacjenta z osobami reprezentującymi inne dziedziny wiedzy medycznej; • argumentowania swojego zdania w oparciu o dostępne wiarygodne dane źródłowe; • formułowania oczekiwań w stosunku do innych pracowników systemu ochrony zdrowia.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy w postaci prezentacji multimedialnej
Ćwiczenia	ćwiczenia praktyczne – praca indywidualna i praca w grupach, wykorzystanie środków dydaktycznych: filmy, rysunki, fotografie, praca z dostępną literaturą naukową, plansze edukacyjne
Samokształcenie	studiowanie literatury, przygotowanie prezentacji multimedialnej, przygotowanie do zaliczenia

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	Zna zakres wiedzy i kompetencji innych członków zespołu medycznego	C.W43.
P_W02	Zna korzyści wynikające ze współpracy pracowników służby zdrowia	C.W44.
P_W03	Zna zasady pracy w grupie	C.W46.
P_W04	Zna modele współpracy w zespole medycznym	C.W48.
P_W05	Zna modele przywództwa w sektorze ochrony zdrowia.	C.W45
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	Potrafi formułować oczekiwania w stosunku do pracowników systemu ochrony zdrowia	C.U54.
P_U02	Posiada umiejętność podejmowania różnych ról w zespole	C.U53.
P_U03	Omawia zalety i trudności współpracy z innymi członkami zespołu medycznego	C.U57.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Plaszczyzny, zasady i efekty współpracy interprofesjonalnej. Modele współpracy w medycznym zespole interdyscyplinarnym. Modele przywództwa w sektorze ochrony zdrowia.	P_W01
W2	Prowadzenie dialogu, budowanie relacji oraz delegowanie zadań w zakresie opieki nad pacjentem	P_W02
W3	Budowanie zasad dobrej współpracy w oparciu o znajomość kompetencji i zakresu odpowiedzialności poszczególnych pracowników systemu ochrony zdrowia.	P_W02, P_W03, P_W04
W4	Wykrywanie trudności i przełamywanie barier komunikacyjnych pomiędzy przedstawicielami różnych zawodów medycznych	P_W05
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Formułowanie oczekiwań w stosunku do pracowników systemu ochrony zdrowia	P_U01
Ćw2	Planowanie podejmowania różnych ról w zespole	P_U02
Ćw3	Zalety i trudności współpracy z innymi członkami zespołu medycznego	P_U03
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych

		h efektów uczenia się
Sk1	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	P_K01

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Zaliczenie (Z) - Podstawą zaliczenia wykładów jest zaliczenie pisemnego testu na co najmniej ocenę dostateczny. Test pisemny zawiera 60 pytań z możliwością jednokrotnego wyboru.

Skala procentowa oceny:

100% - 93% - bardzo dobry
92% - 85%- dobry plus
84% - 77%- dobry
76% - 69%- dostateczny plus
69-60%- dostateczny
poniżej 59% - niedostateczny

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO) - Obecność na wszystkich zajęciach ćwiczeniowych oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach prowadzonych metodą warsztatową - obserwacja pracy studenta, ocena aktywności studenta w czasie zajęć, sprawdzanie wiedzy w trakcie ćwiczeń.

Skala procentowa oceny:

100% - 93% - bardzo dobry
92% - 85%- dobry plus
84% - 77%- dobry
76% - 69%- dostateczny plus
69-60%- dostateczny
poniżej 59% - niedostateczny

Na każde ćwiczenia studenci powinni być przygotowani z tematu zajęć.

Samokształcenie:

Prezentacja multimedialna z podziałem na grupy na 1 z podanych tematy.

Kryteria oceny prezentacji:

- zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.)
- zgodność projektu z tematem (0 – 2 pkt.)
- oryginalność (0 – 2 pkt.)
- wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.)
- staranność (0 – 2 pkt.)
- terminowość wykonania (0 – 2 pkt.)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)
- estetyka (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%);
12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W05	test pisemny	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 - P_U03	aktywny udział na zajęciach prowadzonych metodą warsztatową , obserwacja studenta, odpowiedź ustna, samoocena	ćwiczenia
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	prezentacja multimedialna	samoksztalcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	Nie zna zakresu wiedzy i kompetencji innych członków zespołu medycznego	przedstawia podstawowe informacje na temat zakresu wiedzy i kompetencji innych członków zespołu medycznego, popełniając błędy.	przedstawia informacje na temat zakresu wiedzy i kompetencji innych członków zespołu medycznego, popełniając nieliczne błędy	w sposób poprawny i rozbudowany przedstawia informacje na temat zakresu wiedzy i kompetencji innych członków zespołu medycznego,
P_W02	nie zna korzyści wynikających ze współpracy pracowników służby zdrowia	Przedstawia podstawowe korzyści wynikające ze współpracy pracowników służby zdrowia, popełniając błędy.	Przedstawia korzyści wynikające ze współpracy pracowników służby zdrowia, popełniając nieliczne błędy.	trafnie i bezbłędnie przedstawia korzyści wynikające ze współpracy pracowników służby zdrowia, popełniając nieliczne błędy.
P_W03	nie zna zasad pracy w grupie.	w sposób ogólny i niepełny omawia zasady pracy w grupie, popełniając błędy.	omawia zasady pracy w grupie, popełniając nieliczne błędy.	w sposób obszerny i rzeczowy omawia zasady pracy w grupie.
P_W04	nie znamodeli współpracy w zespole medycznym	w ogólnym zakresie zna modele współpracy w zespole medycznym, popełniając błędy.	wskazuje i omawia w ogólnym zakresie modele współpracy w zespole medycznym, popełniając nieliczne błędy.	trafnie wskazuje i omawia modele współpracy w zespole medycznym
P_W05	Nie zna modeli przywództwa w sektorze ochrony zdrowia	w ogólnym zakresie zna modele przywództwa w sektorze ochrony	wskazuje i omawia w ogólnym zakresie modele przywództwa w sektorze ochrony	trafnie wskazuje i omawia modele przywództwa w sektorze ochrony zdrowia,

		zdrowia, popełniając błędy.	zdrowia, popełniając nieliczne błędy.	
Umiejętności				
P_U01	Nie potrafi formułować oczekiwań w stosunku do pracowników systemu ochrony zdrowia.	incydentalnie formułuje oczekiwania w stosunku do pracowników systemu ochrony zdrowia, kierując się udzielonymi instrukcjami.	formułuje oczekiwania w stosunku do pracowników systemu ochrony zdrowia, kierując się udzielonymi instrukcjami	z własnej inicjatywy formułuje oczekiwania w stosunku do pracowników systemu ochrony zdrowia.
P_U02	nie posiada umiejętności podejmowania różnych ról w zespole	incydentalnie podejmuje działania do pełnienia różnych ról w zespole kierując się udzielonymi instrukcjami.	podejmuje działania do pełnienia różnych ról w zespole kierując się udzielonymi instrukcjami.	z własnej inicjatywy podejmuje działania do pełnienia różnych ról w zespole.
P_U03	Nie potrafi omówić zalet i trudności współpracy z innymi członkami zespołu medycznego	Incydentalnie potrafi omówić zalet i trudności współpracy z innymi członkami zespołu medycznego kierując się udzielonymi instrukcjami	potrafi omówić zalet i trudności współpracy z innymi członkami zespołu medycznego kierując się udzielonymi instrukcjami	z własnej inicjatywy omawia zalety i trudności współpracy z innymi członkami zespołu
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura przedmiotu

Literatura podstawowa:

Porozumiewanie się lekarza z pacjentem i jego rodziną; pod red. A.Steciwko, J.Barański, Elsevier 2012

Profesjonalizm lekarski; pod red. J. Janczukowicz, Medical Tribune Polska 2014

Health Communication: Theory and Practice; D. Berry, Open University 2007

D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ

Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne

Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki specjalistycznej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/2, II/3 –w., zp. II/3 – praktyki
ECTS	7

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać się znajomością zagadnień z zakresu przedmiotów: Anatomia, Fizjologia, Podstawy pielęgniarstwa.
Cele przedmiotu:	Ogólnym celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do wykonywania zadań zawodowych w zakresie pielęgniarstwa internistycznego. Cele szczegółowe: - □zapoznanie studentów z przyczynami, obrazem klinicznym, diagnostyką, leczeniem i pielęgowaniem chorych leczonych zachowawczo z uwzględnieniem elementów edukacji zdrowotnej; - □kształtowanie u studentów umiejętności diagnozowania, planowania, realizacji oraz oceny podjętych działań zgodnie z aktualnymi procedurami medycznymi w chorobach leczonych zachowawczo.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych
Zajęcia praktyczne/praktyki zawodowe	praca zespołowa, studium przypadku, instruktaż, pokaz

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W1.
P_W02	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.	D.W2.
P_W03	zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku.	D.W5.
P_W04	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	D.W3.
P_W05	zna zasady planowania opieki nad chorym w zależności od wieku i stanu zdrowia.	D.W5.
P_W06	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W5.

P_W07	charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	D.W6.
P_W08	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W7.
P_W09	zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W7.
P_W10	różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W8.
P_W11	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od jego wieku i stanu zdrowia pacjenta.	D.W7.
P_W12	zna swoje zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce.	D.W10.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.	D.U1.
P_U02	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.U2.
P_U03	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U2.
P_U04	motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	D.U2.
P_U05	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.	D.U3.
P_U06	diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji.	D.U3.
P_U07	pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych.	D.U12.
P_U08	doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej.	D.U9.
P_U09	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	D.U12.
P_U10	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa.	D.U15.
P_U11	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo pielęgnacyjnego.	D.U18.
P_U12	prowadzi rozmowę terapeutyczną.	D.U20.
P_U13	prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta.	D.U15.
P_U14	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	D.U22.
P_U15	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	D.U23.
P_U16	prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, kartę rejestrów zakażeń	D.U15.

	szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	
P_U17	dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	D.U27.
P_U18	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U26.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	przewiduje i uwzględnia czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta	K_K06
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Bio-psycho - społeczne przyczyny, symptomy i następstwa chorób somatycznych.	P_W01
W2	Etiologia wybranych chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego. Ocena zdrowia pacjenta w różnym wieku	P_W02, P_W03
W3	Główne objawy chorobowe układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego. Ocena zdrowia pacjentów z różnych grup wiekowych.	P_W02, P_W03
W4	Nowoczesna diagnostyka wybranych chorób internistycznych.	P_W04, P_W06, P_U06
W5	Zasady farmakoterapii w chorobach wewnętrznych.	P_W07, P_U18
W6	Organizacja opieki specjalistycznej oraz zasady i organizacja systemu ratownictwa medycznego w Polsce	P_W12
L.p.	Moduł pielęgniarский	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Opieka nad pacjentem z chorobami narządów wewnętrznych. Okresy pobytu chorego w szpitalu.	P_W08, P_W10, P_W12, P_U01, P_U06, P_U12, P_K01, K_K02
W2	Zadania pielęgniarki w procesie diagnozowania i terapii chorych w oddziale wewnętrznym. Metody pozyskiwania informacji niezbędnych do ustalenia diagnozy pielęgniarской.	P_W04, P_W06, P_U01, P_U09, P_U12
W3	Hospitalizacja jako sytuacja trudna - zadania pielęgniarki wobec chorego podczas hospitalizacji.	P_W05, P_W08, P_W10, P_W11, P_U12

W4	Ogólna charakterystyka objawów patologicznych chorób układu sercowo naczyniowego. Diagnostyka kardiologiczna.	P_W01, P_W02, P_K01, K_K02
W5	Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób układu krążenia.	P_W06, P_U15
W6	Pielęgnowanie chorego z chorobą niedokrwienną serca, nadciśnieniem tętniczym.	P_W05 P_W08, P_U08, P_U10
W7	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z niewydolnością serca.	P_W05, P_W08, P_U08, P_U10, P_U12, P_K01, K_K02
W8	Pielęgnowanie chorego z zapaleniem mięśnia sercowego.	P_W05 P_W08, P_U08, P_U10, P_U12, P_K01, K_K02
W9	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu oddechowego.	P_W01, P_W02
W10	Diagnostyka w pulmonologii – zadania pielęgniarki.	P_W04, P_U07, P_U15, P_K01, K_K02
W11	Pielęgnowanie chorego z ostrą zapalną chorobą układu oddechowego (zapalenie oskrzeli, zapaleniem tchawicy, zapalenie zatok, zapalenie płuc).	P_W05, P_W08, P_U10
W12	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc i astmą oskrzelową. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z gruźlicą.	P_W05, P_W08, P_U10, P_K01, K_K02
W13	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony przewodu pokarmowego. Diagnostyka gastroenterologiczna.	P_W02, P_U05
W14	Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób przewodu pokarmowego.	P_W04, P_U14, P_U15
W15	Opieka pielęgniarska nad chorym z: chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy.	P_W05, P_W08, P_U10
W16	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z przewlekłym zapaleniem trzustki.	P_W02, P_W08, P_U05, P_U14
W17	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z cukrzycą. Edukacja w cukrzycy.	P_W05, P_W08, P_U08, P_U10, P_U11, P_U12
W18	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą niewydolnością nerek.	P_W05, P_W08, P_U10, P_U11, P_U12

W19	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym dializowanym.	P_W05, P_W08, P_U10, P_U11, P_U14
W20	Opieka pielęgniarska nad chorym z zespołem nerczycowym.	P_W05, P_W08, P_U10, P_U11, P_K01, K_K02
W21	Opieka pielęgniarska nad chorym z marskością wątroby.	P_W05, P_W08, P_U10, P_U11, P_U12, P_K01, K_K02
W22	Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z wrzodziejącym zapaleniem jelita grube-go i chorobą Leśniowskiego - Crohna.	P_W05, P_W08, P_U10, P_U11, P_U12 , P_K01, K_K02
W23	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z nadczynnością tarczycy.	P_W05, P_W08, P_U10
W24	Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu moczowe-go. Zadania pielęgniarki w diagnostyce urologicznej.	P_W02, P_U09, P_U15, P_K01
W25	Pielęgnowanie pacjenta z chorobą zapalną nerek i dróg moczowych.	P_W05, P_W08, P_U10, P_U11
W26	Opieka pielęgniarska nad chorym z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek.	P_W05, P_W08, P_U10
W27	Zdania pielęgniarki w opiece nad chorym z niedokrwistością.	P_W05, P_W08, P_U10, P_U11
W28	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z białaczką.	P_W05, P_W08, P_U10, P_U11, P_U14
W29	Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z reumatoidalnym zapaleniem stawów.	P_W05, P_U06, P_U10, P_U11, P_K01, K_K02
L.p.	Zajęcia praktyczne	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Zp1	Udział pielęgniarki internistycznej w badaniu podmiotowym i przedmiotowym.	P_W04, P_U07, P_U09, P_U10, P_U14, P_U15, P_K01, K_K02

Zp2	Proces pielęgnowania pacjentów oddziału internistycznego, dokumentacja procesu.	P_W05, P_W08, P_U01, P_U10, P_U11, P_U16
Zp3	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów z chorobami układu krążenia (choroba niedokrwienna serca, nadciśnienie tętnicze, niewydolność serca).	P_W05, P_W08, P_U01, P_U08, P_U10, P_U11, P_U14, P_U17
Zp4	Pielęgnowanie chorego z zapaleniem płuc.	P_W05, P_W08, P_U11, P_U16
Zp5	Proces pielęgnowania pacjenta z zapaleniem oskrzeli i płuc .	P_W05, P_W08, P_U01, P_U08, P_U10, P_U11, P_U16
Zp6	Przygotowanie do samoopieki chorego z POCHP.	P_K02 P_W09, P_U02
Zp7	Udział pielęgniarki w przygotowaniu do badań diagnostycznych wykonywanych w chorobach przewodu pokarmowego.	P_W04, P_U07, P_U09, P_U14, P_U15
Zp8	Pielęgnowanie pacjenta z chorobą wrzodową przewodu pokarmowego.	P_W05 P_W08, P_U0, P_K051, P_U11
Zp9	Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjenta z rozpoznaną marskością wątroby.	P_W02, P_W05, P_U10, P_U14, P_U17
Zp10	Pielęgnowanie chorego z cukrzycą.	P_W05, P_W08, P_U01, P_U08, P_U11, P_U16
Zp11	Edukacja chorego z cukrzycą w zakresie samokontroli i samopielęgnacji.	P_U02, P_U04
Zp12	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z niedoczynnością tarczycy.	P_W05, P_W08 P_U01, P_U10, P_U11
Zp13	Planowanie opieki nad pacjentem z chorobą zapaleniem miedniczek nerkowych.	P_W05, P_W08 P_U01, P_U10, P_U11
Zp14	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z nerczycą.	P_W05, P_W08 P_U01, P_U10, P_U11, P_U17
Zp15	Udział w leczeniu dietetycznym, farmakologicznym i dializoterapii chorych z niewydolnością nerek.	P_W02, P_U11, P_U14, P_U15, P_U16,

		P_U18 P_K01, K_K02
Zp16	Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec chorych z niedokrwistością.	P_W02, P_U11, P_K01, K_K02
Zp17	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z reumatoidalnym zapaleniem stawów.	P_W05, P_W08 P_U01, P_U10, P_U15, P_U16
Zp18	Udział pielęgniarki w rehabilitacji pacjentów ze zmianami w układzie kostno- stawowym.	P_W02, P_U11
Zp19	Udział w leczeniu farmakologicznym i usprawnianiu chorych z niepełnosprawnością.	P_W07, P_U11, P_U14, P_U15, P_U16, P_U18
Zp20	Udział w przygotowaniu chorych do zachowań prozdrowotnych.	P_W09, P_U02, P_U06
Zp21	Umiejętność prawidłowej oceny stanu chorego, formułowania zadań dostosowanych do potrzeb chorego, wdrażanie i ocena skuteczności podjętych działań.	P_U01, P_U14, P_U16
L.p.	Praktyki zawodowe	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Pz1	Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w oddziale wewnętrznym chorobach układu krążenia.	P_W04, P_U01, P_U14, P_U15, P_U16 P_K01, K_K02
Pz2	Standardy i procedury stosowane w rozwiązywaniu problemów pielęgnacyjnych u chorych z: chorobą niedokrwienną serca, nadciśnieniem tętniczym, zapaleniem mięśnia sercowego, wadą serca, niewydolnością krążenia.	P_W08, P_U01, P_W06, P_U14 , P_K01, K_K02
Pz3	Udział pielęgniarki w leczeniu chorób układu krążenia z uwzględnieniem czynności samodzielnie wykonywanych przez pielęgniarkę.	P_W07, P_U11 P_U14, P_U15, P_U16, P_U18
Pz4	Zadania edukacyjne pielęgniarki wobec chorych z chorobami układu krążenia.	P_W09, P_U02 P_U04, P_U05, P_K01, K_K02
Pz5	Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych w chorobach układu oddechowego.	P_W04, P_U01, P_U11, P_U14, P_U15, P_K01, P_K01, K_K02
Pz6	Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych w wybranych chorobach układu oddechowego.	P_U05, P_U11, P_U14, P_U17
Pz7	Udział pielęgniarki w rehabilitacji chorych w chorobach układu oddechowego.	P_U05, P_U11, P_U15, P_U16

Pz8	Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w chorobach przewodu pokarmowego.	P_W04, P_U01, P_U09, P_U16
Pz9	Problemy pielęgnacyjne i ich rozwiązywanie u chorych z problemami gastroenterologicznymi.	P_W02, P_U01, P_U11, P_U14, P_U17
Pz10	Przygotowanie chorego do gastrokopii i kolonoskopii.	P_W06, P_U09, P_U15, P_U16,
Pz11	Udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym i farmakologicznym chorych z określonymi schorzeniami internistycznymi.	P_W02, P_U08, P_U14, P_U15, P_U18
Pz12	Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach wykonywanych w chorobach układu moczowego.	P_W04, P_U01, P_U07, P_U14
Pz13	Ocena stanu nawodnienia chorego – działania z zakresu diagnostyki i udział w terapii.	P_W04, P_U11, P_U13, P_K01, K_K02
Pz14	Diagnoza pielęgniarska w chorobach krwi i układu krwiotwórczego.	P_W04, P_U01, P_U07, P_U14, P_U16, P_K01, K_K02
Pz15	Problemy opiekuńcze występujące u chorych z niedokrwistością, skazą krwotoczną zastosowanie procedur do ich rozwiązywania.	P_W02, P_U01, P_U10, P_U11, P_U14, P_U17
Pz16	Udział pielęgniarki w chemioterapii.	P_W05, P_W07, P_U04, P_U07 P_U11, P_U14, P_U15, P_U16, P_U18, P_K01
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Przygotowanie chorego z objawami zespołu jelita drażliwego do samoopieki w warunkach domowych	P_W09, P_U02, P_U03
Sk2	Rola pielęgniarki w profilaktyce pierwotnej i prewencji wtórnej choroby niedokrwiennej serca.	P_W09, P_U02, P_U03, P_K01
Sk3	Leczenie trombolityczne zawału mięśnia sercowego- zadania pielęgniarki.	P_W07, P_W07, P_K01, K_K02
Sk4	Przygotowanie pacjenta do leczenia cukrzycy metodą ciągłego podskórnego wlewu insuliny.	P_K02, P_U01, P_U11
Sk5	Odżywianie pacjentów dializowanych – rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do samoopieki.	P_W09, P_U02, P_U03, P_K01, K_K02

Sk6	Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu higieny i profilaktyki schorzeń układu oddechowego.	P_W09, P_U02, P_K01, K_K02
Sk7	Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu profilaktyki schorzeń układu ruchu.	P_W09, P_U02, P_U04, P_K01, K_K02

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Zaliczenie (Z) - w II semestrze. Egzamin (E) - wykłady w III semestrze. Kryteria oceniania:

- egzamin pisemny – obejmujący 30 pytań w tym: jednokrotnego wyboru, na dobieranie, uzupełnianie, oraz 2 pytania opisowe dotyczące problemów pielęgnacyjnych w opiece nad pacjentem internistycznym

Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

- kolokwium zaliczeniowe (4 - po realizacji zajęć dotyczących pielęgnowania w chorobach układów: krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego), uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny

Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Kończącą ocenę stanowi:

- 70% - ocena z egzaminu pisemnego
- 25% - ocena z kolokwium
- 5% - ocena z samokształcenia

Zajęcia praktyczne:

Zaliczenie (Z) - w II semestrze. Zaliczenie (ZO) - w III semestrze. Kryteria oceniania:

- dokumentacja procesu pielęgnowania - 2 procesy pielęgnowania wybranych pacjentów hospitalizowanych w oddziale wewnętrznym
- pisemne sprawozdanie z dyżuru - 2 sprawozdania
- sprawdzian praktyczny - zaliczenie umiejętności zawartych w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza — checklista – zaliczenie wszystkich umiejętności kluczowych i pominięcie błędów krytycznych, skala oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.
- obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarских , obserwacja pracy studenta, bieżąca informacja zwrotna.
- samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności

- samokształcenie zalicza się na podstawie pisemnej pracy na wybrany temat

Kryteria oceny pracy:

- zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.)
- zgodność pracy z tematem (0 – 2 pkt.)
- oryginalność (0 – 2 pkt.)
- wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.)
- staranność (0 – 2 pkt.)
- terminowość wykonania (0 – 2 pkt.)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)
- estetyka (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.

Praktyki zawodowe:

Zaliczenie (ZO) - w III semestrze. Kryteria oceniania:

- wypracowanie 160 godzin praktyk zawodowych przydzielanych do realizacji
- terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza
- obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji
- czynności pielęgniarstwa
- samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności

Egzamin końcowy praktyczny:

- egzamin praktyczny w warunkach symulowanych (OSCE) z całości umiejętności nabytych w zakresie podstaw pielęgniarstwa z użyciem fantomów narzędzi i sprzętu.

Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Samokształcenie:

Zaliczenie samokształcenia obejmuje przygotowanie i przedstawienie prezentacji, pisemnej pracy na jeden z wybranych tematów.

- prezentację przygotowuje grupa pięciu studentów
- temat może być zaproponowany przez studenta
- ocena prezentacji obejmuje: uzasadnienie wyboru tematu, zawartość merytoryczną, formę graficzną, podsumowanie, bibliografię i czas prezentacji (10 min.)

Kryteria oceny prezentacji:

- zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.)
- zgodność prezentacji z tematem (0 – 2 pkt.)
- oryginalność (0 – 2 pkt.)
- wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.)
- staranność (0 – 2 pkt.)
- terminowość wykonania (0 – 2 pkt.)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)
- estetyka (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 P_W03 - P_W07 P_W12	test mieszany, odpowiedź ustna, obserwacja pracy studenta	wykłady , ćwiczenia
P_W02 P_W04 - P_W06	test mieszany kolokwium, odpowiedź ustna, obserwacja pracy studenta	
UMIEJETNOŚCI		

P_U01, P_U10 P_U16	sprawozdanie metodą procesu pielęgnowania	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_U02, P_U03	obserwacja przez opiekuna praktyk – dzienniczek umiejętności zawoowych	
P_U04, P_U12	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk	
P_U05 P_U15	ćwiczenia praktyczne	
P_U06	sprawozdanie z zastosowaniem skal oceny ryzyka powstawania odleżyn	
P_U09, P_U13	realizacja zleconego zadania	
P_U08, P_U13	sprawdzian praktyczny	
P_U11, P_U12 P_U14	sprawozdanie z dyżuru (raport)	
P_U18	realizacja zleconego zadania samoocena studenta	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie potrafi scharakteryzować czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje tylko niektóre czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje większość czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	prawidłowo charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_W02	nie potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-	przy wsparciu wykładowcy wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-	samodzielnie wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni,	samodzielnie, szczegółowo wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-

	stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.	stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi popełniając przy tym błędy.	układu dokrewnego oraz krwi popełniając przy tym drobne błędy.	stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.
P_W03	nie zna zasad oceny stanu chorego w zależności od wieku.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób wyczerpujący charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku.
P_W04	nie zna zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia pojedyncze zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w pełni wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób prawidłowy szczegółowo wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.
P_W05	nie zna zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	w sposób ogólny i niepełny definiuje wybrane zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	definiuje większość zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	trafnie i bezbłędnie definiuje zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.
P_W06	nie zna zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	omawia podstawowe zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, popełniając przy tym błędy.	omawia zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób obszerny i bezbłędny omawia zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_W07	nie potrafi scharakteryzować grupy leków i ich działania na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	przy wsparciu wykładowcy charakteryzuje wybrane grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	samodzielnie charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.
P_W08	nie potrafi scharakteryzować technik i procedur pielęgniarstwa stosowanych w opiece	charakteryzuje wybrane techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorymi w zależności od	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorymi w zależności od jego wieku i stanu	szczegółowo i bezbłędnie charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad

	nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym błędy.	zdrowia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W09	nie zna zasad przygotowania chorego do samo-opieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	omawia wybrane zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	w pełni omawia większość zasad przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	w sposób obszerny i wyczerpujący omawia zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W10	nie różnicuje reakcji chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	w podstawowym zakresie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia	różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W11	nie zna roli pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta.	w podstawowym zakresie omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta, popełniając błędy.	omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta, popełniając nieliczne błędy.	obszernie i wyczerpująco omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta.
P_W12	nie zna swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	na poziomie elementarnym charakteryzuje zasady organizacji opieki specjalistycznej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	charakteryzuje większość swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	w sposób wyczerpujący charakteryzuje swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).
Umiejętności				
P_U01	nie gromadzi informacji, nie formułuje diagnozy pielęgniarskiej, nie ustala celów i planu opieki, nie wdraża interwencji pielęgniarskiej oraz nie dokonuje ewaluacji opieki.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób zadowalający, ale wymagający uszczegółowienia.	gromadzi informacje, formułuje wstępną diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób prawidłowy, ale nieprofesjonalny.	profesjonalnie gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki.
P_U02	nie rozpoznaje uwarunkowań zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia, popełniając liczne błędy.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia popełniając nieliczne błędy.	profesjonalnie rozpoznaje i charakteryzuje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_U03	nie prowadzi poradnictwa w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczącego	ze wsparciem nauczyciela prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad	prawidłowo, ale niewystarczająco prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia,	profesjonalnie i z własnej inicjatywy prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia,

	wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	rozwojowych, chorób i uzależnień.	dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.
P_U04	nie motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	ze wsparciem nauczyciela motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego, popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób fachowy i odpowiedzialny motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.
P_U05	nie prowadzi profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym nieliczne błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.
P_U06	nie diagnozuje stopnia ryzyka rozwoju odleżyn i nie dokonuje ich klasyfikacji.	diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji, popełniając przy tym liczne błędy.	diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji, popełniając przy tym nieliczne błędy.	bezbłędnie diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji
P_U07	nie pobiera materiał do badań diagnostycznych.	wspierany przez nauczyciela pobiera materiał do badań diagnostycznych.	pobiera materiał do badań diagnostycznych w sytuacjach typowych.	w sposób fachowy pobiera materiał do badań diagnostycznych w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U08	nie potrafi doraźnie podać tlenu, nie potrafi zmodyfikować dawki stałej insuliny szybko i krótko działającej.	doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej z pomocą nauczyciela.	doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej w sposób w większości poprawny.	doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej w sposób w pełni prawidłowy.
P_U09	nie potrafi przygotować chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, popełniając nieliczne błędy.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	zawsze prawidłowo i w pełni przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.
P_U10	nie dokumentuje sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	w sposób pobieżny dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	w sposób w większości poprawny dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	samodzielnie i prawidłowo dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.
P_U11	nie rozpoznaje powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	z pomocą wykładowcy rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i prawie zawsze poprawnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego w pełni prawidłowo i samodzielnie.
P_U12	nie prowadzi rozmowy terapeutycznej.	mobilizowany przez nauczyciela prowadzi rozmowę terapeutyczną.	prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych.	prawidłowo i efektywnie prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych i nietypowych.

P_U13	nie prowadzi, nie dokumentuje i nie potrafi ocenić bilansu płynów pacjenta.	prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta w sposób pobieżny i niezbyt dokładny.	prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta w sposób poprawny, ale niewyczerpujący.	prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta dokładnie i wyczerpująco.
P_U14	nie przekazuje informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	pobieżnie przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu znaczącym.	prawidłowo przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu pełnym
P_U15	nie asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych mobilizowany przez nauczyciela.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U16	nie prowadzi dokumentacji opieki nad chorym: karty obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, karty rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz karty informacyjnej z zaleceniami w zakresie samoopieki.	w sposób pobieżny i niezbyt dokładny prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	poprawnie i samodzielnie prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	samodzielnie, bezbłędnie i w sposób wyczerpujący prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.
P_U17	nie dostosowuje interwencji pielęgniarskich do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	na poziomie elementarnym dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	poprawnie dostosowuje większość interwencji pielęgniarskich do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych w pełni prawidłowo i samodzielnie.
P_U18	nie potrafi przygotować i podać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	wspierany przez nauczyciela przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	zawsze prawidłowo przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
Kompetencje społeczne				
P_K01	Nie przewiduje i nie uwzględnia czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	Podjmuje próby przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	przewiduje i uwzględnia czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta	samodzielnie przewiduje i uwzględnia czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta
P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu

Literatura podstawowa:

Daniluk J., Jurkowska G.: Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2005.

Pączek L., Mucha K., Foronczewicz B.: Choroby wewnętrzne – podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. Wyd. I, Wyd. PZWL, Warszawa 2005.

Talarska D., Zuzulinska – Ziółkiewicz D.: Pielęgniarstwo internistyczne, PZWL, Warszawa 2009.

Franciszek Kokot F.(red): Choroby wewnętrzne, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2005.

Literatura uzupełniająca:

Herold G.: Medycyna wewnętrzna – repetytorium dla studentów medycyny i lekarzy. Wyd. IV, Wyd. PZWL, Warszawa 2005.

Szczeklik A.: Choroby wewnętrzne. t. I, Wyd. I, Medycyna Praktyczna, Kraków 2006.

Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki specjalistycznej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	II/3,4 –w., zp. II/4 – praktyki
ECTS	16

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać się znajomością zagadnień z zakresu przedmiotów: Anatomia, Fizjologia, Podstawy pielęgniarstwa.
Cele przedmiotu:	- zapoznanie studentów z patogenezą, zasadami leczenia i opieki w najczęściej występujących chorobach wieku rozwojowego z uwzględnieniem stanów zagrożenia życia; - wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności profesjonalnego rozwiązywania problemów pielęgnacyjnych w odniesieniu do dzieci i młodzieży oraz podejmowania działań prewencyjnych wobec dziecka i jego rodziny zgodnie z aktualnymi zaleceniami, standardami i procedurami.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych
Zajęcia praktyczne/praktyki zawodowe	praca zespołowa, studium przypadku, instruktaż, pokaz

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	Charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W1.
P_W02	Wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.	D.W2
P_W03	Zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku.	D.W5.
P_W04	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	D.W3.
P_W05	Zna zasady planowania opieki nad chorym w zależności od wieku i stanu zdrowia.	D.W7.
P_W06	Zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W5.
P_W07	Charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	D.W6.
P_W08	Charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W7.
P_W09	Zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W7.
P_W10	Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W8.
P_W11	Zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od jego wieku i stanu zdrowia pacjenta.	D.W5.
P_W12	Zna swoje zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce.	D.W10.
P_W13	Wyjaśnia patofizjologię i objawy kliniczne chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, dróg moczowych, układu pokarmowego, chorób alergicznych oraz chorób krwi.	D.W13.
P_W14	Omawia patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka.	D.W14.
P_W15	Charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem.	D.W24.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.	D.U1.
P_U02	Rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.U2.
P_U03	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U3.
P_U04	Motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	D.U2.

P_U05	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.	D.U3.
P_U06	Organizuje izolacje chorych zakaźnie w miejscach publicznych i warunkach domowych.	D.U4.
P_U07	Ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju.	D.U5.
P_U08	Pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych.	D.U12.
P_U09	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	D.U12.
P_U10	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	D.U15.
P_U11	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo pielęgnacyjnego.	D.U18.
P_U12	Prowadzi rozmowę terapeutyczną.	D.U20.
P_U13	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	D.U22.
P_U14	Asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	D.U23.
P_U15	Prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarskich i raportów, kartę rejestrów zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samo opieki.	D.U15.
P_U16	Dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	D.U27.
P_U17	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U26.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	przestrzega prawa pacjenta	K_K02
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Nowoczesna diagnostyka i terapia w pediatrii.	P_W04
W2	Stany zagrażające życiu i zdrowiu wcześniaka oraz noworodka.	P_W01
W3	Choroby okresu noworodkowego.	P_W02, P_W13
W4	Choroby układu oddechowego i najczęstsze choroby otolaryngologiczne, choroby układu krążenia, najczęściej występujące choroby układu krwiotwórczego, choroby układu moczowego, wybrane jednostki chorobowe układu wewnątrzwydzielniczego.	P_W02, P_W04, P_W13
W5	Podstawy immunologii i choroby alergiczne u dzieci.	P_W02, P_W03, P_W13
W6	Stany nagłe w pediatrii i choroby układu nerwowego.	P_W04, P_W14
L.p.	Moduł pielęgniarstwa	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się

		ch efektów uczenia się
W1	Zasady organizacji opieki pediatrycznej w Polsce.	P_W12
W2	Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych różnych układów i narządów.	P_W04, P_K01, K_K02
W3	Hospitalizacja jako sytuacja trudna dla dziecka i jego rodziny.	P_W06, P_W10, P_W11, P_U06
W4	Zadania pielęgniarki wobec dziecka hospitalizowanego i jego rodziców - rodzaje i formy wsparcia.	P_W08, P_W10, P_W11, P_U12
W5	Udział pielęgniarki w zapobieganiu urazom i wypadkom u dzieci i młodzieży.	P_U16
W6	Wpływ choroby na funkcjonowanie dziecka i jego rodziny.	P_W05, P_U04, P_U06, P_U12
W7	Pielęgnowanie dziecka w wybranych chorobach wieku rozwojowego: układu moczowego, pokarmowego, oddechowego i skóry.	P_W05, P_W06, P_W07, P_W08
W8	Udział pielęgniarki w działaniach profilaktycznych wobec populacji wieku rozwojowego.	P_U07, P_K02
W9	Rola pielęgniarki w leczeniu dziecka z białaczką.	P_W07, P_W05, P_W07, P_U08, P_U12
W10	Udział w leczeniu i opieka nad dzieckiem w okresie terminalnym choroby. Dylematy moralne	P_W05, P_W05, P_W07,, P_U06 P_U08, P_U12,
W11	Rozwiązywanie problemów zdrowotnych w opiece nad dzieckiem z przewlekłymi zaburzeniami przewodu pokarmowego (celiakia, mukowiscydoza - postać brzuszna, choroba pasożytnicza przewodu pokarmowego).	P_W05, P_U02, P_U05, P_U11, P_U13, P_U16
W12	Zasady profilaktyki i żywienia dziecka w wybranych chorobach metabolicznych (fenyloketonuria, galaktozemia).	P_W15, P_U11
L.p.	Zajęcia praktyczne	Odniesienie do przedmiotowy ch efektów uczenia się
Zp1	Rozwój dziecka w poszczególnych okresach życia.	P_U07, P_K01, K_K02
Zp2	Metody służące do oceny rozwoju somatycznego i psychoruchowego dziecka.	P_U07, P_K01, K_K02
Zp3	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad zdrowym niemowlęciem oraz nad wcześniakiem i noworodkiem	P_W08, P_W15
Zp4	Skutki deficytu potrzeb w okresie wczesnego dzieciństwa.	P_U02, P_U07, P_K01, K_K02
Zp5	Zasady racjonalnego żywienia dzieci i młodzieży.	P_U03 P_K01
Zp6	Pielęgnowanie dzieci z najczęstszymi chorobami wieku rozwojowego.	P_W05, P_U06, P_U11
Zp7	Opieka i udział w leczeniu dziecka z chorobami układu: oddechowego, krążenia, moczowego, pokarmowego, chorób alergicznych i krwi.	P_W07, P_W08, P_U08, P_U17
Zp8	Kompleksowość postępowania pielęgniarskiego w zespole Downa.	P_U01, P_U04, P_U09
Zp9	Udział pielęgniarki w pielęgnowaniu i leczeniu dziecka z białaczką.	P_W05, P_W08, P_U05, P_U11, P_U17
Zp10	Reakcje dziecka i jego rodziców na hospitalizację.	P_W10, P_U06
Zp11	Zadania i rola pielęgniarki podczas przyjęcia dziecka do szpitala.	P_W10, P_U06, P_U12

Zp12	Udział pielęgniarki w przygotowaniu dziecka do badań diagnostycznych układu: pokarmowego, moczowego, oddechowego krążenia, i chorób alergicznych.	P_W04, P_W08, P_U08, P_U09, P_U13
L.p.	Praktyki zawodowe	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Pz1	Obserwacja i ocena podstawowych funkcji życiowych dziecka w poszczególnych przedziałach wieku.	P_W03, P_W08, P_U07, P_K01, K_K02
Pz2	Odrębności anatomiczne i czynnościowe organizmu dziecka.	P_W08 P_U07
Pz3	Problemy zdrowotne dzieci z nieprawidłowym rozwojem somatycznym i psychoruchowym.	P_U02, P_U04, P_U05, P_K01
Pz4	Komunikowanie się z pacjentem w wieku rozwojowym oraz jego rodziną.	P_W09, P_U03, P_U12
Pz5	Specyficzne potrzeby dziecka chorego i hospitalizowanego oraz podejmowanie działań psychoterapeutycznych wobec dziecka.	P_W05, P_W15, P_U01, P_K01, K_K02
Pz6	Problemy pielęgnacyjne w wybranych stanach chorobowych u dzieci.	P_W08,, P_U05, P_U06, P_U11
Pz7	Prowadzenie edukacji dziecka i jego rodziny w zakresie promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób wieku rozwojowego.	P_U02, P_U03
Pz8	Rozpoznanie potrzeb zdrowotnych i psychicznych u dzieci i młodzieży. Zastosowanie procesu pielęgnowania w opiece nad dzieckiem.	P_U02, P_U13, P_K01
Pz9	Dokumentowanie podejmowanych działań wobec dziecka chorego.	P_U01, P_U10,, P_U15
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Działania edukacyjne wobec dziecka i jego rodziców mające na celu zapobieganie zaostrzeniu astmy.	P_U02, P_U03
Sk2	Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec dziecka z zaburzeniami odżywiania: anoreksja, bulimia.	P_U02, P_U04, P_U13, P_U16
Sk3	Zadania opiekuńcze wobec dziecka z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej ADHD.	P_U02, P_U04, P_U16
Sk4	Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec dziecka z otyłością.	P_U02, P_U16
Sk5	Działania edukacyjne wobec dziecka z cukrzycą.	P_U02, P_U03

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Wykłady - (E) egzamin pisemny. Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest:

- obecność na wykładach,
- zaliczenie testu sprawdzającego wiadomości (Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny)
- praca pisemna - opracowanie planu pielęgnowania lub edukacji dziecka i jego rodziców w wybranej jednostce chorobowej.

Skala procentowa oceny:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus
84% - 77%- dobry
76% - 69%- dostateczny plus
69-60%- dostateczny
poniżej 59% - niedostateczny

Zajęcia praktyczne:

Zajęcia praktyczne- (Z) zaliczenie w III semestrze. **Zajęcia praktyczne- (ZO)** zaliczenie z oceną w IV semestrze. **Warunki zaliczenia:**

- 100% frekwencja na zajęciach (obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności),
- ocenianie bieżące z przygotowania się do zajęć,
- aktywność na zajęciach,
- prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej metodą procesu pielęgnowania (stawianie diagnoz pielęgniarskich, planowanie i realizowanie procesu pielęgnowania na podstawie przypadków klinicznych w oddziale dziecięcym oraz ocenianie efektów podejmowanych działań),
- przygotowanie raportu pielęgniarskiego,
- wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z obowiązującymi procedurami w oddziale dziecięcym,
- przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych,
- zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza - wykonania zadania praktycznego – checklista – zaliczenie wszystkich umiejętności kluczowych i pominięcie błędów krytycznych,

Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.
- samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć.

Obserwacja pracy studenta

Zaliczenie poszczególnych czynności, dyskusja

Egzamin końcowy praktyczny

- egzamin praktyczny w warunkach symulowanych (OSCE) z całości umiejętności nabytych w zakresie podstaw pielęgniarstwa z użyciem fantomów narzędzi i sprzętu.

Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Praktyki zawodowe:

(ZO) zaliczenie z oceną. **Warunki zaliczenia:**

- 100% frekwencja na zajęciach,
- prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej (proces pielęgnowania i raport pielęgniarski w formie pisemnej),
- przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych,
- zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza;
- samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć.

Samokształcenie:

Zaliczenie na podstawie wykonania i przedstawienia programu edukacji zdrowotnej w wybranych problemach pediatrycznych.

Kryteria oceny projektu:

- zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.)
- zgodność projektu z tematem (0 – 2 pkt.)
- oryginalność (0 – 2 pkt.)
- wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.)
- staranność (0 – 2 pkt.)
- terminowość wykonania (0 – 2 pkt.)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)
- estetyka (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.		
Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W15	test pisemny, praca pisemna , odpowiedź ustna, obserwacja studenta	wykłady , ćwiczenia
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 P_U04 P_U10 P_U11 P_U16	proces pielęgnowania	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_U02	proces pielęgnowania	zajęcia praktyczne
P_U03 P_U05	opracowanie karty zaleceń pielęgniarских	praktyki zawodowe samokształcenie
P_U06 P_U15	indywidualne wykonanie zleconego zadania , obserwacja studenta, odpowiedź ustna	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_U07	indywidualne wykonanie zleconego zadania, obserwacja studenta, odpowiedź ustna	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie
P_U08 P_U09	realizacja zleconego zadania , obserwacja studenta, odpowiedź ustna	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_U12 P_U14	obserwacja i ocena umiejętności, odpowiedź ustna	
P_U13	obserwacja i ocena pracy podczas wykonywania zleconego zadania	
P_U17	indywidualna realizacja zleconego zadania, obserwacja studenta, odpowiedź ustna	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk (dzienniczek umiejętności praktycznych), obserwacja studenta, odpowiedź ustna	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie potrafi scharakteryzować czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje tylko niektóre czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje większość czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	prawidłowo charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_W02	nie potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia,	przy wsparciu wykładowcy wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne,	samodzielnie wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne,	samodzielnie, szczegółowo wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne,

	rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.	przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi popełniając przy tym błędy.	przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi popełniając przy tym drobne błędy.	przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.
P_W03	nie zna zasad oceny stanu chorego w zależności od wieku.	w sposób ogólny i nie-pełny charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób wyczerpujący charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku.
P_W04	nie zna zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjo-logicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia pojedyncze zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w pełni wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób prawidłowy szczegółowo wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej
P_W05	nie zna zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	w sposób ogólny i niepełny definiuje wybrane zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wie-ku i stanu zdrowia.	definiuje większość zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	trafnie i bezbłędnie definiuje zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.
P_W06	nie zna zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	omawia podstawowe zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie	omawia zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, popełniając	w sposób obszerny i bezbłędny omawia zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym

		zdrowia, popełniając przy tym błędy.	przy tym nieliczne błędy.	wieku i stanie zdrowia.
P_W07	nie potrafi scharakteryzować grupy leków i ich działania na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	przy wsparciu wykładowcy charakteryzuje wybrane grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	samodzielnie charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.
P_W08	nie potrafi scharakteryzować technik i procedur pielęgniarstka stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	charakteryzuje wybrane techniki i procedury pielęgniarstka stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstka stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	szczegółowo i bezbłędnie charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstka stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia
P_W09	nie zna zasad przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	omawia wybrane zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	w pełni omawia większość zasad przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	w sposób obszerny i wyczerpujący omawia zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W10	nie różnicuje reakcji chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	w podstawowym zakresie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W11	nie zna roli pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta.	w podstawowym zakresie omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta,	omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta, popełniając nieliczne	obszernie i wyczerpująco omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta.
P_W12	nie zna swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej,	na poziomie elementarnym charakteryzuje zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej,	charakteryzuje większość swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej,	w sposób wyczerpujący charakteryzuje swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki

	psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).
P_W13	nie potrafi wyjaśnić patofizjologii i objawów klinicznych chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, dróg moczowych, układu pokarmowego, chorób alergicznych oraz chorób krwi.	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia patofizjologię i objawy kliniczne chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, dróg moczowych, układu pokarmowego, chorób alergicznych oraz chorób krwi, popełniając błędy.	wyjaśnia patofizjologię i objawy kliniczne chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, dróg moczowych, układu pokarmowego, chorób alergicznych oraz chorób krwi, popełniając nieliczne błędy.	szczegółowo wyjaśnia patofizjologię i objawy kliniczne chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, dróg moczowych, układu pokarmowego, chorób alergicznych oraz chorób krwi.
P_W14	nie potrafi omówić patofizjologii i objawów klinicznych chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka.	z pomocą wykładowcy omawia patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka.	samodzielnie omawia patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka.	samodzielnie i wyczerpująco omawia patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka.
P_W15	nie potrafi scharakteryzować podstaw opieki nad wcześniakiem i noworodkiem.	charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem, jedynie dzięki wskazówkom nauczyciela.	samodzielnie charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem, w stopniu zadowalającym.	samodzielnie, trafnie i rzeczowo charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem.
Umiejętności				
P_U01	nie gromadzi informacji, nie formułuje diagnozy pielęgniarstwa, nie ustala celów i planu opieki, nie wdraża interwencji pielęgniarstwa oraz nie dokonuje ewaluacji opieki.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób zadowalający, ale wymagający uszczegółowienia.	gromadzi informacje, formułuje wstępną diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób prawidłowy, ale nieprofesjonalny.	profesjonalnie gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.
P_U02	nie rozpoznaje uwarunkowań zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia, popełniając liczne błędy.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia popełniając nieliczne błędy.	profesjonalnie rozpoznaje i charakteryzuje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_U03	nie prowadzi poradnictwa w	ze wsparciem nauczyciela	prawidłowo, ale niewystarczająco	profesjonalnie i z własnej inicjatywy

	zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.
P_U04	nie motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	ze wsparciem nauczycie-la motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego, popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób fachowy i odpowiedzialny motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.
P_U05	nie prowadzi profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym nieliczne błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób
P_U06	nie organizuje izolacji chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	przy wsparciu organizuje izolację chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	poprawnie, ale niewystarczająco organizuje izolację chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	profesjonalnie organizuje izolację chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych
P_U07	nie potrafi ocenić rozwoju psychofizycznego dziecka, nie wykonuje testów przesiewowych, nie wykrywa zaburzeń w rozwoju.	przy wsparciu nauczyciela ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju.	samodzielnie, w większości przypadków poprawnie ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju.	samodzielnie i prawidłowo ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, profesjonalnie wykonuje testy przesiewowe, prawidłowo wykrywa zaburzenia w rozwoju.
P_U08	nie pobiera materiał do badań diagnostycznych.	wspierany przez nauczyciela pobiera materiał do badań diagnostycznych.	pobiera materiał do badań diagnostycznych w sytuacjach typowych.	w sposób fachowy pobiera materiał do badań diagnostycznych w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U09	nie potrafi przygotować chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, popełniając nieliczne błędy.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	zawsze prawidłowo i w pełni przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.
P_U10	nie dokumentuje sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	w sposób pobieżny dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	w sposób w większości poprawny dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	samodzielnie i prawidłowo dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.

P_U11	nie rozpoznaje powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	z pomocą wykładowcy rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i prawie zawsze poprawnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego w pełni prawidłowo i samodzielnie.
P_U12	nie prowadzi rozmowy terapeutycznej.	mobilizowany przez nauczyciela prowadzi rozmowę terapeutyczną.	prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych.	prawidłowo i efektywnie prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U13	nie przekazuje informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	pobieżnie przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu znaczącym.	prawidłowo przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu pełnym.
P_U14	nie asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych mobilizowany przez nauczyciela.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U15	nie potrafi prowadzić dokumentacji opieki nad chorym dzieckiem: karty obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, karty rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz karty informacyjnej z zaleceniami w zakresie samoopieki	w sposób pobieżny i niezbyt dokładny prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	poprawnie i samodzielnie prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	samodzielnie, bezbłędnie i w sposób wyczerpujący prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.
P_U16	nie dostosowuje interwencji pielęgniarskich do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	na poziomie elementarnym dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	poprawnie dostosowuje większość interwencji pielęgniarskich do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych w pełni prawidłowo i samodzielnie.
P_U17	nie potrafi przygotować i podać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	wspierany przez nauczyciela przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	zawsze prawidłowo przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
Kompetencje społeczne				

P_K01	Nie przestrzega praw pacjenta	przestrzega prawa pacjenta motywowany przez otoczenie.	przestrzega prawa pacjenta	systematycznie i samodzielnie przestrzega prawa pacjenta
P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

Banaszkiewicz A., Radzikowski A.: Pediatria. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa. Warszawa 2008.

Freisinger P., Liedtke-Maier M., Schuste A.: Przypadki kliniczne z pediatrii. Seria Przypadki Kliniczne. WydElsevier Urban-Partner, Wrocław 2007.

Krawczyński M.: Propedeutyka pediatrii. Wyd. PZWL, Warszawa 2009.

Kubicka K., Kawalec W. (red.): Pediatria. Wyd. PZWL, Warszawa 2004.

Luxner K. L.: Pielęgniarstwo pediatryczne Delmara. Wyd. Urban & Partner 2005.

Muscari M. E., (red. wyd. polskiego Bernat K.): Pediatria i Pielęgniarstwo pediatryczne. Lublin, Wyd. Czelej 2005.

Pawlaczyk B.: Pielęgniarstwo pediatryczne. Wyd. 1, PZWL, Warszawa 2014

Literatura uzupełniająca:

Cepuch G, Krzczowska B., Perek M. Twarduś K.: Modele pielęgnowania dziecka przewlekle chorego. Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2011.

Cepuch G., Perek M.: Modele opieki pielęgniarzkiej nad dzieckiem z chorobą ostrą i zagrażającą życiu. Wyd. PZWL, Warszawa 2012.

Freisinger, Schuster, Liedtke-Maier.: Przypadki kliniczne z pediatrii. Wyd.: Elsevier Urban & Partner Wrocław 2009.

Bałanda A. (red.): Opieka nad noworodkiem. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.

Szczapa J.: Podstawy neonatologii. PZWL, Warszawa 2010,

Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki specjalistycznej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	II/3,4 –w., zp. III/5 – praktyki
ECTS	14

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać się znajomością zagadnień z zakresu przedmiotów: Anatomia, Fizjologia, Podstawy pielęgniarstwa.
Cele przedmiotu:	- zapoznanie studentów z patogenezą, zasadami postępowania diagnostycznego i leczniczego oraz profesjonalnej opieki w chorobach chirurgicznych, - przygotowanie studentów do sprawowania opieki przed i pooperacyjnej nad chorymi leczonymi chirurgicznie z uwzględnieniem stanu zdrowia i wieku pacjenta, zgodnie z zasadami i procedurami obowiązującymi w praktyce.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych
Zajęcia praktyczne/praktyki zawodowe	praca zespołowa, studium przypadku, instruktaż, pokaz

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	Wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.	D.W2.
P_W02	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	D.W3.
P_W03	Zna zasady planowania opieki nad chorym w zależności od wieku i stanu zdrowia.	D.W5.
P_W04	Zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W5.
P_W05	Zna swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce.	D.W10.
P_W06	Zna zasady żywienia chorych, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed - i pooperacyjnych.	D.W22.
P_W07	Charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne.	D.W23.
P_W08	Zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia.	D.W24.
P_W09	Zna kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom.	D.W24.
P_W10	Wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych.	D.W27.
P_W11	Wyjaśnia działania zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia.	D.W25.
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki.	D.U1.
P_U02	Rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.U2.

P_U03	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U2.
P_U04	Motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	D.U2.
P_U05	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.	D.U3.
P_U06	Organizuje izolacje chorych zakaźnie w miejscach publicznych i warunkach domowych.	D.U4.
P_U07	Diagnostyka stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji.	D.U6.
P_U08	Pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych.	D.U12.
P_U09	Ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych.	D.U8.
P_U10	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	D.U12.
P_U11	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	D.U15.
P_U12	Doraźnie unieruchamia złamanie kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu.	D.U28.
P_U13	Prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo – perystaltycznej.	D.U17.
P_U14	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo pielęgnacyjnego.	D.U18.
P_U15	Prowadzi rozmowę terapeutyczną.	D.U20.
P_U16	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	D.U22.
P_U17	Asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	D.U23.
P_U18	Prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, kartę rejestrów zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samo opieki.	D.U15.
P_U19	Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	D.U24.
P_U20	Dostosowuje interwencje pielęgniarstwa do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	D.U1.
P_U21	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U26.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	przestrzega prawa pacjenta;	K_K02
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Metody diagnostyczne w chirurgii.	P_W01, P_W02
W2	Zasady leczenia krwią i preparatami krwi.	P_U01 P_K01, K_K02

W3	Zakażenia u chorych leczonych chirurgicznie.	P_W07, P_K01, K_K02
W4	Choroby tarczycy leczone chirurgicznie – rodzaje, przyczyny, objawy, techniki leczenia chirurgicznego.	P_W01, P_K01, K_K02
W5	Rany- rodzaje, podział, ocena, leczenie. Amputacje urazowe.	P_W01, P_K01, K_K02
W6	Obrażenia termiczne – oparzenia i odmrożenia – zasady postępowania z pacjentem.	P_W01, P_W05, P_K01, K_K02
W7	Urazy narządu ruchu: stłuczenia, skręcenia, zwichnięcia, złamania -przyczyny, metody postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.	P_W01 P_K01
W8	Urazy czaszkowo-mózgowe oraz inne urazy układu nerwowego.	P_W01, P_W10
W9	Obrażenia kręgosłupa i rdzenia kręgowego.	P_W10, P_K01
W10	Postępowanie z chorym w obrażeniach klatki piersiowej, tchawicy i przepony.	P_W01, P_W10, P_K01, K_K02
W11	Obrażenia narządów jamy brzusznej i miednicy – zasady postępowania diagnostycznego i terapii.	P_W0, P_W10, P_K01, K_K02
W12	Choroby układu pokarmowego wymagające interwencji chirurgicznej – diagnostyka, objawy, leczenie.	P_W01 P_W10, P_K01, K_K02
W13	Choroby narządów moczowo-płciowych leczonych chirurgicznie – rozpoznawanie, leczenie.	P_W01, P_W10 P_K01, K_K02
L.p.	Moduł pielęgniarski	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Określenie, historia i cechy współczesnej chirurgii.	P_W05
W2	Organizacja opieki chirurgicznej w Polsce.	P_W05, P_W11
W3	Żywienie w chirurgii.	P_W06, P_K01, K_K02
W4	Równowaga wodno-elektrolitowa ustroju podstawą bezpieczeństwa działania chirurgicznego.	P_U01, P_U20
W5	Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń gospodarki kwasowo-zasadowej w chirurgii.	P_W10, P_U01, P_U17, P_U20
W6	Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego i przygotowanie do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym.	P_W07, P_K01, K_K02
W7	Specyfika chirurgii jednego dnia.	P_W07, P_U17
W8	Przeszczepianie narządów i tkanek.	P_U04, P_U05, P_K01, K_K02
W9	Nowotwory i ich leczenie.	P_W10, P_W11
W10	Zasady postępowania pooperacyjnego z pacjentem. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. Problematyka odleżyn	P_W03, P_W09, P_U07, P_U09
W11	Ból jako problem chirurgiczny – zadania pielęgniarki w rozpoznawaniu i łagodzeniu bólu.	P_W09, P_U01, P_U16, P_U19, P_U21
W12	Zapalenie wyrostka robaczkowego, zasady postępowania z chorym w okresie przed i pooperacyjnym.	P_U01, P_U11 P_K01, P_K02
W13	Problemy pielęgnacyjne u pacjentów leczonych z powodu raka jelita grubego.	P_U01, P_U09, P_U14, P_U20
W14	Przepuklina zwykła i powikłana. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym.	P_U01,, P_K01, K_K02
W15	Problemy pielęgnacyjne pacjenta z kamcią pęcherzyka żółciowego leczonego operacyjnie.	P_U01, P_U14, P_U20, P_K01
W16	Pielęgnowanie chorego z ostrym zapaleniem trzustki.	P_U01, P_U11

W17	Opieka nad chorym z ostrym zapaleniem otrzewnej.	P_U01, P_U11
W18	Pielęgnowanie chorego z kamicą moczową.	P_W03, P_U11
W19	Pielęgnacja chorego z przerostem gruczołu krokowego.	P_W03, P_U11
W20	Opieka nad chorym z nadczynnością tarczycy w aspekcie leczenia chirurgicznego.	P_W03, P_U11
W21	Pielęgnowanie i edukacja pacjenta z chorobą naczyń obwodowych.	P_W03, P_U11
W22	Opieka nad chorym z żylakami kończyn dolnych.	P_W03, P_U11
W23	Zasady postępowania przed i pooperacyjnego w przypadku operacji serca.	P_W08, P_W09, P_K01, K_K02
W24	Specyfika postępowania chirurgicznego wobec pacjenta w wieku podeszłym.	P_W03, P_K01, K_K02
L.p.	Zajęcia praktyczne	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Określenie, historia i cechy współczesnej chirurgii.	P_W05
W2	Organizacja opieki chirurgicznej w Polsce.	P_W05, P_W11
W3	Żywnienie w chirurgii.	P_W06, P_K01, K_K02
W4	Równowaga wodno-elektrolitowa ustroju podstawą bezpieczeństwa działania chirurgicznego.	P_U01, P_U20
W5	Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń gospodarki kwasowo-zasadowej w chirurgii.	P_W10, P_U01, P_U17, P_U20
W6	Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego i przygotowanie do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym.	P_W07, P_K01
W7	Specyfika chirurgii jednego dnia.	P_W07, P_U17
W8	Przeszczepianie narządów i tkanek.	P_U04, P_U05, P_K01, K_K02
W9	Nowotwory i ich leczenie.	P_W10, P_W11
W10	Zasady postępowania pooperacyjnego z pacjentem. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. Problematyka odleżyn	P_W03, P_W09, P_U07, P_U09
W11	Ból jako problem chirurgiczny – zadania pielęgniarki w rozpoznawaniu i łagodzeniu bólu.	P_W09, P_U01, P_U16, P_U19, P_U21
W12	Zapalenie wyrostka robaczkowego, zasady postępowania z chorym w okresie przed i pooperacyjnym.	P_U01, P_U11 P_K01
W13	Problemy pielęgnacyjne u pacjentów leczonych z powodu raka jelita grubego.	P_U01, P_U09, P_U14, P_U20
W14	Przepuklina zwykła i powikłana. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym.	P_U01,, P_K01
W15	Problemy pielęgnacyjne pacjenta z kamicą pęcherzyka żółciowego leczonego operacyjnie.	P_U01, P_U14, P_U20, P_K01, K_K02
W16	Pielęgnowanie chorego z ostrym zapaleniem trzustki.	P_U01, P_U11
W17	Opieka nad chorym z ostrym zapaleniem otrzewnej.	P_U01, P_U11
W18	Pielęgnowanie chorego z kamicą moczową.	P_W03, P_U11
W19	Pielęgnacja chorego z przerostem gruczołu krokowego.	P_W03, P_U11
W20	Opieka nad chorym z nadczynnością tarczycy w aspekcie leczenia chirurgicznego.	P_W03, P_U11
W21	Pielęgnowanie i edukacja pacjenta z chorobą naczyń obwodowych.	P_W03, P_U11
W22	Opieka nad chorym z żylakami kończyn dolnych.	P_W03, P_U11
L.p.	Praktyki zawodowe	Odniesienie do przedmiotowych

		efektów uczenia się
Pz1	Przyjęcie chorego do oddziału chirurgicznego. Organizacja izolacji pacjenta chorego zakaźnie	P_U06
Pz2	Przygotowanie pacjenta do zabiegu chirurgicznego w trybie pilnym i planowym.	P_W07, P_U15, P_U17
Pz3	Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych w różnych schorzeniach chirurgicznych i opieka po badaniu.	P_W04, P_U08, P_U10, P_U17
Pz4	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w obrębie przewodu pokarmowego: przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, wątroby, gruczołów wydzielania wewnętrznego oraz narządów ruchu.	P_W07, P_U15
Pz5	Profilaktyka zakażenia ran w chirurgii.	P_W09, P_U05
Pz6	Opieka nad chorym w chirurgii urazowej – stłuczenia, skręcenia, zwichnięcia, złamania.	P_U12, P_U19
Pz7	Chory z drenażem klatki piersiowej.	P_W07, P_U05
Pz8	Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym.	P_W09, P_U09, P_U20
Pz9	Opieka nad chorym oparzonem.	P_W03, P_U19
Pz10	Odżywianie chorego w chirurgii.	P_W06, P_U13
Pz11	Dokumentowanie opieki nad chorym w chirurgii.	P_U11, P_U18
Pz12	Przygotowanie pacjenta do zabiegu chirurgicznego planowanego.	P_U15 P_W09
Pz13	Planowanie i realizowanie opieki pooperacyjnej nad pacjentem chirurgicznym.	P_W03, P_U15
Pz14	Podejmowanie działań mających na celu przygotowanie do samoopieki i samo pielęgnacji pacjenta chirurgicznego.	P_U02, P_U03
Pz15	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorymi po urazach wielonarządowych.	P_U14, P_U20
Pz16	Pielęgnowanie chorego ze schorzeniami naczyń obwodowych.	P_W03, P_U20
Pz17	Działania profilaktyczne pielęgniarki wobec chorych leczonych chirurgicznie. Problematyka odleżyn	P_W11, P_U02 P_U07, P_U14
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Profesjonalna opieka nad pacjentem w oddziale chirurgii – studium przypadku.	P_W01, P_U15
Sk2	Realizacja roli edukacyjnej pielęgniarki w opiece nad pacjentem w oddziale chirurgii – studium przypadku.	P_U02, P_U04
Sk3	Edukacja pacjenta dotycząca wykonywania ćwiczeń oddechowych po zabiegu operacyjnym.	P_U02, P_U03,
Sk4	Edukacja pacjenta dotycząca wykonywania ćwiczeń przeciwzakrzepowych.	P_U02, P_U03
Sk5	Edukacja pacjenta dotycząca postępowania z ranami pooperacyjnymi w domu.	P_U02 P_U03
Sk6	Edukacja pacjenta ze stomią i jego rodziny.	P_W11, P_U02, P_U03, P_U04

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

(E) egzamin pisemny. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie pracy pisemnej przygotowanej metodą studium przypadku obejmującej zagadnienia z zakresu opieki przed i pooperacyjnej pacjenta leczonego w oddziale chirurgii (Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.,
- zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.,
- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.,

- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.,
- właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.

Egzamin pisemny z przedmiotu zawiera pytania sprawdzające założone Efekty uczenia się. Każdy ze sprawdzanych efektów kształcenia musi zostać osiągnięty w stopniu co najmniej dostatecznym.

Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Zajęcia praktyczne:

(ZO) zaliczenie z oceną. Warunki zaliczenia:

- 100% frekwencja na zajęciach
 - obecność na zajęciach według listy obecności
 - ocena z przygotowania do zajęć,
 - ocena pracy studenta poprzez: aktywność na zajęciach, przygotowanie do zajęć, obserwacja pracy, zaliczanie poszczególnych czynności, stawianie diagnoz pielęgniarских, planowanie i realizowanie procesu pielęgnowania na podstawie przypadków klinicznych, wykonywanie zadań zgodnie z obowiązującymi procedurami na oddziale, prowadzenie dokumentacji pielęgniarской (proces pielęgnowania, raport), przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych, zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarки/ pielęgniarza, samoocena
- Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Praktyka zawodowa:

ZO zaliczenie z oceną. Warunki zaliczenia:

- 100% frekwencja na zajęciach,
- prowadzenie dokumentacji pielęgniarской proces pielęgnowania i raport pielęgniarский w formie pisemnej),
- przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych,
- zaliczenie poszczególnych umiejętności w dzienniczku praktyk,
- samoocena

Samokształcenie:

Zaliczenie na podstawie przedstawienia pracy pisemnej zgodnej z tematem samokształcenia.

Kryteria oceny pracy:

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. – 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.,
- zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.,
- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.,
- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.,
- właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01	praca pisemna (część pielęgniarская) / test (część kliniczna)	wykłady
P_W02, P_W10	test (część kliniczna)	

P_W03, P_W04	praca pisemna / egzamin pisemny	
P_W05, P_W06 - _W09, P_W11	egzamin pisemny	
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	sprawdzian pisemny (proces pielęgnowania)	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_U02- P_U05, P_U07- P_U09 P_U10, P_U12 P_U13, P_U14 P_U15 P_U17, P_U20, P_U21	sprawdzian praktyczny , obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności pielęgniarskich	
P_U06	ćwiczenia praktyczne typu próba pracy, obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności pielęgniarskich	
P_U11 P_U16 P_U18, P_U19	proces pielęgnowania, obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności pielęgniarских	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	obserwacja przez nauczyciela, opiekuna praktyk, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności pielęgniarskich	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarской w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego),	przy wsparciu wykładowcy wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarскую w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego-go, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego),	samodzielnie wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarскую w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-	samodzielnie, szczegółowo wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarскую w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego),

	układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.	układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi popelniając przy tym błędy.	stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi popelniając przy tym drobne błędy.	układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.
P_W02	nie zna zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia pojedyncze zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w pełni wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej popelniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób prawidłowy szczegółowo wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.
P_W03	nie zna zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	w sposób ogólny i niepełny definiuje wybrane zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	definiuje większość zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	trafnie i bezbłędnie definiuje zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.
P_W04	nie zna zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	omawia podstawowe zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, popelniając przy tym błędy.	omawia zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, popelniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób obszerny i bezbłędny omawia zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_W05	nie zna swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	na poziomie elementarnym charakteryzuje zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	charakteryzuje większość swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	w sposób wyczerpujący charakteryzuje swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).
P_W06	nie zna zasad żywienia chorych, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych.	w sposób ogólny i niepełny omawia zasady żywienia chorych, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i	omawia zasady żywienia chorych, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych,	obszernie i wnikliwie omawia zasady żywienia chorych, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed i pooperacyjnych.

		pooperacyjnych, popełniając błędy.	popełniając nieliczne błędy.	
P_W07	nie potrafi dokonać charakteryzacji czynników zwiększających ryzyko okołooperacyjne.	w podstawowym zakresie charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne, popełniając błędy.	charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne, popełniając nieliczne błędy.	omawia i obszernie charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne.
P_W08	nie zna zasad przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia.	wyjaśnia w sposób ogólny i niepełny zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia, popełniając błędy.	wyjaśnia zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia, popełniając nieliczne błędy.	w sposób obszerny i bezbłędny wyjaśnia zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym oraz w chirurgii jednego dnia.
P_W09	nie zna kierunków obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom, popełniając błędy.	charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom, popełniając nie-liczne błędy.	bezbłędnie charakteryzuje kierunki obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom.
P_W10	nie potrafi wymienić objawów, dokonać charakterystyki przebiegu i sposobów postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie.	charakteryzuje w sposób ogólny i niepełny objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie, popełniając błędy.	wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie wymienia objawy, charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych leczonych chirurgicznie.
P_W11	nie potrafi wyjaśnić działania zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia.	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia działania zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia, popełniając błędy.	wyjaśnia działania zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia, popełniając nieliczne błędy.	szczegółowo wyjaśnia działania zintegrowanego systemu opieki stomijnej i innych stowarzyszeń na rzecz zdrowia
Umiejętności				
P_U01	nie gromadzi informacji, nie formułuje diagnozy pielęgniarstwa, nie ustala celów i planu opieki, nie wdraża interwencji pielęgniarstwa oraz nie dokonuje ewaluacji opieki.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób zadowalający, ale wymagający uszczegółowienia.	gromadzi informacje, formułuje wstępną diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób prawidłowy, ale nieprofesjonalny.	profesjonalnie gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.
P_U02	nie rozpoznaje uwarunkowań zachowania zdrowia odbiorców opieki w	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie	profesjonalnie rozpoznaje i charakteryzuje uwarunkowania zachowania zdrowia

	różnym wieku i stanie zdrowia.	zdrowia, popełniając liczne błędy.	zdrowia popełniając nieliczne błędy.	odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_U03	nie prowadzi poradnictwa w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	ze wsparciem nauczycie-la prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	prawidłowo, ale niewystarczająco prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	profesjonalnie i z własnej inicjatywy prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.
P_U04	nie motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	ze wsparciem nauczycie-la motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego, popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób fachowy i odpowiedzialny motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.
P_U05	nie prowadzi profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym nieliczne błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.
P_U06	nie organizuje izolacji chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	przy wsparciu organizuje izolację chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	poprawnie, ale niewystarczająco organizuje izolację chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	profesjonalnie organizuje izolację chorych zakaźnie w miejscach publicznych i w warunkach domowych
P_U07	nie diagnozuje stopnia ryzyka rozwoju odleżyn i nie dokonuje ich klasyfikacji.	diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji, popełniając przy tym liczne błędy.	diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji, popełniając przy tym nieliczne błędy.	bezbłędnie diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji.
P_U08	nie pobiera materiał do badań diagnostycznych.	wspierany przez nauczyciela pobiera materiał do badań diagnostycznych.	pobiera materiał do badań diagnostycznych w sytuacjach typowych.	w sposób fachowy pobiera materiał do badań diagnostycznych w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U09	nie potrafi ocenić stanu ogólnego pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych.	pobieżnie ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych.	w większości przypadków poprawnie ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych.	samodzielnie i bezbłędnie ocenia stan ogólny pacjenta w kierunku powikłań po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i powikłań pooperacyjnych.
P_U10	nie potrafi przygotować chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	przygotowuje chorego badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, popełniając nieliczne błędy. do	prawie zawsze poprawnie przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	zawsze prawidłowo i w pełni przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.

P_U11	nie dokumentuje sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	w sposób pobieżny dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	w sposób w większości poprawny dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	samodzielnie i prawidłowo dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.
P_U12	nie potrafi doraźnie unieruchomić złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz nie potrafi przygotować pacjenta do transportu.	wspierany przez nauczyciela doraźnie unieruchamia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu.	doraźnie unieruchamia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu w sposób znaczący poprawnie.	samodzielnie doraźnie unieruchamia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu w sposób pełny i prawidłowy.
P_U13	nie prowadzi żywienia enteralnego i parenteralnego dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej.	przy wsparciu nauczyciela prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej.	prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej w sytuacjach typowych.	samodzielnie i bezbłędnie prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U14	nie rozpoznaje powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	z pomocą wykładowcy rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i prawie zawsze poprawnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego w pełni prawidłowo i samodzielnie.
P_U15	nie prowadzi rozmowy terapeutycznej.	mobilizowany przez nauczyciela prowadzi rozmowę terapeutyczną.	prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych.	prawidłowo i efektywnie prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U16	nie prowadzi, nie dokumentuje i nie potrafi ocenić bilansu płynów pacjenta.	prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta w sposób pobieżny i niezbyt dokładny.	prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta w sposób poprawny, ale niewyczerpujący.	prowadzi, dokumentuje i ocenia bilans płynów pacjenta dokładnie i wyczerpująco.
P_U17	nie przekazuje informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	pobieżnie przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu znaczącym.	prawidłowo przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu pełnym.
P_U18	nie asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych mobilizowany przez nauczyciela.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U19	nie prowadzi dokumentacji opieki nad	w sposób pobieżny i niezbyt dokładny pro-	poprawnie i samodzielnie prowadzi	samodzielnie, bezbłędnie i w sposób

	chorym: karty obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, karty rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz karty informacyjnej z zaleceniami w zakresie samoopieki.	wadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	wyczerpujący prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.
P_U20	nie potrafi ocenić poziomu bólu, reakcji chorego na ból i nasilenie bólu oraz nie potrafi zastosować postępowania przeciwbólowego.	z pomocą nauczyciela ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	w sposób poprawny w większości przypadków ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	samodzielnie i prawidłowo ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.
P_U21	nie dostosowuje interwencji pielęgniarskich do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	na poziomie elementarnym dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	poprawnie dostosowuje większość interwencji pielęgniarskich do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych w pełni prawidłowo i samodzielnie.
P_U22	nie potrafi przygotować i podać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	wspierany przez nauczyciela przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	zawsze prawidłowo przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
Kompetencje społeczne				
P_K01	Nie przestrzega praw pacjenta	przestrzega prawa pacjenta motywowany przez otoczenie.	przestrzega prawa pacjenta	systematycznie i samodzielnie przestrzega prawa pacjenta
P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

Cipora E.: Wprowadzenie do chirurgii. PWSZ im. J. Grodka w Sanoku, Sanok 2014.

Kapała W.: Pielęgniarstwo w chirurgii. Wybrane problemy z praktyki pielęgniarstwa oddziałów chirurgii ogólnej. Wydanie II, Czelej, Lublin 2006.

Noszczyk W.: Chirurgia. Repetytorium. Wyd. PZWL, Warszawa 2009.

Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wydanie I dodruk, PZWL, Warszawa 2010.

Walewska E., Ścisło L. (red.): Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. Wydanie I, PZWL, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca:

Fibak J.: Chirurgia. Repetytorium, PZWL, Warszawa 2010.

Głuszek S. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów wydziałów nauk o zdrowiu. Wydanie I, Czelej, Lublin 2008.

Karpel E., Jałowicki P. (red.): Ogólne powikłania pooperacyjne, Wyd. PZWL, Warszawa 2009.
 Noszczyk W. (red.) Chirurgia Tom I, II. Wyd. PZWL, Warszawa 2005.

Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo ginekologiczno-położnicze

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki specjalistycznej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	II/3,4 –w., zp. II/4 – praktyki
ECTS	8

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać się znajomością zagadnień z zakresu przedmiotów: Anatomia i Fizjologia.
Cele przedmiotu:	- wyposażenie studentów w podstawową wiedzę z zakresu postępowania leczniczego i pielęgnacyjnego w odniesieniu do kobiety ciężarnej, rodzącej, położnicy i noworodka, a także kobiety ze schorzeniami ginekologicznymi; - wykształcenie u studentów umiejętności praktycznych rozpoznawania oraz rozwiązywania problemów zdrowotnych kobiet w różnym wieku określonych przedmiotowym zakresem tematycznym; - ukształtowanie u studentów postawy etycznej niezbędnej do sprawowania opieki pielęgniarstwa na poziomie określonym zdefiniowanymi kompetencjami.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny z zastosowaniem technik audiowizualnych, opis przypadku, prelekcja, wyjaśnianie
Zajęcia praktyczne/praktyki zawodowe	metoda przypadków, pokaz w naturalnych warunkach oddziału, "próba pracy", objaśnienie, prelekcja

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W1.
P_W02	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	D.W3.

P_W03	zna zasady planowania opieki nad chorym w zależności od wieku i stanu zdrowia.	D.W5.
P_W04	zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W5.
P_W05	charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	D.W6.
P_W06	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W7.
P_W07	zna rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od jego wieku i stanu zdrowia pacjenta.	D.W7.
P_W08	charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem.	D.W14.
P_W09	wyjaśnia cel i zasady opieki przedkoncepcyjnej.	D.W15.
P_W10	charakteryzuje mechanizm i okresy porodu fizjologicznego.	D.W16.
P_W11	zna zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej i położu.	D.W16.
P_W12	identyfikuje etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych.	D.W17.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.	D.U1.
P_U02	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U2.
P_U03	motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	D.U2.
P_U04	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.	D.U3.
P_U05	pobiera materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych.	D.U12.
P_U06	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	D.U12.
P_U07	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa.	D.U15.
P_U08	prowadzi rozmowę terapeutyczną.	D.U20.
P_U09	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	D.U22.
P_U10	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	D.U23.
P_U11	prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, kartę rejestrów zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samo opieki.	D.U15.
P_U12	ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	D.U24.

P_U13	dostosowuje interwencje pielęgniarские do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	D.U27.
P_U14	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U26.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	Przestrzega prawa pacjenta	K_K02
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Zasady organizacji opieki położniczo - ginekologicznej w Polsce.	P_W07
W2	Planowanie rodziny, metody regulacji poczęć, antykoncepcja.	P_W09
W3	Badania diagnostyczne w położnictwie i ginekologii.	P_W02, P_U10
W4	Wybrane zagadnienia z patologii ciąży.	P_W01, P_W12
W5	Problemy ginekologiczne u kobiet w różnym wieku.	P_W09, P_W01
W6	Nowotwory narządu rodowego oraz gruczołu piersiowego u kobiet.	P_W09, P_W12
W7	Niepłodność, jako problem medyczny i społeczny.	P_W09, P_W12
L.p.	Moduł pielęgniarский	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Opieka medyczna nad kobietą w różnych okresach jej życia.	P_W09, P_K01
W2	Fizjologia cyklu miesięcznego - zasady obserwacji.	P_W09, P_K01
W3	Etapy rozwoju prenatalnego człowieka. Czynniki teratogenne.	P_W01, P_W01
W4	Postępowanie pielęgniarский wobec ciężarnej z ciążą fizjologiczną.	P_W03, P_W11
W5	Pielęgnowanie pacjentki w przypadku najczęściej występujących stanów patologii okresu ciąży.	P_W03, P_K01, K_K02
W6	Poród fizjologiczny - okresy, mechanizm, obserwacja rodzącej.	P_W10, P_W11
W7	Poród zabiegowy - przygotowanie rodzącej, przebieg, opieka pielęgniarский po porodzie.	P_W06, P_W11, P_U01, P_U13, P_K01, K_K02
W8	Opieka nad położnicą w połogu fizjologicznym i powikłanym.	P_W03, P_W06, P_W11

W9	Opieka pielęgniarska nad noworodkiem i wcześniakiem.	P_W06, P_W08
W10	Udział pielęgniarki w diagnostyce ginekologicznej.	P_W04, P_U05, P_U06 P_U10
W11	Opieka pielęgniarska nad kobietą z problemami ginekologiczno - onkologicznymi.	P_W03, P_W06, P_K01, K_K02
L.p.	Zajęcia praktyczne	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Zp1	Rola i zadania położnej/pielęgniarki w izbie przyjęć położniczo-ginekologicznej.	P_W07, P_U01, P_K01, K_K02
Zp2	Przygotowanie ciężarnej do porodu z uwzględnieniem obowiązujących zaleceń WHO.	P_U01, P_U12
Zp3	Obserwacja rodzącej w poszczególnych okresach porodu.	P_U07, P_U09, P_U13
Zp4	Opieka i pielęgnowanie noworodka dojrzałego i donoszonego.	P_W06, P_W08, P_K01, K_K02
Zp5	Specyfika opieki pielęgniarskiej nad noworodkiem niedojrzałym i/lub niedonoszonym.	P_W08, P_K01, K_K02
Zp6	Pielęgnowanie ciężarnej z poronieniem i porodem przedwczesnym.	P_W06, P_U13, P_U01
Zp7	Postępowanie z ciężarną po terminie porodu.	P_W06, P_U13, P_U01, P_K01, K_K02
Zp8	Opieka nad ciężarną z niedokrwistością w przebiegu ciąży.	P_W06, P_U05
Zp9	Pielęgnowanie pacjentki z cukrzycą w ciąży.	P_W06, P_U13, P_U01
Zp10	Pielęgnowanie ciężarnych z gestozą.	P_W06, P_U13, P_U01, P_K01, K_K02
Zp11	Pielęgnowanie ciężarnej z wybraną patologią łożyska.	P_W06 P_W12, P_U13, P_U01
Zp12	Postępowanie z ciężarną w przypadku przedwczesnego pęknięcia błon płodowych.	P_W06, P_U13, P_U01
Zp13	Postępowanie w przypadku konfliktu serologicznego w układzie Rh i ABO.	P_U13, P_U01, P_K04
Zp14	Przebieg ciąży w przypadku wybranej nie położniczej choroby układowej.	P_W12, P_U13, P_U01
Zp15	Opieka nad ciężarną z zaburzeniami endokrynologicznymi.	P_W06, P_W12,

		P_W06, P_K01, K_K02
Zp16	Postępowanie pielęgniarki w przypadku niepomyślnego ukończenia ciąży.	P_W06, P_U13
Zp17	Edukacja ciężarnej w zakresie stylu życia w ciąży.	P_W11 P_U02
Zp18	Edukacja położnicy w zakresie stylu życia w okresie połogu.	P_W11 P_U02,
Zp19	Pielęgowanie w przypadku zakażeń i stanów zapalnych w ginekologii.	P_U13
Zp20	Farmakoterapia okresu ciąży, porodu, połogu oraz wybranych schorzeń ginekologicznych.	P_W05, P_U14
Zp21	Zastosowanie metod diagnostycznych w różnych stanach klinicznych w położnictwie i ginekologii.	P_W04, P_U05, P_U10, P_K01, K_K02
Zp22	Dokumentowanie działań pielęgniarskich w oddziale położniczym i ginekologicznym.	P_U07, P_U11 P_K01, K_K02
L.p.	Praktyki zawodowe	Odniesienie do przedmiotowyc h efektów uczenia się
Pz1	Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne w położnictwie i ginekologii. Ocena ryzyka ciążowego.	P_W12, P_K01
Pz2	Cele i zasady opieki przedkoncepcyjnej - zadania pielęgniarki/położnej.	P_W06, P_W09
Pz3	Wywiad położniczo - ginekologiczny.	P_U01 P_K01, K_K02
Pz4	Diagnozowanie stanu oraz planowanie opieki nad pacjentką w oddziale położniczo - ginekologicznym.	P_W02, P_W12, P_U01, P_U05
Pz5	Interwencje pielęgniarskie w wybranych problemach położniczo - ginekologicznych.	P_U01, P_U05, P_U09, P_U13, P_K01, K_K02
Pz6	Przygotowanie, opieka w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych w położnictwie i ginekologii.	P_W04, P_U06
Pz7	Edukacja położnicy z zakresie laktacji, karmienia naturalnego i pielęgnacji noworodka.	P_W11 P_U02
Pz8	Przygotowanie do operacji ginekologicznej drogą pochwową/brzuszną i pielęgowanie po zabiegu.	P_W11, P_U05
Pz9	Profilaktyka chorób ginekologicznych.	P_W12, P_U04, P_K01
Pz10	Opieka i edukacja pacjentki po zabiegu mastektomii.	P_W06, P_U02
Pz11	Przygotowanie do samoopieki i edukacja w wybranych schorzeniach położniczo - ginekologicznych.	P_W11, P_W12, P_U02 P_K01, K_K02
Pz12	Wsparcie społeczne pacjentek w ginekologii onkologicznej.	P_U03
Pz13	Elementy psychoprofilaktyki okresu ciąży, porodu, połogu.	P_U06, P_U08
Pz14	Metody łagodzenia bólu porodowego.	P_U12 P_K01, K_K02
Pz15	Rola i zadania szkół rodzenia.	P_U03

L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Przygotowanie do porodu i rodzielstwa.	P_U03
Sk2	Rola pielęgniarki w profilaktyce nowotworów narządu rodneego i sutka.	P_U04, P_W09
Sk3	Rola i zadania pielęgniarki/położnej podczas terapii bólu.	P_U12
Sk4	Wsparcie profesjonalne i nieprofesjonalne u kobiety po odjęciu piersi.	P_U03, P_U08

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Wykłady w III semestrze (Z) - zaliczenie.

Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie pozytywnych zaliczeń z prac pisemnych z tematów realizowanych w każdym semestrze.

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.,
- zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.,
- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.,
- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.,
- właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.

Wykłady w IV semestrze - (E) egzamin.

Podstawą dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie prac pisemnych. Egzamin pisemny obejmuje całość materiału określonego przedmiotowym zakresem tematycznym dotyczącym wiedzy i umiejętności oraz określonych zdefiniowanymi kompetencjami społecznymi. Zagadnienia obejmują treści całego modułu. Egzamin pisemny przeprowadzany jest w formie testu jednokrotnego wyboru składającego się z 60 pytań. Za każdą prawidłową odpowiedź student otrzymuje - 1 punkt, za błędną - 0 punktów. Zaliczenie wykładów student otrzymuje na podstawie uzyskania pozytywnej oceny z testu pisemnego na co najmniej 60% punktów.

Skala procentowa oceny:

100% - 93% - bardzo dobry

92% - 85%- dobry plus

84% - 77%- dobry

76% - 69%- dostateczny plus

69-60%- dostateczny

poniżej 59% - niedostateczny

Egzamin poprawkowy przeprowadzany jest w formie ustnej.

W punktacji bierze się pod uwagę:

1. zgodność merytoryczna wypowiedzi z tematem pytania - 0-2 pkt.
2. logiczność, spójność i poprawność merytoryczna wypowiedzi - 0-2 pkt.
3. posługiwanie się zawodowym językiem medycznym - 0-2 pkt.
4. odpowiedzi na zadawane pytania - 0-2 pkt.
5. kompleksowość wypowiedzi - 0-2 pkt.

Skala: 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Zajęcia praktyczne:

Zajęcia praktyczne – zaliczenie (Z) w III semestrze; zaliczenie (ZO) w IV semestrze. Podstawą uzyskania zaliczenia jest:

- pisemne sprawozdanie dotyczące rozpoznania stanu pacjentek hospitalizowanych w oddziale położniczo - ginekologicznym, planowania, realizowania i oceny podjętych działań w formie procesu pielęgnowania – (1 proces pielęgnowania w każdym semestrze);
- pisemne sprawozdanie z dyżuru w formie raportu pielęgniarskiego – (po 1 sprawozdaniu w semestrze);
- sprawdzian praktyczny w formie ustnej (Kryteria oceny odpowiedzi ustnej: treść (0 – 10 pkt.), słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.), poprawność językowa (0 – 2 pkt.); cenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 8 pkt./14 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 9 pkt. – 3,5; 10 pkt. – 4,0; 11 – 12 pkt. – 4,5; 13 – 14 pkt. – 5; pisemnej (6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5) wg kryteriów: wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt., zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt., poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt., prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt., właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.) lub wykonania czynności – zaliczenie umiejętności zawartych w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara.
- obecność na 100% zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, punktualność, kultura osobista, prawidłowe wykonywanie czynności pielęgniarskich zgodnie ze standardem, współpraca z nauczycielem, studentami oraz członkami zespołu terapeutycznego;
- samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych – aktywność na zajęciach, obserwacja czynności, bieżąca informacja zwrotna.

Praktyki zawodowe:

Praktyka zawodowa zaliczenie z oceną (ZO) w IV semestrze.

Podstawą uzyskania zaliczenia jest:

- odbycie 40 godzin praktyk zawodowych przydzielanych do realizacji zgodnie z programem nauczania.
- obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarskich.
- terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara.
- samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji Społecznych

Samokształcenie:

- Zaliczenie samokształcenia - przygotowanie i przedstawienie prezentacji na jeden z wybranych tematów. Prezentację przygotowuje grupa pięciu studentów. Temat może być zaproponowany przez studenta. Ocena prezentacji obejmuje: uzasadnienie wyboru tematu, zawartość merytoryczną, formę graficzną, podsumowanie, bibliografię i czas prezentacji (10 min.):

zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.)

-zgodność projektu z tematem (0 – 2 pkt.)

-oryginalność (0 – 2 pkt.)

-wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.)

-staranność (0 – 2 pkt.)

-terminowość wykonania (0 – 2 pkt.)

-poprawność językowa (0 – 2 pkt.)

-słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)

-estetyka (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%);

12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W12	test pisemny	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01, P_U04, P_U07, P_U11, P_U12	proces pielęgnowania, obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_U02, P_U03, P_U05, P_U06, P_U08, P_U10, P_U13, P_U14	sprawdzian praktyczny, obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna	
P_U09	sprawozdanie z dyżuru/raport, obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01, P_K02 - P_K10	obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_K02	praca pisemna, odpowiedź ustna, obserwacja przez nauczyciela, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna	samokształcenie zajęcia praktyczne praktyki zawodowe

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie potrafi scharakteryzować czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje tylko niektóre czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje większość czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	prawidłowo charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_W02	nie zna zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym,	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia pojedyncze zasady diagnozowania w	w pełni wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie	w sposób prawidłowy szczegółowo wyjaśnia zasady diagnozowania w

	geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjo-logicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej popełniając przy tym nieliczne błędy.	pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.
P_W03	nie zna zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	w sposób ogólny i niepełny definiuje wybrane zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	definiuje większość zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	trafnie i bezbłędnie definiuje zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.
P_W04	nie zna zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	omawia podstawowe zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, popełniając przy tym błędy.	omawia zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób obszerny i bezbłędny omawia zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_W05	nie potrafi scharakteryzować grupy leków i ich działania na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	przy wsparciu wykładowcy charakteryzuje wybrane grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	samodzielnie charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.
P_W06	nie potrafi scharakteryzować technik i procedur pielęgniarstwa stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego	charakteryzuje wybrane techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu	szczegółowo i bezbłędnie charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w

	wieku i stanu zdrowia.	wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym błędy.	zdrowia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W07	nie zna roli pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta.	w podstawowym zakresie omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta, popełniając błędy.	omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta, popełniając nieliczne błędy.	obszernie i wyczerpująco omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta.
P_W08	nie potrafi scharakteryzować podstaw opieki nad wcześniakiem i noworodkiem.	charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem, jedynie dzięki wskazówkom nauczyciela.	samodzielnie charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem, w stopniu zadowalającym.	samodzielnie, trafnie i rzeczowo charakteryzuje podstawy opieki nad wcześniakiem i noworodkiem.
P_W09	nie potrafi wyjaśnić celu i zasad opieki przedkoncepcyjnej.	w podstawowym zakresie wyjaśnia cel i zasady opieki przedkoncepcyjnej.	wyjaśnia poprawnie, ale niewyczerpująco cel i zasady opieki przedkoncepcyjnej.	obszernie i wnikliwie wyjaśnia cel i zasady opieki przedkoncepcyjnej.
P_W10	nie potrafi scharakteryzować mechanizmu i okresu porodu fizjologicznego.	charakteryzuje w sposób ogólny i niepełny mechanizm i okresy porodu fizjologicznego, popełniając błędy.	charakteryzuje mechanizm i okresy porodu fizjologicznego, popełniając nieliczne błędy.	charakteryzuje i wyczerpująco omawia mechanizm i okresy porodu fizjologicznego.
P_W11	nie zna zasad planowania opieki nad kobietą, w ciąży fizjologicznej i położu.	wyjaśnia wybrane zasady planowania opieki nad kobietą, w ciąży fizjologicznej i położu.	wyjaśnia większość zasad planowania opieki nad kobietą, w ciąży fizjologicznej i położu.	szczegółowo wyjaśnia zasady planowania opieki nad kobietą, w ciąży fizjologicznej i położu.
P_W12	nie potrafi dokonać identyfikacji etiopatogenezy schorzeń ginekologicznych.	na poziomie elementarnym identyfikuje etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych, popełniając błędy.	samodzielnie identyfikuje etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych, popełniając nieliczne błędy.	samodzielnie i bezbłędnie identyfikuje etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych.
Umiejętności				
P_U01	nie gromadzi informacji, nie formułuje diagnozy pielęgniarskiej, nie ustala celów i planu opieki, nie wdraża interwencji pielęgniarskiej oraz nie dokonuje ewaluacji opieki.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób zadowalający, ale	gromadzi informacje, formułuje wstępną diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób	profesjonalnie gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki.

		wymagający uszczegółowienia.	prawidłowy, ale nieprofesjonalny.	
P_U02	nie prowadzi poradnictwa w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	ze wsparciem nauczyciela prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	prawidłowo, ale niewystarczająco prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	profesjonalnie i z własnej inicjatywy prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.
P_U03	nie motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	ze wsparciem nauczyciela motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego, popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób fachowy i odpowiedzialny motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.
P_U04	nie prowadzi profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym nieliczne błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.
P_U05	nie pobiera materiał do badań diagnostycznych.	wspierany przez nauczyciela pobiera materiał do badań diagnostycznych.	pobiera materiał do badań diagnostycznych w sytuacjach typowych.	w sposób fachowy pobiera materiał do badań diagnostycznych w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U06	nie potrafi przygotować chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, popełniając nieliczne błędy.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	zawsze prawidłowo i w pełni przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.
P_U07	nie dokumentuje sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	w sposób pobieżny dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	w sposób w większości poprawny dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	samodzielnie i prawidłowo dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.
P_U08	nie prowadzi rozmowy terapeutycznej.	mobilizowany przez nauczyciela prowadzi rozmowę terapeutyczną.	prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych.	prawidłowo i efektywnie prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U09	nie przekazuje informacji o stanie zdrowia chorego	pobieżnie przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom	prawidłowo przekazuje informacje o stanie zdrowia

	członkom zespołu terapeutycznego.	członkom zespołu terapeutycznego.	zespołu terapeutycznego w stopniu znaczącym.	chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu pełnym.
P_U10	nie asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych mobilizowany przez nauczyciela.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U11	nie prowadzi dokumentacji opieki nad chorym: karty obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, karty rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz karty informacyjnej z zaleceniami w zakresie samoopieki.	w sposób pobieżny i niezbyt dokładny prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	poprawnie i samodzielnie prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	samodzielnie, bezbłędnie i w sposób wyczerpujący prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zalecenia-mi w zakresie samoopieki.
P_U12	nie potrafi ocenić poziomu bólu, reakcji chorego na ból i nasilenie bólu oraz nie potrafi zastosować postępowania przeciwbólowego.	z pomocą nauczyciela ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	w sposób poprawny w większości przypadków ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	samodzielnie i prawidłowo ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.
P_U13	nie dostosowuje interwencji pielęgniarskich do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	na poziomie elementarnym dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	poprawnie dostosowuje większość interwencji pielęgniarskich do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych w pełni prawidłowo i samodzielnie.
P_U14	nie potrafi przygotować i podać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	wspierany przez nauczyciela przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	zawsze prawidłowo przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
Kompetencje społeczne				
P_K01	Nie przestrzega praw pacjenta	przestrzega prawa pacjenta motywowany przez otoczenie.	przestrzega prawa pacjenta	systematycznie i samodzielnie przestrzega prawa pacjenta

P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.
-------	---	--	---	---

Literatura podstawowa:

Bień A.: Alternatywne metody opieki okołoporodowej. PZWL, Warszawa 2012.

Bień A.: Opieka nad kobietą ciężarną. PZWL, Warszawa 2009.

Iwanowicz - Palus G.: Prowadzenie porodu. PZWL, Warszawa 2010.

Łepecka - Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. PZWL, Warszawa 2010.

Szostak-Węgierek D., Cichocka A.: Żywnienie kobiet w ciąży. PZWL, Warszawa 2011.

Literatura uzupełniająca:

Ćwiek D., Augustyniuk K., Branecka - Woźniak D.: Szkoła rodzenia. PZWL, Warszawa 2010.

Dmoch-Gajzlerska E., Woollard M., Hinshaw K., Ewa Dmoch-Gajzlerska.: Stany nagłe w położnictwie. PZWL, Warszawa 2011.

Gadzinowski J., Hnatyszyn G., Kęsiak M.: Podstawy neonatologii. PZWL, Warszawa 2010.

Jane H.: Zaburzenia psychiczne w ciąży i porożu. Urban & Partner, 2012.

Paterson L., Sandbrook S., Trotter S.: Noworodek i jego rodzina. Praktyka położnicza. PZWL, Warszawa 2011.

Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki specjalistycznej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	II/4 –w., zp. III/5 – praktyki
ECTS	9

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien posiadać wiedzę z przedmiotów: psychologia, filozofia i etyka pielęgniarki, podstawy pielęgniarstwa.
Cele przedmiotu:	- przygotowanie studenta do realizacji opieki pielęgniarstwa nad pacjentem w wybranych zaburzeniach zdrowia psychicznego,

	- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i rozwiązywania problemów pacjentów hospitalizowanych w oddziale psychiatrycznym i środowiskowych formach opieki.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny z zastosowaniem technik audiowizualnych, opis przypadku, prelekcja, wyjaśnianie
Zajęcia praktyczne/praktyki zawodowe	metoda przypadków, pokaz w naturalnych warunkach oddziału, "próba pracy", objaśnienie, prelekcja

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	D.W3.
P_W02	zna zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	D.W5.
P_W03	charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	D.W6.
P_W04	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W7.
P_W05	zna swoje zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce.	D.W10.
P_W06	zna etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych.	D.W19.
P_W07	zna zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego.	D.W20.
P_W08	zna możliwości stosowania psychoterapii u chorych z zaburzeniami psychicznymi.	D.W21.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.	D.U1.
P_U02	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U2.
P_U03	motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	D.U2.

P_U04	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	D.U18.
P_U05	proceedzi rozmowę terapeutyczną.	D.U20.
P_U06	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	D.U22.
P_U07	proceedzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarstkich i raportów, kartę rejestrów zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samo opieki.	D.U15.
P_U08	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U26.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	Przestrzega prawa pacjenta	K_K02
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Organizacja opieki psychiatrycznej w świetle obowiązujących przepisów prawnych.	P_W05, P_K02
W2	Ustawa o zdrowiu psychicznym.	P_W05, P_K02
W3	Rodzaje, etiologia, patogeneza i obraz kliniczny zaburzeń psychicznych.	P_W01, P_W06
W4	Nowoczesne metody diagnostyki i terapii w psychiatrii.	P_W01
L.p.	Moduł pielęgniarstki	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Pielęgnowanie chorego z depresją i tendencjami samobójczymi, w zespole maniakalnym, schizofrenią.	P_W02
W2	Udział pielęgniarstki w profilaktyce, diagnozowaniu i kompleksowej terapii chorób psychicznych z uwzględnieniem farmakoterapii, psychoterapii i terapii zajęciowej.	P_W01, P_W01, P_W08, P_U01, P_U06, P_U07, P_U10
W3	Komunikowanie z chorym z zaburzeniami psychicznymi.	P_U05, P_K01, P_K01, P_K02
W4	Postępowanie pielęgniarstki w zaburzeniach psychicznych wieku podeszłego – zmiany osobowości i zachowania.	P_U08, P_U09
W5	Rola pielęgniarstki w opiece nad dzieckiem chorym psychicznie, z zaburzonym zachowaniem, z trudnościami szkolnymi, autoagresywnym, agresywnym, auty-stycznym.	P_U01, P_U10

W6	Przymus bezpośredni, rodzaje, wskazania do zastosowania, obowiązująca dokumentacja stanu pacjenta.	P_W07, P_U09
W7	Specyfika procesu pielęgnowania i dokumentowania stanu pacjenta chorego psychicznie.	P_U07, P_K01, P_K02
L.p.	Zajęcia praktyczne	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Zp1	Zapoznanie ze specyfiką pracy pielęgniarki w oddziale psychiatrycznym.	P_U09 P_K04
Zp2	Nawiązanie kontaktu słownego i rozmowy terapeutycznej z chorym.	P_U05, P_K04
Zp3	Rozpoznawanie symptomów chorób psychicznych i zaburzeń niepsychotycznych – udział w diagnozie psychiatrycznej i badaniach konsultacyjnych.	P_W01, P_W06, P_U01
Zp4	Prowadzenie obserwacji pielęgniarskiej na sali chorych. Współudział w organizacji dnia szpitalnego.	P_U04, P_U06, P_U07
Zp5	Udział w wizycie lekarskiej, gabinetowej, społeczności terapeutycznej.	P_U03, P_U09, P_K01, P_K02
Zp6	Udział pielęgniarki w różnych formach terapii chorób psychicznych: - farmakoterapia (ze szczególnym uwzględnieniem zasad podawania leków i skutków ubocznych stosowanych leków), - psychoterapia, - leczenie elektrowstrząsami, - terapia zajęciowa.	P_W03, P_W08, P_U04, P_U06, P_U09, P_U10, P_K01, P_K02
Zp7	Prowadzenie procesu pielęgnowania na podstawie indywidualnego stanu pacjenta: diagnozowanie, formułowanie celów pielęgnacyjnych, planowanie opieki, realizowanie i ocena uzyskanych wyników pielęgnowania.	P_W02, P_W04, P_U01, P_U04, P_U08, P_K01, P_K02
Zp8	Udział pielęgniarki w edukacji chorych i ich rodzin.	P_U02, P_U03
L.p.	Praktyki zawodowe	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Pz1	Nawiązanie kontaktu werbalnego i pozawerbalnego z psychicznie chorym, jego rodziną oraz z zespołem terapeutycznym.	P_U05, P_K01, P_K02
Pz2	Ocena stanu psychicznego, fizycznego i sytuacji społecznej chorego psychicznie na podstawie zebranych drogą: wywiadu obserwacji i analizy dokumentacji pacjenta.	P_U07, P_U08
Pz3	Metody psychoterapii i rehabilitacji w psychiatrii.	P_W08, P_U09, P_K01, P_K02
Pz4	Planowanie pielęgnowania chorych z różnymi zaburzeniami psychicznymi w warunkach szpitalnych i w środowiskowych formach opieki.	P_W02, P_W04, P_U08
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się

Sk1	Promocja zdrowia i profilaktyka zaburzeń psychicznych.	P_U02, P_U03
Sk2	Filozofia i etyka w psychiatrii.	P_W06, P_K09
Sk3	Rehabilitacja psychiatryczna (treningi umiejętności społecznych, aktywnego udziału pacjenta w leczeniu, terapia zajęciowa).	P_U08
Sk4	Udział pielęgniarki w psychoterapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.	P_U05
Sk5	Opieka pielęgniarka w psychiatrii środowiskowej.	P_U05 P_U09
Sk6	Nieprofesjonalne formy pomocy i opieki nad chorym psychicznie - grupy wsparcia, kluby, stowarzyszenia pacjentów, rodzin chorych psychicznie.	P_U02, P_U03
Sk7	Opis pacjenta z zaburzeniami psychicznymi -studium przypadku.	P_W06

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z samokształcenia. Forma zaliczenia wykładu: Obecność na wykładach – pozytywna ocena z egzaminu. Egzamin przeprowadzany w formie pisemnej z użyciem testu weryfikującego wiedzę studentów (uzyskanie co najmniej 60% punktów z egzaminu).

Skala procentowa oceny:

100% - 93% - bardzo dobry
92% - 85%- dobry plus
84% - 77%- dobry
76% - 69%- dostateczny plus
69-60%- dostateczny
poniżej 59% - niedostateczny

Zajęcia praktyczne:

Zajęcia praktyczne – zaliczenie (Z) w III semestrze; zaliczenie (ZO) w IV semestrze. Obecność na zajęciach 100% oraz uzyskanie pozytywnej oceny z wyznaczonych efektów kształcenia.

Podstawą uzyskania zaliczenia jest:

- pisemne sprawozdanie dotyczące rozpoznania stanu pacjenta, planowania, realizowania i oceny podjętych działań w formie procesu pielęgnowania – (1 proces pielęgnowania w każdym semestrze);
pisemne sprawozdanie z dyżuru w formie raportu pielęgniarskiego – (po 1 sprawozdaniu w semestrze) -skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

- sprawdzian praktyczny w formie pisemnej (6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. - 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5) wg kryteriów: wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt., zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt., poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt., prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt., właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.) lub wykonania czynności – zaliczenie umiejętności zawartych w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara.

- obecność na 100% zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, punktualność, kultura osobista, prawidłowe wykonywanie czynności pielęgniarskich zgodnie ze standardem, współpraca z nauczycielem, studentami oraz członkami zespołu terapeutycznego;

- samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych – aktywność na zajęciach, obserwacja czynności, bieżąca informacja zwrotna.

Praktyki zawodowe:

Praktyka zawodowa zaliczenie z oceną (ZO) w V semestrze.

Podstawą uzyskania zaliczenia jest:

- odbycie 80 godzin praktyk zawodowych przydzielanych do realizacji zgodnie z programem nauczania.
- obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarских.
- terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarzki/pielęgniara.
- samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji Społecznych

Samokształcenie:

- Zaliczenie samokształcenia - przygotowanie i przedstawienie prezentacji na jeden z wybranych tematów. Prezentację przygotowuje grupa pięciu studentów. Temat może być zaproponowany przez studenta. Ocena prezentacji obejmuje: uzasadnienie wyboru tematu, zawartość merytoryczną, formę graficzną, podsumowanie, bibliografię i czas prezentacji (10 min.):
- zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.)
- zgodność projektu z tematem (0 – 2 pkt.)
- oryginalność (0 – 2 pkt.)
- wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.)
- staranność (0 – 2 pkt.)
- terminowość wykonania (0 – 2 pkt.)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)
- estetyka (0 – 2 pkt.)

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W08	test pisemny	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01– P_U05 P_U08	sprawdzian praktyczny, obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_U06, P_U07	proces pielęgnowania, obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	obserwacja przez nauczyciela prowadzącego, obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
--------------------	----------------------	---------------------	---------------------	--------------------

Wiedza				
P_W01	nie zna zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjo-logicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia pojedyncze zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w pełni wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób prawidłowy szczegółowo wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej
P_W02	nie zna zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	w sposób ogólny i nie-pełny definiuje wybrane zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	definiuje większość zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	trafnie i bezbłędnie definiuje zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.
P_W03	nie potrafi scharakteryzować grupy leków i ich działania na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	przy wsparciu wykładowcy charakteryzuje wybrane grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	samodzielnie charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.
P_W04	nie potrafi scharakteryzować technik i procedur pielęgniarstkich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	charakteryzuje wybrane techniki i procedury pielęgniarstkie stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstkie stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	szczegółowo i bezbłędnie charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstkie stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W05	nie zna swistych zasad organizacji opieki	na poziomie elementarnym charakteryzuje zasady	charakteryzuje większość swistych zasad organizacji	w sposób wyczerpujący charakteryzuje

	specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).
P_W06	nie zna etiopatogenezy i objawów klinicznych podstawowych zaburzeń psychicznych.	charakteryzuje w sposób ogólny i niepełny etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych, popełniając błędy.	charakteryzuje etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych, popełniając nieliczne błędy.	obszernie i wnikliwie charakteryzuje etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych.
P_W07	nie zna zasad obowiązujących przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego.	charakteryzuje w sposób ogólny i niepełny zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego, popełniając błędy.	omawia zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego, popełniając nieliczne błędy.	wnikliwie omawia zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego.
P_W08	nie zna możliwości stosowania psychoterapii u chorych z zaburzeniami układu nerwowego.	w podstawowym zakresie prezentuje informacje na temat możliwości stosowania psychoterapii u chorych z zaburzeniami układu nerwowego, popełniając nieliczne błędy	prezentuje informacje na temat możliwości stosowania psychoterapii u chorych z zaburzeniami układu nerwowego, popełniając nieliczne błędy	prezentuje rozbudowane informacje na temat możliwości stosowania psychoterapii u chorych z zaburzeniami układu nerwowego.
Umiejętności				
P_U01	nie gromadzi informacji, nie formułuje diagnozy pielęgniarstwa, nie ustala celów i planu opieki, nie wdraża interwencji pielęgniarstwa oraz	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób zadowalający, ale	gromadzi informacje, formułuje wstępną diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób	profesjonalnie gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.

	nie dokonuje ewaluacji opieki.	wymagający uszczegółowienia.	prawidłowy, ale nieprofesjonalny.	
P_U02	nie prowadzi poradnictwa w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	ze wsparciem nauczyciela prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	prawidłowo, ale niewystarczająco prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	profesjonalnie i z własnej inicjatywy prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.
P_U03	nie motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	ze wsparciem nauczyciela motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego, popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób fachowy i odpowiedzialny motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.
P_U04	nie rozpoznaje powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	z pomocą wykładowcy rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i prawie zawsze poprawnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego w pełni prawidłowo i samodzielnie.
P_U05	nie prowadzi rozmowy terapeutycznej.	mobilizowany przez nauczyciela prowadzi rozmowę terapeutyczną.	prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych.	prawidłowo i efektywnie prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U06	nie przekazuje informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	pobieżnie przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu znaczącym.	prawidłowo przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu pełnym.
P_U07	nie prowadzi dokumentacji opieki nad chorym: karty obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, karty rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz karty informacyjnej z	w sposób pobieżny i niezbyt dokładny prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia	poprawnie i samodzielnie prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia	samodzielnie, bezbłędnie i w sposób wyczerpujący prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych,

	zaleceniami w zakresie samoopieki.	odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.
P_U08	nie potrafi przygotować i podać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	wspierany przez nauczyciela przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	zawsze prawidłowo przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
Kompetencje społeczne				
P_K01	Nie przestrzega praw pacjenta	przestrzega prawa pacjenta motywowany przez otoczenie.	przestrzega prawa pacjenta	systematycznie i samodzielnie przestrzega prawa pacjenta
P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

Bilikiewicz A., Psychiatria, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011.

Górna K., Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne, PZWL, Warszawa 2012.

Wilczek – Różyczka E.,(red.) Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego, Wyd. Czelej, Lublin 2007.

Wilczek – Różyczka E., Komunikowanie się z chorym psychicznie, Wyd. Czelej, Lublin 2007.

Literatura uzupełniająca:

Casher M. I., Bess J. D., Pacjent na oddziale psychiatrycznym, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2013.

Heitzman J.: Psychiatria. Podręcznik dla studiów medycznych, PZWL, Warszawa 2007.

Krupka-Matuszczyk I., Matuszczyk M. (red): Psychiatria - Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, wydawnictwo SUM, 2007.

Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki specjalistycznej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym

Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	III/5 –w., zp., praktyki
ECTS	8

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien posiadać wiedzę z przedmiotów: psychologia, filozofia i etyka pielęgniarki, podstawy pielęgniarstwa.
Cele przedmiotu:	Przygotowanie studenta do realizacji opieki nad pacjentem w wybranych stanach zagrożenia życia, postępowania anestezyjologicznego oraz kształtowanie umiejętności rozpoznawania i rozwiązywania problemów pacjentów hospitalizowanych w oddziale intensywnej opieki medycznej.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, dyskusja dydaktyczna
Zajęcia praktyczne/praktyki zawodowe	studium przypadku, instruktaż

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	wymienia czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku.	D.W1.
P_W02	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezyjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	D.W3.
P_W03	charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	D.W6.
P_W04	zna swoje zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce.	D.W10.
P_W05	zna metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności.	D.W18.
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.	D.U1.
P_U02	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.	D.U3.
P_U03	prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo perystaltycznej.	D.U17.
P_U04	pielęguje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną.	D.U19.

P_U05	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	D.U22.
P_U06	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	D.U23.
P_U07	ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	D.U24.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	Przestrzega prawa pacjenta	K_K02
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Anestezja. Przygotowanie pacjenta do znieczulenia.	P_W03, P_W05, P_K01
W2	Intensywny nadzór bezprzyrządowymi i przyrządowymi - rozpoznanie stanu zagrożenia życia.	P_W01, P_W05
W3	Metody i przyrządy stosowane do udrażniania dróg oddechowych i sztucznej wentylacji.	P_U06
W4	Reanimacja krążeniowo-oddechowa.	P_U01, P_K01, P_K02
W5	Zasady reanimacji krążeniowo-oddechowej u dzieci i dorosłych.	P_U01
W6	Farmakoterapia w resuscytacji krążeniowo-oddechowej.	P_W03
W7	Elektroterapia w zagrażających życiu zaburzeniach rytmu serca.	P_U01
L.p.	Moduł pielęgniarski	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Elementy postępowania anestezjologicznego – zadania pielęgniarki.	P_W06, P_W07, P_U06
W2	Rola pielęgniarki w przygotowaniu i opiece nad pacjentem po znieczuleniu ogólnym i przewodowym.	P_W02, P_W06, P_W08, P_U02, P_U07, P_K01, P_K02
W3	Postępowanie pielęgniarskie z pacjentem w niewydolności krążeniowo – oddechowej w oddziale intensywnej terapii.	P_U01, P_U03, P_U06
W4	Opieka nad chorym nieprzytomnym.	P_W07, P_U03, P_U07, P_K01, P_K02
W5	Pielęgnowanie chorego z dostępem naczyniowym żylnym i tętniczym.	P_U01, P_K01, P_K02
W6	Monitorowanie układu krążenia – zadania pielęgniarki.	P_W07, P_K01, P_K02

W7	Nagłe zatrzymanie krążenia – przyczyny i zapobieganie.	P_U01, P_K01, P_K02
W8	Ostre stany chorobowe układu oddechowego, ARDS – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.	P_U01, P_U06, P_U04
W9	Zator płucny – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.	P_U01, P_U03, P_K01, P_K02
W10	Wstrząs – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.	P_U01, P_U03, P_K01, P_K02
W11	Ostra niewydolność nerek – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.	P_U01, P_U03, P_K01, P_K02
W12	Ostre zapalenie trzustki – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.	P_U01, P_U03, P_K01, P_K02
W13	Śpiączka wątrobowa – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.	P_U01, P_U03, P_K01, P_K02
W14	Intensywna terapia i opieka pielęgniarska w cukrzycy.	P_U01, P_U03, P_K01, P_K02
W15	Sepsa – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.	P_U01, P_U03, P_K01, P_K02
W16	Zespół dysfunkcji wielonarządowej (MODS) – podstawy kliniczne, zadania pielęgniarki.	P_U01, P_K01, P_K02
W17	Zatrucia – przyczyny i postępowanie.	P_U01, P_U04
W18	Żywienie parenteralne krytyczne chorych.	P_U01, P_U05
W19	Śmierć pnia mózgu – diagnostyka. Elementy transplantologii, problemy etyczno - moralne.	P_W02, P_K01, P_K02
L.p.	Zajęcia praktyczne	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Zp1	Działania diagnostyczne pielęgniarki w oddziale intensywnej opieki medycznej.	P_W02, P_W04, P_W05, P_K01, P_K02
Zp2	Udział pielęgniarki w znieczuleniu przewodowym i ogólnym chorego.	P_W03, P_W07, P_W09, P_U08 P_U09
Zp3	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym w ostrym okresie zawału serca oraz rola pielęgniarki w rozpoznawaniu i terapii zaburzeń rytmu serca.	P_W05 P_U02
Zp4	Zasady opieki wobec pacjenta z obrzękiem płuc.	P_W05, P_U02
Zp5	Zadania diagnostyczne i lecznicze pielęgniarki wobec pacjenta z ostrą niewydolnością oddechową.	P_W02, P_W05, P_U06, P_U04
Zp6	Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem ze sztuczną wentylacją płuc.	P_U01, P_U02 P_U01, P_U03
Zp7	Zadania pielęgniarki w stanach ostrego zagrożenia życia.	P_U01, P_U02
Zp8	Zasady opieki nad pacjentem we wstrząsie.	P_U01, P_U02

Zp9	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym po nagłym zatrzymaniu krążenia.	P_U01
Zp10	Zadania diagnostyczne, lecznicze i opiekuńcze wobec chorego z ostrą niewydolnością nerek.	P_U01 P_U04
Zp11	Rola pielęgniarki w opiece nad chorym leczonym metodą dializy ustrojowej i pozaustrojowej.	P_U01
Zp12	Rola i zadania pielęgniarki w udzielaniu pomocy przedlekarskiej oraz w zaawansowanych zabiegach reanimacyjnych.	P_W05,, P_U01, P_U03 P_K01, P_K02
L.p.	Praktyki zawodowe	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Pz1	Monitorowanie metodami bezprzrządowymi i przrządowymi podstawowych funkcji życiowych i ocena stanu chorego.	P_W05, P_W07, P_U08
Pz2	Problemy opiekuńcze pacjentów w stanach zagrożenia życia.	P_U01, P_U08, P_U11
Pz3	Dokumentowanie stanu chorego leczonego w OIOM.	P_U01, P_U10
Pz4	Działania diagnostyczne, terapeutyczne i pielęgnacyjne podejmowane przez pielęgniarkę w intensywnej opiece medycznej.	P_W10,, P_U04 P_U08, P_U11
Pz5	Podejmowanie działań pielęgniarskich z zakresu reanimacji i resuscytacji krążeniowo – oddechowej.	P_U01, P_U08
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Metody monitorowania chorych w stanach zagrożenia życia.	P_W04, P_U08
Sk2	Opieka nad chorym po reanimacji.	P_U01, P_K01, P_K02
Sk3	Problemy psychologiczne chorych hospitalizowanych w oddziale intensywnej opieki medycznej.	P_U01
Sk4	Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalowym w oddziale intensywnej opieki medycznej.	P_W10, P_K02

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Egzamin (E). Obecność na wykładach – pozytywna ocena z egzaminu. Egzamin przeprowadzany w formie pisemnej z użyciem testu weryfikującego wiedzę studentów - skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Zajęcia praktyczne:

Zaliczenie z oceną (ZO). 100% obecność na zajęciach – pozytywna ocena z testu kontrolnego (skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny), prowadzenie karty obserwacji pacjenta obowiązującej w OAiIT. - skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

- sprawdzian praktyczny w formie pisemnej (6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5) wg kryteriów: wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt., zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt., poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt., prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt., właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.) lub wykonania czynności – zaliczenie umiejętności zawartych w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarskiego.

- obecność na 100% zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, punktualność, kultura osobista, prawidłowe wykonywanie czynności pielęgniarskich zgodnie ze standardem, współpraca z nauczycielem, studentami oraz członkami zespołu terapeutycznego;

- samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych – aktywność na zajęciach, obserwacja czynności, bieżąca informacja zwrotna.

Praktyki zawodowe:

Praktyka zawodowa zaliczenie z oceną (ZO) w V semestrze.

Podstawą uzyskania zaliczenia jest:

- odbycie 80 godzin praktyk zawodowych przydzielanych do realizacji zgodnie z programem nauczania.
- obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarskich.
- terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarskiego.
- samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Samokształcenie:

- przygotowanie i przedstawienie prezentacji na jeden z wybranych tematów. Temat może być zaproponowany przez studenta. Ocena prezentacji obejmuje:

- zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.)
- zgodność projektu z tematem (0 – 2 pkt.)
- oryginalność (0 – 2 pkt.)
- wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.)
- staranność (0 – 2 pkt.)
- terminowość wykonania (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W0 - P_W7	test pisemny	wykłady
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01 - P_U03	sprawdzian praktyczny, obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie
P_U04 - P_U06	sprawdzian praktyczny, obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_U1- P_U07	proces pielęgnowania, obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna	
P_U07	sprawozdanie z dyżuru/raport/, obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	samoocena studenta obserwacja przez prowadzącego obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności zawodowych, odpowiedź ustna, ocena grupy	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie potrafi wymienić objawów zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku.	wymienia kilka podstawowych objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku.	wymienia i charakteryzuje większość objawów zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku.	bezbłędnie wymienia i charakteryzuje objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku.
P_W02	nie zna zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjo-logicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia pojedyncze zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w pełni wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób prawidłowy szczegółowo wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.
P_W03	nie potrafi scharakteryzować grupy leków i ich działania na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	przy wsparciu wykładowcy charakteryzuje wybrane grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	samodzielnie charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.
P_W04	nie zna swobodnie zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej,	na poziomie elementarnym charakteryzuje zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej,	charakteryzuje większość swobodnie zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej,	w sposób wyczerpujący charakteryzuje swobodnie zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki

	psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).
P_W05	nie zna etiopatogenezy i objawów klinicznych podstawowych zaburzeń psychicznych.	charakteryzuje w sposób ogólny i niepełny etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych, popełniając błędy.	charakteryzuje etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych, popełniając nieliczne błędy.	obszernie i wnikliwie charakteryzuje etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych.
Umiejętności				
P_U01	nie gromadzi informacji, nie formułuje diagnozy pielęgniarstwa, nie ustala celów i planu opieki, nie wdraża interwencji pielęgniarstwa oraz nie dokonuje ewaluacji opieki.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób zadowalający, ale wymagający uszczegółowienia.	gromadzi informacje, formułuje wstępną diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób prawidłowy, ale nieprofesjonalny	profesjonalnie gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.
P_U02	nie prowadzi profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym nieliczne błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.
P_U03	nie prowadzi żywienia enteralnego i parenteralnego dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej.	przy wsparciu nauczyciela prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej.	prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej w sytuacjach typowych.	samodzielnie i bezbłędnie prowadzi żywienie enteralne i parenteralne dorosłych i dzieci z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy obrotowo-perystaltycznej w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U04	nie pielęgnuje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną.	pielęgnuje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną	w większości poprawnie pielęgnuje pacjenta z przetoką, rurką intubacyjną i tracheotomijną.	samodzielnie i prawidłowo pielęgnuje pacjenta z przetoką, rurką

		popołniając przy tym nieistotne błędy.		intubacyjną i tracheotomijną.
P_U05	nie przekazuje informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	pobieżnie przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu znaczącym.	prawidłowo przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu pełnym.
P_U06	nie asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych mobilizowany przez nauczyciela.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U07	nie potrafi ocenić poziomu bólu, reakcji chorego na ból i nasilenie bólu oraz nie potrafi zastosować postępowania przeciwbólowego.	z pomocą nauczyciela ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	w sposób poprawny w większości przypadków ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	samodzielnie i prawidłowo ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.
Kompetencje społeczne				
P_K01	Nie przestrzega praw pacjenta	przestrzega prawa pacjenta motywowany przez otoczenie.	przestrzega prawa pacjenta	systematycznie i samodzielnie przestrzega prawa pacjenta
P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

Anders J. (red): Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeniowo – oddechowa, podręcznik dla studentów.

Wyd. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2011.

Krajewska-Kuła E., Rolka J., Jankowiak B.: Standardy i procedury pielęgniarskie w stanach zagrożenia życia. PZWL, Warszawa 2009.

Mayzner-Zawadzka E. (red): Anestezjologia kliniczna z elementami intensywnej terapii i leczenia bólu. Wyd. PZWL, Warszawa 2009.

Wołowicka L., Dyk D. (red): Anestezjologia i intensywna opieka. Klinika i pielęgniarstwo. Wyd. PZWL, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca:

Hanson W. C.: Procedury intensywnej terapii. Wydawnictwo Med -Media, Warszawa 2009.

Kładna A. (red): Pielęgniarstwo = Desmurgia = Stany zagrożenia życia. Wydawnictwo Pomorskiej Akademii Medycznej, Szczecin 2007.

Kruszyński Z.: Podstawy anestezjologii i intensywnej terapii. UMP, Warszawa 2010.

Podstawy rehabilitacji

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELEGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki specjalistycznej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	II/4
ECTS	1

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien posiadać wiedzę z przedmiotów: psychologia, filozofia i etyka pielęgniarstwa, podstawy pielęgniarstwa.
Cele przedmiotu:	- wyposażenie studentów w podstawową wiedzę o istocie, celach i zadaniach rehabilitacji, - kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu rehabilitacji w opiece nad osobami niepełnosprawnymi w różnym wieku, w różnych specjalnościach medycznych i na różnych etapach opieki zdrowotnej, - wskazanie możliwości adaptacji i integracji społecznej osób trwale niepełnosprawnych.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W1.
P_W02	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarstwa w schorzeniach: układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.	D.W2.
P_W03	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W7.
P_W04	Zna zasady planowania opieki nad chorym w zależności od wieku i stanu zdrowia.	D.W5.
P_W05	charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z	D.W6.

	uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	
P_W06	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W7.
P_W08	różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W8.
P_W09	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach	D.W27.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.	D.U1.
P_U03	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U2.
P_U05	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.	D.U3.
P_U12	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	D.U23.
P_U15	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U26.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	przestrzega praw pacjenta	K_K02
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Rodzaje niepełnosprawności Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. Cele, zasady i etapy rehabilitacji.	P_W01, P_W03, P_K01, P_K02
W2	Rehabilitacja kompleksowa: lecznicza, zawodowa, społeczna i psychologiczna.	P_W02, P_W06 P_K02, P_K07
W3	Nowoczesne metody i techniki usprawniania chorych.	P_W05
W4	Niepełnosprawność – definicja, rodzaje i zasady kompleksowej opieki.	P_W02, P_W03, P_W09
W5	Sprzęt i pomoce ortopedyczne – podział, zastosowanie i zasady zaopatrzenia.	P_W06
L.p.	Moduł pielęgniarstwa	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Rehabilitacja niepełnosprawnych – zakres działań pielęgniarstwa.	P_W05, P_W06, P_W08, P_W09
W2	Rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym, uszkodzeniem narządu ruchu i zmysłów zadania pielęgniarstwa.	P_W11, P_W12, P_K01, P_K02
W3	Komunikowanie z osobą niepełnosprawną – język i techniki komunikowania.	P_W12, P_U03
W4	Integracja osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, pracy, nauczania i wychowania.	P_W11, P_U05
W5	Udział pielęgniarstwa w rehabilitacji kompleksowej.	P_W05, P_W06, P_W08, P_W13, P_K01, P_K02
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych

		ch efektów uczenia się
Sk1	Wykorzystanie medycyny fizykalnej w pracy pielęgniarki.	P_W12, P_U12
Sk2	Leczenie uzdrowiskowe. Kompleksowość leczenia.	P_W12, P_K01, P_K02
Sk3	Nowe formy aktywizacji osób niepełnosprawnych.	P_W07, P_K01, P_K02

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Ocena końcowa: 60% ocena z testu, 40% ocena z pracy – proces pielęgnacji

- A) (E) egzamin** pisemny w formie testu jednokrotnego wyboru, zaliczenie przy nim. 60% poprawnych odpowiedzi. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest obecność na wykładach.

Skala procentowa oceny:

100% - 93% - bardzo dobry
92% - 85%- dobry plus
84% - 77%- dobry
76% - 69%- dostateczny plus
69-60%- dostateczny
poniżej 59% - niedostateczny

- B) Przygotowanie projektu – proces pielęgnowania skala oceny:** 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Samokształcenie:

Zaliczenie na podstawie przygotowania wybranych tematów prezentacji multimedialnych zgodnych z tematyką przedmiotu.:

Kryteria oceny prezentacji:

- zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.)
- zgodność prezentacji z tematem (0 – 2 pkt.)
- oryginalność (0 – 2 pkt.)
- wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.)
- staranność (0 – 2 pkt.)
- terminowość wykonania (0 – 2 pkt.)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)
- estetyka (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01-P_W13	test pisemny	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01, P_U05 P_U06, P_U09	proces pielęgnowania	wykłady

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	samoocena studenta, obserwacja przez prowadzącego	wykłady samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie potrafi scharakteryzować czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje tylko niektóre czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje większość czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	prawidłowo charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_W02	nie potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarstwa w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi	przy wsparciu wykładowcy wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarstwa w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi popełniając przy tym błędy.	samodzielnie wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarstwa w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi popełniając przy tym drobne błędy.	samodzielnie, szczegółowo wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarstwa w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi
P_W03	nie zna zasad oceny stanu chorego w zależności od wieku.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób wyczerpujący charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku
P_W04	nie zna zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	w sposób ogólny i niepełny definiuje wybrane zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	definiuje większość zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	trafnie i bezbłędnie definiuje zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.

P_W05	nie potrafi scharakteryzować grupy leków i ich działania na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	przy wsparciu wykładowcy charakteryzuje wybrane grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	samodzielnie charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.
P_W06	nie potrafi scharakteryzować technik i procedur pielęgniarstwach stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	charakteryzuje wybrane techniki i procedury pielęgniarstwach stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwach stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	szczegółowo i bezbłędnie charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwach stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W07	nie różnicuje reakcji chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	w podstawowym zakresie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W08	nie zna roli pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta.	w podstawowym zakresie omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta, popełniając błędy.	omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta, popełniając nieliczne błędy.	obszernie i wyczerpująco omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta
P_W09	nie zna form rehabilitacji zawodowej.	w sposób ogólny i niepełny omawia formy rehabilitacji zawodowej, popełniając błędy.	omawia formy rehabilitacji zawodowej, popełniając nieliczne błędy.	wnikliwie omawia formy rehabilitacji zawodowej.
Umiejętności				
P_U01	nie gromadzi informacji, nie formułuje diagnozy pielęgniarstwach, nie ustala celów i planu opieki, nie wdraża interwencji pielęgniarstwach oraz	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwach, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwach oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób zadowalający, ale	gromadzi informacje, formułuje wstępną diagnozę pielęgniarstwach, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwach oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób	profesjonalnie gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwach, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwach oraz dokonuje ewaluacji opieki.

	nie dokonuje ewaluacji opieki.	wymagający uszczegółowienia.	prawidłowy, ale nieprofesjonalny.	
P_U02	nie prowadzi profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym nieliczne błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.
P_U03	nie instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych.	mobilizowany przez nauczyciela instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych.	instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych w sposób poprawny ale niewyczerpujący.	instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych prawidłowo i samodzielnie.
P_U04	nie rozpoznaje powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	z pomocą wykładowcy rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i prawie zawsze poprawnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego w pełni prawidłowo i samodzielnie.
P_U05	nie prowadzi rozmowy terapeutycznej.	mobilizowany przez nauczyciela prowadzi rozmowę terapeutyczną.	prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych.	prawidłowo i efektywnie prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U06	nie prowadzi rehabilitacji przyłóżkowej i usprawniania ruchowego pacjenta oraz aktywizacji z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	przy wsparciu prowadzącego prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej popełniając nieliczne błędy.	samodzielnie i w większości poprawnie prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	samodzielnie i bezbłędnie prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.
P_U07	nie przekazuje informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	pobieżnie przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu znaczącym.	prawidłowo przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu pełnym.
P_U08	nie asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych mobilizowany przez nauczyciela.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych i nietypowych.

P_U09	nie potrafi przygotować i podać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	wspierany przez nauczyciela przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	zawsze prawidłowo przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie przestrzega praw pacjenta.	przestrzega praw pacjenta, popełniając błędy.	przestrzega praw pacjenta w sytuacjach jasnych i łatwych.	przestrzega praw pacjenta w każdej sytuacji.
P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

Opara J., Podręcznik rehabilitacji medycznej, Wyd. I. Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2008.

Rutkowska E. (red.), Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018

Kiwerski J.(red) Rehabilitacja medyczna. PZWL, Warszawa 2007.

Kurpas D. Kassolik K.: Rehabilitacja w pielęgniarstwie wyd. Conlino, Wrocław 2010.

Kwolek A.: Rehabilitacja medyczna T. 1 Podstawowa wiedza o rehabilitacji. Podstawy anatomiczne i fizjologiczne fizjoterapii i rehabilitacji medycznej. Ocena kliniczna i funkcjonalna poszczególnych układów. Metody terapeutyczne w rehabilitacji, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2012.

Strugała M., Talarska D.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych PZWL, Warszawa 2013.

Literatura uzupełniająca:

Przeździak B., Zaopatrzenie rehabilitacyjne. Wydawnictwo Medyczne Via Medica, Gdańsk 2003.

Kózka M., Płaszewska –Żywko L., Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010

Kózka M., Płaszewska –Żywko L., Diagnozy i interwencje pielęgniarskie, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.

Janusz Bolanowski, Zdzisława Wrzosek Wydawca Podstawy rehabilitacji dla studentów medycyny Warszawa, 2022 Wydanie/Copyright: wyd. 1, 2011 PZWL Wydawnictwo Lekarskie

Pielęgniarstwo opieki długoterminowej

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki specjalistycznej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	II/3 –w., zp., praktyki
ECTS	5

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien posiadać wiedzę z przedmiotów: psychologia, filozofia i etyka pielęgniarstwa, podstawy pielęgniarstwa.
Cele przedmiotu:	♦ Przygotowanie studenta do zadań z zakresu samodzielnego diagnozowania, planowania, realizacji i oceny sytuacji osób starszych w opiece długoterminowej w warunkach środowiska zamieszkania i instytucji. ♦ Samodzielnego planowania i organizowania opieki pielęgniarstwa nad osobami starszymi niezależnie od sytuacji zdrowotnej i miejsca pobytu podopiecznego. ♦ Udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie rozwiązywania złożonych problemów zdrowotnych i psychospołecznych podopiecznych. ♦ Prowadzenie edukacji podopiecznych i ich rodzin szczególnie w zakresie organizacji samoopieki, samopielęgnacji
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych
Zajęcia praktyczne/praktyki zawodowe	metody praktyczne - uczenie się przez działanie

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W1.
P_W02	wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarstwa w schorzeniach: układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.	D.W2.
P_W03	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-	D.W3.

	ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywniej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	
P_W04	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	D.W6.
P_W05	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;	D.W12.
P_W06	Formułuje priorytety w opiece nad pacjentem w walce z bólem	D.W32.
P_W07	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach	D.W27.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki.	D.U1.
P_U03	przewodzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U2.
P_U05	przewodzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.	D.U3.
P_U07	instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych.	D.U16.
P_U08	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo- pielęgnacyjnego.	D.U18.
P_U09	przewodzi rozmowę terapeutyczną.	D.U20.
P_U10	przewodzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	D.U21.
P_U11	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	D.U22.
P_U12	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	D.U23.
P_U15	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U26.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	przestrzega prawa pacjenta,	K_K02
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Problemy lokomocyjne podopiecznych w opiece długoterminowej. Usprawnianie pacjenta ze schorzeniami neurologicznymi i neurodegeneracyjnymi.	P_W01, P_W03, P_K01, P_K02
W2	Opieka długoterminowa nad pacjentem ze schorzeniami n. ruchu (RZS, Choroba zwyrodnieniowa, osteoporoza, złamanie szyjki kości udowej).	P_W02, P_W06 P_K01, P_K02
W3	Rany przewlekłe u pacjentów opieki długoterminowej. Opieka pielęgniarska nad chorym.	P_K02
W4	Opieka nad pacjentem w końcowym stadium niewydolności krążenia i niewydolności oddechowej.	P_W02, P_W03, P_K02
W5	Problemy pielęgnacyjno-opiekuńcze chorych z nietrzymaniem moczu i stolca.	P_K02
L.p.	Moduł pielęgniarski	Odniesienie do przedmiotowy

		ch efektów uczenia się
W1	Rehabilitacja niepełnosprawnych – zakres działań pielęgniarki.	P_W05, P_W06, P_W08, P_W09
W2	Rehabilitacja osób w opiece długoterminowej - zadania pielęgniarki.	P_W11, P_W12, P_K01, P_K02
W3	Problemy w komunikowaniu się z pacjentami w opiece długoterminowej	P_W12, P_U03
W4	Depresja jako problem w opiece długoterminowej	P_W11, P_U04
W5	Udział pielęgniarki w rehabilitacji kompleksowej.	P_W05, P_W06, P_W08, P_W13, P_K01, P_K02
L.p.	Zajęcia praktyczne	Odniesienie do przedmiotowy ch efektów uczenia się
Zp1	Organizacja oddziałów rehabilitacji szpitalnej i placówek rehabilitacji poszpitalnej (ambulatoryjnej i sanatoryjnej). Praca członków zespołu rehabilitacyjnego na różnych etapach opieki długoterminowej. Rola pielęgniarki.	P_W09, P_K02
Zp2	Ocena chorego i jego środowiska dla potrzeb opieki długoterminowej. Ogólne badania pielęgniarstwa. Dokumentacja wyników badania. Rozpoznanie potrzeb i planowanie działań usprawniających.	P_W04, P_W08, P_U01, P_U02, P_U06, P_U11, P_U13, P_U15
Zp3	Wybrane elementy kinezyterapii (ćwiczenia oddechowe, bierne, czynne, pionizacje) w procesie pielęgnowania osób niepełnosprawnych ruchowo. Zasady doboru i technika posługiwania się zalecanymi pomocami ortopedycznymi i technicznymi. Udział pielęgniarki w doskonaleniu funkcji lokomocyjnych oraz w samoobsłudze.	P_W06,, P_W07, P_W11, P_U03, P_U07, P_U10, P_U12, P_K01, P_K02
Zp4	Profilaktyka skutków hipokinezy. Rehabilitacja w procesach terapii i pielęgnowania na oddziałach internistycznych, chirurgicznych, reumatycznych, neurologicznych, ortopedyczno-urazowych, ginekologiczno-położniczych pacjentów w różnym wieku i sytuacji społecznej.	P_W05, P_W06 P_W11, P_U05, P_U08, P_U14, P_U15
Zp5	Metody aktywizacji fizycznej i psychicznej osób w opiece długoterminowej w ich środowisku. Możliwości wielopłaszczyznowej adaptacji środowiska do potrzeb osób w opiece długoterminowej..	P_W06, P_W11, P_U02, P_U04,, P_U07, P_U10, P_K01, P_K02
L.p.	Praktyki zawodowe	Odniesienie do przedmiotowy ch efektów uczenia się
Pz1	Ocena niepełnosprawności psychofizycznej (wydolność ogólna, samoobsługa) i społecznej (role rodzinne i zawodowe).	P_W04, P_W06, P_W07, P_U11
Pz2	Elementy usprawniania w procesie pielęgnowania osób w opiece długoterminowej (ćwiczenia bierne i czynne, oddechowe, pomoc w wykorzystaniu zaopatrzenia ortopedycznego).	P_W06, P_W12, P_U10
Pz3	Wsparcie fizyczne, psychiczne i rzeczowe dla osób w opiece długoterminowej.	P_W07, P_W08, P_W11, P_U02, P_U03, P_U04, P_U09
Pz4	Pielęgnowanie i usprawnianie osób w opiece długoterminowej.	P_W04, P_U01, P_U10, P_U11, P_U14
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowy ch efektów uczenia się

Sk1	Wykorzystanie medycyny fizykalnej w pracy pielęgniarki.	P_W12, P_U12
Sk2	Leczenie uzdrowiskowe. Kompleksowość leczenia.	P_W12, P_K01, P_K02

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

(E) egzamin pisemny. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest obecność na wykładach. Metodą oceny jest pisemny test jednokrotnego wyboru:

Skala procentowa oceny:

- 100% - 93% - bardzo dobry
- 92% - 85%- dobry plus
- 84% - 77%- dobry
- 76% - 69%- dostateczny plus
- 69-60%- dostateczny
- poniżej 59% - niedostateczny

Zajęcia praktyczne:

(ZO) zaliczenie z oceną.

- 100% frekwencja na zajęciach (obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności),
- ocenianie bieżące z przygotowania się do zajęć,
- aktywność na zajęciach,
- prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej metodą procesu pielęgnowania (stawianie diagnoz pielęgniarskich, planowanie i realizowanie procesu pielęgnowania na podstawie przypadków klinicznych oraz ocenianie efektów podejmowanych działań) – kryteria oceny 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.
- napisanie raportu pielęgniarskiego - skala oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.
- wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z obowiązującymi procedurami w oddziale,
- przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych,
- zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarskiego,
- samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć.

Praktyka zawodowa:

(ZO) zaliczenie z oceną.

- 100% frekwencja na zajęciach,
- prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej (proces pielęgnowania i raport pielęgniarski w formie pisemnej),
- przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych,
- zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarskiego,
- samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć.

Samokształcenie:

Zaliczenie na podstawie przygotowania wybranych tematów do wypowiedzi ustnych zgodnych z tematyką przedmiotu.

Kryteria oceny odpowiedzi ustnej:

- treść (0 – 10 pkt.)
- słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.)
- poprawność językowa (0 – 2 pkt.)

Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 8 pkt./14 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 9 pkt. – 3,5; 10 pkt. – 4,0; 11 – 12 pkt. – 4,5; 13 – 14 pkt. – 5.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01-P_W13	test pisemny	wykłady
UMIEJETNOŚCI		

P_U01, P_U05 P_U06, P_U09	proces pielęgnowania	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_U02, P_U03 P_U04, P_U07 P_U08 - P_U09	sprawdzian praktyczny, obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności praktycznych, odpowiedź ustna	
P_U09	raport pielęgniarSKI	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	samoocena studenta, obserwacja przez prowadzącego, sprawdzian praktyczny, umiejętności praktycznych, odpowiedź ustna	wykłady zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie potrafi scharakteryzować czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje tylko niektóre czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje większość czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	prawidłowo charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_W02	nie potrafi wyjaśnić etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, leczenia, rokowania i opieki pielęgniarskiej w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi	przy wsparciu wykładowcy wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi popełniając przy tym błędy.	samodzielnie wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi popełniając przy tym drobne błędy.	samodzielnie, szczegółowo wyjaśnia etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę pielęgniarską w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi
P_W03	nie zna zasad oceny stanu chorego w zależności od wieku.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób wyczerpujący charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku

P_W04	nie zna zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	w sposób ogólny i niepełny definiuje wybrane zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	definiuje większość zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	trafnie i bezbłędnie definiuje zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.
P_W05	nie potrafi scharakteryzować grupy leków i ich działania na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	przy wsparciu wykładowcy charakteryzuje wybrane grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	samodzielnie charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.
P_W06	nie potrafi scharakteryzować technik i procedur pielęgniarstwa stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	charakteryzuje wybrane techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	szczegółowo i bezbłędnie charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W07	nie różnicuje reakcji chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	w podstawowym zakresie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W08	nie zna roli pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta.	w podstawowym zakresie omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta, popełniając błędy.	omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta, popełniając nieliczne błędy.	obszernie i wyczerpująco omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta
P_W09	nie zna form rehabilitacji zawodowej.	w sposób ogólny i niepełny omawia formy rehabilitacji zawodowej, popełniając błędy.	omawia formy rehabilitacji zawodowej, popełniając nieliczne błędy.	wnikliwie omawia formy rehabilitacji zawodowej.
Umiejętności				
P_U01	nie gromadzi informacji, nie formułuje diagnozy	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala	gromadzi informacje, formułuje wstępną diagnozę	profesjonalnie gromadzi informacje, formułuje diagnozę

	pielęgniarskiej, nie ustala celów i planu opieki, nie wdraża interwencji pielęgniarskiej oraz nie dokonuje ewaluacji opieki.	cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób zadowalający, ale wymagający uszczegółowienia.	pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób prawidłowy, ale nieprofesjonalny.	pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki.
P_U02	nie prowadzi profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym nieliczne błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.
P_U03	nie instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych.	mobilizowany przez nauczyciela instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych.	instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych w sposób poprawny ale niewyczerpujący.	instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego oraz środków pomocniczych prawidłowo i samodzielnie.
P_U04	nie rozpoznaje powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	z pomocą wykładowcy rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i prawie zawsze poprawnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego w pełni prawidłowo i samodzielnie.
P_U05	nie prowadzi rozmowy terapeutycznej.	mobilizowany przez nauczyciela prowadzi rozmowę terapeutyczną.	prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych.	prawidłowo i efektywnie prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U06	nie prowadzi rehabilitacji przyłóżkowej i usprawniania ruchowego pacjenta oraz aktywizacji z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	przy wsparciu prowadzącego prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej popełniając nieliczne błędy.	samodzielnie i w większości poprawnie prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.	samodzielnie i bezbłędnie prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej.
P_U07	nie przekazuje informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	pobieżnie przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu znaczącym.	prawidłowo przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu pełnym.
P_U08	nie asystuje lekarzowi w trakcie badań	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i

	diagnostycznych i leczniczych.	leczniczych mobilizowany przez nauczyciela.	leczniczych w sytuacjach typowych.	leczniczych w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U09	nie potrafi przygotować i podać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	wspierany przez nauczyciela przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	zawsze prawidłowo przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie przestrzega praw pacjenta.	przestrzega praw pacjenta, popełniając błędy.	przestrzega praw pacjenta w sytuacjach jasnych i łatwych.	przestrzega praw pacjenta w każdej sytuacji.
P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

1. Kędziora-Kornatowska K., Muszaliak M., Skolmowska E. Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2017.
2. Czajka D., Czekala B. Przewlekłe chory w domu. Gdzie szukać pomocy? Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2017.
3. Zielińska E., Guzak B., Syroka-Marczewska K. Opieka długoterminowa. Uwarunkowania medyczne i prawne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2018.
4. Iwański R. Opieka długoterminowa nad osobami starszymi. CeDeWu sp. z o.o. Warszawa 2016.
5. Czajka D. Czekala B. Wybrane procedury postępowania pielęgniarstwa w warunkach domowych. Wydawnictwo Medyczne BORGIS. Warszawa 2013.
6. 2. Czajka D., Czekala B. Standardy domowej pielęgniarstwa opieki długoterminowej. Wydawnictwo Borgis 2013.
7. 4. Jabłońska R., Ślusarz R. (red.): Wybrane problemy pielęgnacyjne pacjentów w schorzeniach układu nerwowego. Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2012.
8. 5. Szalkiewicz E., Kaussen J. Opieka długoterminowa w świadczeniach pielęgniarstwa i opiekunów. TZMO. Toruń. [dostępne na stronie internetowej www.tzmo.global.com]
9. 6. De Walden-Gałuszko K., Kaptacz A. (2005). Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa.
10. 7. Watson M.S., Lucas C.F., Hoy A.M, Back I.N. (2007). Opieka paliatywna. Urban & Partner. Wrocław. [Redakcja pierwszego wydania polskiego-A. Kübler].

Literatura uzupełniająca:

1. Koper A. : Pielęgniarstwo onkologiczne. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2018.
2. Szczygieł B.: Niedożywienie związane z chorobą. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2017.
3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. Diagnozy i interwencje pielęgniarstwa. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2019.

4. Tobiasz-Kalkun N., Szewczyk A. Standardy i procedury pielęgniarstwa klinicznego na stanowisku edukatora do spraw diabetologii. PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2018.
5. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. Procedury pielęgniarstwa. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2019.
6. Muszałik M., Kędziora-Kornatowska K.: Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2018.
7. Bień B., Doroszkiewicz H : Opieka długoterminowa w geriatric: dom czy zakład opieki? Przewodnik Lekarza, 2006 nr 10 (92).

Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki specjalistycznej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	III/5,6 –w., zp., 6 - praktyki
ECTS	10

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien dysponować wiedzą i umiejętnościami z zakresu przedmiotów: anatomia, fizjologia, patologia, podstawy pielęgniarstwa, badania fizykalne, farmakologia.
Cele przedmiotu:	Głównym celem przedmiotu jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności i ukształtowanie postaw umożliwiających objęcie profesjonalną opieką pielęgniarstwa pacjentów z chorobami układu nerwowego.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwencjonalny i wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych
Zajęcia praktyczne/ Praktyki zawodowe	pokaz z instruktorem, ćwiczenia kliniczne indywidualne i grupowe

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W1.
P_W02	zna zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku.	D.W3.
P_W03	zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo - ginekologicznym i opiece paliatywnej.	D.W3.

P_W04	zna zasady planowania opieki nad chorym w zależności od wieku i stanu zdrowia.	D.W5.
P_W05	Zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i za-biegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W5.
P_W06	charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	D.W6.
P_W07	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W7.
P_W08	zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W5.
P_W09	różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W8.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.	D.U1.
P_U02	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U2.
P_U03	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.	D.U3.
P_U04	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	D.U12.
P_U05	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa.	D.U15.
P_U06	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	D.U18.
P_U07	prowadzi rozmowę terapeutyczną.	D.U20.
P_U08	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	D.U22.
P_U09	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	D.U23.
P_U10	ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	D.U24.
P_U11	przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U26.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	Przestrzega prawa pacjenta	K_K02
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
------	---------------------	---

W1	Zaburzenia funkcji układu nerwowego. Etiopatogeneza zaburzeń neurologicznych.	P_W01, P_W02, P_W03, P_W12, P_K01, P_K02
W2	Badanie neurologiczne. Nowoczesne metody diagnostyczne stosowane w neurologii.	
W3	Choroby naczyniowe mózgu.	
W4	Choroby demielinizacyjne	
W5	Choroba Parkinsona.	
W6	Padaczka - podział, etologia, typy napadów, postępowanie.	
W7	Guzy mózgu.	
W8	Urazy mózgu i uszkodzenia rdzenia kręgowego.	
W9	Choroby mięśni i nerwów obwodowych	
L.p.	Moduł pielęgniarstwa	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Postępowanie pielęgniarstwa w wybranych stanach zaburzeń funkcji układu nerwowego.	P_U01, P_K01, P_K02
W2	Udział pielęgniarki w diagnozowaniu i leczeniu chorych neurologicznie.	P_W05, P_W07, P_U07, P_U08, P_U12, P_U13, P_U17
W3	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z chorobami naczyniowymi mózgu.	P_W04, P_W07, P_K01, P_K02
W4	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem ze stwardnieniem rozsianym.	
W5	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z chorobą Parkinsona.	
W6	Opieka pielęgniarstwa nad chorym z padaczką.	
W7	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z miastenią.	
W8	Specyfika opieki pielęgniarstwa nad pacjentem z polineuropatią.	
W9	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z nowotworem centralnego układu nerwowego.	
W10	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z dyskopatią, urazem czaszkomózgowym, kręgosłupa i rdzenia kręgowego.	
W11	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z zapaleniem opon mózgowo - rdzeniowych i mózgu.	
L.p.	Zajęcia praktyczne	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Zp1	Rola i zadania pielęgniarki na oddziale neurologicznym.	P_W06, P_W11, P_U09, P_U14, P_U01, P_K01, P_K02
Zp2	Przyjęcie chorego do oddziału neurologicznego.	P_W09, P_W10, P_U09, P_U11, P_K01, P_U06

Zp3	Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych pod kątem chorób neurologicznych.	P_W03,, P_W12. P_U01, P_U07, P_U08, P_U12, P_U13
Zp4	Postępowanie z chorym z zaburzeniami wyższych czynności nerwowych.	P_U02, P_K01, P_K02
Zp5	Zasady opieki nad chorym w ostrej fazie udaru niedokrwienego, udaru krwotocznego.	P_W04, P_W07
Zp6	Aktywność ruchowa chorych po udarze mózgu.	P_U02
Zp7	Pielęgnowanie chorego niepełnosprawnego na oddziale neurologicznym - ocena wydolności opiekuńczej i przygotowanie do samoopieki.	P_W04, P_W07, P_W08, P_U06
Zp8	Pielęgnowanie chorego na stwardnienie rozsiane.	P_W04, P_W07, P_K03, P_K04, P_K05,, P_U06
Zp9	Zasady postępowania z chorym na padaczkę - edukacyjna rola pielęgniarki.	P_U02, P_U06
Zp10	Problemy chorych z chorobą Parkinsona.	P_U05, P_U16
Zp11	Pielęgnowanie chorego z procesem zapalnym centralnego układu nerwowego.	P_W04, P_W07
Zp12	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z zespołem obwodowym.	P_U05, P_U10, P_U12, P_U16
Zp13	Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w obrębie głowy.	P_U06, P_U06
Zp14	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z guzem mózgu.	P_U06, P_U10, P_U12, P_U16 P_K01, P_K02
Zp15	Zasady obserwacji i pielęgnowania pacjenta z krwawieniem podpajęczynówkowym w różnych okresach leczenia.	P_U12, P_K06
Zp16	Pielęgniarska ocena stanu pacjenta po urazie mózgu.	P_U01, P_U06
Zp17	Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym po urazie czaszkowo - mózgowym.	P_U06, P_U06 P_K01, P_K02
Zp18	Zasady kompleksowej opieki nad pacjentem nieprzytomnym.	P_U06, P_U06, P_K01, P_K02
Zp19	Zasady kompleksowej opieki nad chorym w schorzeniach kręgosłupa.	P_U06, P_K01, P_K02
Zp20	Zasady opieki nad chorym po urazie rdzenia kręgowego.	P_U02, P_U06, P_K01, P_K02
Zp21	Standardy opieki pielęgniarskiej w neurologii i neurochirurgii.	P_U02, P_U06, P_K01, P_K02
L.p.	Praktyki zawodowe	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się

Pz1	Rozpoznanie stanu i potrzeb zdrowotnych pacjenta w poszczególnych okresach hospitalizacji.	P_W12, P_U10, P_U15, P_K01, P_K02
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Rola pielęgniarki w przygotowaniu chorego z Parkinsonem do samoopieki.	P_W10, P_U03, P_U04, P_U11, P_U06
Sk2	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym ze stwardnieniem rozsianym.	P_U05, P_U10, P_U12, P_U16, P_U06
Sk3	Udział pielęgniarki w rehabilitacji osób po urazach kręgosłupa.	P_U11, P_U06
Sk4	Zasady komunikowania się pielęgniarki z chorym z afazją.	P_U04, P_U11
Sk5	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym w stanie śpiączki.	P_U05, P_U06, P_U16, P_U06
Sk6	Diagnostyka schorzeń neurologicznych za pomocą nowych technik obrazowania.	P_W03, P_U01, P_U11

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

- Obecność na wykładach.
- Uzyskanie pozytywnej oceny z testu wielokrotnego wyboru. Stosowany jest test wielokrotnego wyboru z następującą skalą ocen: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.
- Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie zajęć praktycznych, samokształcenia i praktyk zawodowych.

Zajęcia praktyczne - zaliczenie z oceną (ZO):

- Obecność na zajęciach praktycznych.
- Uzyskanie pozytywnego zaliczenia zajęć praktycznych w zakresie treści programowych objętych planem studiów w formie DOPS (Direct Observation of Procedural Skills). Podstawą do oceny są standardy procedur i czynności pielęgniarstwa (skala oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.)

Praktyki zawodowe - zaliczenie z oceną (ZO):

- Frekwencja zgodnie z regulaminem studiów.
- Uzyskanie pozytywnego zaliczenia praktyki zawodowej w zakresie treści programowych objętych planem studiów w formie przeglądu zapisu (rekord review), czyli ocenie stymulowanej (chart-stimulated evaluation), opartej na karcie pielęgnowania pacjenta prowadzonej przez studenta dla potrzeb oceny. Polega na retrospektywnym przeglądzie klinicznej pracy studenta ewidencjonowanej w karcie pielęgnowania wybranego przez niego pacjenta. Kryteria oceny: umiejętność stawiania diagnoz pielęgniarstwa (0-2 pkt.), wyjaśnienia przez studenta podjętych decyzji dotyczących pielęgnacji pacjenta (genezy diagnoz pielęgniarstwa) (0-2 pkt.), umiejętność planowania (0-2 pkt.) oraz realizowania poszczególnych działań pielęgniarstwa (0-2 pkt.) i ich ocena (0-2 pkt.). Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 3 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. - 3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Samokształcenie:

- Uzyskanie pozytywnej oceny z referatu przygotowanego samodzielnie przez studenta na proponowany temat. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5- 8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5). - Praca jest oceniana wg kryteriów: 1. Wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt. 2. Zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt. 3. Poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt. 4. Prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.		
Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01- P_W03 P_W06, P_W09	test pisemny	wykłady
P_W04, P_W05 P_W08, P_W09	test pisemny, referat, odpowiedź ustna	wykłady, samokształcenie
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 P_U11	proces pielęgnowania, sprawozdanie z dyżuru/raport/	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_U01- P_U05 P_U07, P_U08 P_U10 , P_U11	sprawdzian praktyczny, obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności praktycznych, odpowiedź ustna	
P_U11	raport pielęgniarstwa, odpowiedź ustna	
P_U06, P_U16	proces pielęgnowania, odpowiedź ustna	
P_U09	sprawozdanie z dyżuru/raport/	
P_U11	obserwacja przez nauczyciela	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	samoocena studenta, obserwacja studenta, dzienniczek umiejętności praktycznych, odpowiedź ustna	wykłady zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie potrafi scharakteryzować czynników ryzyka i zagrożeń	wymienia i charakteryzuje tylko niektóre czynniki ryzyka i zagrożeń	wymienia i charakteryzuje większość czynników ryzyka i zagrożeń	prawidłowo charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń

	zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_W02	nie zna zasad oceny stanu chorego w zależności od wieku.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób wyczerpujący charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku
P_W03	nie zna zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w sposób ogólny i niepełny wyjaśnia pojedyncze zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w pełni wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób prawidłowy szczegółowo wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.
P_W04	nie zna zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	w sposób ogólny i niepełny definiuje wybrane zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	definiuje większość zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	trafnie i bezbłędnie definiuje zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.
P_W05	nie zna zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	omawia podstawowe zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, popełniając przy tym błędy.	omawia zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób obszerny i bezbłędny omawia zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_W06	nie potrafi scharakteryzować grupy leków i ich działania na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu	przy wsparciu wykładowcy charakteryzuje wybrane grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w	samodzielnie charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z	w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w

	zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.
P_W07	nie potrafi scharakteryzować technik i procedur pielęgniarstwach stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	charakteryzuje wybrane techniki i procedury pielęgniarstwach stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwach stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	szczegółowo i bezbłędnie charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwach stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W08	nie zna zasad przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	omawia wybrane zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	w pełni omawia większość zasad przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	w sposób obszerny i wyczerpujący omawia zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W09	nie różnicuje reakcji chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	w podstawowym zakresie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
Umiejętności				
P_U01	nie gromadzi informacji, nie formułuje diagnozy pielęgniarstwach, nie ustala celów i planu opieki, nie wdraża interwencji pielęgniarstwach oraz nie dokonuje ewaluacji opieki.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwach, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwach oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób zadowalający, ale wymagający uszczegółowienia.	gromadzi informacje, formułuje wstępną diagnozę pielęgniarstwach, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwach oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób prawidłowy, ale nieprofesjonalny.	profesjonalnie gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwach, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwach oraz dokonuje ewaluacji opieki.
P_U02	nie prowadzi poradnictwa w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczącego	ze wsparciem nauczyciela prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące	prawidłowo, ale niewystarczająco prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia,	profesjonalnie i z własnej inicjatywy prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia,

	wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.
P_U03	nie prowadzi profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	prowdzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym błędy.	prowdzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym nieliczne błędy.	prowdzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.
P_U04	nie potrafi przygotować chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, popełniając nieliczne błędy.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	zawsze prawidłowo i w pełni przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.
P_U05	nie dokumentuje sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	w sposób pobieżny dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	w sposób w większości poprawny dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	samodzielnie i prawidłowo dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.
P_U06	nie rozpoznaje powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	z pomocą wykładowcy rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i prawie zawsze poprawnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie bezbłędnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego w pełni prawidłowo i samodzielnie.
P_U07	nie prowadzi rozmowy terapeutycznej.	mobilizowany przez nauczyciela prowadzi rozmowę terapeutyczną.	prowdzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych.	prawidłowo i efektywnie prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U08	nie przekazuje informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	pobieżnie przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu znaczącym.	prawidłowo przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu pełnym.
P_U09	nie asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych mobilizowany przez nauczyciela.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U10	nie potrafi ocenić poziomu bólu, reakcji	z pomocą nauczyciela ocenia poziom bólu,	w sposób poprawny w większości	samodzielnie i prawidłowo ocenia

	chorego na ból i nasilenie bólu oraz nie potrafi zastosować postępowania przeciw-bólowego.	reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	przypadków ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.
P_U11	nie potrafi przygotować i podać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	wspierany przez nauczyciela przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	zawsze prawidłowo przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie przestrzega praw pacjenta.	przestrzega praw pacjenta, popełniając błędy.	przestrzega praw pacjenta w sytuacjach jasnych i łatwych.	przestrzega praw pacjenta w każdej sytuacji.
P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

Izabela Domitrz, Krystyna Jaracz Pielęgniarstwo neurologiczne PZWL 2019

Pielęgniarstwo neurologiczne Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2015

Literatura uzupełniająca:

Berlit P.: Neurologia. Kompendium. PZWL, Warszawa 2008.

Kozbuski W., Liberski P. P.: Neurologia. Podręcznik dla studentów medycyny. Wydanie I, Wyd. PZWL, Warszawa 2007.

Ślusarz R., Szewczyk M.T. (red.): Pielęgniarstwo w neurochirurgii. Wyd. Borgis, Warszawa 2006.

Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki specjalistycznej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	III/6 –w., zp., praktyki
ECTS	8

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Podstawowe wiadomości z anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa.
Cele przedmiotu:	Przygotowanie studenta do samodzielnego planowania i realizowania kompleksowej opieki geriatrycznej, wynikającego z różnego stanu zdrowia pacjenta w warunkach domowych i szpitalnych.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej
Zajęcia praktyczne/ Praktyki zawodowe	metoda sytuacyjna, metoda przypadku, elementy dyskusji

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	Charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W1.
P_W02	Zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W3.
P_W03	Charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	D.W6.
P_W04	Charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W7.
P_W05	Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W8.
P_W06	Charakteryzuje proces starzenia się w aspekcie bio – psycho – społeczno – ekonomicznym.	D.W9.
P_W07	Zna swoje zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	D.W10.
P_W08	Różnicuje etiopatogenezę schorzeń wieku podeszłego: cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona i depresji.	D.W11.
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.	D.U1.
P_U02	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U2.
P_U03	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.	D.U3.

P_U04	Doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej.	D.U9., D.U11.
P_U05	Przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	D.U12.
P_U06	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską	D.U15.
P_U07	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	D.U18.
P_U08	Prowadzi rozmowę terapeutyczną.	D.U20.
P_U09	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	D.U22.
P_U10	Asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	D.U23.
P_U11	Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	D.U24.
P_U12	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U26.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	przestrzega prawa pacjenta	K_K02
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Fizjologia procesu starzenia. Proces starzenia w aspekcie biologicznym, psychologicznym i socjoekonomicznym.	P_W01 - P_W15 P_U01 – P_U018 P_K01, P_K02
W2	Odrębności przebiegu wybranych patologii w starości dotyczących układu nerwowego, układu krążenia.	
W3	Zasady farmakoterapii w starszym wieku. Niekorzystne interakcje leków w geriatricii.	
W4	Specyfika przebiegu, diagnostyka i leczenie nadciśnienia tętniczego, choroby niedokrwiennej serca, przewlekłej niewydolności serca u osób starszych.	
W5	Choroby układu oddechowego u osób starszych – diagnostyka i leczenie.	
W6	Choroby układu moczowego – problemy urologiczne u osób starszych.	
W7	Cukrzyca u osób w podeszłym wieku – objawy, przewlekłe powikłania, zasady terapii.	
W8	Niedożywienie u osób starszych – skala zjawiska, objawy i leczenie.	
W9	Klasyfikacja, diagnostyka i leczenie otępień u osób starszych.	
W10	Depresja u osób starszych.	
L.p.	Moduł pielęgniarski	Odniesienie do przedmiotowych

		h efektów uczenia się
W1	Procesy demograficzne w starzejącym się społeczeństwie	P_W01 - P_W15 P_U01 – P_U018, P_K01, P_K02
W2	Organizacja opieki geriatrycznej w Polsce.	
W3	Grupy wsparcia i instytucje wspierające osoby starsze.	
W4	Zmiany strukturalne i czynnościowe związane ze starzeniem.	
W5	Modele pielęgnowania w opiece nad człowiekiem starym.	
W6	Diagnozy pielęgniarские i cele opieki nad pacjentem w wieku podeszłym.	
W7	Narzędzia i metody oceny stanu bio - psycho - społecznego i funkcjonalnego osoby w podeszłym wieku.	
W8	Całościowa ocena geriatryczna i interdyscyplinarna opieka geriatryczna.	
W9	Specyfika postępowania pielęgniarского w wybranych patologiach układu krążenia: choroba niedokrwienna serca, zastoinowa niewydolność krążenia, nadciśnienie tętnicze, miażdżyca.	
W10	Specyfika postępowania pielęgniarского w zapaleniu płuc i POCHP u osób star-szych.	
W11	Specyfika postępowania pielęgniarского w chorobie wrzodowej i zaparciu u osób Starszych.	
W12	Niedożywienie u osób starszych.	
W13	Zapobieganie zaburzeniom wodno – elektrolitowym, odwodnieniu i niedożywieniu chorych w podeszłym wieku.	
W14	Specyfika postępowania pielęgniarского w patologiach układu ruchu osób star-szych: osteoporoza, choroba zwyrodnieniowa stawów, reumatoidalne zapalenie stawów	
W15	Zadania pielęgniarki w leczeniu niefarmakologicznym i w przygotowaniu chore-go do funkcjonowania w środowisku domowym.	
W16	Pielęgnowanie chorego z cukrzycą w podeszłym wieku z uwzględnieniem profilaktyki powikłań późnych.	
W17	Zasady opieki nad człowiekiem starym z Chorobą Parkinsona.	
W18	Opieka nad pacjentem po udarze mózgowym.	
L.p.	Zajęcia praktyczne	Odniesienie do przedmiotowyc h efektów uczenia się
Zp1	Realizacja zadań diagnostycznych leczniczych i opiekuńczych i edukacyjnych wobec pacjenta z chorobą wieńcową serca.	P_W01 - P_W08 P_U01 – P_U012 P_K01, P_K02
Zp2	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z nadciśnieniem tętniczym.	
Zp3	Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym w podeszłym wieku z otępieniem w warunkach szpitalnych.	
Zp4	Pielęgnowanie osoby starszej hospitalizowanej z powodu zaostrzenia POCHP.	
Zp5	Proces pielęgnowania osoby starszej z niewydolnością zastoinową w warunkach szpitalnych.	
Zp6	Planowanie opieki nad człowiekiem starszym z cukrzycą z uwzględnieniem samoopieki i samoobserwacji.	
Zp7	Zasady opieki nad człowiekiem starszym z dną moczaniową.	

Zp8	Obserwacja chorego w wieku geriatrycznym i dokumentowanie stanu zdrowia.	
Zp9	Udział pielęgniarki w promocji zdrowia osób starszych a programy profilaktyki geriatrycznej.	
Zp10	Opieka pielęgniarki nad umierającym i towarzyszenie śmierci.	
L.p.	Praktyki zawodowe	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Pz1	Diagnoza pielęgniarska w odniesieniu do pacjenta geriatrycznego.	P_W01 - P_W08 P_U01 – P_U012 P_K01, P_K02
Pz2	Realizacja czynności pielęgnacyjnych wobec starszego człowieka z uwzględnieniem wydolności i sprawności organizmu.	
Pz3	Proces pielęgnowania osoby starszej hospitalizowanej z powodu zaostrzenia choroby wieńcowej serca.	
Pz4	Pielęgnowanie chorego unieruchomionego w łóżku.	
Pz5	Opieka pielęgniarska nad chorym z gastrostomią odżywczą.	
Pz6	Opieka pielęgniarska nad chorym dializowanym.	
Pz7	Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów opiekuńczych pacjenta z nietrzymaniem moczu i stolca.	
Pz8	Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec pacjenta z chorobą Parkinsona.	
Pz9	Pielęgnowanie skóry osoby w podeszłym wieku z uwzględnieniem profilaktyki odleżyn.	
Pz10	Ocena zapotrzebowania rodziny na opiekę pielęgniarską – przygotowanie rodziny do pielęgnowania osoby starszej.	
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	„Zespół słabości” – objawy kliniczne, konsekwencje, możliwości leczenia.	P_W01, P_W08, P_K01, P_K02
Sk2	Niefarmakologiczne zapobieganie osteoporozie.	P_W01, P_K01, P_K02
Sk3	Epidemiologia starości i niepełnosprawności.	P_W11, P_W08
Sk4	Medycyna obronna – wyjaśnienie istoty i zagrożeń.	P_W01, P_K01, P_K02
Sk5	Profilaktyka przedwczesnego starzenia.	P_U03, P_K01
Sk6	Przejawy egoizmu we współczesnym świecie oraz metody przeciwdziałania.	P_K01, P_K02
Sk7	Jakość życia osób starszych.	P_W08

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Egzamin (E) -.Kryteria oceniania:

- egzamin pisemny – obejmujący 30 pytań w tym: jednokrotnego wyboru, na dobieranie, uzupełnianie, oraz 2 pytania opisowe dotyczące problemów pielęgnacyjnych w opiece nad pacjentem internistycznym (skala oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny)
- kolokwium zaliczeniowe (4 - po realizacji działów tematycznych specyfika starzenia, organizacja opieki, geriatrycznej, całościowa ocena geriatryczna, specyfika postępowania pielęgniarstwa w patologii wieku geriatrycznego, wielkie problemy geriatryczne -zadania pielęgniarki – skala oceny - 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny)
- uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny,
- aktywność na wykładach.

Końcową ocenę stanowi:

- 70% - ocena z egzaminu pisemnego
- 30% - ocena z kolokwium

Zajęcia praktyczne:

Zaliczenie (ZO) - zajęcia praktyczne w VI semestrze. Kryteria oceniania:

- dokumentacja procesu pielęgnowania – 2 procesy pielęgnowania wybranych pacjentów hospitalizowanych w oddziale geriatrycznym (zakładzie opiekuńczopielęgnacyjnym), skala oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.
- pisemne sprawozdanie z dyżuru – 2 sprawozdania, skala oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.
- sprawdzian praktyczny - zaliczenie umiejętności zawartych w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara, skala oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.
- obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarstwa,
- samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności.

Praktyki zawodowe:

Zaliczenie (ZO) - praktyki zawodowe w VI semestrze. Kryteria oceniania:

- wypracowanie 160 godzin praktyk zawodowych przydzielonych do realizacji,
- terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniara,
- obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarstwa,
- samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności.

Samokształcenie:

- uzyskanie pozytywnej oceny z pracy pisemnej przygotowanej samodzielnie przez studenta na proponowany temat. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

1. Wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.
2. Zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.
3. Poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.
4. Prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.
5. Właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01, P_W04 P_W08, P_W08	test mieszany, kolokwium	wykłady
P_W02, P_W03 P_W05- P_W07 P_W08	test mieszany	wykłady
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01, P_U10	sprawozdanie metodą procesu pielęgowania, sprawozdanie z dyżuru (raport), obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_U02, P_U05 P_U08, P_U09 P_U12	ćwiczenia praktyczne, obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	
P_U03 - P_U04	sprawozdanie metodą procesu pielęgowania, sprawozdanie z dyżuru (raport), obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk, obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	
P_U06 - P_U07	ćwiczenia praktyczne, realizacja zleconego zadania, samoocena studenta, obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	
P_U11, P_U12	proces pielęgowania, sprawozdanie z dyżuru (raport), sprawdzian praktyczny, samoocena student, obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych a	
P_U12	realizacja zleconego zadania, obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk, obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	
P_U12	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk, realizacja zleconego zadania, samoocena studenta, obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	
P_U12	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk, sprawdzian praktyczny, samoocena studenta, obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

P_K01	obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	przestrzega praw pacjenta, popełniając błędy.
P_K02	obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	wykłady zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie potrafi scharakteryzować czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje tylko niektóre czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje większość czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	prawidłowo charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_W02	nie zna zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	omawia podstawowe zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, popełniając przy tym błędy.	omawia zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób obszerny i bezbłędny omawia zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_W03	nie potrafi scharakteryzować grupy leków i ich działania na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	przy wsparciu wykładowcy charakteryzuje wybrane grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	samodzielnie charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.
P_W04	nie potrafi scharakteryzować technik i procedur pielęgniarstwa	charakteryzuje wybrane techniki i procedury pielęgniarstwa	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece	szczegółowo i bezbłędnie charakteryzuje techniki i procedury

	stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym błędy.	nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	pielęgniarskie stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W05	nie różnicuje reakcji chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	w podstawowym zakresie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W06	nie potrafi scharakteryzować procesu starzenia się w aspekcie bio-psycho-społeczno-ekonomicznym.	wybiórczo charakteryzuje proces starzenia się w aspekcie bio-psycho-społeczno-ekonomicznym, popełniając nieliczne błędy.	charakteryzuje proces starzenia się w aspekcie bio-psycho-społeczno-ekonomicznym, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie i obszernie charakteryzuje proces starzenia się w aspekcie bio-psycho-społeczno-ekonomicznym.
P_W07	nie zna swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	na poziomie elementarnym charakteryzuje zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	charakteryzuje większość swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	w sposób wyczerpujący charakteryzuje swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).
P_W08	nie różnicuje etiopatogenezy schorzeń wieku podeszłego: cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona i depresji.	w podstawowym zakresie różnicuje etiopatogenezę schorzeń wieku podeszłego: cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona i depresji, popełniając przy tym nieliczne błędy.	różnicuje etiopatogenezę schorzeń wieku podeszłego: cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona i depresji, popełniając przy tym nieliczne błędy.	bezbłędnie i trafnie różnicuje etiopatogenezę schorzeń wieku podeszłego: cukrzycy, chorób serca, nadciśnienia tętniczego, miażdżycy, zespołów otępiennych, zespołu Parkinsona i depresji.

Umiejętności				
P_U01	nie rozpoznaje uwarunkowań zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia, popełniając liczne błędy.	rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia popełniając nieliczne błędy.	profesjonalnie rozpoznaje i charakteryzuje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia.
P_U02	nie motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.	ze wsparciem nauczyciela motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego	motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego, popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób fachowy i odpowiedzialny motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego.
P_U03	nie diagnozuje stopnia ryzyka rozwoju odleżyn i nie dokonuje ich klasyfikacji.	diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji, popełniając przy tym liczne błędy.	diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji, popełniając przy tym nieliczne błędy.	bezbłędnie diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji,
P_U04	nie potrafi przygotować chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, popełniając nieliczne błędy.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.	zawsze prawidłowo i w pełni przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym.
P_U05	nie dokumentuje sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	w sposób pobieżny dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	w sposób w większości poprawny dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.	samodzielnie i prawidłowo dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską.
P_U06	nie rozpoznaje powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	z pomocą wykładowcy rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i prawie zawsze poprawnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego w pełni prawidłowo i samodzielnie.
P_U07	nie prowadzi rozmowy terapeutycznej.	mobilizowany przez nauczyciela prowadzi rozmowę terapeutyczną.	prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych.	prawidłowo i efektywnie prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych i nietypowych.

P_U08	nie przekazuje informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	pobieżnie przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu znaczącym.	prawidłowo przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu pełnym.
P_U09	nie asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych mobilizowany przez nauczyciela.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U10	nie prowadzi dokumentacji opieki nad chorym: karty obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, karty rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz karty informacyjnej z zaleceniami w zakresie samoopieki.	w sposób pobieżny i niezbyt dokładny prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	poprawnie i samodzielnie prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	samodzielnie, bezbłędnie i w sposób wyczerpujący prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.
P_U11	nie dostosowuje interwencji pielęgniarskich do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	na poziomie elementarnym dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	poprawnie dostosowuje większość interwencji pielęgniarskich do rodzaju problemów pielęgnacyjnych.	dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych w pełni prawidłowo i samodzielnie.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie przestrzega praw pacjenta.	przestrzega praw pacjenta, popełniając błędy.	przestrzega praw pacjenta w sytuacjach jasnych i łatwych.	przestrzega praw pacjenta w każdej sytuacji.
P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

Biercewicz M., Szewczyk M.: Pielęgniarstwo w gerii. Wyd. Med. Borgis, Warszawa 2006.
 Talarska D., Wieczorkowska-Tobis K., Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, PZWL, 2019
 Gisela Motzing, Susanna Schwartz Pielęgniarstwo geriatryczne, Urban & Partner, Wrocław 2012

Literatura uzupełniająca:

Chodorowski Z.: Geriatria Główne problemy kliniczne, Wyd. Grafika, Gdynia 2006.
 Galus K.: Geriatria wybrane zagadnienia. Urban & Partner, Wrocław 2007.
 Jabłoński L., Wysokińska-Miszcuk J.: Podstawy gerontologii i wybrane zagadnienia z gerii. Czelej, Lublin, 2000. Wyd. Medyk, Warszawa 2004.
 Szarota Z.: Gerontologia społeczna i oświatowa, Wyd. Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2004.
 Szatur-Jaworska B., Błędowski P., Dzięgielewska M.: Podstawy gerontologii społecznej, Oficyna Wydawnicza ASPRA –JR, Warszawa 2006.

Opieka paliatywna

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki specjalistycznej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	III/5 –w., zp., praktyki
ECTS	5

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Wiadomości z podstaw pielęgniarstwa.
Cele przedmiotu:	Przygotowanie do realizacji opieki nad pacjentem w stanie terminalnym, udzielanie wsparcia pacjentowi i jego rodzinie, stosowanie standardów opieki oraz podniesienie jakości opieki paliatywnej.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych
Zajęcia praktyczne/ Praktyki zawodowe	metoda sytuacyjna, metoda przypadku, elementy dyskusji

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku.	D.W1.
P_W02	Zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo – ginekologicznym i opiece paliatywnej.	D.W3.

P_W03	Zna zasady planowania opieki nad chorym w zależności od wieku i stanu zdrowia.	D.W3.
P_W04	Charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	D.W6.
P_W05	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	D.W7.
P_W06	Różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	D.W8.
P_W07	Zna patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych.	D.W13.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki.	D.U1.
P_U02	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U2.
P_U03	Prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.	D.U3.
P_U04	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	D.U8.
P_U05	Prowadzi rozmowę terapeutyczną.	D.U20.
P_U06	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	D.U22.
P_U07	Prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarstwa i raportów, kartę rejestrów zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samo opieki.	D.U15.
P_U08	Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	D.U24.
P_U09	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta	D.U25.
P_U10	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U26.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	przestrzega prawa pacjenta.	K_K02
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Organizacja opieki paliatywnej / hospicyjnej w Polsce.	P_W02, P_W08
W2	Jakość życia jako priorytet opieki paliatywnej.	P_U02, P_K01, P_K05
W3	Powikłania i skutki uboczne leczenia onkologicznego u pacjentów w stanach terminalnych.	P_W05, P_W10, P_U04, P_U05, P_U07, P_U13, P_K01, P_K02
W4	Ból totalny – diagnoza i leczenie.	P_W04, P_U05, P_U14, P_K01, P_K02

W5	Komunikacja z pacjentem i jego bliskimi.	P_U02, P_K01, P_K02
W6	Dzieci i młodzież w opiece paliatywnej.	P_W05, P_K01, P_K02
W7	Opieka nad chorym w okresie umierania i agonii.	P_W05, P_W11, P_U12, P_K01, P_K02
W8	Dylematy etyczne w opiece paliatywnej.	P_K08
L.p.	Zajęcia praktyczne	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Zp1	Diagnoza zapotrzebowania na wsparcie u pacjenta .	P_W01, P_U06, P_U11, P_K01, P_K02
Zp2	Sposoby redukcji stresu wynikającego z diagnozy choroby nowotworowej - rola pielęgniarki.	P_W07, P_U13
Zp3	Realizacja opieki pielęgniarskiej nad pacjentem i jego rodziną.	P_W03, P_W04, P_W06, P_W09, P_U01, P_U06, P_U09, P_U10, P_K01, P_K02
Zp4	Opieka nad pacjentem w terminalnej fazie choroby nowotworowej.	P_W03, P_W05, P_W10, P_U09, P_U11, P_U12, P_K01, P_K02
Zp5	Opieka wspomagająca - rola i zadania pielęgniarki.	P_W03, P_W05, P_U08, P_K01, P_K02
Zp6	Standardy w opiece paliatywnej.	P_W05, P_U11, P_U13, P_K01, P_K02
Zp7	Podmiotowość działań opiekuńczo - pielęgnacyjnych.	P_W07, P_U02, P_U03, P_U08, P_U12, P_K01, P_K02
L.p.	Praktyki zawodowe	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Pz1	Funkcja psychologiczno - duchowa pielęgniarki.	P_W07, P_U12, P_K01, P_K02
Pz2	Pielęgniarka jako łącznik z rodziną, kapłanem, psychologiem, pracownikiem socjalnym.	P_U02, P_U12, P_K01, P_K02
Pz3	Edukacja rodziny chorego w zakresie sprawowania opieki nieprofesjonalnej nad pacjentem umierającym.	P_U02, P_K01, P_K02
Pz4	Rola pielęgniarki w łagodzeniu bólu.	P_W04, P_U11, P_K01, P_K02
Pz5	Opieka pielęgnacyjna nad dzieckiem w stanie terminalnie i jego rodziną.	P_W05, P_U12, P_U14, P_K01, P_K02
Pz6	Zabawa z chorym dzieckiem jako funkcja terapeutyczna.	P_U08, P_K02, P_K04, P_K01,, P_K02
Pz7	Wsparcie rodziny po śmierci dziecka.	P_U08, P_K01, P_K02

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Zaliczenie z Oceną (ZO) - wykłady w V semestrze : Zasady obecności studenta na wykładach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Ustalenie oceny z wykładów odbywa się na podstawie pisemnego testu jednokrotnego wyboru ocenianego wg skali: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Zajęcia praktyczne:

Zaliczenie (ZO) - zajęcia praktyczne w V semestrze. Kryteria oceniania:

- dokumentacja procesu pielęgnowania – 2 procesy pielęgnowania wybranych pacjentów), skala oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

- pisemne sprawozdanie z dyżuru – 2 sprawozdania, skala oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

- sprawdzian praktyczny - zaliczenie umiejętności zawartych w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza, skala oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

- obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarских,

- samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności.

Praktyki zawodowe:

Zaliczenie (ZO) - praktyki zawodowe w V semestrze. Kryteria oceniania:

- wypracowanie 160 godzin praktyk zawodowych przydzielanych do realizacji,

- terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza,

- obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarских,

- samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności.

Samokształcenie:

Uzyskanie pozytywnej oceny z referatu przygotowanego samodzielnie przez studenta na proponowany temat. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5).

Praca jest oceniana wg kryteriów:

- wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt.,

- zgodność sformułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt.,

- poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt.,

- prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt.,

- właściwy dobór literatury- 0-2 pkt

Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 – P_W11	test pisemny	wykład
UMIEJĘTNOŚCI		
P_U01 - P_U14	sprawdzian praktyczny, obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe

KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K03, P_K04	obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe
P_K01, P_K05 - P_K10	samoocena studenta, obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	
P_K02	samoocena studenta, obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie zna zasad oceny stanu chorego w zależności od wieku.	w sposób ogólny i nie-pełny charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób wyczerpujący charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku.
P_W02	nie zna zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w sposób ogólny i nie-pełny wyjaśnia pojedyncze zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej.	w pełni wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób prawidłowy szczegółowo wyjaśnia zasady diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym, geriatrycznym, chirurgicznym, pediatricznym, neurologicznym, psychiatrycznym, anestezjologicznym, położniczo-ginekologicznym i opiece paliatywnej
P_W03	nie zna zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	w sposób ogólny i niepełny definiuje wybrane zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	definiuje większość zasad planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.	trafnie i bezbłędnie definiuje zasady planowania opieki nad chorymi w zależności od wieku i stanu zdrowia.
P_W04	nie potrafi scharakteryzować grupy leków i ich działania na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych,	przy wsparciu wykładowcy charakteryzuje wybrane grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań	samodzielnie charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi	w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań

	interakcji z innymi lekami i dróg podania.	niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	lekami i dróg podania.	niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.
P_W05	nie potrafi scharakteryzować technik i procedur pielęgniarstkich stosowanych w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	charakteryzuje wybrane techniki i procedury pielęgniarstkie stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstkie stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając przy tym nieliczne błędy.	szczegółowo i bezbłędnie charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstkie stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W06	nie różnicuje reakcji chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	w podstawowym zakresie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.	różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, popełniając nieliczne błędy.	bezbłędnie różnicuje reakcję chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.
P_W07	nie zna patofizjologii, objawów klinicznych i powikłań chorób nowotworowych.	charakteryzuje w sposób ogólny i niepełny patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych, popełniając błędy.	omawia patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych, popełniając nieliczne błędy.	szczegółowo omawia patofizjologię, objawy kliniczne i powikłania chorób nowotworowych.
Umiejętności				
P_U01	nie gromadzi informacji, nie formułuje diagnozy pielęgniarstkiej, nie ustala celów i planu opieki, nie wdraża interwencji pielęgniarstkiej oraz nie dokonuje ewaluacji opieki.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstką, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstkie oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób zadowalający, ale wymagający uszczegółowienia.	gromadzi informacje, formułuje wstępną diagnozę pielęgniarstką, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstkie oraz dokonuje ewaluacji opieki w sposób prawidłowy, ale nieprofesjonalny.	profesjonalnie gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstką, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstkie oraz dokonuje ewaluacji opieki.
P_U02	nie prowadzi poradnictwa w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczącego wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	ze wsparciem nauczyciela prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	prawidłowo, ale niewystarczająco prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	profesjonalnie i z własnej inicjatywy prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.
P_U03	nie prowadzi profilaktyki powikłań w przebiegu chorób.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, popełniając przy tym nieliczne błędy.	prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób.
P_U04	nie rozpoznaje powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego,	z pomocą wykładowcy rozpoznaje powikłania leczenia	samodzielnie i prawie zawsze poprawnie rozpoznaje powikłania leczenia	samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje powikłania leczenia farmakologiczne-go,

	rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgniacyjnego.	farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgniacyjnego.	farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgniacyjnego.	dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgniacyjnego w pełni prawidłowo i samodzielnie.
P_U05	nie prowadzi rozmowy terapeutycznej.	mobilizowany przez nauczyciela prowadzi rozmowę terapeutyczną	prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych.	prowadzi rozmowę terapeutyczną w sytuacjach typowych i nietypowych
P_U06	nie przekazuje informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	pobieżnie przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu znaczącym.	prawidłowo przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu pełnym.
P_U07	nie prowadzi dokumentacji opieki nad chorym: karty obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, karty rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz karty informacyjnej z zaleceniami w zakresie samoopieki.	w sposób pobieżny i niezbyt dokładny prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	poprawnie i samodzielnie prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.	samodzielnie, bezbłędnie i w sposób wyczerpujący prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów/pielęgniarskich i raportów, kartę rejestru zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki.
P_U08	nie potrafi ocenić poziomu bólu, reakcji chorego na ból i nasilenie bólu oraz nie potrafi zastosować postępowania przeciwbólowego.	z pomocą nauczyciela ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	w sposób poprawny w większości przypadków ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	samodzielnie i prawidłowo ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.
P_U09	nie potrafi stworzyć pacjentowi warunków do godnego umierania.	wspierany przez nauczyciela tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania.	w sposób znaczący tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania.	w sposób w pełni prawidłowy tworzy pacjentowi warunki do godnego umierania.
P_U10	nie potrafi przygotować i podać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	wspierany przez nauczyciela przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	zawsze prawidłowo przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie przestrzega praw pacjenta.	przestrzega praw pacjenta, popełniając błędy.	przestrzega praw pacjenta w sytuacjach jasnych i łatwych.	przestrzega praw pacjenta w każdej sytuacji.
P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie

	umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.
--	--	--	---	---

Literatura podstawowa:

1. De Walden-Gałaszko Krystyna, Anna Kaptacz Pielęgniarstwo opieki paliatywnej, PZWL Wydawnictwo Lekarskie 2019
2. Opieka paliatywna. Poradnik dla lekarzy i pielęgniarek rodzinnych oraz rodzin pacjentów, Difin 2018
3. Dzierżanowski T., Krajewska-Kułak E., Krzyżanowski D., Cybulski M.: Opieka paliatywna. Wyd. Difin, Warszawa 2018.
4. D. Hanks G.W.C., MacDonald N. Oxford Textbook of Palliative Medicine., Oxford University Press, New York 2017.
5. Wordliczek J., Krajnik M., Malec-Milewska M.: Chory na nowotwór, kompendium postępowania w wybranych sytuacjach klinicznych. Wyd. Medical Education, Warszawa 2016.
6. Dominiak I., Gaworska- Krzemińska A., Kilańska D.: Ordynowanie leków i wypisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych. Wyd. Edumetriq, Sopot 2016.
7. Kinghorn S., Gaines S., (red. wyd. pol. De Walden Gałaszko K., Gaworska- Krzemińska A.: Opieka paliatywna. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2012.
8. Wordliczek J., Dobrogowski J.: Leczenie bólu. PZWL, Warszawa 2011.
9. De Walden- Gałaszko K.: Podstawy opieki paliatywnej. PZWL, W-wa, 2006.
10. Krasuska M.E., Stanisławek A., Turowski K.: Standardy w pielęgniarstwie onkologicznym i opiece paliatywnej. Wyd. AM, Lublin 2005.
11. Diener H., Maier Ch. (red. wyd. polskiego Kübler A.) Leczenie bólu, zespoły bólowe – metody postępowania., Urban & Partner, Wrocław 2005.
12. Szermer P. (przekład materiału WHO): Leczenie objawowe w stanach terminalnych. ELIPSAJAIM s.c., Kraków 2005.

Literatura uzupełniająca:

1. Deptała, A., : Onkologia w praktyce. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2013.
2. Koper A.,: Pielęgniarstwo onkologiczne. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2011.
3. Kordek R., : Onkologia. Podręcznik dla studentów i lekarzy, VM Media z o.o. VM Group sp. k., 2013.
4. Koper A., Pielęgniarstwo onkologiczne, Wydawnictwo. Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
5. Binnebesel J., Janowicz A., Krakowiak P., Paczkowska A., Pozamedyczne aspekty opieki paliatywno-hospicyjnej, Wydawnictwo Fundacja Hospicyjna, Gdańsk 2010.
6. Catane R., Cherny N., Kloke M., Tanneberger S.: Podręcznik postępowania w zaawansowanej chorobie nowotworowej. MediPage, Warszawa 2007.
7. Gembala B. Zrozumieć umierających., W: Kolbuszewski J. (red.) Problemy współczesnej tanatologii., Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, Wrocław 2004.
8. Keirse M. Smutek, strata, żałoba. Jak sobie z nimi radzić? Jak pomóc innym?., Polskie Wydawnictwo Encyklopedyczne, Radom 2004.
9. Jurek T., Maksymowicz K. Percepcja procesu umierania., W: Kolbuszewski J. (red.) Problemy współczesnej tanatologii., Wrocławskie Towarzystwo Naukowe, Wrocław 2004.
10. Wybrane artykuły w czasopismach: Medycyna Paliatywna, Medycyna paliatywna w praktyce, Onkologia Polska, Ból.

Podstawy ratownictwa medycznego

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	W zakresie podstaw opieki specjalistycznej powiązany z praktycznym przygotowaniem zawodowym
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	I/1
ECTS	2

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien posiadać podstawową wiedzę z biologii człowieka z zakresu programowego szkoły ponadgimnazjalnej
Cele przedmiotu:	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą stanów zagrożenia zdrowia i życia oraz nabycie umiejętności praktycznych w prowadzeniu działań ratowniczych zgodnie ze standardami Europejskiej Rady Resuscytacji u osób w różnym wieku.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny z wykorzystaniem technik multimedialnych
Ćwiczenia	praca w grupie, demonstracja, pokaz z instruktążem, ćwiczenia na fantomach

3. Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	Charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W1.
P_W02	Charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chore-go w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	D.W6.
P_W03	Zna swoje zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce.	D.W10.
P_W04	Objaśnia algorytm postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS – basic life support) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS – advanced life support).	D.W35.
P_W05	Opisuje procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz w sytuacjach szczególnych, takich jak skażenia chemiczne, radiacyjne i biologiczne.	D.W37.

UMIEJETNOŚCI		
P_U01	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	D.U27.
P_U02	Wykonuje defibrylację automatyczną (AED) i bezprzrządowe udrażnianie dróg oddechowych.	D.U30.
P_U03	Doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki.	D.U29.
P_U04	Przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	D.U22.
P_U05	Ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	D.U24.
P_U06	Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U26.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	przestrzega prawa pacjenta.	K_K02
P_K02	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Czynności ratunkowe w aktach prawnych.	P_W01 - P_W08, P_K01, P_K02
W2	Wprowadzenie do reanimacji: podstawowe pojęcia (reanimacja, resuscytacja, pojęcie śmierci), wskazania i przeciwwskazania do wykonywania reanimacji krążeniowo –oddechowej, „łańcuch przeżycia”.	
W3	Aktualne standardy prowadzenia zabiegów reanimacyjnych u dorosłych i dzieci. Nagłe zatrzymanie krążenia (NZK); przyczyny, mechanizmy, sytuacje szczególne. Organizacja i funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w Polsce w oparciu o akty prawne.	
W4	Rola i zadania pielęgniarki w systemie ratownictwa medycznego.	
W5	Medycyna katastrof: cele i zadania. Pojęcie wypadku masowego, katastrofy. Organizacja pomocy przedszpitalnej w katastrofie i segregacja poszkodowanych.	
W6	Wstępne badanie i transport pacjentów urazowych, prawa pacjenta w sytuacjach nadzwyczajnych.	
L.p.	W zakresie ćwiczeń	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Ćw1	Podstawowe zabiegi reanimacyjne u dorosłych i dzieci: udrażnianie górnych dróg oddechowych, kontrola podstawowych parametrów, ułożenie pacjenta nieprzytomnego, wentylacja za pomocą ustnika, maski twarzowej, masaż pośredni serca, zasady wzywania pomocy.	P_U03, P_U08 P_K01, P_K02,

Ćw2	Zaawansowane zabiegi reanimacyjne (wprowadzenie): wentylacja za pomocą worka samorozprężalnego, zasady defibrylacji, przyrządowe zabezpieczenie górnych dróg oddechowych, intubacja – wskazania i przeciwwskazania, technika wykonania.	P_U03, P_U04, P_U08, P_K01, P_K02
Ćw3	Rola i zadania pielęgniarki w udzielaniu pierwszej pomocy przedlekarskiej.	P_W10, P_U01, P_U02, P_U05, P_U05, P_U07, P_K01, P_K02
Ćw4	Udział pielęgniarki w zaawansowanych zabiegach reanimacyjnych.	P_U04, P_U08, P_K01, P_K02
Ćw5	Segregacja poszkodowanych w zdarzeniach masowych i katastrofach.	P_U03, P_K01, P_K02
Ćw6	Zabiegi reanimacyjne w sytuacjach szczególnych: zadławienia, zanurzenie i pod-topienie, odma płuenna, zatrucia, hipotermia, anafilaksja, ciąża, oparzenia, krwotok zewnętrzny.	P_U05, P_U08, P_K01, P_K02
Ćw7	Postępowanie na miejscu wypadku drogowego, ocena pierwotna i wtórna pacjenta po urazie.	P_U02, P_U06, P_K01, P_K02,
Ćw8	Transport pacjenta urazowego, w poszczególnych stanach zagrożenia życia.	P_W02, P_W03, P_U03 P_K01, P_K02
L.p.	Samokształcenie	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Rola pielęgniarki w Państwowym Systemie Ratownictwa Medycznego.	P_W05

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady:

Zaliczenie (Z) - Warunkiem uzyskania zaliczenia jest pozytywna ocena z testu pisemnego jednokrotnego wyboru.

Skala procentowa oceny:

100% - 93% - bardzo dobry
92% - 85%- dobry plus
84% - 77%- dobry
76% - 69%- dostateczny plus
69-60%- dostateczny
poniżej 59% - niedostateczny

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną (ZO). Warunkiem uzyskania zaliczenia z ćwiczeń jest:

- 100% frekwencja na zajęciach (w przypadku nieobecności – ustne zaliczenie treści tematycznej zajęć),
- pozytywne zaliczenie ćwiczeń wykonywanych na fantomach – skala ocen: 100% - 5,0, poniżej 100% - nżal

- pozytywny wynik z kolokwium (forma testowa) - Skala procentowa oceny: 100% - 93% - bardzo dobry; 92% - 85%- dobry plus; 84% - 77%- dobry; 76% - 69%- dostateczny plus; 69-60%- dostateczny; poniżej 59% - niedostateczny.

Samokształcenie: Warunkiem uzyskania zaliczenia z samokształcenia jest pisemna praca kontrolna na temat:: Rola pielęgniarki w Państwowym Systemie Ratownictwa Medycznego”. Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 6 pkt./10 pkt. (60% na 100%) (6 pkt. – 3,0; 6,5-7 pkt. -3,5; 7,5-8 pkt. – 4,0; 8,5-9 pkt. – 4,5; 9,5-10 pkt. - 5). Praca jest oceniana wg kryteriów: - wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu - 0-2 pkt., - zgodność formułowanych wypowiedzi ze stanem aktualnej wiedzy - 0-2 pkt., - poprawność terminologiczna i językowa - 0-2 pkt., - prawidłowy i logiczny układ treści - 0-2 pkt., - właściwy dobór literatury- 0-2 pkt.		
Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W10	test jednokrotnego wyboru	wykłady
UMIĘTNOŚCI		
P_U02, P_U06, P_U07	sprawdzian praktyczny obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	ćwiczenia
P_U01, P_U03 - P_U05, P_U08	sprawdzian praktyczny, kolokwium pisemne, obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01, P_K02	obserwacja studenta, odpowiedź ustna, dzienniczek umiejętności zawodowych	ćwiczenia

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie potrafi wymienić objawów zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku.	wymienia kilka podstawowych objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku.	wymienia i charakteryzuje większość objawów zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku.	bezbłędnie wymienia i charakteryzuje objawy zagrożenia życia u pacjentów w różnym wieku.
P_W02	nie potrafi scharakteryzować czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje tylko niektóre czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	wymienia i charakteryzuje większość czynników ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.	prawidłowo charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia.

P_W03	nie zna zasad oceny stanu chorego w zależności od wieku.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym błędy.	charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku popełniając przy tym nieliczne błędy.	w sposób wyczerpujący charakteryzuje zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku.
P_W04	nie potrafi scharakteryzować grupy leków i ich działania na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	przy wsparciu wykładowcy charakteryzuje wybrane grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	samodzielnie charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	w sposób rozbudowany i wyczerpujący charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.
P_W05	nie zna swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	na poziomie elementarnym charakteryzuje zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	charakteryzuje większość swoistych zasad organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).	w sposób wyczerpujący charakteryzuje swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce).
P_W06	nie zna standardów i procedur postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.	charakteryzuje elementarne standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie, popełniając błędy.	charakteryzuje standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie, popełniając nie-liczne błędy.	bezbłędnie charakteryzuje standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie.
P_W07	nie rozpoznaje stanów zagrożenia życia i nie potrafi opisać monitorowania	rozpoznaje stany zagrożenia życia i opisuje monitorowanie	rozpoznaje stany zagrożenia życia i opisuje monitorowanie	prawidłowo rozpoznaje stany zagrożenia życia i opisuje

	pacjentów metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi.	pacjentów metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi, popełniając błędy.	pacjentów metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi, popełniając nie-liczne błędy.	monitorowanie pacjentów metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi.
P_W08	nie potrafi wyjaśnić algorytmów postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS - basic life suport) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS - advanced life suport).	w podstawowym zakresie objaśnia algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS - basic life suport) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS - advanced life suport), popełniając błędy.	objaśnia algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS - basic life suport) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS - advanced life suport), popełniając nieliczne błędy.	w sposób rozbudowany i bezbłędny objaśnia algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS - basic life suport) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS - advanced life suport).
P_W09	nie potrafi opisać procedur zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz w sytuacjach szczególnych, takich jak skażenia chemiczne, radiacyjne i biologiczne.	w podstawowym zakresie opisuje procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz w sytuacjach szczególnych, takich jak skażenia chemiczne, radiacyjne i biologiczne, popełniając błędy.	opisuje procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz w sytuacjach szczególnych, takich jak skażenia chemiczne, radiacyjne i biologiczne, popełniając nieliczne błędy.	prawidłowo opisuje procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych i katastrofach oraz w sytuacjach szczególnych, takich jak skażenia chemiczne, radiacyjne i biologiczne.
P_W10	nie zna zasad pierwszej pomocy przedmedycznej.	omawia zasady pierwszej pomocy przedmedycznej, popełniając błędy.	omawia zasady pierwszej pomocy przedmedycznej, popełniając nieliczne błędy.	w sposób obszerny i bezbłędny omawia zasady pierwszej pomocy przedmedycznej.
Umiejętności				
P_U01	nie potrafi rozpoznać stanów nagłego zagrożenia zdrowia.	rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia przy wsparciu nauczyciela.	w stopniu zadowalającym rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia.	zawsze samodzielnie i bezbłędnie rozpoznaje stany nagłego zagrożenia zdrowia.
P_U02	nie potrafi wykonać defibrylacji automatycznej (AED) i bezprzyrządowego udrażniania dróg oddechowych.	wykonuje defibrylację automatyczną (AED) i bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych popełniając nieistotne błędy.	w stopniu zadowalającym wykonuje defibrylację automatyczną (AED) i bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych.	samodzielnie i bezbłędnie wykonuje defibrylację automatyczną (AED) i bezprzyrządowe udrażnianie dróg oddechowych.

P_U03	doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki.	doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki przy wsparciu nauczyciela.	doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki w sytuacjach typowych.	doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki w sytuacjach typowych i nietypowych.
P_U04	nie przekazuje informacji o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	pobieżnie przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego.	przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu znaczącym.	prawidłowo przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego w stopniu pełnym.
P_U05	nie potrafi ocenić poziomu bólu, reakcji chorego na ból i nasilenie bólu oraz nie potrafi zastosować postępowania przeciwbólowego.	z pomocą nauczyciela ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	w sposób poprawny w większości przypadków ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.	samodzielnie i prawidłowo ocenia poziom bólu, reakcję chorego na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe.
P_U06	nie potrafi przygotować i podać leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	wspierany przez nauczyciela przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	prawie zawsze poprawnie przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	zawsze prawidłowo przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie przestrzega praw pacjenta.	przestrzega praw pacjenta, popełniając błędy.	przestrzega praw pacjenta w sytuacjach jasnych i łatwych.	przestrzega praw pacjenta w każdej sytuacji.
P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.

Literatura podstawowa:

Akty prawne: www.sejm.gov.pl

Goniewicz M. Pierwsza pomoc, Podręcznik dla studentów, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012.

Kózka M., Rumian B., Maślanka M.: Pielęgniarstwo ratunkowe, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2013.
Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeniowo – oddechowa, Podręcznik dla studentów pod redakcją prof. dr hab. med. Janusza Andersa, Wydanie III Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2011.

Wytyczne resuscytacji 2015, Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2015

Zawadzki A. (red.) Medycyna ratunkowa i katastrof, Podręcznik dla studentów uczelni medycznych, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2011.

Literatura uzupełniająca:

Emory Campbell (red.) ITLS International Trauma Life Support, Ratownictwo przedszpitalne w urazach, Medycyna praktyczna 2009.

Frank Flake, Klaus Runggaldier, red. wyd. pol. Marek Maślanka: Ratownictwo medyczne Procedury od A do Z, Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2012.

Gaszyński W. Intensywna terapia i wybrane zagadnienia medycyny ratunkowej, Repetytorium.

Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.

Zespół Advanced Life Support Group (red. wyd. pol.) Jakubaszko J. Medycyna ratunkowa, Nagłe zagrożenia zdrowotne pochodzenia wewnętrznego, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wydanie 2, Wrocław 2014.

Badania naukowe w pielęgniarstwie

1.Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	Moduł kształcenia nauk w zakresie opieki specjalistycznej (z zajęciami praktycznymi)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	III/5
ECTS	1

2.Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Brak
Cele przedmiotu:	Ogólnym celem przedmiotu jest przygotowanie studentów do badań naukowych oraz pisania prac o charakterze naukowym. Cele szczegółowe: -wyposażenie studentów w wiedzę praktyczną z zakresu zasad przygotowania i prowadzenia badań naukowych; -wyposażenie studentów w umiejętność naukowego opracowywania wyników badań naukowych dla potrzeb publikacji; -wskazanie podstawowych przepisów w zakresie ochrony własności intelektualnej.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne
Wykład	wykład konwencjonalny, wykład problemowy – z zastosowaniem technik multimedialnych
Ćwiczenia seminaryjne	ćwiczenia seminaryjne połączone z metodą projektu
Samokształcenie	projekt, przygotowanie do zaliczenia

3.Efekty uczenia się

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
--------------------------	---	------------------------------------

WIEDZA		
P_W01	Definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa.	D.W38.
P_W02	Charakteryzuje etapy postępowania badawczego.	D.W39
P_W03	Opisuje metody i techniki badań.	D.W39
P_W04	Określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania.	D.W39
P_W05	Zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej.	D.W40
P_W06	Określa znaczenie etyki w badaniach naukowych.	D.W40.
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych.	D.U31.
P_U02	Wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem.	D.U32.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K_K05
P_K02	dostarcza i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie wykładów	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Metodologia jako nauka. Cel i metoda poznania naukowego.	P_W01
W2	Etapy postępowania badawczego. Przedmiot i cel badań.	P_W02, P_K01
W3	Problem naukowy. Klasyfikacja problemów badawczych. Hipotezy badawcze.	P_W01, P_W03, P_W06
W4	Ustalenie zmiennych zależnych i niezależnych.	P_W03
W5	Metody i techniki badań. Zasady konstruowania narzędzi badawczych.	P_W03, P_W04
W6	Zasady konstrukcji opracowania naukowego.	P_W03
W7	Metodologiczne kryteria oceny tekstu naukowego. Poziom oryginalności. Wykorzystywanie wyników badań w pracy	P_W05, P_W06, P_U02 P_K01
L.p.	W zakresie samokształcenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
Sk1	Zasady konstruowania narzędzi badawczych.	P_U02
Sk2	Zasady opracowywania wyników badań. Ochrona własności intelektualnej	P_U02, P_K01
Sk3	Kryteria poprawności doboru literatury przedmiotu i jej wykorzystania dla celów pracy (zakres, aktualność i umiejętność jej prezentacji).	P_U01

Sk4	Formalno-techniczne aspekty pracy (język pracy, przypisy i ich rodzaje, bibliografia, aneksy).	P_U02
-----	--	-------

5. Metody weryfikacji efektów uczenia się

Wykłady, samokształcenie: Opracowanie projektu badawczego (temat pracy, cel, problemy i hipotezy, zmienne, piśmiennictwo). Kryteria oceny projektu: -zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.) -zgodność projektu z tematem (0 – 2 pkt.) -oryginalność (0 – 2 pkt.) -wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.) -staranność (0 – 2 pkt.) -terminowość wykonania (0 – 2 pkt.) -poprawność językowa (0 – 2 pkt.) -słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.) -estetyka (0 – 2 pkt.) Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5.		
Efekty uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt uczenia się
WIEDZA		
P_W01 - P_W06	opracowanie projektu badawczego w formie pisemnej	wykłady
UMIEJETNOŚCI		
P_U01 - P_U02	opracowanie projektu badawczego w formie pisemnej	seminarium
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01 - P_K02	prezentacja projektu, obserwacja studenta podczas zajęć, ocena grupy	seminarium, samokształcenie

6. Kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie umie zdefiniować przedmiotu, celu, obszaru badań oraz paradygmatu pielęgniarstwa.	w sposób ogólny i niepełny definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa, popełniając błędy.	definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa, popełniając nieliczne błędy.	trafnie definiuje przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa, nie popełniając błędów
P_W02	nie umie scharakteryzować etapów postępowania badawczego.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje etapy postępowania	charakteryzuje etapy postępowania badawczego, popełniając nieliczne błędy.	w sposób rozbudowany i bezbłędny charakteryzuje etapy

		badawczego, popołniając błędy.		postępowania ba- dawczego
P_W03	nie umie opisać podstawowych metod i technik badań.	w sposób ogólny opisuje niektóre metody i techniki badań, popołniając błędy.	opisuje metody i techniki badań, popołniając nieliczne błędy.	w sposób rozbudowany i bezbłędny opisuje metody i techniki badań.
P_W04	nie umie określić pod- stawowych zasad interpretowania danych empirycznych i wnioskowania.	określa podstawowe zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania, popołniając błędy.	określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania, popołniając nieliczne błędy.	prawidłowo określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania.
P_W05	nie umie przywołać podstawowych przepisów z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej	w sposób wybiórczy i niepełny przywołuje podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej, popołniając błędy.	przywołuje podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej, popołniając nieliczne błędy.	przywołuje podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej, nie popołniając błędów.
P_W06	nie umie określić znaczenia etyki w badaniach naukowych.	w sposób ogólny i niepełny określa znaczenie etyki w badaniach naukowych, popołniając błędy.	określa znaczenie etyki w badaniach naukowych, popołniając nieliczne błędy.	rzeczowo i bezbłędnie określa znaczenie etyki w badaniach naukowych.
Umiejętności				
P_U01	nie uczestniczy w realizacji projektu badawczego.	uczestniczy w realizacji projektu badawczego, w podstawowym zakresie i w sposób niewolny od błędów wykonując wskazane zadania.	uczestniczy w realizacji projektu badawczego wykonując wskazane zadania, nie wykazując własnej inicjatywy.	aktywnie i dobrowolnie uczestniczy w realizacji projektu badawczego wykazując inicjatywę i rzetelnie wykonując wskazane zadania.
P_U02	nie wykazuje zainteresowania krytyczną analizą publikowanych wyników badań naukowych.	krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, nie wyciągając wniosków i nie odnosząc ich do własnej praktyki zawodowej.	krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wy-ciągając wnioski, ale nie odnosząc ich do własnej praktyki zawodowej.	krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wyciągając trafne wnioski i aplikując je w praktyce zawodowej
Kompetencje społeczne				
P_K01	Nie zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; po interwencji nauczyciela	zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	systematycznie i samodzielnie zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

P_K02	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	podejmuje próby wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, motywowany przez otoczenie.	wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, motywowany przez otoczenie.	systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.
-------	---	--	---	---

Literatura podstawowa:

Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. Wyd. WZWL, Warszawa 2010.

Lesińska-Sawicka M. (red.): Metoda case study w pielęgniarstwie, BORGIS, Wyd. Medyczne, Warszawa 2009.

Pilch T., Bauman T.: Zasady badań pedagogicznych. Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa 2010.

Literatura uzupełniająca:

Jackowski M.: Ochrona danych medycznych. Wolters Kulwer Polska, Warszawa 2011.

SEMINARIUM DYPLOMOWE I EGZAMIN DYPLOMOWY

Seminarium dyplomowe i egzamin dyplomowy

1. Metryka przedmiotu/modułu

Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	PIELĘGNIARSTWO studia pierwszego stopnia
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Forma kształcenia:	Studia stacjonarne/niestacjonarne
Rodzaj modułu kształcenia	Moduł kształcenia nauk w zakresie opieki specjalistycznej (z zajęciami praktycznymi)
Język wykładowy:	Język polski
Rok/Semestr:	III/5,6

2. Informacje ogólne o przedmiocie

Wymagania wstępne:	Student powinien wykazywać się wiedzą i umiejętnościami z zakresu programowego semestrów niższych.
Cele przedmiotu:	Ogólnym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z etapami powstawania pracy licencjackiej. Cele szczegółowe: -doskonalenie i pogłębianie u studentów umiejętności prowadzenia badań naukowych; -przygotowanie studentów do samodzielnego rozwiązywania problemów badawczo-projektowych z elementami analizy i oceny; -kształtowanie postawy odpowiedzialności za własną pracę naukową, a także poszanowania praw autorskich.
Forma zajęć:	Metody dydaktyczne

Seminarium / Egzamin dyplomowy	seminarium, opis z objaśnieniami, dyskusja. Egzamin dyplomowy: egzamin
--------------------------------------	--

3.Efekty kształcenia

Numer efektu kształcenia	Opis przedmiotowych efektów kształcenia Student, który zaliczył przedmiot:	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
P_W01	Charakteryzuje etapy postępowania badawczego.	D.W38.
P_W02	Opisuje metody i techniki badań.	D.W39
P_W03	Określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowania.	D.W39
P_W04	Zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej.	D.W39
P_W05	Określa znaczenie etyki w badaniach naukowych.	D.W40
UMIEJETNOŚCI		
P_U01	Krytycznie analizuje publikowane wyniki badań	D.U31.
P_U02	Opracowuje i realizuje własny projekt badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym.	D.U32.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K07

4.Merytoryczne treści kształcenia

L.p.	W zakresie seminarium	Odniesienie do przedmiotowych efektów kształcenia
S1	Zapoznanie z kartą przedmiotu i wymaganiami w związku z zaliczeniem seminarium.	P_W01 – P_W05, P_U01 - P_U02 P_K01
S2	Zapoznanie studentów z wymaganiami przygotowania pracy dyplomowej.	
S3	Omówienie struktury pracy dyplomowej o charakterze poglądowym i badawczym.	
S4	Zapoznanie studentów z zasadami cytowania publikacji i prawa autorskiego.	
S5	Etapy postępowania badawczego, procedury badawcze.	
S6	Wybór tematu pracy dyplomowej, zasady prawidłowego formułowania tematu pracy, przygotowanie spisu treści oraz wstępu pracy.	
S7	Dobór piśmiennictwa – metody tradycyjne i wykorzystanie portali internetowych.	
S8	Omówienie zasad egzaminu dyplomowego.	

5.Metody weryfikacji efektów kształcenia

Seminarium - Zaliczenie (Z): - Uzgodniony układ pracy (wstęp, spis treści).
--

- Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. - Obserwacja i ocena aktywności podczas zajęć. - Ostateczna wersja pracy dyplomowej, egzamin dyplomowy. Przygotowanie prezentacji: Kryteria oceny prezentacji: -zawartość merytoryczna, treść (0 – 2 pkt.) -zgodność prezentacji z tematem (0 – 2 pkt.) -oryginalność (0 – 2 pkt.) -wykorzystanie materiałów źródłowych (0 – 2 pkt.) -staranność (0 – 2 pkt.) -terminowość wykonania (0 – 2 pkt.) -poprawność językowa (0 – 2 pkt.) -słownictwo specjalistyczne (0 – 2 pkt.) -estetyka (0 – 2 pkt.) Ocenę pozytywną uzyskuje student, który otrzyma minimum 11 pkt./18 pkt. – 3,0 (60% na 100%); 12 pkt. – 3,5; 13 – 14 pkt. – 4,0; 15 – 16 pkt. – 4,5; 17 – 18 pkt. – 5. Egzamin dyplomowy - Egzamin (E):. Egzamin dyplomowy na studiach I stopnia składa się zgodnie z Regulaminem studiów z części teoretycznej oraz praktycznej.		
Efekty kształcenia	Metoda weryfikacji	Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest efekt kształcenia
WIEDZA		
P_W01 - P_W05	Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy.	seminarium, egzamin dyplomowy
UMIEJETNOŚCI		
P_U01- P_U02	Prezentacja założeń pracy i poszczególnych części pracy. Egzamin dyplomowy	seminarium, egzamin dyplomowy
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
P_K01	Obserwacja i ocena aktywności podczas zajęć	seminarium

6.Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia

Efekty kształcenia	Ocena niedostateczna	Zakres ocen 3,0-3,5	Zakres ocen 4,0-4,5	Ocena bardzo dobra
Wiedza				
P_W01	nie umie scharakteryzować etapów postępowania badawczego.	w sposób ogólny i niepełny charakteryzuje etapy postępowania badawczego, popełniając błędy.	charakteryzuje etapy postępowania badawczego, popełniając nieliczne błędy.	w sposób rozbudowany i bezbłędny charakteryzuje etapy postępowania badawczego.
P_W02	nie umie opisać podstawowych metod i technik badań.	w sposób ogólny opisuje niektóre metody i techniki badań, popełniając błędy.	opisuje metody i techniki badań, popełniając nieliczne błędy.	w sposób rozbudowany i bezbłędny opisuje metody i techniki badań.
P_W03	nie umie określić podstawowych zasad	określa podstawowe zasady	określa zasady interpretowania	prawidłowo określa zasady

	interpretowania danych empirycznych i wnioskowania.	interpretowania danych empirycznych i wnioskowania, popełniając błędy.	danych empirycznych i wnioskowania, popełniając nieliczne błędy.	interpretowania danych empirycznych i wnioskowania.
P_W04	nie umie przywołać podstawowych przepisów z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej.	w sposób wybiórczy i niepełny przywołuje podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej, popełniając błędy.	przywołuje podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej, popełniając nieliczne błędy.	przywołuje podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej, nie popełniając błędów.
P_W05	nie umie określić znaczenia etyki w badaniach naukowych.	w sposób ogólny i niepełny określa znaczenie etyki w badaniach naukowych, popełniając błędy.	określa znaczenie etyki w badaniach naukowych, popełniając nieliczne błędy.	rzeczowo i bezbłędnie określa znaczenie etyki w badaniach naukowych
Umiejętności				
P_U01	nie uczestniczy w realizacji projektu badawczego.	uczestniczy w realizacji projektu badawczego, w podstawowym zakresie i w sposób niewolny od błędów wykonując wskazane zadania.	uczestniczy w realizacji projektu badawczego wykonując wskazane zadania, nie wykazując własnej inicjatywy.	aktywnie i dobrowolnie uczestniczy w realizacji projektu badawczego wykazując inicjatywę i rzetelnie wykonując wskazane zadania.
P_U02	nie wykazuje zainteresowania krytyczną analizą publikowanych wyników badań naukowych.	krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, nie wyciągając wniosków i nie odnosząc ich do własnej praktyki zawodowej.	krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wyciągając wnioski, ale nie odnosząc ich do własnej praktyki zawodowej.	krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wyciągając trafne wnioski i aplikując je w praktyce zawodowej
Kompetencje społeczne				
P_K01	nie wzbogaca wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności, nie dąży do profesjonalizmu.	w sposób powierzchowny i stereotypowy podejmuje próby systematycznego wzbogacania wiedzy zawodowej i kształtowania umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	w sposób świadomy i zaangażowaniem systematycznie i samodzielnie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.